

EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSDirektiv 2009/138/EF

2015/EØS/76/120

av 25. november 2009

om adgang til å starte og utøve virksomhet innen forsikring og gjenforsikring (Solvens II)

(omarbeiding)(*)

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN
EUROPEISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske
økonomiske fellesskap, særlig artikkel 47 nr. 2 og artikkel 55,

under henvisning til forslag fra Kommisjonen og

under henvisning til uttalelse fra Den europeiske økonomiske
og sosiale komité⁽¹⁾,

etter samråd med Regionkomiteen,

etter framgangsmåten fastsatt i traktatens artikkel 251⁽²⁾ og

ut fra følgende betraktninger:

1) Det skal gjøres en rekke vesentlige endringer i første
rådsdirektiv 73/239/EØF av 24. juli 1973 om samordning
av lover og forskrifter om adgang til å starte og utøve
virksomhet innen direkte forsikring med unntak av
livsforsikring⁽³⁾, rådsdirektiv 78/473/EØF av 30. mai
1978 om samordning av lover og forskrifter om
koassuransvirksomhet i Fellesskapet⁽⁴⁾, rådsdirektiv
87/344/EØF av 22. juni 1987 om samordning av lover og
forskrifter om rettshjelpsforsikring⁽⁵⁾, annet rådsdirektiv
88/357/EØF av 22. juni 1988 om samordning av
lover og forskrifter om direkte forsikring med unntak

av livsforsikring og om fastsettelse av bestemmelser
for å lette den faktiske utøvelse av adgang til å yte
tjenester⁽⁶⁾, rådsdirektiv 92/49/EØF av 18. juni 1992 om
samordning av lover og forskrifter om direkte forsikring
med unntak av livsforsikring (tredje direktiv om annen
forsikring enn livsforsikring)⁽⁷⁾; europaparlaments-
og rådsdirektiv 98/78/EF av 27. oktober 1998 om
utvidet tilsyn med forsikringsforetak som er del
av en forsikringsgruppe⁽⁸⁾, europaparlaments- og
rådsdirektiv 2001/17/EF av 19. mars 2001 om sanering
og avvikling av forsikringsforetak⁽⁹⁾, europaparlaments-
og rådsdirektiv 2002/83/EF av 5. november 2002 om
livsforsikring⁽¹⁰⁾ og europaparlaments- og rådsdirektiv
2005/68/EF av 16. november 2005 om gjenforsikring⁽¹¹⁾.
Av klarhetshensyn bør disse direktivene omarbeides.

2) For å legge til rette for adgangen til å starte og utøve
forsikrings- og gjenforsikringsvirksomhet er det
nødvendig å fjerne de alvorligste forskjellene mellom
medlemsstatenes lovgivninger når det gjelder reglene
forsikrings- og gjenforsikringsforetak er underlagt.
Det bør derfor fastsettes juridiske rammer for
forsikrings- og gjenforsikringsforetak slik at de kan
utøve forsikringsvirksomhet i hele det indre marked,
for dermed å gjøre det enklere for forsikrings- og
gjenforsikringsforetak med hovedkontor i Fellesskapet å
dekke risikoer og forpliktelser som befinner seg der.

(*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EUT L 335 av 17.12.2009, s. 1,
er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 78/2011 av 1. juli 2011
om endring av EØS-avtalens vedlegg IX (Finansielle tjenester), se EØS-
tillegget til *Den europeiske unions tidende* nr. 54 av 6.10.2011, s. 57.

⁽¹⁾ EUT C 224 av 30.8.2008, s. 11.

⁽²⁾ Europaparlamentsuttalelse av 22. april 2009 (ennå ikke offentliggjort i EUT)
og rådsbeslutning av 10. november 2009.

⁽³⁾ EFT L 228 av 16.8.1973, s. 3.

⁽⁴⁾ EFT L 151 av 7.6.1978, s. 25.

⁽⁵⁾ EFT L 185 av 4.7.1987, s. 77.

⁽⁶⁾ EFT L 172 av 4.7.1988, s. 1.

⁽⁷⁾ EFT L 228 av 11.8.1992, s. 1.

⁽⁸⁾ EFT L 330 av 5.12.1998, s. 1.

⁽⁹⁾ EFT L 110 av 20.4.2001, s. 28.

⁽¹⁰⁾ EFT L 345 av 19.12.2002, s. 1.

⁽¹¹⁾ EUT L 323 av 9.12.2005, s. 1.

- 3) For å få det indre marked til å virke etter hensikten bør det fastsettes samordnede regler for tilsyn med forsikringsgrupper og, med hensyn til vern av kreditorer, for saneringstiltak og framgangsmåter for avvikling av forsikringsforetak.
- 4) Visse foretak som yter forsikringstjenester bør ikke være omfattet av ordningen opprettet ved dette direktiv på grunn av deres størrelse, rettslige status eller særtrekk – for eksempel at de er nært knyttet til offentlige forsikringsordninger – eller de særskilte tjenester de tilbyr. Videre er det ønskelig å utelukke visse institusjoner i flere medlemsstater, hvis virksomhet omfatter bare en svært begrenset sektor, og som ved lov er avgrenset til et bestemt territorium eller bestemte personer.
- 5) Svært små forsikringsforetak som oppfyller visse vilkår, herunder bruttopremieinntekter på under fem millioner euro, er unntatt fra dette direktivs virkeområde. Alle forsikrings- og gjenforsikringsforetak som allerede har tillatelse i henhold til de gjeldende direktiver, bør imidlertid beholde sin tillatelse når dette direktiv gjennomføres. Foretak som er unntatt fra dette direktivs virkeområde, bør kunne benytte seg av de grunnleggende friheter traktaten gir. Slike foretak har anledning til å søke om godkjenning i henhold til dette direktiv for å dra nytte av ordningen med en enkelt tillatelse som dette direktiv fastsetter.
- 6) Det bør være mulig for medlemsstatene å kreve at foretak som utøver forsikrings- og gjenforsikringsvirksomhet, og som er unntatt fra dette direktiv virkeområde, registres. Medlemsstatene kan også underlegge slike foretak tilsyn.
- 7) Rådskonferansen 72/166/EØF av 24. april 1972 om tilnærming av medlemsstatenes lovgivning om ansvarsforsikring for motorvogn og kontroll med at forsikringsplikten overholdes⁽¹⁾, sjuende rådskonferansen 83/349/EØF av 13. juni 1983 med hjemmel i traktatens artikkel 54 paragraf 3 bokstav g) om konsoliderte regnskaper⁽²⁾, annet rådskonferansen 84/5/EØF av 30. desember 1983 om tilnærming av medlemsstatenes lovgivning om ansvarsforsikring for motorvogn⁽³⁾, europaparlaments- og rådskonferansen 2004/39/EF av 21. april 2004 om markeder for finansielle instrumenter⁽⁴⁾ og europaparlaments- og rådskonferansen 2006/48/EF av 14. juni 2006 om adgang til å starte og utøve virksomhet som kredittinstitusjon⁽⁵⁾ fastsetter allmenne regler på området regnskap, ansvarsforsikring for motorvogn, finansielle instrumenter og kredittinstitusjoner og omfatter definisjoner på disse områdene. Visse definisjoner fastsatt i disse direktiver bør gjøres gjeldende i dette direktiv.
- 8) Foretak som skal starte forsikrings- og gjenforsikringsvirksomhet, skal ha forhåndstillatelse. Det er derfor nødvendig å fastsette vilkår og framgangsmåter for innvilgelse av tillatelse samt for eventuelle avslag.
- 9) De direktiver som dette direktiv erstatter, fastsetter ikke regler for omfanget av gjenforsikringsvirksomhet som et forsikringsforetak kan få tillatelse til å utøve. Det er opp til medlemsstatene å fastsette regler på dette området.
- 10) Henvisninger i dette direktiv til forsikrings- eller gjenforsikringsforetak bør omfatte egenforsikringsforetak og egenforsikringsforetak for gjenforsikring, unntatt i de tilfeller der det er fastsatt særskilte bestemmelser for slike foretak.
- 11) Ettersom dette direktiv er et vesentlig virkemiddel for gjennomføringen av det indre marked, bør forsikrings- og gjenforsikringsforetak som er godkjent i sine hjemstater, ha anledning til å utøve noe av eller all sin virksomhet i hele Fellesskapet ved å opprette filialer eller tilby tjenester. Det bør derfor iverksettes tiltak for å få den harmoniseringen som er nødvendig og tilstrekkelig for å oppnå gjensidig anerkjennelse av tillatelser og tilsynsordninger, og dermed én enkelt tillatelse som er gyldig i hele Fellesskapet og som tillater at tilsyn med et foretak føres av hjemstaten.
- 12) Europaparlaments- og rådskonferansen 2000/26/EF av 16. mai 2000 om tilnærming av medlemsstatenes lovgivning om ansvarsforsikring for motorvogn (fjerde direktiv om motorvognforsikring)⁽⁶⁾ fastsetter regler om utnevning av skaderepresentanter. Disse reglene bør gjelde i dette direktiv.
- 13) Gjenforsikringsforetak bør begrense sitt virkefelt til gjenforsikring og tilknyttede typer virksomhet. Et slikt krav bør ikke være til hinder for at et gjenforsikringsforetak skal kunne utøve virksomhet som for eksempel statistisk eller aktuariell rådgivning, risikoanalyse eller forskning for sine kunder. Det kan også omfatte funksjonen til et holdingselskap og virksomhet i forbindelse med aktiviteter innen finanssektoren i henhold til artikkel 2 nr. 8 i europaparlaments- og rådskonferansen 2002/87/EF av 16. desember 2002 om utvidet tilsyn med kredittinstitusjoner, forsikringsforetak og investeringsforetak i et finansielt konglomerat⁽⁷⁾. Dette kravet tillater uansett ikke at foretaket driver ikke-tilknyttet bank- og finansvirksomhet.

⁽¹⁾ EFT L 103 av 2.5.1972, s. 1.

⁽²⁾ EFT L 193 av 18.7.1983, s. 1.

⁽³⁾ EFT L 8 av 11.1.1984, s. 17.

⁽⁴⁾ EUT L 145 av 30.4.2004, s. 1.

⁽⁵⁾ EUT L 177 av 30.6.2006, s. 1.

⁽⁶⁾ EFT L 181 av 20.7.2000, s. 65.

⁽⁷⁾ EUT L 35 av 11.2.2003, s. 1.

- 14) Vernet av forsikringstakere forutsetter at forsikrings- og gjenforsikringsforetak underlegges effektive solvenskrav som medfører en effektiv kapitalfordeling i hele Den europeiske union. I lys av markedsutviklingen er dagens system ikke lenger tilfredsstillende. Det er derfor nødvendig å innføre nye rammeregler.
- 15) I tråd med den seneste utviklingen innen risikostyring, og innenfor rammen av Den internasjonale organisasjonen for forsikringstilsyn (IAIS), International Accounting Standards Board (IASB) og International Actuarial Association og den seneste utviklingen i andre finanssektorer, bør det velges en risikobasert økonomisk metode som stimulerer forsikrings- og gjenforsikringsforetak til å måle og styre sine risikoer på en hensiktsmessig måte. Harmoniseringen bør styrkes ved at det fastsettes særskilte regler for verdsetting av eiendeler og forpliktelser, herunder forsikringstekniske avsetninger.
- 16) Hovedformålet med å regulere og føre tilsyn med forsikrings- og gjenforsikringsvirksomheten er å oppnå tilstrekkelig vern av forsikringstakere og begunstigede. Begrepet begunstiget skal vise til enhver fysisk eller juridisk person som har rettigheter i henhold til en forsikringsavtale. Økonomisk stabilitet og rettfærdige og stabile markedsforhold er andre mål med reguleringen og tilsynet med forsikrings- og gjenforsikringsvirksomheten som også bør tas i betraktning, men som ikke bør undergrave hovedformålet.
- 17) Solvensreglene som er fastsatt i dette direktiv, forventes å medføre enda bedre vern for forsikringstakerne. Det innebærer at medlemsstatene må opprette tilsynsmyndigheter som gis de nødvendige ressurser for å oppfylle de forpliktelser som fastsettes i dette direktiv. Dette omfatter all den kapasitet som er nødvendig, herunder økonomiske og menneskelige ressurser.
- 18) Tilsynsmyndighetene i medlemsstatene bør derfor ha alle nødvendige midler til rådighet for å sikre at forsikrings- og gjenforsikringsforetakene utøver sin virksomhet på en korrekt måte i hele Fellesskapet, enten den utøves i henhold til etableringsretten eller adgangen til å yte tjenester. For å sikre effektivt tilsyn bør alle tiltak som iverksettes av tilsynsmyndigheten, stå i forhold til arten, omfanget og kompleksiteten av de risikoer et forsikrings- eller gjenforsikringsforetaks virksomhet innebærer, uansett hvilken betydning det berørte foretaket har for den overordnede økonomiske stabiliteten i markedet.
- 19) Dette direktiv bør ikke være for belastende for små og mellomstore forsikringsforetak. En av måtene å oppnå dette målet på, er korrekt anvendelse av forholdsmessighetsprinsippet. Dette prinsippet bør gjelde både for de krav som stilles til forsikrings- og gjenforsikringsforetakene, og for utøvelsen av tilsynsmyndigheten.
- 20) Dette direktiv bør særlig ikke være for belastende for forsikringsforetak som spesialiserer seg på bestemte typer forsikringer eller tjenester til bestemte kundesegmenter, og det bør anerkjenne at slik spesialisering kan være viktig for effektiv risikostyring. For å oppnå dette målet og korrekt anvendelse av forholdsmessighetsprinsippet bør det også vedtas særskilte bestemmelser som tillater at foretak benytter egne data til å kalibrere parametrene for forsikringsrisikomodelene i solvenskapitalkravets standardformel.
- 21) Dette direktiv bør også ta hensyn til særtrekkene ved egenforsikringsforetak og egenforsikringsforetak for gjenforsikring. Ettersom slike foretak bare dekker risiko knyttet til den bransje- eller næringsgruppe de tilhører, bør det i tråd med forholdsmessighetsprinsippet fastsettes hensiktsmessige metoder som gjenspeiler arten, omfanget og kompleksiteten av deres virksomhet.
- 22) Tilsynet med gjenforsikringsvirksomheten bør ta hensyn til denne virksomhetens spesielle særtrekk, særlig dens globale karakter og den kjensgjerning at forsikringstakerne selv er forsikrings- eller gjenforsikringsforetak.
- 23) Tilsynsmyndighetene bør kunne innhente de opplysninger fra forsikrings- og gjenforsikringsforetakene som er nødvendige for tilsynsformålet, herunder eventuelt opplysninger som er offentliggjort av et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak i henhold til krav til finansiell rapportering, børsnotering eller andre lovpålagte krav.
- 24) Hjemstatens tilsynsmyndighet bør ha ansvar for å overvåke forsikrings- og gjenforsikringsforetakenes økonomiske soliditet. For dette formål bør den utføre regelmessige undersøkelser og evalueringer.
- 25) Tilsynsmyndigheten bør kunne ta hensyn til den innvirkning selvpålagte atferds- og innsynsregler som de berørte institusjoner overholder i sine transaksjoner med ikke-regulerte eller alternative investeringsinstrumenter, vil ha på risikostyring og kapitalforvaltning.
- 26) Solvenskapitalkravet danner utgangspunktet for å stille hensiktsmessige kvantitative krav til forsikringssektoren. Tilsynsmyndigheten bør derfor bare under ekstraordinære omstendigheter, i de tilfeller som er angitt i dette direktiv, ha myndighet til å legge et kapitalkravtillegg til solvenskapitalkravet etter at tilsynsmyndighetenes evalueringsprosess er utført. Standardformelen for solvenskapitalkravet er ment å gjenspeile risikoprofilen for de fleste forsikrings- og gjenforsikringsforetak. Det kan imidlertid forekomme tilfeller der den standardiserte metoden ikke i tilstrekkelig grad gjenspeiler et foretaks helt spesifikke risikoprofil.

- 27) Et pålegg om kapitalkravtillegg er ekstraordinært i den forstand at det bare skal benyttes som en siste utvei når andre tilsynstiltak er uten virkning eller uhensiktsmessige. Videre bør betydningen av begrepet ekstraordinært forstås ut fra hvert foretaks særskilte stilling snarere enn ut fra antallet kapitalkravtillegg som pålegges i et bestemt marked.
- 28) Kapitalkravtillegget bør bare opprettholdes inntil de omstendigheter som førte til at det ble pålagt, er rettet opp. Dersom det foreligger vesentlige mangler ved en full eller partiell intern modell eller vesentlig svikt i foretaksstyringen, bør tilsynsmyndigheten sikre at det berørte foretaket iverksetter alle nødvendige tiltak for å rette opp de mangler som førte til at kapitalkravtillegget ble pålagt. I de tilfeller den standardiserte metoden ikke i tilstrekkelig grad gjenspeiler et foretaks helt spesifikke risikoprofil, kan kapitalkravtillegget opprettholdes i flere påfølgende år.
- 29) Noen risikoer kan bare håndteres korrekt gjennom krav til foretaksstyringen snarere enn gjennom de kvantitative krav som gjenspeiles i solvenskapitalkravet. Et effektivt system for risikostyring og internkontroll er derfor avgjørende for å sikre god styring av forsikringsforetaket og reguleringsregimet.
- 30) Systemet for risikostyring og internkontroll omfatter risikostyringsfunksjonen, funksjonen for kontroll av overholdelse (compliance function), internrevisjonsfunksjonen og aktuarfunksjonen.
- 31) En funksjon er en administrativ kapasitet til å utføre visse styringsoppgaver. At en bestemt funksjon er angitt, skal ikke være til hinder for at foretaket fritt kan bestemme hvordan funksjonen skal organiseres i praksis, med mindre annet er fastsatt i dette direktiv. Dette bør ikke føre til urimelig belastende krav, ettersom det bør tas hensyn til arten, omfanget og kompleksiteten av foretakets virksomhet. Disse funksjonene bør derfor kunne innehas av foretakets egne ansatte, utføres av innleide eksperter eller utkontrakteres til eksterne eksperter innenfor rammen av dette direktiv.
- 32) Med unntak for internrevisjonsfunksjonen bør det videre i små og mindre komplekse foretak være mulighet for at én person eller organisatorisk enhet utfører mer enn én funksjon.
- 33) De funksjoner som inngår i systemet for risikostyring og internkontroll, betraktes som nøkkelfunksjoner og dermed også som viktige og avgjørende funksjoner.
- 34) Alle som utfører nøkkelfunksjoner, bør være egnet. Bare innehaverne av nøkkelfunksjonene bør imidlertid være underlagt meldingsplikt til tilsynsmyndigheten.
- 35) For å avgjøre hvilket kompetansenivå som kreves, bør de faglige kvalifikasjonene og erfaringen til de personer som faktisk leder foretaket eller innehar andre nøkkelfunksjoner, komme i betraktning som ytterligere faktorer.
- 36) Alle forsikrings- og gjenforsikringsforetak bør, som en integrerende del av sin forretningsstrategi, regelmessig vurdere sitt generelle solvensbehov med henblikk på sin særskilte risikoprofil (egenvurdering av risiko og solvens). En slik vurdering krever verken at det utvikles en intern modell eller at vurderingen legges til grunn for å beregne et annet kapitalkrav enn solvenskapitalkravet eller minstekapitalkravet. Resultatet av hver vurdering bør rapporteres til tilsynsmyndigheten som en del av de opplysninger som skal framlegges for tilsynsformål.
- 37) For å sikre effektivt tilsyn med funksjoner eller virksomhet som er utkontraktert, er det vesentlig at tilsynsmyndigheten for de forsikrings- eller gjenforsikringsforetak som utkontrakterer slike funksjoner eller virksomheter, har tilgang til alle relevante opplysninger som innehas av den tjenesteyter som utfører de funksjoner eller den virksomhet som er utkontraktert, uansett om sistnevnte er et regulert foretak eller ikke, samt har rett til å foreta stedlig tilsyn. For å ta høyde for markedsutviklingen og sikre at vilkårene for utkontraktering av funksjoner fortsatt overholdes, bør tilsynsmyndighetene informeres før kritiske eller viktige funksjoner eller virksomheter utkontrakteres. Disse kravene bør ta i betraktning arbeidet til Joint Forum og være i samsvar med gjeldende regler og praksis i banksektoren samt direktiv 2004/39/EF og dets anvendelse på kredittinstitusjoner.
- 38) For å garantere innsyn bør forsikrings- og gjenforsikringsforetak minst en gang i året offentliggjøre – det vil si gjøre kostnadsfritt tilgjengelig for offentligheten enten i trykt eller elektronisk form – vesentlige opplysninger om sin solvens og finansielle stilling. Foretakene bør ha anledning til frivillig å offentliggjøre ytterligere opplysninger.
- 39) Det bør fastsettes bestemmelser om utveksling av opplysninger mellom tilsynsmyndigheter og myndigheter eller organer som i kraft av sin funksjon bidrar til å styrke finanssystemets stabilitet. Det må derfor fastsettes på hvilke vilkår slik utveksling av opplysninger kan tillates. Når det er fastsatt at opplysninger bare kan gis videre med tilsynsmyndighetenes uttrykkelige samtykke, bør disse myndighetene eventuelt kunne gjøre samtykket betinget av at strenge krav blir oppfylt.
- 40) Det er nødvendig å fremme tilnærming av tilsyn, ikke bare med hensyn til de verktøy, men også den praksis som benyttes i tilsynet. Den europeisk tilsynskomite for forsikring og tjenestepensjoner (CEIOPS), opprettet ved kommisjonsbeslutning 2009/79/EF⁽¹⁾, bør spille en viktig rolle i denne forbindelse og rapportere jevnlig til Europaparlamentet og Kommisjonen om framdriften.

(¹) EUT L 25 av 29.1.2009, s. 28.

- 41) Formålet med opplysningene og rapporten som CEIOPS skal legge fram i forbindelse med kapitalkravtillegg, er ikke å innskrenke bruken av disse som tillatt i henhold til dette direktiv, men å bidra til en enda høyere grad av tilnærming av tilsynet ved bruk av kapitalkravtillegg mellom tilsynsmyndigheter i ulike medlemsstater.
- 42) For å begrense den administrative byrden og unngå dobbeltarbeid bør tilsynsmyndighetene og statistiske myndigheter samarbeide og utveksle opplysninger.
- 43) For å styrke tilsynet med forsikrings- og gjenforsikringsforetak og vernet av forsikringstakerne bør revisorer som definert i europaparlaments- og rådsdirektiv 2006/43/EF av 17. mai 2006 om lovfestet revisjon av årsregnskap og konsernregnskap⁽¹⁾, ha plikt til umiddelbart å rapportere eventuelle forhold som vil kunne ha alvorlig innvirkning på et forsikrings- eller gjenforsikringsforetaks finansielle stilling eller administrative organisering.
- 44) Forsikringsforetak som utøver virksomhet innen både livsforsikring og skadeforsikring, bør administrere disse virksomhetene atskilt for å verne forsikringstakernes interesser. Slike foretak bør særlig underlegges de samme kapitalkrav som de krav som gjelder for tilsvarende forsikringsgrupper bestående av et livsforsikringsforetak og et skadeforsikringsforetak, samtidig som det tas hensyn til den økte muligheten til å overføre kapital i forsikringsforetak med blandet virksomhet.
- 45) Vurderingen av den finansielle stillingen til forsikrings- og gjenforsikringsforetak bør være basert på sunne økonomiske prinsipper og gjøre optimal bruk av de opplysninger finansmarkedene legger fram, og av generelt tilgjengelige opplysninger om forsikringstekniske risikoer. Særlig bør solvenskrav være basert på en økonomisk vurdering av hele balansen.
- 46) Vurderingsstandarder for tilsynsformål bør i den grad det er mulig, være i samsvar med utviklingen innen internasjonal regnskapsføring, slik at den administrative byrden for forsikrings- og gjenforsikringsforetak begrenses.
- 47) I samsvar med denne tilnærmingen bør kapitalkravene dekkes av ansvarlig kapital, uten hensyn til om det dreier seg om balanseførte poster eller ikke. Ettersom ikke alle finansielle ressurser gir full dekning av tap ved avvikling og under fortsatt drift, bør de poster som inngår i den ansvarlige kapitalen, klassifiseres i tre kategorier i henhold til kvalitetskriterier, og den tellende ansvarlige kapitalen som inngår til dekning av kapitalkravene, bør begrenses tilsvarende. De grenser som gjelder for poster som inngår i den ansvarlige kapitalen, bør bare anvendes for å fastslå solvenssituasjonen for forsikrings- og gjenforsikringsforetak, og bør ikke ytterligere begrense disse foretakenes frihet med hensyn til forvaltning av intern kapital.
- 48) Generelt er eiendeler som er uten noen forutsigbare forpliktelser, tilgjengelige til dekning av tap på grunn av ugunstige svingninger i virksomheten, både under fortsatt drift og ved avvikling. Størstedelen av det beløp som eiendelene overstiger forpliktelsene med, som verdsatt i samsvar med prinsippene fastsatt i dette direktiv, bør derfor behandles som kapital av høy kvalitet (kategori 1).
- 49) Ikke alle eiendeler i et foretak er frie. I enkelte medlemsstater resulterer visse produkter i avgrensede fondsstrukturer som gir en klasse forsikringstakere større rettigheter til eiendeler i deres eget fond. Selv om slike eiendeler inngår i beregningen av hvor mye eiendelene overstiger forpliktelsene i den ansvarlige kapitalen, kan de i praksis ikke benyttes til å dekke risiko utenom det avgrensede fondet. Vurderingen av ansvarlig kapital bør, for å være forenlig med den økonomiske metoden, tilpasses for å gjenspeile at de eiendeler som inngår i en ordning med avgrensede fond, er av en annen karakter. På samme måte bør beregningen av solvenskapitalkravet gjenspeile den reduserte ressursdelingen eller diversifiseringen som er knyttet til disse avgrensede fondene.
- 50) Det er gjeldende praksis i enkelte medlemsstater at forsikringsselskaper selger livsforsikringsprodukter der forsikringstakerne og de begunstigede bidrar til selskapets risikokapital i bytte mot hele eller deler av avkastningen på bidragene. Det akkumulerte overskuddet er overskuddsfond som tilhører den juridiske person som har generert dem.
- 51) Overskuddsfond bør verdsettes i tråd med den økonomiske metoden fastsatt i dette direktiv. I denne forbindelse bør det ikke være tilstrekkelig med bare en henvisning til evalueringen av overskuddsfond i de lovpålagte årsregnskapene. I tråd med kravene om ansvarlig kapital bør overskuddsfond være underlagt kriteriene fastsatt i dette direktiv om klassifisering i kategorier. Det vil blant annet si at bare overskuddsfond som oppfyller kravene til klassifisering i kategori 1, bør betraktes som kapital av kategori 1.

⁽¹⁾ EUT L 157 av 9.6.2006, s. 87.

- 52) Gjensidige forsikringsselskaper og selskaper av gjensidig art med variable bidrag kan kreve tilleggsbidrag fra sine medlemmer for å øke midlene de har til dekning av tap. Tilleggsbidrag fra medlemmer kan utgjøre en betydelig finansieringskilde for gjensidige forsikringsselskaper og selskaper av gjensidig art, også når de står overfor ugunstige svingninger i virksomheten. Tilleggsbidrag fra medlemmer bør derfor betraktes som poster i den supplerende kapitalen og behandles deretter for solvensformål. Særlig blant gjensidige rederisammenslutninger eller rederisammenslutninger av gjensidig art med variable bidrag som utelukkende tilbyr sjøforsikring, har det lenge vært praksis å innkalle tilleggsbidrag fra medlemmer i henhold til bestemte innbetalingsordninger, og de beløp som er godkjent innkalt fra medlemmer, bør behandles som kapital av god kvalitet (kategori 2). Når det gjelder andre typer gjensidige forsikringsselskaper og selskaper av gjensidig art der tilleggsbidrag fra medlemmer holder tilsvarende kvalitet, bør de beløp som er godkjent innkalt fra medlemmer, også behandles som kapital av god kvalitet (kategori 2).
- 53) For at forsikrings- og gjenforsikringsforetak skal kunne oppfylle sine forpliktelser overfor forsikringstakerne og de begunstigede, bør medlemsstatene kreve at disse foretakene oppretter tilstrekkelige forsikringstekniske avsetninger. Prinsippene og de forsikringstekniske og statistiske metoder som disse forsikringstekniske avsetningene beregnes på grunnlag av, bør harmoniseres innenfor Fellesskapet for å oppnå bedre sammenlignbarhet og innsyn.
- 54) Beregningen av forsikringstekniske avsetninger bør være forenlig med verdsettingen av eiendeler og forpliktelser, forenlig med markedet og i tråd med den internasjonale utviklingen innen regnskapsføring og tilsyn.
- 55) Verdien av de forsikringstekniske avsetningene bør derfor tilsvare det beløp et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak ville måtte betale om det umiddelbart overførte sine avtalemessige rettigheter og plikter til et annet foretak. Verdien av de forsikringstekniske avsetningene bør altså tilsvare det beløp et annet forsikrings- eller gjenforsikringsforetak (referanseforetaket) kan forventes å trenge for å overta og oppfylle de underliggende forsikrings- og gjenforsikringsforpliktelser. Størrelsen på de forsikringstekniske avsetningene bør gjenspeile særtrekkene ved den underliggende forsikringsporteføljen. Foretaksspesifikke opplysninger, som opplysninger om behandling av erstatningskrav og kostnader, bør derfor benyttes ved beregning bare i den grad disse opplysningene gjør det mulig for forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket å gi et bedre bilde av særtrekkene ved den underliggende forsikringsporteføljen.
- 56) Antakelsene som gjøres om referanseforetaket som forutsettes å ville overta og oppfylle de underliggende forsikrings- og gjenforsikringsforpliktelsene, bør harmoniseres i hele Fellesskapet. Som del av vurderingen av konsekvensene av gjennomføringstiltakene bør særlig de antakelser om referanseforetaket som avgjør hvorvidt, og i så tilfelle i hvor stor grad, diversifiseringseffekter bør tas i betraktning ved beregning av risikomarginen, analyseres og deretter harmoniseres i hele Fellesskapet.
- 57) Ved beregning av forsikringstekniske avsetninger bør det være mulig å anvende rimelige interpoleringer og ekstrapoleringer fra tilgjengelige markedsverdier.
- 58) For å foreta en økonomisk vurdering av forsikrings- eller gjenforsikringsforpliktelser må forventet nåverdi av forsikringsforpliktelser beregnes på grunnlag av aktuell og pålitelig informasjon og realistiske forutsetninger som tar hensyn til finansielle garantier og opsjoner i forsikrings- og gjenforsikringsavtaler. Det bør kreves at effektive og harmoniserte forsikringstekniske metoder benyttes.
- 59) For å ta hensyn til små og mellomstore foretaks særskilte situasjon bør det finnes forenklede metoder for beregning av forsikringstekniske avsetninger.
- 60) Tilsynsordningen bør omfatte et risikofølsomt krav som er basert på en prospektiv beregning for å sikre nøyaktige og rettidige inngrep fra tilsynsmyndighetens side (solvenskapitalkravet) og et minstenivå for sikkerhet som de finansielle ressursene ikke får underskride (minstekapitalkravet). Begge kapitalkravene bør harmoniseres i hele Fellesskapet for å oppnå et ensartet vernivå for forsikringstakerne. For at dette direktiv skal virke etter hensikten, bør det opprettes en hensiktsmessig stige for inngripen mellom solvenskapitalkravet og minstekapitalkravet.
- 61) For å dempe mulige uønskede prosykliske virkninger av finanssystemet og unngå en situasjon der forsikrings- og gjenforsikringsforetak unødig tvinges til å skaffe tilleggskapital eller selge sine investeringer som følge av midlertidige ugunstige bevegelser i finansmarkedene, bør markedsrisikomoduleen i standardformelen for solvenskapitalkravet omfatte en symmetrisk justeringsmekanisme for endringer i nivået på aksjeprisene. I tilfelle

- usedvanlig store fall i finansmarkedene, og dersom den symmetriske justeringsmekanismen ikke er tilstrekkelig til at forsikrings- og gjenforsikringsforetakene kan oppfylle sine solvenskapitalkrav, bør det i tillegg være mulig for tilsynsmyndighetene å forlenge fristen for når forsikrings- og gjenforsikringsforetak skal ha gjenopprettet nivået på tellende ansvarlig kapital som dekker solvenskapitalkravet.
- 62) Solvenskapitalkravet bør gjenspeile et nivå for tellende ansvarlig kapital som gjør det mulig for forsikrings- og gjenforsikringsforetak å tåle betydelige tap, og som gir forsikringstakerne og begunstigede en rimelig forsikring om at utbetalinger vil bli gjort ved forfall.
- 63) For å sikre at forsikrings- og gjenforsikringsforetak løpende besitter tilstrekkelig tellende ansvarlig kapital til å dekke solvenskapitalkravet, samtidig som det tas hensyn til eventuelle endringer i deres risikoprofil, bør disse foretakene beregne solvenskapitalkravet minst en gang i året, overvåke det kontinuerlig og beregne det på nytt hver gang risikoprofilen endres vesentlig.
- 64) For å fremme god risikostyring og tilpasse lovens kapitalkrav til bransjepraksis bør det fastsettes at solvenskapitalkravene skal være den økonomiske kapital et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak skal inneha for å sikre at konkurs ikke forekommer oftere enn i ett av 200 tilfeller, alternativt at det skal være minst 99,5 % sannsynlighet for at foretakene skal kunne oppfylle sine forpliktelser overfor forsikringstakerne og begunstigede i de påfølgende 12 måneder. Den økonomiske kapitalen bør beregnes på grunnlag av foretakenes faktiske risikoprofil, idet det tas hensyn til konsekvensene av mulige risikoreduksjonsteknikker samt diversifiseringseffekter.
- 65) Det bør fastsettes en standardformel for beregning av solvenskapitalkravet, slik at alle forsikrings- og gjenforsikringsforetak kan vurdere sin økonomiske kapital. Standardformelen bør utformes i moduler, det vil si at hver enkelt eksponering innenfor hver risikokategori bør vurderes i et første trinn og deretter vurderes samlet i annet trinn. Dersom bruk av foretaksspesifikke parametere gir et bedre bilde av foretakets sanne forsikringsrisikoprofil, bør dette tillates forutsatt at parametrene er utledet ved bruk av en standardisert metode.
- 66) For å ta hensyn til små og mellomstore foretaks særskilte situasjon bør det finnes forenklete metoder for beregning av solvenskapitalkravet i samsvar med standardformelen.
- 67) Den nye risikobaserte metoden omfatter av prinsipielle grunner ikke begrepet kvantitative investeringsgrenser og kriterier for godkjenning av eiendeler. Det bør imidlertid være mulig å innføre investeringsgrenser og kriterier for godkjenning av eiendeler for å håndtere risikoer som ikke er tilstrekkelig dekket av en av undermodulene i standardformelen.
- 68) I samsvar med den risikobaserte metoden som er valgt for solvenskapitalkravet, bør det i visse situasjoner være mulig å benytte fulle eller partielle interne modeller for beregning av dette kravet snarere enn standardformelen. For å sikre forsikringstakerne og de begunstigede et ensartet vernnivå bør slike interne modeller forhåndsgodkjennes av tilsynsmyndigheten på grunnlag av harmoniserte prosesser og standarder.
- 69) Når den tellende basiskapitalen utgjør mindre enn minstekapitalkravet, bør forsikrings- eller gjenforsikringsforetakets tillatelse tilbakekalles om foretaket ikke innen kort tid er i stand til å få den tellende basiskapitalen opp på et nivå som oppfyller minstekapitalkravet.
- 70) Minstekapitalkravet bør sikre et minstenivå som de finansielle ressursene ikke bør underskride. Dette nivået må beregnes ut fra en enkel formel som inneholder en fastsatt øvre og nedre grense basert på det risikobaserte solvenskapitalkravet, slik at det blir mulig å iverksette gradvis skjerpede tilsynstiltak, og det må fastsettes på grunnlag av opplysninger som kan revideres.
- 71) Forsikrings- og gjenforsikringsforetak bør ha eiendeler av god nok kvalitet til å dekke sine samlede finansielle forpliktelser. Alle investeringer eid av forsikrings- eller gjenforsikringsforetak bør forvaltes etter aktsomhetsprinsippet.
- 72) Medlemsstatene bør ikke kreve at forsikrings- og gjenforsikringsforetakene skal investere i bestemte kategorier eiendeler, fordi slike krav kan være uforenlige med den liberalisering av kapitalbevegelser som er fastsatt i traktatens artikkel 56.
- 73) Det er nødvendig å forby alle bestemmelser som gir medlemsstatene mulighet til å kreve at forsikrings- eller gjenforsikringsforetak stiller eiendeler som sikkerhet for de forsikringstekniske avsetningene, uansett hvilken form slike krav har, dersom forsikringsgiveren gjenforsikres av et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak som har tillatelse i henhold til dette direktiv, eller av et foretak hjemmehørende i en tredjestat som anses å ha en ekvivalent tilsynsordning.

- 74) Den juridiske rammen har så langt ikke angitt detaljerte kriterier for en tilsynsvurdering av et planlagt erverv eller en framgangsmåte for anvendelsen av disse. En avklaring av kriteriene og prosessen for en tilsynsvurdering er derfor nødvendig for å gi nødvendig rettssikkerhet, klarhet og forutsigbarhet med hensyn til vurderingsprosessen og følgene av denne. Disse kriteriene og framgangsmåtene ble innført ved bestemmelser i direktiv 2007/44/EF. Når det gjelder forsikring og gjenforsikring, bør disse bestemmelsene derfor kodifiseres og inntas i dette direktiv.
- 75) Størst mulig harmonisering i hele Fellesskapet av disse framgangsmåtene og tilsynsvurderingene er derfor avgjørende. Bestemmelsene om kvalifiserende eierandeler bør imidlertid ikke hindre medlemsstatene i å kreve at tilsynsmyndighetene skal underrettes om erverv av eierandeler under de terskler som er fastsatt i disse bestemmelsene, så lenge en medlemsstat ikke pålegger flere enn én tilleggsterskel under 10 % for dette formål. Bestemmelsene bør heller ikke hindre at tilsynsmyndighetene gir generell veiledning med hensyn til når slike eierandeler anses å føre til betydelig innflytelse.
- 76) På grunn av den økende mobiliteten blant Unionens borgere tilbys ansvarsforsikring for motorvogn i stadig større grad på tvers av landegrensene. For å sikre at ordningen med grønt kort og avtalene mellom de nasjonale trafikksikringsbyråene fortsatt skal virke etter hensikten, bør medlemsstatene kunne kreve at forsikringsforetak som tilbyr ansvarsforsikring for motorvogn på deres territorium ved å yte tjenester, skal være medlemmer av og delta i finansieringen av det nasjonale byrået og i garantifondet som medlemsstaten har opprettet. Den medlemsstat der tjenesteytingen finner sted, bør kreve at foretak som tilbyr ansvarsforsikring for motorvogn, utnevner en representant på medlemsstatens territorium som skal innhente alle nødvendige opplysninger i forbindelse med forsikringstilfeller og representere det berørte foretaket.
- 77) Innenfor rammen av det indre marked er det i forsikringstakernes interesse å ha tilgang til et størst mulig utvalg av forsikringsprodukter i Fellesskapet. Den medlemsstat der risikoen eller forpliktelsen består, bør derfor sikre at ingenting hindrer markedsføringen på dens territorium av alle de forsikringsprodukter som tilbys for salg i Fellesskapet, forutsatt at produktene ikke er i strid med medlemsstatens gjeldende lovbestemmelser til beskyttelse av allmenne hensyn, og det ikke finnes tilsvarende regler som ivaretar allmenne hensyn i hjemstaten.
- 78) Det bør innføres en ordning med sanksjoner som kan ilegges dersom et forsikringsforetak ikke overholder gjeldende bestemmelser til beskyttelse av allmenne hensyn i den medlemsstat der risikoen eller forpliktelsen består.
- 79) I et indre marked for forsikring vil forbrukeren ha et større og mer variert utvalg av avtaler. For å få fullt utbytte av dette mangfoldet og den økte konkurransen bør forbrukerne gis alle nødvendige opplysninger før en avtale inngås og i hele avtalens løpetid, slik at de kan velge den avtale som best dekker deres behov.
- 80) Et forsikringsforetak som tilbyr avtaler om assistanse, bør inneha de midler som er nødvendige for å yte de naturalytelser som tilbys, innen rimelig tid. Det bør fastsettes særlige bestemmelser for beregning av solvenskapitalkravet og den absolutte nedre grense for minstekapitalkravet for et slikt foretak.
- 81) Effektiv utøvelse av koassuranssevirkosomhet i Fellesskapet for virksomheter som på grunn av sin art eller størrelse sannsynligvis vil være dekket av internasjonal koassurans, bør fremmes ved et harmoniseringsminimum for å forhindre konkurransevridning og forskjellsbehandling. Det ledende forsikringsforetaket bør i den forbindelse vurdere erstatningskrav og fastsette forsikringstekniske avsetninger. Videre bør det på området koassurans-sevirkosomhet i Fellesskapet åpnes for et særskilt samarbeid mellom medlemsstatenes tilsynsmyndigheter og mellom disse tilsynsmyndighetene og Kommisjonen.
- 82) For å beskytte forsikrede bør nasjonal lovgivning om rettshjelpsforsikring harmoniseres. Særlig bør eventuelle interessekonflikter som måtte oppstå som følge av at forsikringsforetaket dekker en annen person eller dekker en person for både rettshjelpsforsikring og en annen forsikringsklasse, så langt mulig forhindres eller løses. Tilfredsstillende vernnivå for forsikringstakerne i denne forbindelse kan oppnås på forskjellige måter. Uansett hvilken løsning som velges, bør interessene til personer som har rettsforsikringsdekning, beskyttes gjennom tilsvarende garantier.
- 83) Konflikter mellom forsikrede og forsikringsforetak som dekker rettshjelpsforsikring, bør avgjøres så rettferdig og raskt som mulig. Medlemsstatene bør derfor innføre en voldgiftsordning eller en framgangsmåte som gir tilsvarende sikkerhet.
- 84) I visse medlemsstater erstatter privat eller frivillig inngått helseforsikring helt eller delvis den dekning trygdeordningene gir ved sykdom. Disse helseforsikringenes særskilte karakter skiller dem fra annen ansvars- og livsforsikring ettersom det er nødvendig å sikre at forsikringstakerne faktisk har adgang til privat eller frivillig inngått helseforsikring uansett alder og risikoprofil. Arten og de sosiale

følgene av helseforsikringsavtaler gjør det berettiget at tilsynsmyndighetene i den medlemsstat der risikoen består, krever løpende underretning om generelle og spesielle avtalevilkår for privat og frivillig inngått helseforsikring, for å kunne kontrollere at disse avtalene helt eller delvis erstatter den dekning trygdeordningen gir ved sykdom. Denne kontrollen bør ikke gjøres til en forutsetning for markedsføring av produktene.

- 85) Visse medlemsstater har derfor vedtatt særskilte lovbestemmelser for dette formål. For å beskytte allmenne hensyn bør det være mulig å vedta eller beholde slike lovbestemmelser dersom de ikke utilbørlig begrenser etableringsretten eller adgangen til å yte tjenester, forutsatt at nevnte bestemmelser anvendes likt. Lovbestemmelsenes art kan variere i henhold til situasjonen i den enkelte medlemsstat. Målet om beskyttelse av allmenne hensyn kan også nås dersom det kreves at foretak som tilbyr privat eller frivillig inngått sykeforsikring, skal tilby standardavtaler med en tilsvarende dekning som den lovfestede trygdeordningen, med en premie som er lik eller lavere enn en fastsatt maksimumspremie, og at de skal delta i ordninger for tapsutjevning. Det er også mulig å kreve at det forsikringstekniske grunnlaget for en privat eller frivillig inngått sykeforsikring skal være likt tilsvarende grunnlag for livsforsikring.
- 86) Vertsmedlemsstatene bør kunne kreve at forsikringsforetak som for egen risiko tilbyr lovpliktig yrkesskadeforsikring på deres territorium, overholder særskilte bestemmelser for slik forsikring i nasjonal lovgivning. Kravet får likevel ikke anvendelse på bestemmelser om finansielt tilsyn, som bør fortsette å være hjemstatens eneansvar.
- 87) I visse medlemsstater er forsikringstransaksjoner ikke underlagt noen form for indirekte beskatning, mens flertallet av medlemsstatene anvender særskilte skatter og andre former for avgifter, herunder tilleggsgebyr til erstatningsorganer. Strukturen og nivået på slike skatter og avgifter varierer sterkt mellom de medlemsstater som pålegger dem. Det bør unngås at eksisterende forskjeller fører til konkurransevridning mellom forsikringstjenestene i de forskjellige medlemsstatene. I påvente av en framtidig harmonisering vil anvendelse av skatteordningene og andre former for avgifter i medlemsstaten der risikoen eller forpliktelsen består, kunne avhjelpe dette problemet, og det er opp til medlemsstatene å fastsette nærmere regler for å sikre at slike skatter og avgifter innkreves.
- 88) De medlemsstater som ikke omfattes av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 593/2008 av 17. juni 2008 om hvilken lovgivning som får anvendelse

på avtaleforpliktelser (Roma I)⁽¹⁾, bør i samsvar med dette direktiv anvende bestemmelsene i den forordning til å fastsette hvilken lovgivning som får anvendelse på forsikringsavtaler som faller inn under forordningens artikkel 7.

- 89) For å ta hensyn til de internasjonale aspekter ved gjenforsikring bør det bli anledning til å inngå internasjonale avtaler med tredjestater med det formål å fastsette metoder for tilsyn med gjenforsikringsforetak som utøver virksomhet på territoriet til hver avtalepart. Det bør videre fastsettes en fleksibel framgangsmåte som gjør det mulig å vurdere, på fellesskapsbasis, om tilsynet i tredjestater er ekvivalent, for å bedre liberaliseringen av gjenforsikringstjenester i tredjestater, gjennom å opprette foretak eller ved ytelse av slike tjenester over landegrensene.
- 90) Gjenforsikringsvirksomhet med begrenset risikooverføring er av en særegen karakter som gjør at medlemsstatene bør sikre at forsikrings- og gjenforsikringsforetak som inngår gjenforsikringsavtaler med begrenset risikooverføring eller utøver gjenforsikringsvirksomhet med begrenset risikooverføring, på en tilfredsstillende måte kan påvise, måle og kontrollere de risikoer som oppstår som følge av disse avtalene eller denne virksomheten.
- 91) Det bør fastsettes hensiktsmessige regler for spesialforetak for verdipapirisering som påtar seg risiko fra forsikrings- og gjenforsikringsforetak uten selv å være et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak. Beløp som kan innkreves fra et spesialforetak for verdipapirisering, bør anses som fradragsberettigede beløp i henhold til avtaler om gjenforsikring eller retrocesjon.
- 92) Spesialforetak for verdipapirisering som godkjennes før 31. oktober 2012, bør være omfattet av lovgivningen i den medlemsstat som har godkjent spesialforetaket. For å unngå tilsynsarbitrasje bør imidlertid all ny virksomhet som et spesialforetak for verdipapirisering igangsetter etter 31. oktober 2012, være omfattet av bestemmelsene i dette direktiv.
- 93) Gitt forsikringsvirksomhetens stadig mer grensekryssende karakter, bør ulikheter i medlemsstatenes regler for spesialforetak for verdipapirisering som er omfattet av bestemmelsene i dette direktiv, i størst mulig grad reduseres, samtidig som det tas hensyn til deres tilsynsstrukturer.
- 94) Det bør arbeides videre med spesialforetak for verdipapirisering, samtidig som det tas hensyn til det arbeidet som er gjort i andre finanssektorer.
- 95) Tiltak med hensyn til tilsyn med forsikrings- og gjenforsikringsforetak som er del av en forsikringsgruppe, bør gjøre det mulig for myndighetene som fører tilsyn med et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak, å danne seg et mer fullstendig bilde av foretakets finansielle stilling.

(¹) EUT L 177 av 4.7.2008, s. 6.

- 96) Slikt gruppetilsyn bør i nødvendig grad ta hensyn til forsikringsholdingselskaper og blandede forsikringsholdingselskaper. Dette direktiv innebærer imidlertid ikke på noen måte at medlemsstatene pålegges å føre tilsyn med hvert enkelt av disse foretakene.
- 97) Selv om tilsyn med hvert enkelt forsikrings- eller gjenforsikringsforetak fortsatt er hovedprinsippet for forsikringstilsynet, er det nødvendig å fastsette hvilke foretak det skal føres tilsyn med på gruppenivå.
- 98) I henhold til fellesskapsretten og nasjonal lovgivning bør foretak, og særlig gjensidige forsikringsselskaper og selskaper av gjensidig art, kunne danne sammenlutninger eller grupper, ikke gjennom kapitalbindinger, men gjennom formaliserte, sterke og varige forbindelser basert på avtalemessig eller annen vesentlig anerkjennelse som garanterer finansiell solidaritet foretakene imellom. Dersom det gjennom en sentralisert samordning utøves betydelig eller dominerende innflytelse, bør disse foretakene underlegges tilsyn etter de samme regler som de som gjelder for grupper opprettet gjennom kapitalbindinger, for å oppnå et tilstrekkelig vernnivå for forsikringstakerne og like konkurransevilkår for gruppene.
- 99) Det overordnede morforetaket med hovedkontor i Fellesskapet bør under alle omstendigheter underlegges gruppetilsyn. Medlemsstatene bør likevel kunne tillate at deres tilsynsmyndigheter fører gruppetilsyn på et begrenset antall lavere nivåer når dette anses nødvendig.
- 100) For forsikrings- og gjenforsikringsforetak som inngår i en gruppe, er det nødvendig å beregne solvensen på gruppenivå.
- 101) Det konsoliderte solvenskapitalkravet for en gruppe bør ta hensyn til den samlede risikospredningen i alle forsikrings- og gjenforsikringsforetak i gruppen for å gi et korrekt bilde av gruppens risikokoesponering.
- 102) Forsikrings- og gjenforsikringsforetak som inngår i en gruppe, bør kunne søke om å få tillatelse til å benytte en intern modell for beregning av solvens både på gruppenivå og for enkeltforetak.
- 103) Enkelte bestemmelser i dette direktiv fastsetter uttrykkelig at CEIOPS skal fungere som megler eller rådgiver, men dette bør ikke være til hinder for at CEIOPS også skal kunne fungere som megler eller rådgiver med hensyn til andre bestemmelser.
- 104) Dette direktiv beskriver en ny tilsynsmodell der gruppetilsynsmyndigheten er tillagt en sentral rolle, samtidig som tilsynsmyndigheten for det enkelte foretak anerkjennes og opprettholdes. Tilsynsmyndighetenes fullmakter og oppgaver er knyttet til deres rapporteringsplikt.
- 105) Alle forsikringstakere og begunstigede bør behandles likt uansett nasjonalitet og bosted. For dette formål bør hver medlemsstat sikre at alle tiltak som iverksettes av en tilsynsmyndighet på grunnlag av denne tilsynsmyndighetens nasjonale fullmakter, ikke anses å være i strid med interessene til denne medlemsstat eller forsikringstakerne og de begunstigede i denne medlemsstat. I alle situasjoner der det er snakk om erstatningsoppgjør eller avviking, bør eiendelene fordeles rettferdig på alle berørte forsikringstakere, uansett nasjonalitet og bosted.
- 106) Det må sikres at den ansvarlige kapitalen fordeles korrekt innen gruppen og ved behov kan benyttes til å beskytte forsikringstakere og begunstigede. For dette formål bør forsikrings- og gjenforsikringsforetak som inngår i en gruppe, ha tilstrekkelig ansvarlig kapital til å dekke solvenskapitalkravet.
- 107) Alle tilsynsmyndigheter som deltar i gruppetilsyn, bør kunne forstå beslutningene som treffes, særlig dersom beslutningene treffes av gruppetilsynsmyndigheten. Så snart en av tilsynsmyndighetene blir kjent med de relevante opplysningene, bør de deles med de øvrige tilsynsmyndighetene, slik at alle tilsynsmyndigheter kan danne seg en mening på grunnlag av samme relevante opplysninger. Dersom de berørte tilsynsmyndighetene ikke kan komme til enighet, skal det søkes kvalifiserte råd fra CEIOPS for å løse saken.
- 108) Solvensen til et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak som er datterforetak av et forsikringsholdingselskap eller av et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak i en tredjestat, kan bli påvirket av de økonomiske midlene til gruppen som forsikringsforetaket er del av, og av fordelingen av de økonomiske midlene innenfor gruppen. Tilsynsmyndighetene bør derfor gis mulighet til å føre gruppetilsyn og treffe egnede tiltak for forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket der solvensen er eller kan bli satt i fare.
- 109) Risikokonsentrasjoner og gruppeinterne transaksjoner kan påvirke forsikrings- eller gjenforsikringsforetakets finansielle stilling. Tilsynsmyndighetene bør derfor kunne føre tilsyn med slike risikokonsentrasjoner og gruppeinterne transaksjoner og ta hensyn til karakteren av forholdet mellom både regulerte enheter og ikke-regulerte enheter, herunder forsikringsholdingselskaper og blandede forsikringsholdingselskaper, og treffe egnede tiltak for forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket der solvensen er eller kan bli satt i fare.

- 110) Forsikrings- eller gjenforsikringsforetak som inngår i en gruppe, bør ha innført hensiktsmessige systemer for risikostyring og internkontroll som bør være underlagt tilsynsevaluering.
- 111) Alle forsikrings- eller gjenforsikringsgrupper som er underlagt gruppetilsyn, bør få utpekt en gruppetilsynsmyndighet blant de involverte tilsynsmyndigheter. Gruppetilsynsmyndighetens rettigheter og plikter bør omfatte hensiktsmessige samordnings- og beslutningsfullmakter. De myndigheter som deltar i tilsynet med forsikrings- og gjenforsikringsforetak som inngår i samme gruppe, bør opprette samordningsavtaler.
- 112) Med tanke på gruppetilsynsmyndighetens utvidede fullmakter bør det sikres at kriteriene for valg av gruppetilsynsmyndighet ikke uten videre kan omgås. Særlig i de tilfeller der det ved utpeking av gruppetilsynsmyndighet tas hensyn til gruppens oppbygning og forsikrings- eller gjenforsikringsvirksomhetens relative betydning i ulike markeder, bør verken gruppeinterne transaksjoner eller gruppegjenforsikring telles to ganger i vurderingen av deres relative betydning i et marked.
- 113) Tilsynsmyndigheter fra alle medlemsstater der foretak i gruppen er etablert, bør delta i gruppetilsynet gjennom et tilsynskollegium (kollegiet). De bør alle ha tilgang til opplysninger som er tilgjengelige hos andre tilsynsmyndigheter i kollegiet, og de bør delta aktivt og kontinuerlig når beslutninger tas. Det bør opprettes et samarbeid mellom myndighetene som har ansvar for tilsyn med forsikrings- og gjenforsikringsforetak, og mellom disse myndighetene og myndighetene som har ansvar for å føre tilsyn med foretak som utøver virksomhet i andre finanssektorer.
- 114) Kollegiets virksomhet bør stå i forhold til arten, omfanget og kompleksiteten av de risikoer som foretakene i gruppens virksomhet innebærer og til den grensekryssende dimensjonen. Kollegiet bør innrettes slik at samarbeid, utveksling av opplysninger og samråd mellom tilsynsmyndighetene i kollegiet skjer i samsvar med dette direktiv. Tilsynsmyndighetene bør benytte seg av kollegiet for å øke tilnærmingen i deres respektive beslutninger og samarbeide tett om tilsynet med hele gruppen i henhold til harmoniserte kriterier.
- 115) Dette direktiv bør tildele CEIOPS en rådgivende rolle. CEIOPS' råd til relevante tilsynsmyndigheter bør ikke være bindende for denne tilsynsmyndigheten når den treffer beslutninger. Tilsynsmyndigheten bør imidlertid når den treffer beslutninger, ta behørig hensyn til rådene og begrunne eventuelle vesentlige avvik fra dem.
- 116) Forsikrings- og gjenforsikringsforetak som inngår i en gruppe hvis overordnede foretak ligger utenfor Fellesskapet, bør være underlagt ekvivalente og hensiktsmessige gruppetilsynsordninger. Det er derfor nødvendig å sikre innsyn i regler og utveksling av opplysninger med myndighetene i tredjestater i alle relevante situasjoner. For å sikre en harmonisert metode for å fastsette og vurdere om tilsynet med forsikrings- og gjenforsikringsforetak i tredjestater er ekvivalent, bør Kommisjonen ha fullmakt til å treffe en bindende beslutning om hvorvidt solvensreglene i tredjestater er ekvivalente. For tredjestater som Kommisjonen ikke har truffet beslutning om, bør vurderingen av ekvivalens utføres av gruppetilsynsmyndigheten etter samråd med de andre relevante tilsynsmyndigheter.
- 117) Ettersom nasjonale lovgivninger om saneringstiltak og framgangsmåter for avvikling ikke er harmonisert, er det innenfor rammen av det indre marked hensiktsmessig å sikre gjensidig anerkjennelse av medlemsstatenes lovgivninger om saneringstiltak og framgangsmåter for avvikling av forsikringsforetak, samt å sikre nødvendig samarbeid som tar hensyn til behovet for at tiltakene er enhetlige, universelle, samordnede og offentlige, og at de sikrer likeverdig behandling og vern av forsikringskreditorer.
- 118) Det bør sikres at saneringstiltakene som vedkommende myndigheter i en medlemsstat har vedtatt for å bevare eller gjenopprette et forsikringsforetaks økonomisk soliditet og så langt som mulig forhindre avvikling, får full virkning i hele Fellesskapet. Virkningene vis-à-vis tredjestater av slike saneringstiltak og framgangsmåter for avvikling bør imidlertid ikke påvirkes.
- 119) Vedkommende myndighet med ansvar for saneringstiltak og framgangsmåter for avvikling og tilsynsmyndigheten for forsikringsforetak bør ikke være samme organ.
- 120) Definisjonen av «filial» i insolvenssammenheng bør i samsvar med eksisterende prinsipper for insolvens ta hensyn til at forsikringsforetaket bare er ett rettssubjekt. Hjemstatens lovgivning bør imidlertid fastsette hvordan eiendeler og forpliktelser som innehas av uavhengige personer med permanent fullmakt til å opptre som representant for et forsikringsforetak, skal behandles under avviklingen av forsikringsforetaket.
- 121) Det bør fastsettes vilkår som fastslår at framgangsmåter for avvikling som ikke er basert på insolvens og som omfatter en prioritert rekkefølge for utbetaling av erstatningskrav, er innenfor dette direktivs virkeområde. Krav som framsettes av ansatte i et forsikringsforetak på grunnlag av arbeidsavtaler og ansettelsesforhold, bør kunne overføres til en nasjonal lønnsgarantiordning. Slike overførte krav bør behandles i henhold til hjemstatens lovgivning (lex concursus).

- 122) Saneringstiltakene er ikke til hinder for at det kan innledes en framgangsmåte for avvikling. Framgangsmåter for avvikling bør derfor kunne innledes enten det er truffet saneringstiltak eller ikke, og kan avsluttes etter akkord eller tilsvarende tiltak, herunder saneringstiltak.
- 123) Bare hjemstatens vedkommende myndigheter bør ha fullmakt til å treffe beslutning om framgangsmåter for avvikling av forsikringsforetak. Beslutningene bør ha virkning i hele Fellesskapet og anerkjennes av alle medlemsstater. Beslutningen bør offentliggjøres i henhold til hjemstatens framgangsmåter og i *Den europeiske unions tidende*. Kjente kreditorer som er hjemmehørende i Fellesskapet, bør også bli informert og ha rett til å anmelde fordringer og legge fram innsigelser.
- 124) Alle eiendeler og forpliktelser i forsikringsforetaket bør tas i betraktning under framgangsmåter for avvikling.
- 125) Alle vilkår for å innlede, gjennomføre og avslutte framgangsmåter for avvikling bør være hjemlet i hjemstatens lovgivning.
- 126) For å sikre samordning av tiltakene medlemsstatene imellom bør tilsynsmyndighetene i hjemstaten og i alle de andre medlemsstatene snarest underrettes om at en framgangsmåte for avvikling er innledet.
- 127) Det er av største betydning at forsikrede personer, forsikringstakere, begunstigende og eventuelle skadelidte med rett til å fremme direktekrav mot forsikringsforetaket som skriver seg fra forsikringsvirksomhet, beskyttes i forbindelse med framgangsmåter for avvikling. Det bør imidlertid være klart at denne beskyttelsen ikke omfatter erstatningskrav som ikke følger av forpliktelser i henhold til en forsikringsavtale eller forsikringsvirksomhet, men på grunnlag av et sivilrettslig ansvar utløst av en agent i forhandlinger som agenten i henhold til det lovverk som gjelder for forsikringsavtalen eller -virksomheten, ikke hefter for etter denne forsikringsavtalen eller forsikringsvirksomheten. For å oppnå dette mål bør medlemsstatene gis anledning til å velge mellom ekvivalente metoder for å sikre særbehandling av forsikringskreditorer. Ingen av disse metodene skal imidlertid være til hinder for at medlemsstaten innfører en rangordning mellom forskjellige kategorier erstatningskrav. Videre bør det sikres en hensiktsmessig balanse mellom beskyttelsen av forsikringskreditorer og andre prioriterte kreditorer som beskyttes av lovgivningen i den berørte medlemsstaten.
- 128) Når det innledes en framgangsmåte for avvikling, bør dette innebære at forsikringsforetakets tillatelse til å utøve virksomhet tilbakekalles, med mindre dette ikke allerede er gjort.
- 129) I forbindelse med framgangsmåter for avvikling bør kreditorer ha rett til å anmelde fordringer eller legge fram skriftlige innsigelser. Krav framsatt av kreditorer hjemmehørende i en annen medlemsstat enn hjemstaten, bør behandles på samme måte som tilsvarende krav i hjemstaten, uten at det forekommer forskjellsbehandling på grunn av nasjonalitet eller bosted.
- 130) For å beskytte rettmessige forventninger og skape rettslig forutsigbarhet når det gjelder visse transaksjoner i andre medlemsstater enn hjemstaten, er det nødvendig å fastsette hvilken lovgivning som skal få anvendelse for de konsekvenser saneringstiltak og framgangsmåter for avvikling har for søksmål som verserer for retten, og for enkeltstående tvangstiltak som følger av søksmål.
- 131) Tiltakene som er nødvendige for å gjennomføre dette direktiv, bør vedtas i samsvar med rådsbeslutning 1999/468/EF av 28. juni 1999 om fastsettelse av nærmere regler for utøvelsen av den gjennomføringsmyndighet som er gitt Kommisjonen⁽¹⁾.
- 132) Særlig bør Kommisjonen gis fullmakt til å vedta tiltak vedrørende tilpasningen av vedleggene og tiltak som særlig fastsetter tilsynsfullmaktene og handlingene som skal gjennomføres, samt fullmakt til å fastsette nærmere krav på områder som systemet for risikostyring og internkontroll, offentliggjøring, vurderingskriterier for kvalifiserende eierandeler, beregning av forsikringstekniske avsetninger og kapitalkrav, investeringsregler og gruppetilsyn. Kommisjonen bør også gis fullmakt til å vedta gjennomføringstiltak som gir tredjestater ekvivalent status hva angår bestemmelsene i dette direktiv. Ettersom det dreier seg om generelle tiltak som har som formål å endre ikke-grunnleggende bestemmelser i dette direktiv, blant annet ved å utfylle det med ikke-grunnleggende bestemmelser, bør de vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll som omhandlet i artikkel 5a i beslutning 1999/468/EF.
- 133) Ettersom målene for dette direktiv ikke kan nås i tilstrekkelig grad av medlemsstatene og derfor på grunn av deres omfang og virkninger bedre kan nås på fellesskapsplan, kan Fellesskapet treffe tiltak i samsvar med nærhetsprinsippet som fastsatt i traktatens artikkel 5. I samsvar med forholdsmessighetsprinsippet fastsatt i nevnte artikkel går dette direktiv ikke lenger enn det som er nødvendig for å nå disse målene.
- 134) Rådsdirektiv 64/225/EØF av 25. februar 1964 om opphevelse av restriksjoner på etableringsadgangen og adgangen til å yte tjenester innen gjenforsikring og retrocesjon⁽²⁾, rådsdirektiv 73/240/EØF av 24. juli 1973 om opphevelse av restriksjoner på etableringsadgangen innen direkte forsikring med unntak av livsforsikring⁽³⁾, rådsdirektiv 76/580/EØF av 29. juni 1976 om endring av direktiv 73/239/EØF om samordning av lover og forskrifter om adgang til å starte og utøve virksomhet innen direkte forsikring med unntak av livsforsikring⁽⁴⁾

⁽¹⁾ EFT L 184 av 17.7.1999, s. 23.

⁽²⁾ EFT 56 av 4.4.1964, s. 878.

⁽³⁾ EFT L 228 av 16.8.1973, s. 20.

⁽⁴⁾ EFT L 189 av 13.7.1976, s. 13.

og rådsdirektiv 84/641/EØF av 10. desember 1984 om endring, særlig angående turistassistanse, av første direktiv (73/239/EØF) om samordning av lover og forskrifter om adgang til å starte og utøve virksomhet innen direkte forsikring med unntak av livsforsikring⁽¹⁾ er foreldet og bør derfor oppheves.

135) Forpliktelsen til å innarbeide dette direktiv i nasjonal lovgivning bør begrenses til de bestemmelser som utgjør en vesentlig endring sammenlignet med tidligere direktiver. Forpliktelsen til å innarbeide de bestemmelser som er uendret, følger av de tidligere direktiver.

136) Dette direktiv bør ikke berøre medlemsstatenes forpliktelser med hensyn til fristene for innarbeiding i nasjonal lovgivning av direktivene oppført i vedlegg VI del B.

137) Kommisjonen vil vurdere om eksisterende garantiordninger i forsikringssektoren er tilstrekkelige, og legge fram et forslag til regelverk.

138) Artikkel 17 nr. 2 i europaparlaments- og rådsdirektiv 2003/41/EF av 3. juni 2003 om virksomhet i og tilsyn med tjenstepensjonsforetak⁽²⁾ viser til eksisterende lovbestemmelser om solvensmarginer. Disse henvisningene bør beholdes for å opprettholde status quo. Kommisjonen bør snarest mulig foreta sin gjennomgåelse av direktiv 2003/41/EF i henhold til dets artikkel 21 nr. 4. Kommisjonen bør med bistand fra CEIOPS utarbeide et hensiktsmessig solvensregelverk for tjenstepensjonsforetak, samtidig som det tas fullt hensyn til de vesentlige særtrekkene ved forsikring, og bør derfor ikke gå ut fra at dette direktiv skal gjøres gjeldende for disse foretakene.

139) Vedtakelsen av dette direktiv endrer forsikringsselskapets risikoprofil overfor forsikringstakeren. Kommisjonen bør snarest mulig og uansett innen utgangen av 2010 legge fram et forslag til revisjon av europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/92/EF av 9. desember 2002 om forsikringsformidling⁽³⁾ som tar hensyn til de konsekvenser dette direktiv får for forsikringstakerne.

140) Ytterligere og utstrakte reformer av regulerings- og tilsynsmodellen i EUs finanssektor er sårt tiltrengt og bør snarest mulig foreslås av Kommisjonen, som bør ta behørig hensyn til konklusjonene som ekspertgruppen

ledet av Jacques de Larosière la fram 25. februar 2009. Kommisjonen bør legge fram forslag til regelverk som fanger opp de mangler som er påvist med hensyn til bestemmelsene om samordning av tilsyn og samarbeidsavtaler.

141) Det må søkes råd fra CEIOPS om hvordan spørsmålene omkring utvidet gruppetilsyn og kapitalstyring innen en gruppe av forsikrings- og gjenforsikringsforetak best kan håndteres. CEIOPS bør anmodes om å gi råd som vil hjelpe Kommisjonen til å utarbeide sitt forslag i henhold til vilkår som er forenlige med et høyt beskyttelsesnivå for forsikringstakere (og begunstigede) og som sikrer økonomisk stabilitet. CEIOPS bør derfor anmodes om å gi Kommisjonen råd om strukturer og prinsipper som kan være veiledende for eventuelle framtidige endringer av dette direktiv, som kan bli nødvendige for å gjennomføre de endringer som kan bli foreslått. Kommisjonen bør sende en rapport og dertil egnede forslag til Europaparlamentet og Rådet om alternative ordninger for tilsyn med forsikrings- og gjenforsikringsforetak i grupper som styrker en effektiv kapitalstyring i gruppene, dersom Kommisjonen er overbevist om at det finnes et tilfredsstillende regelverk til støtte for innføringen av en slik ordning.

Det er særlig ønskelig at en ordning for gruppetilskudd har et solid grunnlag med harmoniserte og tilstrekkelig finansierte garantiordninger for forsikringssektoren, en harmonisert og rettslig bindende ramme for vedkommende myndigheter, sentralbanker og finansdepartementer knyttet til krisehåndtering, kriseløsning og finansiell byrdefordeling der tilsynsfullmakter og budsjettansvar står i forhold til hverandre, en juridisk bindende ramme for megling i tilsynsvister, en harmonisert ramme for tidlig inngrep og en harmonisert ramme for overføring av eiendeler og for framgangsmåter ved insolvens og avvikling som fjerner de relevante nasjonale selskapsrettslige hindringer for overføring av eiendeler. I sin rapport bør Kommisjonen også ta hensyn til diversifiseringseffektene utvikling over tid og de risikoer som er forbundet med å være del av en gruppe, praksiser innenfor sentralisert risikostyring i grupper, virkemåten til gruppeinterne modeller samt tilsyn med gruppeinterne transaksjoner og risikokonsentrasjoner.

142) I samsvar med nr. 34 i den tverrinstitusjonelle avtalen om bedre regelverksutforming⁽⁴⁾ oppfordres medlemsstatene til, for eget formål og i Fellesskapets interesse, å utarbeide og offentliggjøre egne tabeller som så langt det er mulig, viser sammenhengen mellom dette direktiv og innarbeidingstiltakene —

VEDTATT DETTE DIREKTIV:

⁽¹⁾ EFT L 339 av 27.12.1984, s. 21.

⁽²⁾ EUT L 235 av 23.9.2003, s. 10.

⁽³⁾ EFT L 9 av 15.1.2003, s. 3.

⁽⁴⁾ EUT C 321 av 31.12.2003, s. 1.

INNHALDSFORTEGNELSE

AVDELING I	ALMINNELIGE REGLER FOR ADGANG TIL Å STARTE OG UTØVE VIRKSOMHET INNEN DIREKTE FORSIKRING OG GJENFORSIKRING	
KAPITTEL I	Formål, virkeområde og definisjoner	
AVNITT 1	Formål og virkeområde	Artikkel 1 og 2
AVNITT 2	Unntak fra virkeområde	
Underavsnitt 1	Generelt	Artikkel 3 og 4
Underavsnitt 2	Skadeforsikring	Artikkel 5–8
Underavsnitt 3	Livsforsikring	Artikkel 9 og 10
Underavsnitt 4	Gjenforsikring	Artikkel 11 og 12
AVNITT 3	Definisjoner	Artikkel 13
KAPITTEL II	Adgang til å starte virksomhet	Artikkel 14–26
KAPITTEL III	Tilsynsmyndigheter og alminnelige regler	Artikkel 27–39
KAPITTEL IV	Vilkår for utøvelse av virksomhet	
AVNITT 1	Administrasjons-, ledelses- eller kontrollorganenes ansvar	Artikkel 40
AVNITT 2	System for risikostyring og internkontroll	Artikkel 41–50
AVNITT 3	Offentliggjøring	Artikkel 51–56
AVNITT 4	Kvalifiserende eierandeler	Artikkel 57–63
AVNITT 5	Taushetsplikt, utveksling av opplysninger og økt tilnærming av tilsyn	Artikkel 64–71
AVNITT 6	Revisorenes plikter	Artikkel 72
KAPITTEL V	Utøvelse av livsforsikringsvirksomhet og skadeforsikrings- virksomhet	Artikkel 73 og 74
KAPITTEL VI	Regler for verdsetting av eiendeler og forpliktelser, forsikrings-tekniske avsetninger, ansvarlig kapital, solvenskapitalkrav, minstekapitalkrav og investeringsregler	
AVNITT 1	Verdsetting av eiendeler og forpliktelser	Artikkel 75
AVNITT 2	Regler for forsikringstekniske avsetninger	Artikkel 76–86
AVNITT 3	Ansvarlig kapital	
Underavsnitt 1	Fastsettelse av ansvarlig kapital	Artikkel 87–92
Underavsnitt 2	Klassifisering av ansvarlig kapital	Artikkel 93–97
Underavsnitt 3	Tellende ansvarlig kapital	Artikkel 98 og 99

AVNITT 4	Solvenskapitalkrav	
Underavsnitt 1	Alminnelige bestemmelser for solvenskapitalkravet ved bruk av standardformelen eller en intern modell	Artikkel 100–102
Underavsnitt 2	Standardformel for solvenskapitalkravet	Artikkel 103–111
Underavsnitt 3	Solvenskapitalkravet – fulle og partielle interne modeller	Artikkel 112–127
AVNITT 5	Minstekapitalkrav	Artikkel 128–131
AVNITT 6	Investeringer	Artikkel 132–135
KAPITTEL VII	Forsikrings- eller gjenforsikringsforetak som er i vanskeligheter eller der det er uregelmessigheter	Artikkel 136–144
KAPITTEL VIII	Etableringsrett og adgang til å yte tjenester	
AVNITT 1	Forsikringsforetaks etableringer	Artikkel 145–146
AVNITT 2	Forsikringsforetaks adgang til å yte tjenester	
Underavsnitt 1	Alminnelige bestemmelser	Artikkel 147–149
Underavsnitt 2	Ansvarsforsikring for motorvogn	Artikkel 150–152
AVNITT 3	Kompetansen til tilsynsmyndighetene i vertsstaten	
Underavsnitt 1	Forsikring	Artikkel 153–157
Underavsnitt 2	Gjenforsikring	Artikkel 158
AVNITT 4	Statistiske opplysninger	Artikkel 159
AVNITT 5	Behandling av avtaler inngått av filialer i forbindelse med framgangsmåter for avvikling	Artikkel 160–161
KAPITTEL IX	Filialer som er etablert i Fellesskapet og som hører til forsikrings- eller gjenforsikringsforetak med hovedkontor utenfor Fellesskapet	
AVNITT 1	Adgang til å starte virksomhet	Artikkel 162–171
AVNITT 2	Gjenforsikring	Artikkel 172–175
KAPITTEL X	Datterforetak av forsikrings- og gjenforsikringsforetak som er underlagt en tredjestats lovgivning, og disse foretaks erverv av eierandeler	Artikkel 176 og 177
AVDELING II	SÆRLIGE BESTEMMELSER FOR FORSIKRING OG GJENFORSIKRING	
KAPITTEL I	Gjeldende lovgivning og vilkår for direkte forsikringsavtaler	
AVNITT 1	Gjeldende lovgivning	Artikkel 178
AVNITT 2	Lovpliktig forsikring	Artikkel 179
AVNITT 3	Allmenne hensyn	Artikkel 180
AVNITT 4	Forsikringsvilkår og premietariff	Artikkel 181 og 182

AVNITT 5	Opplysninger til forsikringstakere	
Underavsnitt 1	Skadeforsikring	Artikkel 183 og 184
Underavsnitt 2	Livsforsikring	Artikkel 185 og 186
KAPITTEL II	Bestemmelser som særlig gjelder skadeforsikring	
AVNITT 1	Alminnelige bestemmelser	Artikkel 187–189
AVNITT 2	Koassuranssevirkosomhet i Fellesskapet	Artikkel 190–196
AVNITT 3	Assistanse	Artikkel 197
AVNITT 4	Rettshjelpsforsikring	Artikkel 198–205
AVNITT 5	Helseforsikring	Artikkel 206
AVNITT 6	Yrkesskadeforsikring	Artikkel 207
KAPITTEL III	Bestemmelser som særlig gjelder livsforsikring	Artikkel 208 og 209
KAPITTEL IV	Bestemmelser som særlig gjelder gjenforsikring	Artikkel 210 og 211
AVDELING III	TILSYN MED FORSIKRINGS- OG GJENFORSIKRINGSFORETAK I EN GRUPPE	
KAPITTEL I	Gruppetilsyn: definisjoner, anvendelsestilfeller, virkeområde og nivåer	
AVNITT 1	Definisjoner	Artikkel 212
AVNITT 2	Anvendelsestilfeller og virkeområde	Artikkel 213 og 214
AVNITT 3	Nivåer	Artikkel 215–217
KAPITTEL II	Finansiell stilling	
AVNITT 1	Gruppensolvans	
Underavsnitt 1	Alminnelige bestemmelser	Artikkel 218 og 219
Underavsnitt 2	Valg av beregningsmetode og allmenne prinsipper	Artikkel 220–224
Underavsnitt 3	Anvendelse av beregningsmetoder	Artikkel 225–229
Underavsnitt 4	Beregningsmetoder	Artikkel 230–234
Underavsnitt 5	Tilsyn med gruppensolvans for forsikrings- og gjenforsikringsforetak som er datterforetak av et forsikringsholdingselskap	Artikkel 235
Underavsnitt 6	Tilsyn med gruppensolvans for grupper med sentralisert risikostyring	Artikkel 236–243
AVNITT 2	Risikokonsentrasjon og gruppeinterne transaksjoner	Artikkel 244 og 245
AVNITT 3	Risikostyring og internkontroll	Artikkel 246
KAPITTEL III	Tiltak for å lette gruppetilsyn	Artikkel 247–259
KAPITTEL IV	Tredjestater	Artikkel 260–264
KAPITTEL V	Blandet forsikringsholdingselskap	Artikkel 265 og 266

AVDELING IV	SANERING OG AVVIKLING AV FORSIKRINGSFORETAK	
KAPITTEL I	Virkeområde og definisjoner	Artikkel 267 og 268
KAPITTEL II	Saneringstiltak	Artikkel 269–272
KAPITTEL III	Framgangsmåter for avvikling	Artikkel 273–284
KAPITTEL IV	Felles bestemmelser	Artikkel 285–296
AVDELING V	Andre bestemmelser	Artikkel 297–304
AVDELING VI	OVERGANGS- OG SLUTTBESTEMMELSER	
KAPITTEL I	Overgangsbestemmelser	
AVNITT 1	Forsikring	Artikkel 305 og 306
AVNITT 2	Gjenforsikring	Artikkel 307 og 308
KAPITTEL II	Sluttbestemmelser	Artikkel 309–312
<i>VEDLEGG I</i>	SKADEFORSIKRINGSKLASSER	
A.	Klassifisering av risiko i henhold til forsikringsklasse	
B.	Betegnelse på <i>tillatelser</i> som gis samtidig til flere forsikringsklasser	
<i>VEDLEGG II</i>	LIVSFORSIKRINGSKLASSER	
<i>VEDLEGG III</i>	FORETAKSFORMER	
A.	Former for skadeforsikringsforetak:	
B.	Former for livsforsikringsforetak:	
C.	Former for gjenforsikringsforetak:	
<i>VEDLEGG IV</i>	STANDARDFORMEL FOR SOLVENSKAPITALKRAV (SCR)	
1.	Beregning av basiskravet til solvenskapital	
2.	Beregning av risikomodulen for skadeforsikring	
3.	Beregning av risikomodulen for livsforsikring	
4.	Beregning av markedsrisikomodulen	
<i>VEDLEGG V</i>	GRUPPER AV FORSIKRINGSKLASSER SKADEFORSIKRING I HENHOLD TIL ARTIKKEL 159	
<i>VEDLEGG VI</i>		
Del A	Opphevede direktiver med senere endringer (i henhold til artikkel 310)	
Del B	Liste over frister for innarbeiding i nasjonal lovgivning (i henhold til artikkel 310)	
<i>VEDLEGG VII</i>	SAMMENLIGNINGSTABELL	

AVDELING I

**ALMINNELIGE REGLER FOR ADGANG TIL Å
STARTE OG UTØVE VIRKSOMHET INNEN DIREKTE
FORSIKRING OG GJENFORSIKRING**

KAPITTEL I

Formål, virkeområde og definisjoner

Avsnitt 1

Formål og virkeområde*Artikkel 1***Formål**

Dette direktiv fastsetter regler for

- 1) adgangen til å starte og utøve selvstendig næringsvirksomhet innen direkte forsikring og gjenforsikring i Fellesskapet,
- 2) tilsynet med forsikrings- og gjenforsikringsgrupper,
- 3) sanering og avvikling av direkte forsikringsforetak.

*Artikkel 2***Virkeområde**

1. Dette direktiv får anvendelse på foretak innen direkte livsforsikring og skadeforsikring som er etablert på en medlemsstats territorium eller som ønsker å etablere seg der.

Det får også, med unntak for avdeling IV, anvendelse på gjenforsikringsforetak som bare utøver gjenforsikringsvirksomhet, og som er etablert på en medlemsstats territorium eller som ønsker å etablere seg der.

2. Når det gjelder skadeforsikringsforetak, får dette direktiv anvendelse på virksomhet i de klasser som er angitt i vedlegg I del A. Skadeforsikringsforetak skal med henblikk på nr. 1 første ledd omfatte virksomhet som består av å yte bistand til personer som får problemer når de er på reise eller er borte fra hjemmet eller sitt vanlige bosted. Bistanden skal bestå i en forpliktelse til, mot forskuddsbetalt premie, å yte umiddelbar bistand til den begunstigede i henhold til en avtale om assistanse, i de tilfeller vedkommende person har fått problemer på grunn av uforutsette hendelser, i de tilfeller og på de vilkår som er fastsatt i avtalen.

Bistanden kan bestå i kontantytelser eller naturalytelser. Naturalytelser kan også stilles til rådighet ved hjelp av forsikringsyterens personell og utstyr.

Bistanden skal ikke dekke service, vedlikehold, ettersalgstjenester eller henvisning til eller yting av assistanse i egenskap av mellommann.

3. Når det gjelder livsforsikring, får dette direktiv anvendelse på

a) følgende former for livsforsikringsvirksomhet når de er basert på avtale:

i) livsforsikring som omfatter forsikring med utbetaling bare ved en oppnådd fastsatt alder, forsikring med utbetaling bare ved død, forsikring med utbetaling ved en oppnådd fastsatt alder eller tidligere død, livsforsikring med tilbakebetaling av premier, forsikring med utbetaling ved ekteskapsinngåelse, forsikring med utbetaling ved fødsel,

ii) livrente,

iii) tilleggsforsikring tegnet i tillegg til livsforsikring, særlig mot personskade, herunder arbeidsuførhet, forsikring mot dødsfall som følge av ulykke og forsikring mot uførhet som følge av ulykke eller sykdom,

iv) visse typer permanente, uoppsigelige helseforsikringer som finnes i Irland og Det forente kongerike,

b) følgende former for virksomhet, når de er basert på avtale og er underlagt tilsyn av de myndigheter som har ansvar for tilsynet med privatforsikring:

i) virksomhet der det opprettes medlemssammenslutninger for at disse i fellesskap skal kapitalisere sine bidrag og deretter fordele de eiendeler som de dermed har bygget opp, blant de gjenlevende eller blant den avdødes begunstigede (tontiner),

ii) kapitaliseringsvirksomhet med utgangspunkt i aktuarielle beregninger, som omfatter forpliktelser av fastsatt varighet og størrelse mot innbetaling av engangsbeløp eller terminpremier avtalt på forhånd,

iii) forvaltning av kollektive pensjonsmidler, som omfatter forvaltning av investeringer og særlig eiendeler som utgjør avsetningene til institusjoner som foretar utbetalinger ved død, ved en oppnådd fastsatt alder eller ved bortfall eller nedsettelse av arbeidsførhet,

iv) virksomhet nevnt i iii), når den er knyttet til en forsikring som enten omfatter bevaring av kapitalen eller utbetaling av en minsterente,

v) virksomhet som utøves av den type livsforsikringsforetak som er nevnt i bok IV avd. 4 kap. 1 i den franske «Code des assurances»,

- c) virksomhet der menneskets levetid er avgjørende, og som er nærmere bestemt eller fastsatt i trygdelovgivningen, når virksomheten utøves eller ledes for egen risiko av livsforsikringsforetak i samsvar med lovgivningen i en medlemsstat.

Avsnitt 2

Unntak fra virkeområdet

Underavsnitt 1

Generelt

Artikkel 3

Lovfestede ordninger

Uten at dette berører artikkel 2 nr. 3 bokstav c), skal dette direktiv ikke få anvendelse på forsikring som er del av en lovfestet trygdeordning.

Artikkel 4

Unntak fra virkeområdet grunnet størrelse

1. Uten at dette berører artikkel 3 og 5–10, skal dette direktiv ikke få anvendelse på forsikringsforetak som oppfyller alle følgende vilkår:

- a) foretakets årlige tegnede bruttopremieinntekt overstiger ikke fem millioner euro,
- b) foretakets samlede forsikringstekniske avsetninger uten fradrag for beløp som kan innkreves i henhold til gjenforsikringsavtaler og fra spesialforetak for verdipapirisering, som omhandlet i artikkel 76, overstiger ikke 25 millioner euro,
- c) i de tilfeller foretaket inngår i en gruppe, gruppens samlede forsikringstekniske avsetninger uten fradrag for beløp som kan innkreves i henhold til gjenforsikringsavtaler og fra spesialforetak for verdipapirisering, overstiger ikke 25 millioner euro,
- d) foretaket driver ikke forsikrings- eller gjenforsikringsvirksomhet som dekker risiko knyttet til ansvarsforsikring, kredittforsikring og kausjonsforsikring, med mindre de utgjør tilleggsrisikoer i henhold til artikkel 16 nr. 1,
- e) foretaket driver ikke gjenforsikringsvirksomhet som utgjør mer enn 0,5 millioner av dets tegnede bruttopremieinntekt eller 2,5 millioner euro av dets forsikringstekniske avsetninger uten fradrag for beløp som kan innkreves i henhold til gjenforsikringsavtaler og fra spesialforetak for verdipapirisering, eller mer enn 10 % av dets tegnede bruttopremieinntekt eller 10 % av dets forsikringstekniske avsetninger uten fradrag for beløp som kan innkreves i henhold til gjenforsikringsavtaler og fra spesialforetak for verdipapirisering.

2. Dersom noen av beløpene fastsatt i nr. 1 overstiges tre år på rad, skal dette direktiv få anvendelse fra og med det fjerde året.

3. Som unntak fra nr. 1 skal dette direktiv få anvendelse på alle foretak som søker tillatelse til å utøve forsikrings- og gjenforsikringsvirksomhet der den årlige tegnede bruttopremieinntekten eller de forsikringstekniske avsetningene uten fradrag for beløp som kan innkreves i henhold til gjenforsikringsavtaler og fra spesialforetak for verdipapirisering, i løpet av de påfølgende fem år forventes å overstige noen av de beløp som er fastsatt i nr. 1.

4. Dette direktiv skal opphøre å gjelde for de forsikringsforetak som tilsynsmyndigheten har fastslått oppfyller alle følgende vilkår:

- a) ingen av grenseverdiene fastsatt i nr. 1 er oversteget de tre foregående år, og
- b) ingen av grenseverdiene fastsatt i nr. 1 forventes å overstiges i løpet av de kommende fem år.

Så lenge det berørte forsikringsforetaket utøver virksomhet i samsvar med artikkel 145-149, skal denne artikkels nr. 1 ikke få anvendelse.

5. Nr. 1 og 4 skal ikke være til hinder for at et foretak skal kunne søke tillatelse eller opprettholde en tillatelse i henhold til dette direktiv.

Underavsnitt 2

Skadeforsikring

Artikkel 5

Virksomhet

Når det gjelder skadeforsikring, skal dette direktiv ikke få anvendelse på følgende virksomhet:

- 1) kapitaliseringsvirksomhet, slik dette er definert i hver medlemsstats lovgivning,
- 2) virksomhet som utøves av hjelpe- og understøttelsesforeninger der ytelsene varierer etter disponible midler, og der medlemmenes bidrag fastsettes etter pauschalsats,
- 3) virksomhet som utøves av organisasjoner som ikke har status som juridisk person, og som har til formål å yte gjensidig dekning for medlemmene uten at det innbetales premier eller opprettes forsikringstekniske avsetninger, og
- 4) eksportkredittforsikringsvirksomhet på en stats regning eller med statlig garanti eller med staten som forsikringsgiver.

*Artikkel 6***Assistanse**

1. Dette direktiv skal ikke gjelde for assistansevirksomhet som oppfyller alle følgende vilkår:

- a) assistansen ytes ved ulykke eller havari hvor veigående kjøretøy er involvert, når ulykken eller havariet inntreffer på territoriet til den medlemsstat der forsikringsgiveren er hjemmehørende,
- b) ansvaret for assistansen er begrenset til følgende virksomhet:
 - i) veihjelp på stedet, der forsikringsgiveren i de fleste tilfeller benytter eget personell og utstyr,
 - ii) transport av kjøretøyet til nærmeste eller mest hensiktsmessige sted der reparasjon kan utføres, og eventuelt transport av fører og passasjerer, normalt med samme bergingskjøretøy, til nærmeste sted der de kan fortsette reisen med andre transportmidler, og
 - iii) der dette er fastsatt av den medlemsstat der forsikringsgiveren er hjemmehørende, transport av kjøretøyet og eventuelt fører og passasjerer til deres hjem, avreisested eller opprinnelige bestemmelsessted i samme stat, og
- c) assistansen utføres ikke av et foretak som er omfattet av dette direktiv.

2. I de tilfeller det vises til i nr. 1 bokstav b) i) og ii), skal vilkåret om at ulykken eller havariet må ha inntruffet på territoriet til den medlemsstat der forsikringsgiveren er hjemmehørende, ikke få anvendelse dersom den begunstigede er medlem av den institusjon som yter dekningen, og veihjelpen eller transporten av kjøretøyet ytes av en tilsvarende institusjon i det aktuelle landet i henhold til en gjensidig avtale bare mot framvisning av medlemskort uten at ytterligere premie betales, eller, når det gjelder Irland og Det forente kongerike, i de tilfeller der assistansevirksomheten utføres av én institusjon som har virksomhet i begge stater.

3. Dette direktiv skal ikke gjelde for den virksomhet som det vises til i nr. 1 bokstav b) iii), i de tilfeller der ulykken eller havariet har inntruffet på Irlands territorium eller, når det gjelder Det forente kongerike, på Nord-Irlands territorium, og kjøretøyet og eventuelt fører og passasjerer transporteres til sitt hjem, avreisested eller opprinnelige bestemmelsessted innenfor noen av disse territoriene.

4. Dette direktiv skal ikke gjelde for assistansevirksomhet utført av Automobile Club du Grand Duché de Luxembourg i de tilfeller der ulykken eller havariet har inntruffet utenfor Storhertugdømmet Luxembourgs territorium og assistansen består i å transportere det berørte kjøretøyet og eventuelt fører og passasjerer til deres hjem.

*Artikkel 7***Gjensidige foretak**

Dette direktiv skal heller ikke gjelde for gjensidige foretak som utøver skadeforsikringsvirksomhet, og som har inngått avtale med andre foretak av samme type som omfatter full gjenforsikring av de forsikringsavtaler de inngår, eller som innebærer at det mottakende foretak skal oppfylle forpliktelsene som følger av slike avtaler, i det avgivende foretakets sted. I slike tilfeller skal det mottakende foretak omfattes av bestemmelsene i dette direktiv.

*Artikkel 8***Institusjoner**

Dette direktiv skal ikke gjelde for følgende institusjoner som utøver skadeforsikringsvirksomhet, med mindre deres vedtekter eller gjeldende lovgivning endres med hensyn til deres kompetanse:

- 1) i Danmark, Falck Danmark,
- 2) i Tyskland, følgende halvoffentlige institusjoner:
 - a) Postbeamtenkrankenkasse,
 - b) Krankenversorgung der Bundesbahnbeamten,
- 3) i Irland, Voluntary Health Insurance Board,
- 4) i Spania, Consorcio de Compensación de Seguros.

Underavsnitt 3**Livsforsikring***Artikkel 9***Virksomheter og tjenester**

Når det gjelder livsforsikring, skal dette direktiv ikke få anvendelse på følgende virksomhet og tjenester:

- 1) virksomhet som utøves av hjelpe- og understøttelsesforeninger der ytelsene varierer etter disponible midler, og der medlemmenes bidrag fastsettes etter pauschalsats,
- 2) virksomhet som utøves av andre institusjoner enn foretakene nevnt i artikkel 2, og som har til formål å gi ytelser til lønsmottakere eller selvstendig næringsdrivende som tilhører et foretak, en gruppe foretak eller en bransje eller bransjegruppe, ved dødsfall, ved en oppnådd fastsatt alder eller ved bortfall eller nedsettelse av arbeidsførhet, uavhengig av om forpliktelsene som følger av slik virksomhet, til enhver tid er fullt ut dekket av premieavsetninger,

3) pensjonsvirksomhet i pensjonsforsikringsforetak som omhandlet i den finske loven om arbeidstakeres pensjon (TyEL) og i annen finsk lovgivning på området, forutsatt at

- a) pensjonsforsikringsforetak som i henhold til finsk lovgivning allerede er pålagt å ha atskilte regnskaps- og forvaltningssystemer for sin pensjonsvirksomhet, fra 1. januar 1995 oppretter særlige rettssubjekter for å utøve denne virksomheten, og
- b) de finske myndighetene uten forskjellsbehandling tillater alle borgere og selskaper i medlemsstater å utøve i henhold til finsk lovgivning den virksomhet som er angitt i artikkel 2, og som omfattes av dette unntak, enten ved å eie eller ved å ha kapitalinteresser i et eksisterende forsikringsforetak eller en forsikringsgruppe eller ved å etablere eller delta i nye forsikringsforetak eller forsikringsgrupper, herunder pensjonsforsikringsforetak.

Artikkel 10

Organisasjoner, foretak og institusjoner

Når det gjelder livsforsikring, skal dette direktiv ikke få anvendelse på følgende organisasjoner, foretak og institusjoner:

- 1) institusjoner som forplikter seg til utelukkende å gi ytelser ved dødsfall, når størrelsen på disse ytelsene ikke overskrider de gjennomsnittlige gravferdskostnader for ett enkelt dødsfall, eller når ytelsene er naturalytelser,
- 2) «Versorgungsverband deutscher Wirtschaftsorganisationen» i Tyskland, med mindre vedtektene blir endret med hensyn til omfanget av deres kompetanse,
- 3) «Consorcio de Compensación de Seguros» i Spania, med mindre vedtektene blir endret med hensyn til omfanget av deres virksomhet eller kompetanse.

Underavsnitt 4

Gjenforsikring

Artikkel 11

Gjenforsikring

Når det gjelder gjenforsikring, skal dette direktiv ikke gjelde for gjenforsikringsvirksomhet som utøves eller er fullt ut sikret av offentlige myndigheter i en medlemsstat når disse myndighetene, grunnet vesentlige allmenne hensyn, opptre som gjenforsikrer i siste instans, herunder i tilfeller der en slik rolle er påkrevd fordi situasjonen i markedet gjør det umulig å oppnå tilstrekkelig gjenforsikringsdekning til markedsvilkår.

Artikkel 12

Gjenforsikringsforetak som innstiller sin virksomhet

1. Gjenforsikringsforetak som før 10. desember 2007 har sluttet å inngå nye gjenforsikringsavtaler og utelukkende forvalter sin eksisterende portefølje for å innstille sin virksomhet, skal ikke være underlagt dette direktiv.
2. Medlemsstatene skal utarbeide en liste over de berørte gjenforsikringsforetak og oversende denne listen til de andre medlemsstatene.

Avsnitt 3

Definisjoner

Artikkel 13

Definisjoner

I dette direktiv menes med:

- 1) «forsikringsforetak» et foretak som utøver virksomhet innen direkte livsforsikring eller skadeforsikring, og som har fått tillatelse i samsvar med artikkel 14,
- 2) «egenforsikringsforetak» et forsikringsforetak eid enten av et annet finansforetak enn et forsikringsforetak eller et gjenforsikringsforetak eller en gruppe forsikringsforetak eller gjenforsikringsforetak i henhold til artikkel 212 nr. 1 bokstav c) eller av et ikke-finansielt foretak, og hvis formål er å yte forsikring som utelukkende dekker risikoene til foretaket eller foretakene det tilhører, eller til et eller flere av foretakene i gruppen som det er medlem av,
- 3) «forsikringsforetak i en tredjestat» et foretak som ville måtte ha tillatelse i samsvar med artikkel 14 dersom dets hovedkontor befant seg i Fellesskapet,
- 4) «gjenforsikringsforetak» et foretak som i samsvar med artikkel 14 har fått tillatelse til å utøve gjenforsikringsvirksomhet,
- 5) «egenforsikringsforetak for gjenforsikring» et gjenforsikringsforetak eid enten av et annet finansforetak enn et forsikringsforetak eller et gjenforsikringsforetak eller en gruppe forsikringsforetak eller gjenforsikringsforetak i henhold til artikkel 212 nr. 1 bokstav c) eller av et ikke-finansielt foretak, og hvis formål er å yte gjenforsikring som utelukkende dekker risikoene til foretaket eller foretakene det tilhører, eller til et eller flere av foretakene i gruppen som det er medlem av,

- 6) «gjenforsikringsforetak i en tredjestat» et foretak som ville måtte ha tillatelse som gjenforsikringsforetak i samsvar med artikkel 14 dersom dets hovedkontor befant seg i Fellesskapet,
- 7) «gjenforsikring» enten
- a) virksomhet som består i å overta risiko avgitt av et forsikringsforetak eller forsikringsforetak i en tredjestat eller av et annet gjenforsikringsforetak eller gjenforsikringsforetak i en tredjestat, eller
 - b) når det gjelder sammenslutningen av forsikringsgivere kalt «Lloyd's», virksomheten til et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak som ikke tilhører sammenslutningen av forsikringsgivere kalt Lloyd's, og som består i å overta risikoer avgitt av et hvilket som helst medlem av Lloyd's,
- 8) «hjemstat» enten
- a) for skadeforsikringsforetak, den medlemsstat der det forsikringsforetak som dekker risikoen, har hovedkontor
 - b) for livsforsikringsforetak, den medlemsstat der det forsikringsforetak som påtar seg forpliktelsen, har hovedkontor
 - c) for gjenforsikringsforetak, den medlemsstat der gjenforsikringsforetaket har hovedkontor,
- 9) «vertsstat» den medlemsstat utenom hjemstaten der et forsikringsforetak eller et gjenforsikringsforetak har en filial eller yter tjenester. For livsforsikringsforetak og skadeforsikringsforetak menes med den medlemsstat der tjenestene ytes, den medlemsstat der henholdsvis forpliktelsen eller risikoen består, i de tilfeller der forpliktelsen eller risikoen er dekket av et forsikringsforetak eller en filial i en annen medlemsstat,
- 10) «tilsynsmyndighet» den nasjonale myndighet eller de nasjonale myndigheter som med hjemmel i lov eller forskrift fører tilsyn med forsikrings- eller gjenforsikringsforetak,
- 11) «filial» et forsikringsforetaks eller gjenforsikringsforetaks kontor eller filial som ligger på territoriet til en annen medlemsstat enn hjemstaten,
- 12) «etablert forretningssted» et foretaks hovedkontor eller en av dets filialer,
- 13) «medlemsstat der risikoen består» enten
- a) medlemsstaten der eiendommen ligger, når forsikringen gjelder enten fast eiendom eller fast eiendom med innbo, i den utstrekning innboet er dekket av den samme forsikringspolisen,
 - b) registreringsmedlemsstaten, når forsikringen gjelder transportmidler av enhver type,
 - c) medlemsstaten der forsikringstakeren har tegnet forsikringen, når det gjelder forsikringsavtaler med en varighet på fire måneder eller mindre som dekker risikoer i forbindelse med reiser eller ferier, uansett forsikringsklasse,
 - d) i alle tilfeller som ikke uttrykkelig er nevnt i a), b) eller c), medlemsstaten der et av følgende ligger:
 - i) forsikringstakerens vanlige bosted, eller
 - ii) dersom forsikringstakeren er en juridisk person, forsikringstakerens etablerte forretningssted som avtalen gjelder for,
- 14) «medlemsstat der forpliktelsen består» medlemsstaten der et av følgende ligger:
- a) forsikringstakerens vanlige bosted,
 - b) dersom forsikringstakeren er en juridisk person, forsikringstakerens etablerte forretningssted som avtalen gjelder for,
- 15) «morforetak» et morforetak i henhold til artikkel 1 i direktiv 83/349/EØF,
- 16) «datterforetak» et datterforetak i henhold til artikkel 1 i direktiv 83/349/EØF, herunder datterforetak av datterforetaket,
- 17) «nære forbindelser» en situasjon der to eller flere fysiske eller juridiske personer er knyttet til hverandre gjennom kontroll eller kapitalinteresse, eller en situasjon der to eller flere fysiske eller juridiske personer er varig knyttet til én og samme person gjennom et kontrollforhold,
- 18) «kontroll» forholdet mellom et morforetak og et datterforetak som fastsatt i artikkel 1 i direktiv 83/349/EØF, eller et tilsvarende forhold mellom enhver fysisk eller juridisk person og et foretak,

- 19) «gruppeinterne transaksjoner» enhver transaksjon der et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak direkte eller indirekte er avhengig av andre foretak i samme gruppe eller av en fysisk eller juridisk person som er knyttet til foretakene i gruppen gjennom nære forbindelser, for å oppfylle en forpliktelse, uansett om den er avtalefestet eller ikke og om den oppfylles mot vederlag eller vederlagsfritt,
- 20) «kapitalinteresse» innehav, enten direkte eller gjennom kontroll, av minst 20 % av et foretaks stemmeretter eller kapital,
- 21) «kvalifiserende eierandel» en direkte eller indirekte eierandel i et foretak, som utgjør minst 10 % av kapitalen eller stemmerettene, eller som gjør det mulig å utøve en betydelig innflytelse på ledelsen av vedkommende foretak,
- 22) «regulert marked» enten
- a) dersom markedet ligger i en medlemsstat, et regulert marked som definert i artikkel 4 nr. 1 punkt 14 i direktiv 2004/39/EØF, eller
 - b) dersom markedet ligger i en tredjestat, et finansmarked som oppfyller følgende vilkår:
 - i) det er anerkjent av forsikringsforetakets hjemstat og oppfyller krav tilsvarende de som er fastsatt i direktiv 2004/39/EF, og
 - ii) de finansielle instrumenter som omsettes der, er av en kvalitet som svarer til kvaliteten på de instrumenter som omsettes i det eller de regulerte markeder i hjemstaten,
- 23) «nasjonalt byrå» et nasjonalt forsikringsbyrå som definert i artikkel 1 nr. 3 i direktiv 72/166/EØF,
- 24) «nasjonalt garantifond» institusjonen omhandlet i artikkel 1 nr. 4 i direktiv 84/5/EØF,
- 25) «finansforetak» enten
- a) en kredittinstitusjon, en finansinstitusjon eller et foretak som yter tilleggstjenester knyttet til bankvirksomhet i henhold til henholdsvis artikkel 4 nr. 1, 5 og 21 i direktiv 2006/48/EF,
 - b) et forsikringsforetak, et gjenforsikringsforetak eller et forsikringsholdingselskap i henhold til artikkel 212 nr. 1 bokstav f),
 - c) et verdipapirforetak eller en finansinstitusjon i henhold til artikkel 4 nr. 1 punkt 1 i direktiv 2004/39/EF, eller
 - d) et blandet finansielt holdingselskap i henhold til artikkel 2 nr. 15 i direktiv 2002/87/EF,
- 26) «spesialforetak for verdipapirisering» ethvert annet foretak, uansett om det er en juridisk person eller ikke, enn et eksisterende forsikrings- eller gjenforsikringsforetak, som overtar risikoer fra forsikrings- eller gjenforsikringsforetak, og som i sin helhet finansierer sin eksponering for slike risikoer ved utbyttet fra en gjeldsutstedelse eller en annen finansieringsordning der tilbakebetalingsretten til dem som har tilbudt et slikt innskudd eller en slik finansieringsordning, er underordnet gjenforsikringsforpliktelsene til foretaket,
- 27) «store risikoer»
- a) risikoer klassifisert i klasse 4, 5, 6, 7, 11 og 12 i vedlegg I del A,
 - b) risikoer klassifisert i klasse 14 og 15 i vedlegg I del A, når forsikringstakeren er yrkesmessig beskjeftiget i industri- eller handelsvirksomhet eller i et fritt yrke, og risikoen gjelder slik virksomhet,
 - c) risikoer klassifisert i klasse 3, 8, 9, 10, 13 og 16 i vedlegg I del A, i den utstrekning forsikringstakeren overskrider grensene for minst to av følgende kriterier:
 - i) en samlet balanse på 6,2 millioner euro,
 - ii) en nettoomsetning i henhold til fjerde rådsdirektiv 78/660/EØF av 25. juli 1978 med hjemmel i traktatens artikkel 54 paragraf 3 bokstav g) om årsregnskapene for visse selskapsformer⁽¹⁾ på 12,8 millioner euro,
 - iii) et gjennomsnittlig antall ansatte i løpet av regnskapsåret på 250.
- Dersom forsikringstakeren tilhører en foretaksgruppe som det utarbeides konsolidert regnskap for i henhold til direktiv 83/349/EØF, skal kriteriene fastsatt i første ledd bokstav c) anvendes på grunnlag av det konsoliderte regnskapet.
- Medlemsstatene kan til kategoriene angitt i første ledd bokstav c) tilføye risikoer som forsikres av yrkessammenslutninger, fellesforetak og midlertidige sammenslutninger,
- 28) «utkontraktering» enhver form for avtale mellom et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak og en tjenesteyter, enten dette er en enhet det føres tilsyn med eller ikke, som innebærer at tjenesteyteren utfører en prosess, en tjeneste eller en virksomhet, enten direkte eller ved videre utkontraktering, som ellers ville blitt utført av forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket selv,

(¹) EFT L 222 av 14.8.1978, s. 11.

- 29) «funksjon» innenfor et system for risikostyring og internkontroll, en intern kapasitet til å utføre visse praktiske oppgaver. Et system for risikostyring og internkontroll omfatter risikostyringsfunksjonen, funksjonen for kontroll av overholdelse, internrevisjonsfunksjonen og aktuarfunksjonen,
- 30) «forsikringsrisiko» risikoen for tap eller ugunstig endring i verdien av en forsikringsforpliktelse som følge av at priser og avsetninger er fastsatt på grunnlag av sviktende forutsetninger,
- 31) «markedsrisiko» risikoen for tap eller ugunstig endring i den finansielle situasjonen som direkte eller indirekte følge av svingninger i nivået på og volatiliteten til markedsprisene på eiendeler, forpliktelser og finansielle instrumenter,
- 32) «kredittrisiko» risikoen for tap eller ugunstig endring i den finansielle situasjonen som følge av svingninger i kredittverdigheten til utstedere av verdipapirer, motparter og eventuelle debitorer som forsikrings- og gjenforsikringsforetakene er eksponert for, i form av konsentrasjoner av motpartsrisiko, kredittmarginrisiko (spread risk) eller markedsrisiko,
- 33) «operasjonell risiko» risikoen for tap som skyldes utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser, personell eller systemer eller eksterne hendelser,
- 34) «likviditetsrisiko» risikoen for at forsikrings- og gjenforsikringsforetak er ute av stand til å realisere investeringer og andre eiendeler for å betjene sine økonomiske forpliktelser ved forfall,
- 35) «konsentrasjonsrisiko» all risikoeksponering med tapspotensial som er stort nok til å sette forsikrings- eller gjenforsikringsforetakets solvens eller finansielle stilling i fare,
- 36) «risikoreduksjonsteknikker» alle teknikker som gjør det mulig for forsikrings- og gjenforsikringsforetak å overføre deler av eller all risiko til en annen part,
- 37) «diversifiseringseffekt» reduksjonen i risikoeksponeringen som forsikrings- og gjenforsikringsforetak og -grupper oppnår ved å diversifisere sin virksomhet, der et ugunstig utfall for én risiko kan oppveies av et gunstigere utfall for en annen risiko, forutsatt at det ikke er fullstendig korrelasjon mellom risikoene,
- 38) «forventet sannsynlighetsfordeling» en matematisk funksjon som angir sannsynligheten for at et uttømmende sett av gjensidig utelukkende, framtidige hendelser vil inntreffe,
- 39) «risikomål» en matematisk funksjon som tildeler en gitt forventet sannsynlighetsfordeling et pengebepel som øker monotont med den risikoeksponering som ligger til grunn for den forventede sannsynlighetsfordelingen.

KAPITTEL II

Adgang til å starte virksomhet

Artikkel 14

Tillatelse

1. Adgangen til å starte virksomhet innen direkte forsikring og gjenforsikring omfattet av dette direktiv skal være betinget av forhåndstillatelse.
2. Tillatelsen det vises til i nr. 1, skal innhentes fra tilsynsmyndighetene i hjemstaten av
 - a) ethvert foretak som oppretter hovedkontor på medlemsstatens territorium, eller
 - b) ethvert forsikringsforetak som etter å ha fått tillatelsen nevnt i nr. 1, ønsker å utvide sin virksomhet til en hel forsikringsklasse eller til andre forsikringsklasser enn dem foretaket allerede har fått tillatelse for.

Artikkel 15

Tillatelsens virkeområde

1. En tillatelse gitt i henhold til artikkel 14 skal gjelde i hele Fellesskapet. I og med at denne tillatelsen også omfatter etableringsretten og adgangen til å yte tjenester, skal den tillate at forsikrings- og gjenforsikringsforetak utøver virksomhet der.
2. I samsvar med artikkel 14 skal tillatelsen gis for en særskilt klasse direkte forsikring som angitt i vedlegg I del A eller i vedlegg II. Den skal omfatte hele klassen, med mindre søkeren ønsker å dekke bare noen av de risikoer som hører til denne klassen.

Risikoene i en klasse skal ikke omfattes av noen annen klasse, med unntak av de tilfeller som nevnes i artikkel 16.

Det kan gis tillatelse for to eller flere klasser i de tilfeller der en medlemsstats lovgivning gir anledning til at disse klassene utøves samtidig.

3. Når det gjelder skadeforsikring, kan medlemsstatene gi tillatelse for de gruppene av klasser som er angitt i vedlegg I del B.

Tilsynsmyndighetene kan ved søknad om tillatelse for en av klassene begrense tillatelsen til virksomhet som er angitt i virksomhetsplanen omhandlet i artikkel 23.

4. Foretak som omfattes av dette direktiv, kan utøve den assistansevirksomhet som er omhandlet i artikkel 6, bare dersom de har fått tillatelse for klasse 18 i vedlegg I del A, uten at dette berører artikkel 16 nr. 1. I slike tilfeller skal dette direktiv få anvendelse på den aktuelle virksomheten.

5. Når det gjelder gjenforsikring, skal det gis tillatelse til å utøve virksomhet innen gjenforsikring av skadeforsikring, gjenforsikring av livsforsikring eller alle typer gjenforsikring.

En søknad om tillatelse skal vurderes i lys av virksomhetsplanen som skal framlegges i henhold til artikkel 18 nr. 1 bokstav c), og oppfyllelsen av vilkårene for slik tillatelse fastsatt av den medlemsstat der det søkes om tillatelse.

Artikkel 16

Tilleggsrisikoer

1. Et forsikringsforetak som har fått tillatelse for en hovedrisiko som tilhører en av klassene eller gruppene av klasser fastsatt i vedlegg I, kan også forsikre risikoer i andre klasser uten å måtte innhente tillatelse for slike risikoer, forutsatt at risikoene oppfyller følgende vilkår:

- a) de er forbundet med hovedrisikoen,
 - b) de gjelder den gjenstand som er forsikret mot hovedrisikoen, og
 - c) de er dekket av den avtale som forsikrer hovedrisikoen.
2. Som unntak fra nr. 1 skal risikoene som inngår i klasse 14, 15 og 17 i vedlegg I del A, ikke anses som tilleggsrisikoer til andre klasser.

Rettshjelpsforsikring som fastsatt i klasse 17 kan imidlertid anses som en tilleggsrisiko til klasse 18 i de tilfeller der vilkårene fastsatt i nr. 1 og et av følgende vilkår er oppfylt:

- a) hovedrisikoen gjelder bare den assistanse som ytes til personer som får problemer på reise eller når de er borte fra hjemmet eller fra sitt vanlige bosted, eller
- b) forsikringen gjelder tvister eller risikoer som følge av eller i forbindelse med bruk av sjøgående fartøy.

Artikkel 17

Forsikrings- eller gjenforsikringsforetaks juridiske form

1. Hjemstaten skal kreve at alle foretak som søker om tillatelse i henhold til artikkel 14, skal velge en av foretaksformene angitt i vedlegg III.
2. Medlemsstatene kan opprette foretak med en form som er underlagt offentlig rett, forutsatt at de har som formål å drive forsikrings- og gjenforsikringsvirksomhet på tilsvarende vilkår som dem som gjelder foretak underlagt privat rett.
3. Kommisjonen kan treffe gjennomføringstiltak i forbindelse med utvidelse av listen over former angitt i vedlegg III.

Disse tiltakene, som har som formål å endre ikke-grunnleggende bestemmelser i dette direktiv ved å utfylle det, skal vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll som omhandlet i artikkel 301 nr. 3.

Artikkel 18

Vilkår for tillatelse

1. Hjemstaten skal kreve at alle foretak som søker om tillatelse, skal

- a) når det gjelder forsikringsforetak, begrense sitt formål til forsikringsvirksomhet og virksomhet som følger direkte av dette, og utelukke all annen næringsvirksomhet,
- b) når det gjelder gjenforsikringsforetak, begrense sitt formål til gjenforsikringsvirksomhet og tilknyttet virksomhet. Dette kravet kan omfatte funksjonen til et holdingselskap og virksomhet i forbindelse med aktiviteter i finanssektoren i henhold til artikkel 2 nr. 8 i direktiv 2002/87/EF,
- c) framlegge en virksomhetsplan i samsvar med artikkel 23,
- d) ha til rådighet tellende basiskapital tilsvarende den absolutte nedre grense for minstekapitalkravet fastsatt i artikkel 129 nr. 1 bokstav d),
- e) godtgjøre at det vil ha tellende ansvarlig kapital som oppfyller solvenskapitalkravet som fastsatt i artikkel 100,
- f) godtgjøre at det vil ha tellende basiskapital som oppfyller minstekapitalkravet som fastsatt i artikkel 128,
- g) godtgjøre at det vil kunne overholde kravene til systemet for risikostyring og internkontroll omhandlet i kapittel IV avsnitt 2,
- h) når det gjelder skadeforsikring, formidle navn og adresse på alle skaderepresentanter utpekt i henhold til artikkel 4 i direktiv 2000/26/EF i hver medlemsstat utenom den medlemsstat der det søkes tillatelse, dersom de risikoer som skal forsikres, er klassifisert i klasse 10 i vedlegg I del A til dette direktiv, unntatt transportøransvaret.

2. Et forsikringsforetak som søker om tillatelse til å utvide sin virksomhet til andre klasser eller om å utvide en tillatelse som dekker bare en del av de risikoer som omfattes av en klasse, skal pålegges å framlegge en virksomhetsplan i samsvar med artikkel 23.

Foretaket skal videre pålegges å framlegge bevis for at det har tellende ansvarlig kapital som oppfyller solvenskapitalkravet og minstekapitalkravet fastsatt i artikkel 100 første ledd og artikkel 128.

3. Uten at dette berører nr. 2, skal et forsikringsforetak som yter livsforsikring og som søker tillatelse til å utvide sin virksomhet til risikoene i klasse 1 eller 2 i vedlegg I del A, som omhandlet i artikkel 73, godtgjøre at det

a) innehar tellende basiskapital tilsvarende den absolutte nedre grense for minstekapitalkravet for livsforsikringsforetak og den absolutte nedre grense for minstekapitalkravet for skadeforsikringsforetak, som omhandlet i artikkel 129 nr. 1 bokstav d),

b) i sin virksomhet påtar seg å dekke de finansielle minsteforpliktelsene omhandlet i artikkel 74 nr. 3.

4. Uten at dette berører nr. 2, skal et forsikringsforetak som yter skadeforsikring for risikoene angitt i klasse 1 eller 2 i vedlegg I del A, og som søker tillatelse til å utvide sin virksomhet til livsforsikringsrisikoene som omhandlet i artikkel 73, godtgjøre at det

a) innehar tellende basiskapital tilsvarende den absolutte nedre grense for minstekapitalkravet for livsforsikringsforetak og den absolutte nedre grense for minstekapitalkravet for skadeforsikringsforetak, som omhandlet i artikkel 129 nr. 1 bokstav d),

b) i sin virksomhet påtar seg å dekke de finansielle minsteforpliktelsene omhandlet i artikkel 74 nr. 3.

Artikkel 19

Nære forbindelser

Der det finnes nære forbindelser mellom forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket og andre fysiske eller juridiske personer, skal tilsynsmyndighetene gi tillatelse bare dersom disse forbindelsene ikke hindrer myndighetene i å utøve sine tilsynsoppgaver på en forsvarlig måte.

Tilsynsmyndighetene skal nekte å gi tillatelse dersom de hindres i å føre forsvarlig tilsyn fordi en eller flere fysiske eller juridiske personer som forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket har nære forbindelser til, er underlagt en tredjestats lover og forskrifter, eller fordi det er vanskelig å anvende disse lovene og forskriftene.

Tilsynsmyndighetene skal kreve at forsikrings- og gjenforsikringsforetak gir dem de opplysninger de trenger for at de til enhver tid skal kunne forsikre seg om at vilkårene i første ledd oppfylles.

Artikkel 20

Forsikrings- og gjenforsikringsforetaks hovedkontor

Medlemsstatene skal kreve at forsikrings- og gjenforsikringsforetak har hovedkontor og forretningskontor i samme medlemsstat.

Artikkel 21

Forsikringsvilkår og premietariffer

1. Medlemsstatene skal ikke kreve forhåndsgodkjenning av eller løpende underretning om generelle og spesielle forsikringsvilkår, premietariffer, det forsikringstekniske grunnlag som særlig anvendes ved beregning av premietariffer og forsikringstekniske avsetninger, eller blanketter og andre trykte dokumenter som foretaket akter å anvende overfor forsikringstakere, cedenter eller retrocedenter.

Hjemstaten kan imidlertid, når det gjelder livsforsikring, og utelukkende med det formål å føre tilsyn med at nasjonale bestemmelser om forsikringstekniske prinsipper overholdes, kreve løpende underretning om det forsikringstekniske grunnlag som anvendes ved beregning av premietariffer og forsikringstekniske avsetninger. Dette kravet skal ikke gjøres til en forutsetning for at forsikringsforetaket kan utøve sin virksomhet.

2. Medlemsstatene skal bare opprettholde eller innføre forhåndsmelding om eller forhåndsgodkjenning av foreslåtte premieforhøyelser som del av en alminnelig priskontrollordning.

3. Medlemsstatene kan underlegge foretak som søker om eller har oppnådd tillatelse for klasse 18 i vedlegg I del A, tilsyn med direkte og indirekte ressurser som personale og utstyr, herunder med det medisinske personalets kvalifikasjoner og kvaliteten på det utstyr foretaket har til rådighet for å dekke forpliktelsene i forbindelse med denne klassen.

4. Medlemsstatene kan opprettholde eller innføre lover eller forskrifter som krever godkjenning av stiftelsesdokumenter og vedtekter og framlegging av ethvert dokument som er nødvendig for normal gjennomføring av tilsyn.

Artikkel 22

Markedets økonomiske behov

Medlemsstatene skal ikke kunne kreve at søknader om tillatelse behandles ut fra hensynet til markedets økonomiske behov.

Artikkel 23

Virksomhetsplan

1. Virksomhetsplanen nevnt i artikkel 18 nr. 1 bokstav c) skal inneholde opplysninger om eller bevis på

a) hvilke typer risiko eller forpliktelser det berørte forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket har til hensikt å påta seg,

b) hvilken type gjenforsikringsavtaler gjenforsikringsforetaket har til hensikt å inngå med cedenter,

c) hovedprinsipper for gjenforsikring og retrocesjon,

- d) hvilke poster i basiskapitalen som utgjør absolutt nedre grense for minstekapitalkravet,
- e) anslag over kostnader til oppbygging av administrasjonen og andre nødvendige foretaksfunksjoner, de økonomiske midlene som er beregnet til dekning av dette, og, dersom risikoene som skal dekkes, er klassifisert i klasse 18 i vedlegg I del A, de midler forsikringsforetaket har til rådighet for å yte den lovede assistanse.

2. I tillegg til de kravene som er fastsatt i nr. 1, skal planen for de første tre regnskapsårene inneholde

- a) balanseprognose,
- b) anslag over framtidige solvenskapitalkrav, som fastsatt i kapittel VI avsnitt 4 underavsnitt 1, på grunnlag av balanseprognosen omhandlet i bokstav a), samt beregningsmetoden benyttet til å frambringe disse anslagene,
- c) anslag over framtidige minstekapitalkrav, som fastsatt i artikkel 128 og 129, på grunnlag av balanseprognosen omhandlet i bokstav a), samt beregningsmetoden benyttet til å frambringe disse anslagene,
- d) anslag over de økonomiske midler som er ment å dekke forsikringstekniske avsetninger, minstekapitalkrav og solvenskapitalkrav,
- e) når det gjelder skadeforsikring og gjenforsikring, også følgende:
 - i) anslag over administrasjonskostnadene unntatt kostnadene til oppbygging av administrasjonen, særlig alminnelige løpende kostnader og provisjoner,
 - ii) anslag over premier eller bidrag og erstatningsutbetalinger,
- f) når det gjelder livsforsikring, også en plan med detaljerte anslag over inntekter og kostnader for direkte forsikringsvirksomhet, mottatt gjenforsikring og avgitt gjenforsikring.

Artikkel 24

Aksjeeiere og deltakere med kvalifiserende eierandeler

1. Tilsynsmyndighetene i hjemstaten skal ikke gi et foretak tillatelse som gir adgang til å starte forsikrings- eller gjenforsikringsvirksomhet før de er underrettet om navnene på aksjeeiere og deltakere som direkte eller indirekte har en kvalifiserende eierandel i foretaket, enten de er fysiske eller juridiske personer, og om størrelsen på disse eierandelene.

De samme myndigheter skal nekte å gi tillatelse dersom de av hensyn til behovet for å sikre en sunn og forsvarlig styring av forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket ikke er overbevist om aksjeeiernes eller deltakernes egnethet.

2. Med hensyn til nr. 1 skal stemmerettene omhandlet i artikkel 9 og 10 i europaparlaments- og rådsdirektiv 2004/109/EF av 15. desember 2004 om harmonisering av innsynskrav med hensyn til opplysninger om utstedere av verdipapirer som er opptatt til notering på et regulert marked⁽¹⁾ samt vilkårene for sammenlegging av eierandeler fastsatt i artikkel 12 nr. 4 og 5 i nevnte direktiv tas i betraktning.

Medlemsstatene skal ikke ta hensyn til stemmeretter eller aksjer som verdipapirforetak eller kredittinstitusjoner innehar som følge av at de sørger for fulltegning av finansielle instrumenter og/eller plassering av finansielle instrumenter på grunnlag av bindende tilsagn i henhold til nr. 6 i avsnitt A i vedlegg I til direktiv 2004/39/EF, forutsatt at disse rettighetene på den ene side ikke blir utøvd eller på annen måte benyttet til å gripe inn i styringen av utstederen, og på den annen side blir avhendet innen ett år etter ervervet.

Artikkel 25

Avslag på søknad om tillatelse

Ethvert avslag på en søknad om tillatelse skal inneholde en begrunnelse for avslaget og skal meddeles det berørte foretaket.

Hver medlemsstat skal åpne for klageadgang ved vedtak om avslag på søknad om tillatelse.

Slik adgang skal også fastsettes for tilfeller der tilsynsmyndighetene ikke har behandlet en søknad om tillatelse innen seks måneder fra den dato søknaden ble mottatt.

Artikkel 26

Forutgående samråd med andre medlemsstaters myndigheter

1. Tilsynsmyndighetene i enhver annen berørt medlemsstat skal rådspørres før det gis tillatelse til

- a) et datterforetak av et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak med tillatelse i vedkommende medlemsstat,
- b) et datterforetak av morforetaket til et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak med tillatelse i vedkommende medlemsstat, eller
- c) et foretak kontrollert av samme fysiske eller juridiske person som kontrollerer et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak med tillatelse i vedkommende medlemsstat.

⁽¹⁾ EUT L 390 av 31.12.2004, s. 38.

2. Myndighetene i en berørt medlemsstat med ansvar for tilsyn med kredittinstitusjoner eller verdipapirforetak, skal rådspørres før det gis tillatelse til et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak som er

- a) et datterforetak av en kredittinstitusjon eller et verdipapirforetak med tillatelse i Fellesskapet,
- b) et datterforetak av morforetaket til en kredittinstitusjon eller et verdipapirforetak med tillatelse i Fellesskapet, eller
- c) et foretak kontrollert av den samme fysiske eller juridiske person som kontrollerer en kredittinstitusjon eller et verdipapirforetak med tillatelse i Fellesskapet.

3. De berørte myndigheter nevnt i nr. 1 og 2 skal særlig rådføre seg med hverandre når de vurderer aksjeeiernes skikkethet og egnetheten til alle personer som faktisk leder foretaket eller innehar andre nøkkelfunksjoner i ledelsen av et annet foretak i samme gruppe.

De skal meddele hverandre alle opplysninger om aksjeeieres skikkethet og egnetheten til alle personer som faktisk leder foretaket eller innehar andre nøkkelfunksjoner som er av betydning for andre berørte vedkommende myndigheter i forbindelse med tildeling av tillatelse og den løpende vurderingen av oppfyllelsen av vilkårene for å utøve virksomhet.

KAPITTEL III

Tilsynsmyndigheter og alminnelige regler

Artikkel 27

Hovedformål med tilsynet

Medlemsstatene skal sikre at tilsynsmyndighetene gis de nødvendige midler og har relevant kompetanse, kapasitet og mandat til å oppnå hovedformålet med tilsynet, nemlig vern av forsikringstakere og begunstigede.

Artikkel 28

Finansiell stabilitet og prosyklikalitet

Uten at dette berører hovedformålet med tilsynet, som fastsatt i artikkel 27, skal medlemsstatene sikre at tilsynsmyndighetene i utøvelsen av sine alminnelige plikter tar behørig hensyn til de konsekvenser deres beslutninger kan få for stabiliteten til de berørte finanssystemene i Den europeiske union, særlig i nødsituasjoner, og ta i betraktning de opplysninger som er tilgjengelige på det relevante tidspunktet.

I tider med ekstraordinære bevegelser i finansmarkedene skal tilsynsmyndighetene ta hensyn til mulige prosykliske virkninger av sine handlinger.

Artikkel 29

Allmenne tilsynsprinsipper

1. Tilsynet skal være basert på en fremoverskuende og risikobasert tilnærming. Det skal omfatte løpende kontroll med at forsikrings- eller gjenforsikringsvirksomheten drives forsvarlig, og at forsikrings- og gjenforsikringsforetakene overholder tilsynsbestemmelsene.

2. Tilsynet med forsikrings- og gjenforsikringsforetak skal omfatte en hensiktsmessig kombinasjon av ikke-stedlige aktiviteter og stedlig tilsyn.

3. Medlemsstatene skal sikre at kravene fastsatt i dette direktiv anvendes på en måte som står i forhold til arten, omfanget og kompleksiteten av de risikoer et forsikrings- eller gjenforsikringsforetaks virksomhet innebærer.

4. Kommisjonen skal sikre at gjennomføringstiltak tar hensyn til forholdsmessighetsprinsippet og dermed sikrer forholdsmessig anvendelse av dette direktiv, særlig når det gjelder små forsikringsforetak.

Artikkel 30

Tilsynsmyndigheter og tilsynets omfang

1. Finansielt tilsyn med forsikrings- og gjenforsikringsforetak, herunder tilsyn med den virksomhet de utøver gjennom filialer eller i henhold til adgangen til å yte tjenester, skal være hjemstatens eneansvar.

2. Det finansielle tilsynet i henhold til nr. 1 skal omfatte kontroll av et forsikrings- eller gjenforsikringsforetaks samlede virksomhet, herunder dets solvens, dets opprettelse av forsikringstekniske avsetninger, dets eiendeler og dets tellende ansvarlige kapital, i samsvar med regler eller fast praksis i hjemstaten og i henhold til bestemmelser vedtatt på fellesskapsplan.

Når vedkommende forsikringsforetak har tillatelse til å dekke risikoene klassifisert i klasse 18 i vedlegg I del A, skal tilsynet også omfatte tilsyn med de forsikringstekniske ressurser som forsikringsforetaket har til rådighet for å utføre assistansevirksomheten det har forpliktet seg til å utføre, i den utstrekning hjemstatens lovgivning har bestemmelser om slikt tilsyn.

3. Dersom tilsynsmyndighetene i medlemsstaten der risikoen eller forpliktelsen består, eller, når det gjelder gjenforsikringsforetak, tilsynsmyndighetene i vertsstaten har grunn til å anta at et forsikrings- eller gjenforsikringsforetaks virksomhet kan påvirke dets økonomiske soliditet, skal de underrette tilsynsmyndighetene i foretakets hjemstat.

Tilsynsmyndighetene i hjemstaten skal fastslå hvorvidt foretaket overholder tilsynsprinsippene fastsatt i dette direktiv.

Artikkel 31

Innsyn og ansvarlighet

1. Tilsynsmyndigheten skal utføre sine oppgaver på en åpen og ansvarlig måte med behørig hensyn til vern av fortrolige opplysninger.

2. Medlemsstatene skal sikre at følgende opplysninger offentliggjøres:

- a) lover, forskrifter og generelle veiledninger på forsikringsområdet,
- b) generelle kriterier og metoder, herunder de verktøy som er utviklet i samsvar med artikkel 34 nr. 4, som benyttes i tilsynsmyndighetenes evalueringsprosess fastsatt i artikkel 36,
- c) aggregerte statistiske opplysninger om sentrale aspekter ved anvendelsen av tilsynsregelverket,
- d) hvordan de valgmuligheter som gis i dette direktiv, utøves,
- e) tilsynets formål, hovedfunksjoner og aktiviteter.

Opplysningene som offentliggjøres i henhold til første ledd, skal være tilstrekkelige til å kunne foreta en sammenligning av tilsynsmetodene som er vedtatt av tilsynsmyndighetene i de ulike medlemsstatene.

Opplysningene skal offentliggjøres i et felles format og ajourføres regelmessig. Opplysningene omhandlet i første ledd bokstav a)–e) skal være tilgjengelige på en og samme elektroniske adresse i hver medlemsstat.

3. Medlemsstatene skal fastsette framgangsmåter for ansettelse og oppsigelse av medlemmer av tilsynsmyndighetens styrer og ledende organer som er åpne for innsyn.

4. Kommisjonen skal vedta gjennomføringstiltak for nr. 2, med nærmere opplysninger om de sentrale aspektene som det skal offentliggjøres aggregerte statistiske opplysninger for, og om offentliggjøringens format, struktur, innholdsliste og publiseringsdato.

Disse tiltakene, som har som formål å endre ikke-grunnleggende bestemmelser i dette direktiv ved å utfylle det, skal vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll som omhandlet i artikkel 301 nr. 3.

Artikkel 32

Forbud mot avvising av gjenforsikrings- og retrocesjonsavtaler

1. Forsikringsforetakets hjemstat kan ikke avvise en gjenforsikringsavtale som er inngått av et forsikringsforetak med et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak med tillatelse i samsvar med artikkel 14, av grunner som er direkte knyttet til gjenforsikringsforetakets eller forsikringsforetakets økonomiske soliditet.

2. Gjenforsikringsforetakets hjemstat kan ikke avvise en recesjonsavtale som er inngått av et gjenforsikringsforetak med et gjenforsikrings- eller forsikringsforetak med tillatelse i samsvar med artikkel 14, av grunner som er direkte knyttet til gjenforsikringsforetakets eller forsikringsforetakets økonomiske soliditet.

Artikkel 33

Tilsyn med filialer etablert i en annen medlemsstat

Når et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak med tillatelse i en annen medlemsstat utøver virksomhet gjennom en filial, skal medlemsstatene sørge for at hjemstatens tilsynsmyndigheter, etter å ha underrettet den berørte vertsstatens tilsynsmyndigheter, selv eller gjennom en mellommann som er gitt fullmakt til dette, foretar stedlige kontroller av de opplysninger som er nødvendige for å sikre finansielt tilsyn med foretaket.

Den berørte vertsstatens myndigheter skal ha mulighet til å delta i disse kontrollene.

Artikkel 34

Alminnelig tilsynsmyndighet

1. Medlemsstatene skal sikre at tilsynsmyndighetene har de nødvendige fullmakter til å treffe forebyggende og korrigerende tiltak for å sikre at forsikrings- og gjenforsikringsforetak overholder de lover og forskrifter de er pålagt å overholde i den enkelte medlemsstat.

2. Tilsynsmyndighetene skal ha fullmakt til å treffe alle nødvendige tiltak, herunder tiltak av administrativ eller økonomisk art der det er relevant, overfor forsikrings- og gjenforsikringsforetak og medlemmer av deres administrasjons-, ledelses- eller kontrollorganer.

3. Medlemsstatene skal sikre at tilsynsmyndighetene har fullmakt til å innhente alle opplysninger som er nødvendige for å føre tilsyn i samsvar med artikkel 35.

4. Medlemsstatene skal sikre at tilsynsmyndighetene, som del av tilsynsmyndighetenes evalueringsprosess og som et tillegg til reglene for beregning av solvenskapitalkravet, har fullmakt til, der det er hensiktsmessig, å utvikle kvantitative verktøy som er nødvendige for å vurdere forsikrings- eller gjenforsikringsforetakenes evne til å håndtere eventuelle hendelser eller framtidige endringer i de økonomiske forholdene som kan ha ugunstig innvirkning på deres generelle økonomiske evne. Tilsynsmyndighetene skal ha fullmakt til å kreve at foretakene gjennomfører tilsvarende prøver.

5. Tilsynsmyndighetene skal ha fullmakt til å gjennomføre stedlig tilsyn i forsikrings- og gjenforsikringsforetakenes lokaler.

6. Tilsynsmyndighetene skal utøve sine fullmakter på en betimelig og forholdsmessig måte.

7. Fullmaktene som gjelder for forsikrings- og gjenforsikringsforetak omhandlet i nr. 1–5, skal også gjelde for virksomhet som forsikrings- og gjenforsikringsforetakene har utkontraktert.

8. Fullmaktene omhandlet i nr. 1–5 og 7 skal om nødvendig utøves med tvang og eventuelt gjennom rettslige kanaler.

Artikkel 35

Opplysninger som skal legges fram for tilsynsformål

1. Medlemsstatene skal kreve at forsikrings- og gjenforsikringsforetak sender inn til tilsynsmyndighetene de opplysninger som er nødvendige for tilsynsformål. Ved gjennomføring av prosessen omhandlet i artikkel 36 skal dette omfatte minst de opplysninger som er nødvendige for å

- a) vurdere foretakenes system for risikostyring og internkontroll, deres virksomhet, verdsettingsprinsippene som anvendes for solvensformål, foretakenes risikoer og risikostyringssystemer samt deres kapitalstruktur, kapitalbehov og kapitalforvaltning,
- b) treffe enhver hensiktsmessig beslutning som følger av utøvelsen av deres rett og plikt til å føre tilsyn.

2. Medlemsstatene skal sikre at tilsynsmyndighetene har fullmakt til

- a) å bestemme typen, omfanget og formatet på opplysningene omhandlet i nr. 1, som de krever at forsikrings- og gjenforsikringsforetakene legger fram på følgende tidspunkter:

- i) på forhåndsfastsatte tidspunkter,
- ii) når nærmere fastsatte hendelser inntreffer,
- iii) ved undersøkelse av et forsikrings- eller gjenforsikringsforetaks situasjon,

- b) å innhente eventuelle opplysninger om avtaler som innehas av mellommenn eller om avtaler inngått med tredjemenn, og

- c) å kreve opplysninger fra eksterne sakkyndige, f.eks. revisorer og aktuarer.

3. Opplysningene omhandlet i nr. 1 og 2 skal bestå av

- a) kvalitative eller kvantitative elementer, eller enhver hensiktsmessig kombinasjon av slike,
- b) historiske, aktuelle eller framtidige elementer, eller enhver hensiktsmessig kombinasjon av slike, og
- c) opplysninger fra interne eller eksterne kilder, eller enhver hensiktsmessig kombinasjon av slike.

4. Opplysningene omhandlet i nr. 1 og 2 skal overholde følgende prinsipper:

- a) de skal gi et bilde av arten, omfanget og kompleksiteten av det berørte foretakets virksomhet, og særlig de risikoer som er knyttet til virksomheten,
- b) de skal være tilgjengelige, fullstendige i alle vesentlige henseender, sammenlignbare og konsekvente over tid, og
- c) de skal være relevante, pålitelige og forståelige.

5. Medlemsstatene skal kreve at forsikrings- og gjenforsikringsforetak har innført hensiktsmessige systemer og strukturer for å oppfylle kravene fastsatt i nr. 1–4 samt skriftlige retningslinjer godkjent av foretakets administrasjons-, ledelses- eller kontrollorgan, som sikrer at de framlagte opplysningene til enhver tid er relevante.

6. Kommisjonen skal vedta gjennomføringstiltak med nærmere beskrivelse av opplysningene omhandlet i nr. 1–4, for å sikre størst mulig tilnærming i tilsynsrapporteringen.

Disse tiltakene, som har som formål å endre ikke-grunnleggende bestemmelser i dette direktiv ved å utfylle det, skal vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll som omhandlet i artikkel 301 nr. 3.

Artikkel 36

Tilsynsmyndighetenes evalueringsprosess

1. Medlemsstatene skal sikre at tilsynsmyndighetene foretar en gjennomgåelse av og evaluerer strategiene, prosessene og rapporteringsrutinene som forsikrings- og gjenforsikringsforetakene har innført for å overholde lover og forskrifter vedtatt i henhold til dette direktiv.

Denne gjennomgåelsen og evalueringen skal omfatte en vurdering av de kvalitative kravene knyttet til systemene for risikostyring og internkontroll, de risikoene de berørte foretakene møter eller kan møte, og foretakenes evne til å vurdere disse risikoene tatt i betraktning de omgivelsene som foretakene opererer i.

2. Tilsynsmyndigheten skal særlig gjennomgå og vurdere overholdelse av følgende:

- a) systemet for risikostyring og internkontroll, herunder egenvurderingen av risiko og solvens som fastsatt i kapittel IV avsnitt 2,
- b) forsikringstekniske avsetninger som fastsatt i kapittel VI avsnitt 2,
- c) kapitalkravene som fastsatt i kapittel VI avsnitt 4 og 5,
- d) investeringsreglene som fastsatt i kapittel VI avsnitt 6,
- e) kvaliteten på og mengden av ansvarlig kapital som fastsatt i kapittel VI avsnitt 3,
- f) dersom forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket benytter en full eller partiell intern modell, løpende oppfyllelse av kravene til full eller partiell intern modell fastsatt i kapittel VI avsnitt 4 underavsnitt 3.

3. Tilsynsmyndighetene skal ha på plass hensiktsmessige kontrollverktøy som setter dem i stand til å påvise en svekket finansiell stilling i et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak og å kontrollere hva som gjøres for å bedre situasjonen.

4. Tilsynsmyndighetene skal vurdere om de metoder og praksiser forsikrings- og gjenforsikringsforetakene har utarbeidet for å påvise mulige hendelser eller framtidige endringer i de økonomiske forholdene som kan ha ugunstig virkning på det berørte foretakets generelle økonomiske evne, er hensiktsmessige.

Tilsynsmyndighetene skal vurdere foretakets evne til å tåle slike mulige hendelser eller framtidige endringer i de økonomiske forholdene.

5. Tilsynsmyndighetene skal ha de nødvendige fullmakter til å kreve at forsikrings- eller gjenforsikringsforetakene retter opp svakheter eller mangler som påvises i tilsynsmyndighetenes evalueringsprosess.

6. Gjennomgåelsene, evalueringene og vurderingene omhandlet i nr. 1, 2 og 4 skal utføres regelmessig.

Tilsynsmyndighetene skal fastsette hvor ofte og i hvilket omfang disse gjennomgåelsene, evalueringene og vurderingene skal gjennomføres, og det skal tas hensyn til arten, omfanget og kompleksiteten av det berørte forsikrings- eller gjenforsikringsforetakets virksomhet.

Artikkel 37

Kapitalkravtillegg

1. Etter tilsynsmyndighetenes evalueringsprosess kan tilsynsmyndigheten i ekstraordinære tilfeller og etter et begrunnet vedtak pålegge et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak et kapitalkravtillegg. Denne muligheten skal bare kunne benyttes dersom

- a) tilsynsmyndigheten konkluderer med at forsikrings- eller gjenforsikringsforetakets risikoprofil avviker vesentlig fra de forutsetninger som ligger til grunn for solvenskapitalkravet slik det er beregnet ved bruk av standardformelen fastsatt i kapittel VI avsnitt 4 underavsnitt 2, og
 - i) kravet om å benytte en intern modell i henhold til artikkel 119 er uhensiktsmessig eller har vært ineffektivt, eller
 - ii) en partiell eller full intern modell er under utvikling i henhold til artikkel 119,
- b) tilsynsmyndigheten konkluderer med at forsikrings- eller gjenforsikringsforetakets risikoprofil avviker vesentlig fra de forutsetninger som ligger til grunn for solvenskapitalkravet slik det er beregnet ved bruk av en full eller partiell intern modell i samsvar med kapittel VI avsnitt 4 underavsnitt 3, fordi visse målbare risikoer ikke er blitt tilstrekkelig fanget opp og det ikke i tide har lyktes å tilpasse modellen slik at den bedre gjenspeiler den gitte risikoprofilen, eller
- c) tilsynsmyndigheten konkluderer med at et forsikrings- eller gjenforsikringsforetaks system for risikostyring og internkontroll avviker vesentlig fra standardene fastsatt i kapittel IV avsnitt 2, at disse avvikene hindrer foretaket i korrekt å kunne påvise, måle, overvåke, styre og rapportere de risikoer det er eller kan bli eksponert for, og at det er usannsynlig at manglene kan utbedres innen rimelig tid ved å iverksette andre tiltak.

2. I de tilfeller som omhandles i nr. 1 bokstav a) og b), skal kapitalkravtillegget beregnes på en slik måte at det sikres at foretaket oppfyller kravene i artikkel 101 nr. 3.

I de tilfeller som omhandles i nr. 1 bokstav c), skal kapitalkravtillegget stå i forhold til de vesentlige risikoer som oppstår som følge av manglene som var årsaken til at tilsynsmyndigheten besluttet å fastsette et kapitalkravtillegg.

3. I de tilfeller som omhandles i nr. 1 bokstav b) og c), skal tilsynsmyndigheten sikre at forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket iverksetter alle nødvendige tiltak for å rette opp de mangler som førte til at kapitalkravtillegget ble pålagt.

4. Kapitalkravtillegget omhandlet i nr. 1 skal vurderes av tilsynsmyndigheten minst en gang i året og oppheves når foretaket har rettet opp de mangler som førte til at tillegget ble pålagt.

5. Solvenskapitalkravet inkludert det pålagte kapitalkravtillegget skal erstatte det utilstrekkelige solvenskapitalkravet.

Uten at dette berører første ledd skal solvenskapitalkravet ikke omfatte et kapitalkravtillegg pålagt i henhold til nr. 1 bokstav c) for beregning av risikomarginen omhandlet i artikkel 77 nr. 5.

6. Kommisjonen skal vedta gjennomføringstiltak som nærmere angir de tilfeller der kapitalkravtillegg kan pålegges, og metoder for beregning av kapitalkravtillegget.

Disse tiltakene, som har som formål å endre ikke-grunnleggende bestemmelser i dette direktiv ved å utfylle det, skal vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll som omhandlet i artikkel 301 nr. 3.

Artikkel 38

Tilsyn med utkontrakterte funksjoner og oppgaver

1. Uten at dette berører artikkel 49, skal medlemsstatene sikre at forsikrings- og gjenforsikringsforetak som utkontrakterer en funksjon eller en forsikrings- eller gjenforsikringsvirksomhet, iverksetter de nødvendige tiltak for å sikre at følgende vilkår blir oppfylt:

- a) tjenesteyteren må samarbeide med forsikrings- eller gjenforsikringsforetakets tilsynsmyndigheter i forbindelse med den utkontrakterte funksjonen eller virksomheten,
- b) forsikrings- og gjenforsikringsforetakene, deres revisorer og tilsynsmyndighetene må ha faktisk tilgang til opplysninger om de utkontrakterte funksjonene eller virksomhetene,
- c) tilsynsmyndighetene må ha faktisk adgang til tjenesteyterens forretningslokaler og må kunne utøve denne adgangsretten.

2. Den medlemsstat der tjenesteyteren befinner seg, skal tillate at tilsynsmyndighetene for forsikrings- eller gjenforsikringsforetak selv eller gjennom mellommenn utpekt for dette formål utfører stedlig tilsyn i tjenesteyterens lokaler. Tilsynsmyndighetene for forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket skal underrette rette myndighet i tjenesteyterens medlemsstat før de iverksetter et stedlig tilsyn. Dersom det dreier seg om et foretak som ikke er underlagt tilsyn, er rette myndighet tilsynsmyndigheten.

Tilsynsmyndighetene i forsikrings- eller gjenforsikringsforetakets hjemstat kan delegere slikt stedlig tilsyn til tilsynsmyndighetene i den medlemsstat der tjenesteyteren befinner seg.

Artikkel 39

Overdragelse av forsikringsportefølje

1. På vilkår fastsatt i nasjonal lovgivning skal medlemsstatene gi forsikrings- og gjenforsikringsforetak med hovedkontor på deres territorium, tillatelse til å overdra hele eller deler av forsikringsporteføljen, enten avtalene er inngått i henhold til etableringsretten eller adgangen til å yte tjenester, til et mottakende foretak etablert i Fellesskapet.

Slik overdragelse skal bare tillates dersom tilsynsmyndigheten i hjemstaten til det mottakende foretaket bekrefter at foretaket etter overdragelsen har tilstrekkelig tellende ansvarlig kapital til å oppfylle solvenskapitalkravet omhandlet i artikkel 100 første ledd.

2. Nr. 3 og 6 får anvendelse på forsikringsforetak.

3. Når en filial har til hensikt å overdra hele eller deler av sin forsikringsportefølje, skal den medlemsstat der filialen ligger, rådspørres.

4. I tilfellene nevnt i nr. 1 og 3 skal tilsynsmyndighetene i hjemstaten til det avgivende forsikringsforetak gi tillatelse til overdragelsen etter å ha innhentet samtykke fra vedkommende myndigheter i medlemsstaten der forsikringsavtalene ble inngått, i henhold til enten etableringsretten eller adgangen til å yte tjenester.

5. Myndighetene i de medlemsstater som rådspørres, skal avgi uttalelse eller gi samtykke til myndighetene i hjemstaten til det avgivende forsikringsforetak innen tre måneder etter at en anmodning om samråd er mottatt.

Dersom de rådspurte myndigheter ikke har svart innen utløpet av fristen, anses dette som et stilltiende samtykke.

6. En overdragelse av en portefølje som tillates i samsvar med nr. 1–5, skal offentliggjøres enten før eller etter at tillatelse er gitt, som fastsatt i nasjonal lovgivning i hjemstaten eller i den medlemsstat der risikoen eller forpliktelsen består.

Overdragelsen skal uten videre gjøres gjeldende overfor forsikringstakerne, de forsikrede og enhver annen person som har rettigheter eller plikter i henhold til de overdratte avtalene.

Første og annet ledd i dette nummer skal ikke berøre medlemsstatenes rett til å gi forsikringstakerne mulighet til å si opp avtalen innen en bestemt frist etter overdragelsen.

KAPITTEL IV

Vilkår for utøvelse av virksomhet

Avsnitt 1

Administrasjons-, ledelses- eller kontrollorganenes ansvar*Artikkel 40***Administrasjons-, ledelses- eller kontrollorganenes ansvar**

Medlemsstatene skal sikre at forsikrings- eller gjenforsikringsforetakenes administrasjons-, ledelses- eller kontrollorganer har det endelige ansvar for at det berørte foretak overholder de lover og forskrifter som er vedtatt i samsvar med dette direktiv.

Avsnitt 2

System for risikostyring og internkontroll*Artikkel 41***Generelle krav til styring og kontroll**

1. Medlemsstatene skal kreve at alle forsikrings- og gjenforsikringsforetak har opprettet et effektivt system for risikostyring og internkontroll som legger til rette for en sunn og forsvarlig foretaksstyring.

Systemet skal minst omfatte en åpen og egnet organisasjonsstruktur med en klar og hensiktsmessig fordeling av ansvar og et system som sikrer effektiv overføring av informasjon. Det skal være utformet slik at det oppfyller kravene i artikkel 42–49.

Systemet for risikostyring og internkontroll skal være gjenstand for regelmessig intern revisjon.

2. Systemet for risikostyring og internkontroll skal stå i forhold til arten, omfanget og kompleksiteten av forsikrings- eller gjenforsikringsforetakets virksomhet.

3. Forsikrings- eller gjenforsikringsforetak skal ha skriftlige retningslinjer for i det minste risikostyring, internkontroll, internrevisjon og eventuelt utkontraktering. Foretakene skal sikre at disse retningslinjene gjennomføres.

Retningslinjene skal revideres minst en gang i året. De skal forhåndsgodkjennes av administrasjons-, ledelses- eller kontrollorganet og endres i tråd med eventuelle vesentlige endringer av det berørte systemet eller innenfor området.

4. Forsikrings- og gjenforsikringsforetak skal iverksette rimelige tiltak for å sikre kontinuitet og regularitet i utøvelsen av virksomheten, herunder utarbeidelse av beredskapsplaner. For dette formål skal foretaket anvende systemer, ressurser og rutiner som er egnet og står i forhold til målet.

5. Tilsynsmyndighetene skal ha de nødvendige midler, metoder og fullmakter til å kontrollere forsikrings- og gjenforsikringsforetakenes systemer for risikostyring og internkontroll og til å evaluere risikoer som foretakene har påvist og som kan påvirke deres økonomiske soliditet.

For å sikre at kravene i artikkel 42–49 oppfylles, skal medlemsstatene sikre at tilsynsmyndighetene har de nødvendige fullmakter til å kreve at systemene for risikostyring og internkontroll forbedres og styrkes.

*Artikkel 42***Krav til egnethet for personer som faktisk leder foretaket eller innehar andre nøkkelfunksjoner**

1. Forsikrings- og gjenforsikringsforetak skal påse at alle personer som faktisk leder foretaket eller innehar andre nøkkelfunksjoner, til enhver tid oppfyller følgende krav:

- a) deres faglige kvalifikasjoner, kunnskaper og erfaring er tilstrekkelige til at de kan lede foretaket på en sunn og forsvarlig måte, og
- b) de har godandel og integritet.

2. Forsikrings- og gjenforsikringsforetak skal varsle tilsynsmyndigheten om alle utskiftninger av personer som faktisk leder foretaket eller er ansvarlige for andre nøkkelfunksjoner, samt oversende alle opplysninger som trengs for å vurdere egnetheten til eventuelle nye personer som er utnevnt til å lede foretaket.

3. Forsikrings- og gjenforsikringsforetak skal varsle sin tilsynsmyndigheten dersom noen av personene nevnt i nr. 1 og 2 er skiftet ut fordi de ikke lenger oppfyller kravene omhandlet i nr. 1.

*Artikkel 43***Bevis for godandel**

1. Dersom en medlemsstat av sine egne borgere krever bevis for godandel, bevis for at deres bo ikke tidligere er tatt under konkursbehandling eller begge deler, skal vedkommende medlemsstat godta som tilstrekkelig bevis at borgere fra andre medlemsstater framlegger utdrag fra strafferegisteret eller, i mangel av slikt, et tilsvarende dokument som viser at disse kravene er oppfylt, utstedt av vedkommende retts- eller forvaltningsmyndighet i hjemstaten eller den medlemsstat der den utenlandske borgeren senest har oppholdt seg.

2. Dersom hjemstaten eller den medlemsstat der den berørte utenlandske borgeren senest har oppholdt seg, ikke utsteder dokumentet nevnt i nr. 1, kan det erstattes av en erklæring under ed eller, i stater der edsavleggelse ikke finner sted, en forsikring på ære og samvittighet, avgitt av den berørte utenlandske borgeren overfor vedkommende retts- eller forvaltningsmyndighet, eventuelt notarius publicus, i hjemstaten eller den medlemsstat der den utenlandske borgeren senest har oppholdt seg.

Denne myndighet eller notarius publicus skal utstede et bevis som bekrefter gyldigheten av erklæringen eller forsikringen.

Erklæringen omhandlet i første ledd om at vedkommendes bo ikke tidligere er tatt under konkursbehandling, kan også avlegges overfor en kompetent bransje- eller yrkesorganisasjon i vedkommende medlemsstat.

3. Dokumentene og bevisene omhandlet i nr. 1 og 2 skal ved framleggelse ikke være eldre enn tre måneder.

4. Medlemsstatene skal utpeke de myndigheter og organer som skal ha myndighet til å utstede dokumentene nevnt i nr. 1 og 2, og skal umiddelbart underrette de andre medlemsstatene og Kommisjonen om det.

Hver medlemsstat skal også underrette de andre medlemsstatene og Kommisjonen om hvilke myndigheter eller organer dokumentene nevnt i nr. 1 og 2 skal framlegges for i forbindelse med en søknad om å utøve de former for virksomhet som er nevnt i artikkel 2, på denne medlemsstatens territorium.

Artikkel 44

Risikostyring

1. Forsikrings- og gjenforsikringsforetak skal ha opprettet et effektivt risikostyringssystem som består av de strategier, prosesser og rapporteringsrutiner som er nødvendige for kontinuerlig å påvise, måle, overvåke, styre og rapportere de risikoer på foretaks- og gruppenivå som de er eller kan bli eksponert for, og deres innbyrdes sammenheng.

Risikostyringssystemet skal være effektivt og godt integrert i forsikrings- eller gjenforsikringsforetakets organisasjonsstruktur og beslutningsprosess og skal ta behørig hensyn til de personer som faktisk leder foretaket eller innehar andre nøkkelfunksjoner.

2. Risikostyringssystemet skal dekke alle risikoer som skal inngå i beregningen av solvenskapitalkravet som fastsatt i artikkel 101 nr. 4, samt alle risikoer som ikke eller bare delvis inngår i beregningen av dette.

Risikostyringssystemet skal minst dekke

- a) tegning av forsikringer og avsetninger,
- b) balansestyring,
- c) investeringer, særlig i derivater og lignende forpliktelser,

- d) styring av likviditets- og konsentrasjonsrisikoer,
- e) styring av operasjonell risiko,
- f) gjenforsikring og andre risikoreduksjonsteknikker.

De skriftlige retningslinjene for risikostyring omhandlet i artikkel 41 nr. 3 skal omfatte retningslinjer knyttet til dette nummers annet ledd bokstav a)–f).

3. Når det gjelder investeringsrisiko, skal forsikrings- og gjenforsikringsforetak godtgjøre at de opptrer i samsvar med kapittel VI avsnitt 6.

4. Forsikrings- og gjenforsikringsforetak skal opprette en risikostyringsfunksjon som skal struktureres på en måte som tilrettelegger for gjennomføring av risikostyringssystemet.

5. For forsikrings- og gjenforsikringsforetak som benytter en full eller partiell intern modell godkjent i henhold til artikkel 112 og 113, skal risikostyringsfunksjonen dekke følgende tilleggsoppgaver:

- a) utarbeidelse og gjennomføring av den interne modellen,
- b) prøving og validering av den interne modellen,
- c) dokumentasjon av den interne modellen og eventuelle påfølgende endringer av denne,
- d) analyse av den interne modellens ytelse og utarbeidelse av sammendragsrapporter av resultatene,
- e) underretning av administrasjons-, ledelses- eller kontrollorganet om den interne modellens ytelse, forslag til forbedringer og oppdatert informasjon til organet om status for arbeidet med å forbedre tidligere påviste svakheter.

Artikkel 45

Egenvurdering av risiko og solvens

1. Som et ledd i risikostyringssystemet skal alle forsikrings- og gjenforsikringsforetak utføre egenvurderinger av risiko og solvens.

Vurderingen skal minst omfatte

- a) de samlede solvensbehov tatt i betraktning foretakets særlige risikoprofil, vedtatte grenser for risikotoleranse og forretningsstrategi,
- b) foretakets løpende oppfyllelse av kapitalkravene fastsatt i kapittel VI avsnitt 4 og 5 og av kravene til forsikringstekniske avsetninger fastsatt i kapittel VI avsnitt 2,

c) hvor vesentlig det berørte foretakets risikoprofil avviker fra de forutsetninger som ligger til grunn for solvenskapitalkravet fastsatt i artikkel 101 nr. 3, beregnet ved bruk av standardformelen i henhold til kapittel VI avsnitt 4 underavsnitt 2 eller med foretakets partielle eller fulle interne modell i samsvar med kapittel VI avsnitt 4 underavsnitt 3.

2. Med hensyn til nr. 1 bokstav a) skal det berørte foretaket ha opprettet prosesser som står i forhold til arten, omfanget og kompleksiteten av de risikoer foretakets virksomhet innebærer, og som setter det i stand til å påvise og vurdere de risikoer det står overfor på kort og lang sikt og som det er eller kan bli eksponert for. Foretaket skal gjøre rede for de metoder som benyttes i denne vurderingen.

3. Dersom en intern modell benyttes, skal vurderingen i det tilfellet omhandles i nr. 1 bokstav c), utføres sammen med en omkalibrering som omdanner interne risikotall til de risikomål og den kalibrering som gjelder for solvenskapitalkravet.

4. Egenvurderingen av risiko og solvens skal være en sentral del av virksomhetsstrategien og skal kontinuerlig tas i betraktning i foretakets strategiske beslutninger.

5. Forsikrings- og gjenforsikringsforetak skal foreta vurderingen omhandlet i nr. 1 regelmessig og uten opphold etter enhver vesentlig endring i foretakets risikoprofil.

6. Forsikrings- og gjenforsikringsforetak skal underrette tilsynsmyndigheten om resultatene av egenvurderingen av risiko og solvens som et ledd i rapporteringen i henhold til artikkel 35.

7. Egenvurderingen av risiko og solvens skal ikke benyttes til beregning av et kapitalkrav. Solvenskapitalkravet skal bare justeres i henhold til artikkel 37, 231–233 og 238.

Artikkel 46

Internkontroll

1. Forsikrings- og gjenforsikringsforetak skal opprette et effektivt internkontrollsystem.

Systemet skal minst omfatte administrative og regnskapsmessige rutiner, rammer for internkontroller, hensiktsmessige rapporteringsordninger på alle nivåer i foretaket og en funksjon for kontroll av overholdelse.

2. Funksjonen for kontroll av overholdelse skal blant annet gi råd til administrasjons-, ledelses- eller kontrollorganet om overholdelsen av lover og forskrifter vedtatt i henhold til dette direktiv. Den skal også omfatte en vurdering av mulige konsekvenser av endringer i de juridiske rammene på det berørte foretakets virksomhet, og påvising og vurdering av risikoen for manglende oppfyllelse av gjeldende krav.

Artikkel 47

Internrevisjon

1. Forsikrings- og gjenforsikringsforetak skal ha en effektiv internrevisjonsfunksjon.

Internrevisjonsfunksjonen skal omfatte en evaluering av egnetheten og effektiviteten til internkontrollsystemet og andre deler av systemet for risikostyring og internkontroll.

2. Internrevisjonsfunksjonen skal være objektiv og uavhengig fra driftsfunksjonene.

3. Alle funn og anbefalinger fra internrevisjonen skal rapporteres til administrasjons-, ledelses- eller kontrollorganet, som skal fastsette hvilke tiltak som skal iverksettes for funnene og anbefalingene fra internrevisjonen, og sikre at disse tiltakene gjennomføres.

Artikkel 48

Aktuarfunksjon

1. Forsikrings- og gjenforsikringsforetak skal ha en effektiv aktuarfunksjon som skal

a) samordne beregningen av forsikringstekniske avsetninger,

b) sikre at metoder og underliggende modeller som benyttes, og de forutsetninger som gjøres i beregningen av forsikringstekniske avsetninger, er hensiktsmessige,

c) vurdere om dataene som benyttes i beregningen av forsikringstekniske avsetninger, er tilstrekkelige og holder nødvendig kvalitet,

d) sammenligne beste estimat med tidligere erfaringer,

e) informere administrasjons-, ledelses- eller kontrollorganet om hvorvidt beregningen av forsikringstekniske avsetninger er pålitelige og fyllestgjørende,

f) føre tilsyn med beregningen av forsikringstekniske avsetninger i tilfellene omhandlet i artikkel 82,

g) avgi en uttalelse om den generelle tegningspolitikken,

h) avgi en uttalelse om hvorvidt gjenforsikringsordningene er fyllestgjørende, og

i) bidra til effektiv gjennomføring av risikostyringssystemet omhandlet i artikkel 44, særlig med hensyn til de risikomodeller som ligger til grunn for beregningen av kapitalkravene fastsatt i kapittel VI avsnitt 4 og 5, og til vurderingen omhandlet i artikkel 45.

2. Aktuarfunksjonen skal utføres av personer som har kunnskap om forsikringsmatematikk og finansiell matematikk på et nivå som står i forhold til arten, omfanget og kompleksiteten av de risikoer som forsikrings- og gjenforsikringsforetakenes virksomhet innebærer, og som kan godtgjøre at de har relevant erfaring med gjeldende faglige og andre standarder.

Artikkel 49

Utkontraktering

1. Medlemsstatene skal sikre at forsikrings- og gjenforsikringsforetak ved utkontraktering av funksjoner eller forsikrings- eller gjenforsikringsvirksomhet beholder det fulle ansvar for oppfyllelsen av sine forpliktelser i henhold til dette direktiv.

2. Utkontraktering av kritiske eller viktige driftsfunksjoner eller driftsrelaterte oppgaver skal ikke skje på en måte som kan føre til

- a) en vesentlig svekkelse av kvaliteten på det berørte foretakets system for risikostyring og internkontroll,
- b) en utilbørlig økning i operasjonell risiko,
- c) en svekkelse av tilsynsmyndighetenes mulighet til å overvåke foretakets oppfyllelse av dets forpliktelser,
- d) en undergraving av foretakets løpende og tilfredsstillende tjenesteyting til forsikringstakerne.

3. Forsikrings- og gjenforsikringsforetak skal i god tid i forveien underrette tilsynsmyndighetene om utkontraktering av kritiske eller viktige funksjoner eller oppgaver samt om eventuelle påfølgende vesentlige endringer med hensyn til disse funksjonene eller oppgavene.

Artikkel 50

Gjennomføringstiltak

1. Kommisjonen skal vedta gjennomføringstiltak som nærmere angir

- a) elementene i systemene omhandlet i artikkel 41, 44, 46 og 47, og særlig de områder som skal være omfattet av forsikrings- eller gjenforsikringsforetakets retningslinjer for balansestyring og investeringer omhandlet i artikkel 44 nr. 2,
- b) funksjonene omhandlet i artikkel 44 og 46–48,
- c) kravene fastsatt i artikkel 42 og funksjonene som er underlagt disse,
- d) vilkårene for utkontraktering, særlig til tjenesteytere i tredjestater.

2. Dersom dette er nødvendig for å sikre hensiktsmessig tilnærming i vurderingen omhandlet i artikkel 45 nr. 1 bokstav a), kan Kommisjonen vedta gjennomføringstiltak som nærmere fastsetter hvilke elementer vurderingen skal bestå av.

3. Disse tiltakene, som har som formål å endre ikke-grunnleggende bestemmelser i dette direktiv ved å utfylle det, skal vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll som omhandlet i artikkel 301 nr. 3.

Avsnitt 3

Offentliggjøring

Artikkel 51

Rapport om solvens og finansiell stilling: innhold

1. Medlemsstatene skal ta hensyn til de opplysninger som kreves i artikkel 35 nr. 3 og prinsippene fastsatt i artikkel 35 nr. 4, og kreve at forsikrings- og gjenforsikringsforetak årlig offentliggjør en rapport om sin solvens og finansielle stilling.

Rapporten skal inneholde følgende opplysninger, enten i sin helhet eller ved henvisning til tilsvarende opplysninger, både hva angår type og omfang, som offentliggjøres i henhold til lov eller forskrift:

- a) en beskrivelse av foretakets virksomhet og resultater,
- b) en beskrivelse av systemet for risikostyring og internkontroll og en vurdering av om det er tilstrekkelig sett i forhold til foretakets risikoprofil,
- c) for den enkelte risikokategori, en beskrivelse av risikoeksponering, risikokonsentrasjon, risikoreduserende tiltak og risikofølsomhet,
- d) en beskrivelse av grunnlaget og metodene for verdsetting av henholdsvis eiendeler, forsikringstekniske avsetninger og andre forpliktelser samt en forklaring på eventuelle større forskjeller mellom disse og det grunnlaget og de metodene som benyttes ved verdsettingen av dem i finansregnskapene,
- e) en beskrivelse av kapitalforvaltningen, som minst omfatter
 - i) sammensetningen av og størrelsen og kvaliteten på den ansvarlige kapitalen,
 - ii) beløpene for solvenskapitalkravet og minstekapitalkravet,
 - iii) det alternativ fastsatt i artikkel 304 som er benyttet til beregning av solvenskapitalkravet,

iv) opplysninger som gjør det mulig å få en god forståelse av hovedforskjellene mellom standardformelens underliggende forutsetninger og forutsetningene som ligger til grunn for en eventuell intern modell som foretaket benytter til beregning av solvenskapitalkravet,

v) størrelsen på et eventuelt avvik fra minstekapitalkravet eller eventuelt vesentlig avvik fra solvenskapitalkravet i rapporteringsperioden, selv om dette senere er rettet opp, med en forklaring på årsaken til avviket og konsekvensene av det, samt en beskrivelse av eventuelle korrigerende tiltak som er iverksatt.

2. Beskrivelsen omhandlet i nr. 1 bokstav e) i) skal inneholde en analyse av eventuelle vesentlige endringer siden foregående rapporteringsperiode, en forklaring på eventuelle større avvik med hensyn til verdien på disse elementene i finansregnskapene og en kort beskrivelse av i hvilken grad kapitalen er overførbar.

Ved offentliggjøring av solvenskapitalkravet omhandlet i nr. 1 bokstav e) ii) skal det separat angis det beløp som er beregnet i henhold til kapittel VI avsnitt 4 underavsnitt 2 og 3, og eventuelle kapitalkravtillegg som er pålagt i henhold til artikkel 37, eller konsekvensen av de spesifikke parametre som forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket er pålagt å benytte i henhold til artikkel 110, sammen med kortfattede opplysninger om den berørte tilsynsmyndighetens begrunnelse for dette.

Uten at dette berører andre offentliggjøringene som er pålagt i henhold til andre lover eller forskrifter, kan medlemsstatene fastsette at selv om det samlede solvenskapitalkravet omhandlet i nr. 1 bokstav e) ii) offentliggjøres, behøver ikke kapitalkravtillegget eller konsekvensene av de spesifikke parametre som forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket er pålagt å benytte i henhold til artikkel 110, offentliggjøres separat i en overgangsperiode som utløper ikke senere enn 31. oktober 2017.

Offentliggjøringen av solvenskapitalkravet skal om nødvendig ledsages av en opplysning om at tilsynsmyndigheten ennå ikke har fastsatt dets endelige størrelse.

Artikkel 52

Opplysninger til og rapporter fra CEIOPS

1. Medlemsstatene skal kreve at tilsynsmyndighetene årlig legger fram følgende opplysninger for CEIOPS:

a) gjennomsnittlig kapitalkravtillegg per foretak og fordelingen av kapitalkravtillegg pålagt av tilsynsmyndigheten i løpet av foregående år, uttrykt som en prosentdel av solvenskapitalkravet og angitt separat for

i) alle forsikrings- og gjenforsikringsforetak,

ii) livsforsikringsforetak,

iii) skadeforsikringsforetak,

iv) forsikringsforetak som utøver virksomhet innen både livsforsikring og skadeforsikring,

v) gjenforsikringsforetak,

b) for hver av opplysningene omhandlet i bokstav a), andelen av kapitalkravtillegg som er pålagt i henhold til henholdsvis bokstav a), b) og c) i artikkel 37 nr. 1.

2. CEIOPS skal årlig offentliggjøre følgende opplysninger:

a) for samtlige medlemsstater, den samlede fordelingen av kapitalkravtillegget uttrykt som en prosentdel av solvenskapitalkravet for hver av følgende kategorier:

i) alle forsikrings- og gjenforsikringsforetak,

ii) livsforsikringsforetak,

iii) skadeforsikringsforetak,

iv) forsikringsforetak som utøver virksomhet innen både livsforsikring og skadeforsikring,

v) gjenforsikringsforetak,

b) for hver medlemsstat separat og for alle forsikrings- og gjenforsikringsforetak i vedkommende medlemsstat, fordelingen av kapitalkravtillegget uttrykt som en prosentdel av solvenskapitalkravet,

c) for hver av opplysningene omhandlet i bokstav a) og b), andelen av kapitalkravtillegg som er pålagt i henhold til henholdsvis bokstav a), b) og c) i artikkel 37 nr. 1.

3. CEIOPS skal legge fram opplysningene i nr. 2 for Europaparlamentet, Rådet og Kommisjonen sammen med en rapport som skisserer graden av tilnærming i de nasjonale tilsynsmyndighetenes bruk av kapitalkravtillegg.

Artikkel 53

Rapport om solvens og finansiell stilling: gjeldende prinsipper

1. Tilsynsmyndighetene skal tillate at forsikrings- og gjenforsikringsforetak ikke offentliggjør opplysninger dersom

a) offentliggjøringen av slike opplysninger gir foretakets konkurrenter betydelige og utilbørlige konkurransefortrinn,

b) det foreligger forpliktelser overfor forsikringstakere eller andre motpartsforhold som pålegger foretaket taushetsplikt eller fortrolighet.

2. Dersom tilsynsmyndighetene tillater at opplysninger ikke offentliggjøres, skal foretakene avgi en begrunnet erklæring om dette i sin rapport om solvens og finansiell stilling.

3. Tilsynsmyndighetene skal tillate at forsikrings- og gjenforsikringsforetak benytter eller viser til opplysninger som er offentliggjort i henhold til andre lover eller forskrifter, i den grad disse tilsvarer de opplysninger som kreves i henhold til artikkel 51 både hva angår art og omfang.

4. Nr. 1 og 2 skal ikke få anvendelse på opplysningene omhandlet i artikkel 51 nr. 1 bokstav e).

Artikkel 54

Rapport om solvens og finansiell stilling: ajourføring og frivillige tilleggsopplysninger

1. Dersom det inntreffer betydelige endringer som har vesentlig innvirkning på relevansen av de opplysninger som er offentliggjort i henhold til artikkel 51 og 53, skal forsikrings- og gjenforsikringsforetakene offentliggjøre relevante opplysninger om arten og konsekvensene av disse endringene.

Med hensyn til første ledd skal minst følgende anses som betydelige endringer:

- a) det påvises et avvik fra minstekapitalkravet, og tilsynsmyndighetene finner at foretaket ikke vil kunne legge fram en realistisk kortsiktig finansieringsplan, eller mottar ikke en slik plan innen en måned etter den dato da avviket ble påvist,
- b) det påvises et vesentlig avvik fra solvenskapitalkravet, og tilsynsmyndighetene mottar ikke en realistisk gjenopprettingsplan innen to måneder etter den dato da avviket ble påvist.

Når det gjelder annet ledd bokstav a), skal tilsynsmyndighetene kreve at det berørte foretaket umiddelbart offentliggjør hva avviket beløper seg til, sammen med en forklaring på årsaken til og konsekvensene av avviket og eventuelle korrigerende tiltak som er iverksatt. Dersom et avvik fra minstekapitalkravet likevel ikke er korrigert innen tre måneder etter at det ble påvist, til tross for at det foreligger en kortsiktig finansieringsplan som opprinnelig ble ansett som realistisk, skal avviket offentliggjøres ved utgangen av den perioden, sammen med en forklaring på årsaken til og konsekvensene av avviket, herunder eventuelle korrigerende tiltak som er iverksatt og eventuelle ytterligere korrigerende tiltak som er planlagt.

Når det gjelder annet ledd bokstav b), skal tilsynsmyndigheten kreve at det berørte foretaket umiddelbart offentliggjør hva avviket beløper seg til, sammen med en forklaring på årsaken til og konsekvensene av avviket og eventuelle korrigerende tiltak som er iverksatt. Dersom et vesentlig avvik fra solvenskapitalkravet likevel ikke er korrigert innen seks måneder etter at det ble påvist, til tross for at det foreligger en gjenopprettingsplan som opprinnelig ble ansett som realistisk, skal avviket offentliggjøres ved utgangen av den perioden, sammen med en forklaring på årsaken til og konsekvensene av avviket, herunder eventuelle korrigerende tiltak som er iverksatt og eventuelle ytterligere korrigerende tiltak som er planlagt.

2. Forsikrings- og gjenforsikringsforetak kan frivillig offentliggjøre alle opplysninger eller forklaringer vedrørende foretakets solvens eller finansielle stilling som de ikke allerede er pålagt å offentliggjøre i henhold til artikkel 51 og 53 og denne artikkels nr. 1.

Artikkel 55

Rapport om solvens og finansiell stilling: retningslinjer og godkjenning

1. Medlemsstatene skal kreve at forsikrings- og gjenforsikringsforetak har opprettet hensiktsmessige systemer og strukturer for å oppfylle kravene fastsatt i artikkel 51, 52 og 54 nr. 1, samt at de har skriftlige retningslinjer som sikrer at alle opplysninger som offentliggjøres i henhold til artikkel 51, 53 og 54, til enhver tid er relevante.

2. Rapporten om solvens og finansiell stilling skal godkjennes av forsikrings- eller gjenforsikringsforetakets administrasjons-, ledelses- eller kontrollorgan og skal bare offentliggjøres etter slik godkjenning.

Artikkel 56

Rapport om solvens og finansiell stilling: gjennomføringstiltak

Kommisjonen skal vedta gjennomføringstiltak med nærmere angivelse av hvilke opplysninger som skal offentliggjøres, og hvordan dette skal gjøres.

Disse tiltakene, som har som formål å endre ikke-grunnleggende bestemmelser i dette direktiv ved å utfylle det, skal vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll som omhandlet i artikkel 301 nr. 3.

Avsnitt 4

Kvalifiserende eierandeler

Artikkel 57

Erverv av eiendeler

1. Medlemsstatene skal kreve at enhver fysisk eller juridisk person, eller slike personer som opptrer samlet («den aktuelle erververen»), som har truffet en beslutning om enten å erverve, direkte eller indirekte, en kvalifiserende eierandel i et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak, eller ytterligere å øke, direkte eller indirekte, en slik kvalifiserende eierandel i et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak, noe som vil føre til at vedkommendes andel av stemmerettene eller kapitalen vil komme opp i eller overstige 20 %, 30 % eller 50 %, eller slik at forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket vil bli deres datterforetak («det planlagte ervervet»), på forhånd skal sende skriftlig underretning til tilsynsmyndigheten for det forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket som de søker å erverve eller å øke en kvalifiserende eierandel i, med angivelse av størrelsen

på den aktuelle eierandelen og andre relevante opplysninger, som omhandlet i artikkel 59 nr. 4. Medlemsstatene trenger ikke å anvende terskelen på 30 % i tilfeller der de, i samsvar med artikkel 9 nr. 3 bokstav a) i direktiv 2004/109/EF, anvender en terskel på en tredel.

2. Medlemsstatene skal kreve at enhver fysisk eller juridisk person som har truffet en beslutning om, direkte eller indirekte, å avhende en kvalifiserende eierandel i et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak, på forhånd skal underrette hjemstatens tilsynsmyndigheter skriftlig om størrelsen på den aktuelle eierandel etter den planlagte avhendelsen. En slik fysisk eller juridisk person skal også underrette tilsynsmyndighetene dersom vedkommende har truffet en beslutning om å redusere sin kvalifiserende eierandel slik at den aktuelle andelen av stemmerettene eller kapitalen vil bli mindre enn 20 %, 30 % eller 50 %, eller slik at forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket vil opphøre å være personens datterforetak. Medlemsstatene trenger ikke å anvende terskelen på 30 % i tilfeller der de, i samsvar med artikkel 9 nr. 3 bokstav a) i direktiv 2004/109/EF, anvender en terskel på en tredel.

Artikkel 58

Vurderingsperiode

1. Tilsynsmyndighetene skal umiddelbart og i alle tilfeller innen to virkedager etter mottak av underretningen som kreves i henhold til artikkel 57 nr. 1, samt eventuelt etter å ha mottatt opplysningene omhandlet i nr. 2, skriftlig bekrefte mottaket overfor den aktuelle erververen.

Regnet fra datoen for den skriftlige bekreftelsen på mottak av underretningen og alle dokumenter som medlemsstaten krever vedlagt underretningen på grunnlag av listen omhandlet i artikkel 59 nr. 4 («vurderingsperioden»), har tilsynsmyndigheten høyst 60 virkedager til å gjennomføre vurderingen omhandlet i artikkel 59 nr. 1 («vurderingen»).

I mottaksbekreftelsen skal tilsynsmyndigheten underrette den aktuelle erververen om når vurderingsperioden utløper.

2. Tilsynsmyndigheten kan i løpet av vurderingsperioden, dersom dette er nødvendig og senest den femtiende virkedagen i vurderingsperioden, anmode om ytterligere opplysninger som måtte være nødvendig for å fullføre vurderingen. En slik anmodning skal framsettes skriftlig og angi hvilke tilleggsopplysninger som er nødvendige.

For perioden mellom tidspunktet for tilsynsmyndighetenes anmodning om opplysninger og mottak av et svar på denne fra den aktuelle erververen, skal vurderingsperioden anses som avbrutt. Et slikt avbrudd skal ikke overstige 20 virkedager. Tilsynsmyndigheten kan etter eget skjønn be om utfyllende eller klargjørende opplysninger, men dette vil ikke føre til et avbrudd i vurderingsperioden.

3. Tilsynsmyndighetene kan forlenge avbruddet omhandlet i nr. 2 annet ledd til 30 virkedager dersom den aktuelle erververen er

a) etablert eller omfattet av lovgivning utenfor Fellesskapet, eller

b) en fysisk eller juridisk person som ikke er underlagt tilsyn i henhold til dette direktiv, rådsdirektiv 85/611/EØF av 20. desember 1985 om samordning av lover og forskrifter om visse foretak for kollektiv investering i verdipapirer (investeringsforetak)⁽¹⁾, direktiv 2004/39/EF eller direktiv 2006/48/EF.

4. Dersom tilsynsmyndighetene etter å ha fullført vurderingen beslutter å motsette seg det planlagte ervervet, skal de, innen to virkedager og senest innen utløpet av vurderingsperioden, skriftlig underrette den aktuelle erververen om dette og angi grunnene for beslutningen. Med forbehold for nasjonal lovgivning kan en egnet erklæring med grunnene til beslutningen offentliggjøres på anmodning fra den aktuelle erververen. Dette skal ikke være til hinder for at en medlemsstat kan tillate at tilsynsmyndigheten foretar en slik offentliggjøring uten at den aktuelle erververen har anmodet om det.

5. Dersom tilsynsmyndighetene ikke skriftlig motsetter seg det planlagte ervervet innen utløpet av vurderingsperioden, skal ervervet anses som godkjent.

6. Tilsynsmyndighetene kan fastsette en maksimumsperiode for å slutføre det planlagte ervervet og utvide den ved behov.

7. Medlemsstatene kan ikke pålegge strengere krav til underretning av og godkjenning fra tilsynsmyndighetene av direkte eller indirekte erverv av stemmeretter eller kapital enn det som er fastsatt i dette direktiv.

8. For å ta høyde for framtidig utvikling og sikre en ensartet anvendelse av artikkel 57–63, skal Kommisjonen vedta gjennomføringstiltak som nærmere fastsetter tilpasningen av kriteriene fastsatt i artikkel 59 nr. 1.

Disse tiltakene, som har som formål å endre ikke-grunnleggende bestemmelser i dette direktiv ved å utfylle det, skal vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll som omhandlet i artikkel 301 nr. 3.

Artikkel 59

Vurdering

1. Ved vurderingen av underretningen omhandlet i artikkel 57 nr. 1 og opplysningene omhandlet i artikkel 58 nr. 2 skal tilsynsmyndighetene, for å sikre en sunn og forsvarlig styring av forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket som det planlagte ervervet gjelder, og idet det tas hensyn til den aktuelle erververens sannsynlige innflytelse på forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket, vurdere egnetheten til den aktuelle erververen og det planlagte erverrets økonomiske soliditet på grunnlag av følgende kriterier:

a) den aktuelle erververens omdømme,

⁽¹⁾ EFT L 375 av 31.12.1985, s. 3.

- b) omdømmet og erfaringen til alle personer som skal lede forsikrings- eller gjenforsikringsforetakets virksomhet etter det planlagte ervervet,
- c) den aktuelle erververens økonomiske soliditet, særlig i tilknytning til den typen virksomhet som utøves og planlegges i forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket som det planlagte ervervet gjelder,
- d) om forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket vil kunne overholde og fortsette å overholde tilsynskravene basert på dette direktiv og eventuelt andre direktiver, særlig direktiv 2002/87/EF, og om gruppen som forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket blir en del av, har en struktur som muliggjør effektivt tilsyn, effektiv informasjonsutveksling mellom tilsynsmyndighetene og fastsettelse av ansvarsfordelingen mellom tilsynsmyndighetene,
- e) om det er rimelig grunn til å mistenke at det i forbindelse med det planlagte ervervet har forekommet, forekommer eller har vært gjort forsøk på hvitvasking av penger eller finansiering av terrorisme i henhold til artikkel 1 i europaparlaments- og rådsdirektiv 2005/60/EF av 26. oktober 2005 om tiltak for å hindre at det finansielle system brukes til hvitvasking av penger og finansiering av terrorisme⁽¹⁾, eller at det planlagte ervervet kan øke risikoen for at dette skjer.

2. Tilsynsmyndighetene kan bare motsette seg det planlagte ervervet dersom det er rimelige grunner til dette på grunnlag av kriteriene i nr. 1, eller dersom opplysningene som gis av den aktuelle erververen, er ufullstendige.

3. Medlemsstatene skal verken pålegge vilkår med hensyn til hvilken eierandel som må erverves, eller tillate at deres respektive tilsynsmyndigheter undersøker det planlagte ervervet med hensyn til markedets økonomiske behov.

4. Medlemsstatene skal offentliggjøre en liste med de opplysningene som er nødvendige for å utføre vurderingen, og som må legges fram for tilsynsmyndighetene på tidspunktet for underretningen omhandlet i artikkel 57 nr. 1. De nødvendige opplysningene skal stå i forhold til og være tilpasset den aktuelle erververens og det planlagte ervervet art. Medlemsstatene skal ikke kreve opplysninger som ikke er relevante for en tilsynsvurdering.

5. Uten hensyn til artikkel 58 nr. 1, 2 og 3 skal tilsynsmyndigheten, når den har mottatt underretning om to eller flere planlagte erverv eller økninger av kvalifiserende eierandeler i samme forsikrings- eller gjenforsikringsforetak, ikke forskjellsbehandle de aktuelle erververne.

Artikkel 60

Erverv foretatt av regulerte finansforetak

1. Relevante tilsynsmyndigheter skal arbeide i fullt samråd med hverandre når de utfører vurderingen, dersom den aktuelle erververen er et av følgende:

- a) en kredittinstitusjon, et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak, et verdipapirforetak eller et forvaltningsselskap i henhold til artikkel 1a nr. 2 i direktiv 85/611/EØF («forvaltningsselskap for UCITS-fond») som er godkjent i en annen medlemsstat eller i en annen sektor enn den ervervet gjelder,
- b) morforetaket til en kredittinstitusjon, et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak, et verdipapirforetak eller et forvaltningsselskap for UCITS-fond som er godkjent i en annen medlemsstat eller i en annen sektor enn den ervervet gjelder, eller
- c) en fysisk eller juridisk person som kontrollerer en kredittinstitusjon, et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak, et verdipapirforetak eller et forvaltningsselskap for UCITS-fond som er godkjent i en annen medlemsstat eller i en annen sektor enn den ervervet gjelder.

2. Tilsynsmyndighetene skal uten unødig opphold gi hverandre alle opplysninger som er vesentlige eller relevante for vurderingen. I denne forbindelse skal tilsynsmyndighetene på anmodning oversende alle relevante opplysninger til hverandre og på eget initiativ oversende alle vesentlige opplysninger. En beslutning truffet av den tilsynsmyndighet som har godkjent forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket som ervervet gjelder, skal gi til kjenne alle synspunkter og forbehold uttrykt av den tilsynsmyndighet som har ansvar for den aktuelle erververen.

Artikkel 61

Opplysninger som forsikrings- eller gjenforsikringsforetakets skal legge fram for tilsynsmyndigheten

Forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket skal, så snart det får kjennskap til dette, underrette hjemstatens tilsynsmyndigheter om alle erverv eller avhendelser av eierandeler i deres kapital som fører til at disse eierandelene overstiger eller faller under en av tersklene nevnt i artikkel 57 og 58 nr. 1–7.

Forsikrings- eller gjenforsikringsforetakene skal også minst en gang per år underrette hjemstatens tilsynsmyndigheter om navnene på aksjeeiere og deltakere som har kvalifiserende eierandeler og om eierandelenes størrelse, slik det blant annet framgår av opplysningene som framlegges på den årlige generalforsamling for aksjeeiere eller deltakere, eller av opplysninger som er mottatt i henhold til bestemmelsene som gjelder for børsnoterte selskaper.

⁽¹⁾ EUT L 309 av 25.11.2005, s. 15.

*Artikkel 62***Kvalifiserende eierandeler – tilsynsmyndighetens fullmakter**

Medlemsstatene skal kreve at dersom den innflytelse som utøves av de personer som er nevnt i artikkel 57, vil kunne være til skade for en sunn og forsvarlig styring av et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak, skal tilsynsmyndigheten i hjemstaten til det foretak i hvilket den kvalifiserende eierandelen søkes ervervet eller økt, kunne treffe egnede tiltak for å bringe denne situasjonen til opphør. Slike tiltak kan blant annet omfatte påbud, sanksjoner overfor styret og ledelsen eller midlertidig oppheving av utøvelse av stemmeretter knyttet til vedkommende aksjeeieres eller deltakers aksjer eller andeler.

Tilsvarende tiltak skal anvendes overfor fysiske eller juridiske personer som ikke overholder meldingsplikten fastsatt i artikkel 57.

Dersom en eierandel erverves til tross for at tilsynsmyndigheten motsetter seg dette, skal medlemsstaten uavhengig av eventuelle andre sanksjoner som vedtas, sikre at

- 1) utøvelsen av tilhørende stemmeretter midlertidig oppheves, eller
- 2) eventuelt avgitte stemmer erklæres ugyldige eller kan annulleres.

*Artikkel 63***Stemmeretter**

I dette avsnitt skal det tas hensyn til stemmerettene omhandlet i artikkel 9 og 10 i direktiv 2004/109/EF samt vilkårene for sammenlegging av disse som fastsatt i artikkel 12 nr. 4 og 5 i nevnte direktiv.

Medlemsstatene skal ikke ta hensyn til stemmeretter eller aksjer som verdipapirforetak eller kredittinstitusjoner innehar som følge av at de sørger for fulltegning av finansielle instrumenter og/eller plassering av finansielle instrumenter på grunnlag av bindende tilsagn i henhold til nr. 6 i avsnitt A i vedlegg I til direktiv 2004/39/EF, forutsatt at disse rettene på den ene side ikke blir utøvd eller på annen måte benyttet til å gripe inn i styringen av utstederen, og på den annen side blir avhendet innen ett år etter ervervet.

*Avsnitt 5***Taushetsplikt, utveksling av opplysninger og økt tilnærming av tilsyn***Artikkel 64***Taushetsplikt**

Medlemsstatene skal fastsette at alle personer som arbeider eller har arbeidet for tilsynsmyndighetene, samt revisorer og sakkyndige som opptrer på vegne av tilsynsmyndighetene, skal være underlagt taushetsplikt.

Uten at dette berører tilfeller som omfattes av strafferetten, skal fortrolige opplysninger som disse personene mottar i tjenesten, ikke gis videre til noen person eller myndighet, unntatt i en summarisk eller sammenfattet form der det enkelte forsikrings- eller gjenforsikringsforetak ikke kan identifiseres.

Når et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak er blitt slått konkurs eller er under tvangsavvikling, kan likevel fortrolige opplysninger som ikke berører tredjemann som deltar i forsøk på å redde vedkommende foretak, gis videre i forbindelse med sivile eller handelsrettslige saker.

*Artikkel 65***Utteksling av opplysninger mellom medlemsstatenes tilsynsmyndigheter**

Artikkel 64 skal ikke være til hinder for utveksling av opplysninger mellom tilsynsmyndigheter i forskjellige medlemsstater. Disse opplysningene skal være underlagt taushetsplikten fastsatt i artikkel 64.

*Artikkel 66***Samarbeidsavtaler med tredjestater**

Medlemsstatene kan inngå samarbeidsavtaler om utveksling av opplysninger med tilsynsmyndighetene i tredjestater eller med myndigheter eller organer i tredjestater som definert i artikkel 68 nr. 1 og 2, bare dersom de opplysninger som gis videre, omfattes av garantier om taushetsplikt som minst tilsvare dem som er nevnt i dette avsnitt. Slik utveksling av opplysninger skal være til bruk for nevnte myndigheter eller organer i utførelsen av deres tilsynsoppgaver.

Dersom de opplysninger som en medlemsstat skal gi videre til en tredjestat, har sin opprinnelse i en annen medlemsstat, skal de ikke gis videre uten uttrykkelig samtykke fra vedkommende medlemsstats tilsynsmyndigheter, og eventuelt bare for de formål denne myndigheten har gitt samtykke til.

*Artikkel 67***Bruk av fortrolige opplysninger**

Tilsynsmyndigheter som mottar fortrolige opplysninger i henhold til artikkel 64 eller 65, kan bare benytte disse i embets medfør og bare for følgende formål:

- 1) for å kontrollere om vilkårene for adgang til å starte forsikrings- eller gjenforsikringsvirksomhet er oppfylt, og for å lette tilsynet med utøvelsen av slik virksomhet, særlig med hensyn til tilsynet med forsikringstekniske avsetninger, solvenskapitalkravet, minstekapitalkravet og systemet for risikostyring og internkontroll,
- 2) for å ilegge sanksjoner,
- 3) i forbindelse med en forvaltningsklage på en beslutning truffet av tilsynsmyndigheten,
- 4) i forbindelse med domstolsbehandling i henhold til dette direktiv.

*Artikkel 68***Utteksling av opplysninger med andre myndigheter**

1. Artikkel 64 og 67 skal ikke være til hinder for følgende:
 - a) utveksling av opplysninger mellom flere tilsynsmyndigheter i samme medlemsstat til bruk i utførelsen av deres tilsynsoppgaver,
 - b) utveksling av opplysninger til bruk i utførelsen av deres tilsynsoppgaver, mellom tilsynsmyndigheter og en eller flere av følgende parter i samme medlemsstat:
 - i) myndigheter med ansvar for tilsyn med kredittinstitusjoner og andre finansinstitusjoner samt myndigheter med ansvar for tilsyn med finansmarkedene,
 - ii) organer som deltar i avvikling og konkursbehandling av forsikrings- og gjenforsikringsforetak samt i andre, lignende framgangsmåter,
 - iii) personer med ansvar for å utføre lovfestet revisjon av regnskaper i forsikringsforetak, gjenforsikringsforetak og andre finansinstitusjoner,
 - c) videreformidling til organer som administrerer tvangsavviklinger eller garantifond, av opplysninger de trenger for å utføre sine plikter,

Uttekslingen av opplysninger omhandlet i bokstav b) og c) kan også finne sted mellom forskjellige medlemsstater.

Opplysningene som mottas av disse myndigheter, organer og personer, skal være underlagt taushetsplikten fastsatt i artikkel 64.

2. Artikkel 64–67 skal ikke være til hinder for at medlemsstatene kan godkjenne utveksling av opplysninger mellom tilsynsmyndighetene og en eller flere av følgende parter:

- a) myndigheter med ansvar for å føre tilsyn med organer som deltar i avvikling og konkursbehandling av forsikringsforetak og gjenforsikringsforetak samt i andre, lignende framgangsmåter,
- b) myndigheter med ansvar for å føre tilsyn med personer som skal foreta lovfestet revisjon av regnskaper i forsikringsforetak, gjenforsikringsforetak, kredittinstitusjoner, verdipapirforetak og andre finansinstitusjoner,
- c) uavhengige aktuarer i forsikringsforetak eller gjenforsikringsforetak som fører lovfestet tilsyn med disse foretakene, samt de organer som har ansvar for å føre tilsyn med disse aktuarene.

Medlemsstater som anvender første ledd, skal kreve at minst følgende vilkår er oppfylt:

- a) opplysningene skal brukes for å utføre tilsynsoppgavene nevnt i første ledd,

- b) opplysningene skal være underlagt taushetsplikten fastsatt i artikkel 64,
- c) dersom opplysningene har sin opprinnelse i en annen medlemsstat, kan de ikke videreformidles uten uttrykkelig samtykke fra tilsynsmyndigheten som gav opplysningene, og eventuelt bare for de formål denne myndigheten har gitt samtykke til.

Medlemsstatene skal underrette Kommisjonen og de øvrige medlemsstatene om hvilke myndigheter, personer og organer som kan motta opplysninger i henhold til første og annet ledd.

3. Artikkel 64–67 skal ikke være til hinder for at medlemsstatene, for å styrke det finansielle systems stabilitet, herunder dets integritet, skal kunne gi tillatelse til utveksling av opplysninger mellom tilsynsmyndigheter og myndigheter eller organer som har ansvar for å avdekke og etterforske overtredelser av bestemmelser i selskapsretten.

Medlemsstater som anvender første ledd, skal kreve at minst følgende vilkår er oppfylt:

- a) opplysningene må være ment brukt for å avdekke og etterforske overtredelser som omhandlet i første ledd,
- b) opplysningene skal være underlagt taushetsplikten fastsatt i artikkel 64,
- c) dersom opplysningene har sin opprinnelse i en annen medlemsstat, skal de ikke videreformidles uten uttrykkelig samtykke fra tilsynsmyndigheten som gav opplysningene, og eventuelt bare for de formål denne myndigheten har gitt samtykke til.

Dersom en medlemsstats myndigheter eller organer som er nevnt i første ledd, i sitt arbeid med å avdekke eller etterforske overtredelser innhenter bistand fra personer som på grunn av særskilt kompetanse gis fullmakt for dette formål, og som ikke er ansatt i offentlig sektor, kan muligheten til utveksling av opplysninger omhandlet i første ledd utvides til disse personene på de vilkår som er fastsatt i annet ledd.

Ved anvendelsen av annet ledd bokstav c) skal de myndigheter og organer som er nevnt i første ledd, underrette den tilsynsmyndighet som har gitt opplysningene om navnene på og nøyaktig ansvarsområde for de personer som opplysningene skal gis videre til.

4. Medlemsstatene skal underrette Kommisjonen og de øvrige medlemsstatene om navnet på de myndigheter, personer eller organer som kan motta opplysninger i henhold til nr. 3.

*Artikkel 69***Oversending av opplysninger til offentlige forvaltningsorganer med ansvar for finansiell lovgivning**

Artikkel 64 og 67 skal ikke være til hinder for at medlemsstatene, i henhold til bestemmelser fastsatt ved lov, kan tillate at

visse opplysninger oversendes til andre deler av den offentlige forvaltningen med ansvar for lovgivningen om tilsyn med kredittinstitusjoner, finansinstitusjoner, investeringstjenester og forsikrings- eller gjenforsikringsforetak samt til inspektører som opptrer på vegne av disse avdelingene.

Slike opplysninger skal bare gis videre når det er nødvendig av hensyn til tilsynet. Medlemsstatene skal imidlertid fastsette at opplysninger som er mottatt i henhold til artikkel 65 og 68 nr. 1, og opplysninger som er kommet fram ved stedlige kontroller som omhandlet i artikkel 32, bare skal gis videre med uttrykkelig samtykke fra tilsynsmyndigheten som har gitt opplysningene, eller fra tilsynsmyndigheten i den medlemsstaten der den stedlige kontrollen ble utført.

Artikkel 70

Overføring av opplysninger til sentralbanker og monetære myndigheter

Med forbehold for dette avsnitt kan en tilsynsmyndighet overføre opplysninger til følgende parter slik at de skal kunne utføre sine oppgaver:

- 1) sentralbanker og andre organer som i egenskap av monetære myndigheter har en lignende funksjon,
- 2) eventuelt andre offentlige myndigheter med ansvar for å føre tilsyn med betalingssystemer.

Slike myndigheter eller organer kan også oversende slike opplysninger til tilsynsmyndighetene som er nødvendige for formålene omhandlet i artikkel 67. Opplysninger som mottas i denne forbindelse, skal være underlagt taushetsplikten omhandlet i dette avsnitt.

Artikkel 71

Tilnærming av tilsyn

1. Medlemsstatene skal sikre at tilsynsmyndighetenes fullmakter tar tilstrekkelig hensyn til EU-dimensjonen.

2. Medlemsstatene skal sikre at tilsynsmyndighetene i utøvelsen av sine plikter tar hensyn til tilnærmingen mellom tilsynsverktøy og tilsynspraksis når de anvender lover og forskrifter vedtatt i henhold til dette direktiv. For dette formål skal medlemsstatene sikre at tilsynsmyndighetene deltar i CEIOPS' arbeid i henhold til beslutning 2009/79/EF og tar behørig hensyn til CEIOPS' retningslinjer og anbefalinger som omhandlet i nr. 3.

3. CEIOPS skal om nødvendig fastsette retningslinjer og anbefalinger som ikke er rettslig bindende, om gjennomføringen av bestemmelsene i dette direktiv og dets gjennomføringstiltak for å styrke tilnærmingen av tilsynspraksis. I tillegg skal CEIOPS regelmessig og minst hvert andre år framlegge for Europaparlamentet, Rådet og Kommisjonen en rapport om utviklingen i tilnærmingen av tilsynet i Fellesskapet.

Avsnitt 6

Revisorenes plikter

Artikkel 72

Revisorenes plikter

1. Medlemsstatene skal minst kreve at personer som er godkjent i henhold til åttende rådsdirektiv 84/253/EØF av 10. april 1984 med hjemmel i traktatens artikkel 54 nr. 3 bokstav g) om godkjenning av personer med ansvar for lovfestet revisjon av regnskaper⁽¹⁾, og som i et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak utfører den lovfestede revisjonen omhandlet i artikkel 51 i direktiv 78/660/EØF, artikkel 37 i direktiv 83/349/EØF eller artikkel 31 i direktiv 85/611/EØF eller enhver annen lovfestet oppgave, skal ha plikt til umiddelbart å rapportere til tilsynsmyndigheten ethvert forhold eller vedtak vedrørende dette foretaket som de har fått kjennskap til under utførelsen av sine oppgaver, og som vil kunne føre til

- a) en vesentlig overtredelse av de lover og forskrifter som fastsetter vilkårene for tillatelse, eller som særskilt omhandler utøvelse av forsikrings- eller gjenforsikringsforetaks virksomhet,
- b) en svekkelse av forsikrings- eller gjenforsikringsforetakets forutsetninger for fortsatt drift,
- c) at regnskapene ikke godkjennes, eller at det tas forbehold,
- d) manglende oppfyllelse av solvenskapitalkravet,
- e) manglende oppfyllelse av minstekapitalkravet.

Personene omhandlet i første ledd skal også rapportere ethvert forhold eller vedtak som de har fått kjennskap til under utførelsen av en oppgave som beskrevet i første ledd, i et foretak som gjennom kontroll har nære forbindelser til forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket der oppgaven utføres.

2. Det at personene godkjent i henhold til direktiv 84/253/EØF i god tro gir videre opplysninger om forhold eller vedtak nevnt i nr. 1 til tilsynsmyndigheten, skal ikke utgjøre et brudd på taushetsplikten i henhold til avtale eller i henhold til lov eller forskrift, og skal ikke medføre noen form for ansvar for disse personene.

⁽¹⁾ EFT L 126 av 12.5.1984, s. 20.

KAPITTEL V

Utøvelse av livsforsikringsvirksomhet og skadeforsikringsvirksomhet*Artikkel 73***Utøvelse av livsforsikringsvirksomhet og skadeforsikringsvirksomhet**

1. Forsikringsforetak skal ikke samtidig ha tillatelse til å utøve livsforsikringsvirksomhet og skadeforsikringsvirksomhet.
2. Som unntak fra nr. 1 kan medlemsstatene fastsette at
 - a) foretak som har tillatelse til å utøve livsforsikringsvirksomhet, kan få tillatelse til å utøve skadeforsikringsvirksomhet for de risikoer som er oppført i klasse 1 og 2 i vedlegg I del A,
 - b) foretak som bare har tillatelse for de risikoer som er oppført i klasse 1 og 2 i vedlegg I del A, kan få tillatelse til å utøve livsforsikringsvirksomhet.

Hver virksomhet skal imidlertid forvaltes separat i henhold til artikkel 74.

3. Medlemsstatene kan fastsette at foretak nevnt i nr. 2 i all sin virksomhet skal overholde de regnskapsregler som gjelder for livsforsikringsforetak. I påvente av en samordning på området kan medlemsstatene også fastsette at når det gjelder regler for avvikling, skal de former for virksomhet som gjelder risikoene angitt i nr. 1 og 2 i vedlegg I del A og som utøves av slike foretak, også være underlagt regler som gjelder for livsforsikringsvirksomhet.

4. Dersom et skadeforsikringsforetak har finansielle, forretningsmessige eller administrative forbindelser med et livsforsikringsforetak, skal hjemstatens tilsynsmyndigheter sikre at det berørte foretakets regnskaper ikke blir misvisende som følge av avtaler foretakene imellom eller som følge av ordninger som kan få innvirkning på fordelingen av inntekter og utgifter.

5. Foretak som på følgende datoer samtidig utøvde både livsforsikringsvirksomhet og skadeforsikringsvirksomhet i henhold til dette direktiv, kan fortsette å utøve denne virksomheten samtidig, forutsatt at hver virksomhet forvaltes separat i samsvar med artikkel 74:

- a) 1. januar 1981 for foretak godkjent i Hellas,
- b) 1. januar 1986 for foretak godkjent i Spania og Portugal,
- c) 1. januar 1995 for foretak godkjent i Østerrike, Finland og Sverige,
- d) 1. mai 2004 for foretak godkjent i Tsjekkia, Estland, Kypros, Latvia, Litauen, Ungarn, Malta, Polen, Slovakia og Slovenia,
- e) 1. januar 2007 for foretak godkjent i Bulgaria og Romania,
- f) 15. mars 1979 for alle andre foretak.

Hjemstaten kan kreve at forsikringsforetak innen en frist som hjemstaten skal fastsette, bringer til opphør den samtidige utøvelsen av livsforsikringsvirksomhet og skadeforsikringsvirksomhet som de utøvde på datoene angitt i første ledd.

*Artikkel 74***Separat forvaltning av livsforsikringsvirksomhet og skadeforsikringsvirksomhet**

1. Den separate forvaltningen omhandlet i artikkel 73 skal organiseres på en slik måte at livsforsikringsvirksomheten er atskilt fra skadeforsikringsvirksomhet.

Dette skal ikke berøre interessene til forsikringstakere med henholdsvis livsforsikring og skadeforsikring, og særlig skal overskuddet fra livsforsikringsvirksomhet komme de livsforsikrede til gode som om foretaket bare utøvde livsforsikringsvirksomhet.

2. Uten at dette berører artikkel 100 og 128, skal forsikringsforetakene omhandlet i artikkel 73 nr. 2 og 5 beregne

- a) et teoretisk minstekapitalkrav for forsikrings- eller gjenforsikringsvirksomheten innen livsforsikring, beregnet som om det berørte foretaket utelukkende utøver slik virksomhet, på grunnlag av de separate regnskapene omhandlet i nr. 6, og
- b) et teoretisk minstekapitalkrav for forsikrings- eller gjenforsikringsvirksomheten innen skadeforsikring, beregnet som om det berørte foretaket utelukkende utøver slik virksomhet, på grunnlag av de separate regnskapene omhandlet i nr. 6.

3. De forsikringsforetak som er omhandlet i artikkel 73 nr. 2 og 5, skal minst dekke følgende med et tilsvarende beløp tellende basiskapital:

- a) det teoretiske minstekapitalkravet for livsforsikringsvirksomhet,
- b) det teoretiske minstekapitalkravet for skadeforsikringsvirksomhet,

De finansielle minstepforpliktelsene omhandlet i første ledd som gjelder henholdsvis livsforsikringsvirksomhet og skadeforsikringsvirksomhet, skal ikke bæres av den andre virksomheten.

4. Så lenge de finansielle minstepforpliktelsene omhandlet i nr. 3 er oppfylt, og forutsatt at tilsynsmyndigheten er underrettet, kan foretaket benytte nærmere angitte poster i den tellende ansvarlige kapitalen som fortsatt er tilgjengelige for den ene eller andre virksomheten, til dekning av solvenskapitalkravet omhandlet i artikkel 100.

5. Tilsynsmyndighetene skal analysere resultatene innen både livsforsikring og skadeforsikring for å sikre at kravene i nr. 1–4 er oppfylt.

6. Det skal settes opp separate regnskaper som viser hvor resultatene for livsforsikring og skadeforsikring stammer fra. Alle inntekter, særlig premier, innbetalinger fra gjenforsikrere og finansinntekter, og alle kostnader, særlig forsikringsytelser, økning av forsikringstekniske avsetninger, gjenforsikringspremier og driftskostnader for forsikringsvirksomhet, skal spesifiseres etter opprinnelse. Poster som er felles for begge virksomheter, skal føres i regnskapet i samsvar med fordelingsmetoder som skal godkjennes av tilsynsmyndigheten.

Forsikringsforetakene skal på grunnlag av regnskapet utarbeide en erklæring som i henhold til artikkel 98 nr. 4 klart angir hvilke poster i den tellende basiskapitalen som er benyttet til dekning av hvert enkelt teoretiske minstekapitalkrav som omhandlet i nr. 2.

7. Dersom størrelsen på postene i den tellende basiskapitalen for den ene virksomheten ikke er tilstrekkelig til å dekke den finansielle minsteforpliktelsen omhandlet i nr. 3 første ledd, skal tilsynsmyndigheten overfor denne virksomheten anvende de tiltak som fastsettes i dette direktiv, uavhengig av resultatene for den andre virksomheten.

Som unntak fra nr. 3 annet ledd skal disse tiltakene kunne omfatte tillatelse til å overføre nærmere angitte poster i den tellende basiskapitalen fra den ene virksomheten til den andre.

KAPITTEL VI

Regler for verdsetting av eiendeler og forpliktelser, forsikringstekniske avsetninger, ansvarlig kapital, solvenskapitalkrav, minstekapitalkrav og investeringsregler

Avsnitt 1

Verdsetting av eiendeler og forpliktelser

Artikkel 75

Verdsetting av eiendeler og forpliktelser

1. Medlemsstatene skal sikre at forsikrings- eller gjenforsikringsforetak, med mindre annet er oppgitt, verdsetter eiendeler og forpliktelser som følger:

a) eiendeler skal verdsettes til det beløp de kan omsettes for i en transaksjon etter prinsippet om armlengdes avstand mellom velinformerte, frivillige parter,

b) forpliktelser skal verdsettes til det beløp de kan overdras eller innfris for i en transaksjon etter prinsippet om armlengdes avstand mellom velinformerte, frivillige parter.

Når forpliktelser verdsettes i henhold til bokstav b), skal det ikke foretas noen justeringer for å ta hensyn til forsikrings- eller gjenforsikringsforetakets egen kredittverdighet.

2. Kommisjonen skal vedta gjennomføringstiltak som fastsetter hvilke metoder og forutsetninger som skal benyttes ved verdsetting av eiendeler og forpliktelser som fastsatt i nr. 1.

Disse tiltakene, som har som formål å endre ikke-grunnleggende bestemmelser i dette direktiv ved å utfylle det, skal vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll som omhandlet i artikkel 301 nr. 3.

Avsnitt 2

Regler for forsikringstekniske avsetninger

Artikkel 76

Alminnelige bestemmelser

1. Medlemsstatene skal sikre at forsikrings- og gjenforsikringsforetak foretar forsikringstekniske avsetninger for alle sine forsikrings- eller gjenforsikringsforpliktelser overfor forsikringstakere og begunstigede i henhold til forsikrings- eller gjenforsikringsavtaler.

2. Verdien av de forsikringstekniske avsetningene skal tilsvare det aktuelle beløp som forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket ville måtte betale dersom de umiddelbart skulle overdra sine forsikrings- og gjenforsikringsavtaler til et annet forsikrings- eller gjenforsikringsforetak.

3. Beregningen av de forsikringstekniske avsetningene skal benytte og være i samsvar med de opplysninger finansmarkedet kan gi og alminnelig tilgjengelige opplysninger om forsikringsrisiko (markedskonsistens)

4. De forsikringstekniske avsetningene skal beregnes på en egnet, pålitelig og objektiv måte.

5. I samsvar med prinsippene fastsatt i nr. 2, 3 og 4 og idet det tas hensyn til prinsippene fastsatt i artikkel 75 nr. 1, skal beregningen av de forsikringstekniske avsetningene utføres i samsvar med artikkel 77–83 og artikkel 86.

Artikkel 77

Beregning av forsikringstekniske avsetninger

1. Verdien av de forsikringstekniske avsetningene skal tilsvare summen av et beste estimat og en risikomargin som fastsatt i nr. 2 og 3.

2. Beste estimat skal tilsvare et sannsynlighetsveid gjennomsnitt av framtidige kontantstrømmer der det tas hensyn til tidsverdien av penger (forventet nåverdi av framtidige kontantstrømmer), beregnet ved bruk av den relevante risikofrie rentekurven.

Beregningen av beste estimat skal være basert på ajourførte og troverdige opplysninger og realistiske forutsetninger og utføres ved bruk av adekvate, hensiktsmessige og relevante forsikringstekniske og statistiske metoder.

Framskrivningen av kontantstrømmer som benyttes i beregningen av beste estimat, skal ta hensyn til alle de inn- og utgående kontantstrømmer som er nødvendig for å oppfylle forsikrings- og gjenforsikringsforpliktelsene i deres gjestående løpetid.

Beste estimat skal beregnes brutto, uten fradrag for beløp som kan innkreves i henhold til gjenforsikringsavtaler og fra spesialforetak for verdipapirisering. Disse beløpene skal beregnes separat i samsvar med artikkel 81.

3. Risikomarginen skal være slik at det sikres at verdien av de forsikringstekniske avsetningene tilsvare det beløp forsikrings- og gjenforsikringsforetakene ville forventes å kreve for å overta og oppfylle forsikrings- og gjenforsikringsforpliktelsene.

4. Forsikrings- og gjenforsikringsforetakene skal foreta separat verdsetting av beste estimat og risikomargin.

Dersom framtidige kontantstrømmer knyttet til forsikrings- eller gjenforsikringsforpliktelser kan reproduseres på en pålitelig måte ved bruk av finansielle instrumenter som det finnes en pålitelig markedsverdi for, skal imidlertid verdien av de forsikringstekniske avsetningene som er knyttet til slike framtidige kontantstrømmer, fastsettes på grunnlag av markedsverdien av disse finansielle instrumentene. I slike tilfeller skal det ikke kreves at beste estimat og risikomargin beregnes separat.

5. Dersom forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket verdsetter beste estimat og risikomargin separat, skal risikomarginen beregnes ved å fastsette kostnaden ved å ha til rådighet en tellende ansvarlig kapital tilsvarende det solvenskapitalkrav som trengs for å oppfylle forsikrings- eller gjenforsikringsforpliktelsene i deres gjestående løpetid.

Den sats som benyttes ved fastsettelsen av kostnaden ved å ha dette beløpet tellende ansvarlig kapital til rådighet (kapitalkostnadssats), skal være den samme for alle forsikrings- og gjenforsikringsforetak og skal vurderes regelmessig.

Kapitalkostnadssatsen som benyttes, skal være lik tilleggssatsen, ut over den relevante risikofrie renten, som forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket ville pådratt seg ved å inneha et beløp tellende ansvarlig kapital som fastsatt i avsnitt 3, tilsvarende solvenskapitalkravet som er nødvendig for å oppfylle forsikrings- og gjenforsikringsforpliktelsene i deres gjestående løpetid.

Artikkel 78

Andre elementer som skal inngå i beregningen av forsikringstekniske avsetninger

I tillegg til artikkel 77 skal forsikrings- og gjenforsikringsforetak ved beregning av forsikringstekniske avsetninger ta hensyn til følgende:

- 1) alle utgifter som påløper ved oppfyllelsen av forsikrings- eller gjenforsikringsforpliktelser,
- 2) inflasjon, herunder inflasjon knyttet til utgifter og erstatningskrav,
- 3) alle utbetalinger til forsikringstakere og begunstigede, herunder framtidige diskresjonære ytelser, som forsikrings- og gjenforsikringsforetak forventes å foreta, uansett om disse utbetalingene er garantert gjennom avtale eller ikke, med mindre utbetalingene omfattes av artikkel 91 nr. 2.

Artikkel 79

Verdsetting av finansielle garantier og avtalefestede opsjoner som inngår i forsikrings- og gjenforsikringsavtaler

Ved beregning av de forsikringstekniske avsetningene skal forsikrings- og gjenforsikringsforetakene ta hensyn til verdien av finansielle garantier og eventuelle avtalefestede opsjoner som inngår i forsikrings- og gjenforsikringsavtaler.

Alle forutsetninger forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket legger til grunn med hensyn til sannsynligheten for at forsikringstakerne vil utøve avtalefestede opsjoner, herunder avbrudd i premieinnbetalingene og gjenkjøp, skal være realistiske og basert på aktuelle og pålitelige opplysninger. Forutsetningene skal ta hensyn til, enten eksplisitt eller implisitt, konsekvensene som framtidige endringer i den finansielle og ikke-finansielle stillingen kan medføre for utøvelsen av disse opsjonene.

Artikkel 80

Segmentering

Forsikrings- og gjenforsikringsforetak skal fordele sine forsikrings- og gjenforsikringsforpliktelser på ensartede risikogrupper, og som et minimum på bransjer, når de beregner sine forsikringstekniske avsetninger.

*Artikkel 81***Beløp som kan innkreves i henhold til gjenforsikringsavtaler og fra spesialforetak for verdipapirisering**

De beregninger forsikrings- eller gjenforsikringsforetak foretar av beløp som kan innkreves i henhold til gjenforsikringsavtaler eller fra spesialforetak for verdipapirisering, skal skje i samsvar med artikkel 76–80.

Når de beregner beløp som kan innkreves i henhold til gjenforsikringsavtaler eller fra spesialforetak for verdipapirisering, skal forsikrings- og gjenforsikringsforetakene ta hensyn til tidsforskjellen mellom tilbakebetalinger og direkte betalinger.

Resultatet av beregningen skal justeres for å ta hensyn til forventet tap på grunn av motpartens mislighold. Justeringen skal være basert på en vurdering av sannsynligheten for mislighold fra motpartens side og det gjennomsnittlige tap dette medfører (tap ved mislighold).

*Artikkel 82***Datakvalitet og bruk av tilnærmede verdier, herunder individuelle beregningsmetoder, ved beregning av forsikringstekniske avsetninger**

Medlemsstatene skal sikre at forsikrings- og gjenforsikringsforetak har interne prosesser og framgangsmåter på plass som sikrer at de opplysninger som benyttes i beregningen av deres forsikringstekniske avsetninger, er egnede, fullstendige og nøyaktige.

Dersom et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak i bestemte situasjoner ikke har tilstrekkelige opplysninger av tilfredsstillende kvalitet til å benytte en pålitelig forsikringsteknisk metode på en gruppe eller undergruppe av sine forsikrings- eller gjenforsikringsforpliktelser, eller på beløp som kan innkreves i henhold til gjenforsikringsavtaler og fra spesialforetak for verdipapirisering, kan hensiktsmessige tilnærmede verdier, herunder individuelle beregningsmetoder, benyttes i beregningen av beste estimat.

*Artikkel 83***Sammenligning med tidligere erfaringer**

Forsikrings- og gjenforsikringsforetak skal ha prosesser og framgangsmåter på plass som sikrer at beste estimat og de forutsetninger som ligger til grunn for beregningen av beste estimat, regelmessig sammenlignes med tidligere erfaringer.

Dersom sammenligningen påviser systematiske avvik mellom forsikrings- eller gjenforsikringsforetakets tidligere erfaringer og beste estimat, skal det berørte foretaket foreta hensiktsmessige justeringer i den forsikringstekniske metoden som benyttes og/eller de forutsetninger som er lagt til grunn.

*Artikkel 84***Forsikringstekniske avsetninger av hensiktsmessig størrelse**

På anmodning fra tilsynsmyndighetene skal forsikrings- og gjenforsikringsforetak godtgjøre at størrelsen på deres forsikringstekniske avsetninger er hensiktsmessige, at de beregningsmetoder som benyttes er egnede og relevante, og at de underliggende statistiske dataene er adekvate.

*Artikkel 85***Økning av forsikringstekniske avsetninger**

Dersom beregningen av et forsikrings- eller gjenforsikringsforetaks forsikringstekniske avsetninger ikke er i samsvar med artikkel 76–83, kan tilsynsmyndighetene kreve at forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket øker størrelsen på de forsikringstekniske avsetningene slik at de tilsvarer det nivå som er fastsatt i nevnte artikler.

*Artikkel 86***Gjennomføringstiltak**

Kommisjonen skal vedta gjennomføringstiltak som fastsetter

- forsikringstekniske og statistiske metoder for beregning av beste estimat som omhandlet i artikkel 77 nr. 2,
- den relevante risikofrie rentekurven som skal benyttes for beregningen av beste estimat som omhandlet i artikkel 77 nr. 2,
- i hvilke situasjoner de forsikringstekniske avsetningene skal beregnes under ett eller som summen av beste estimat og en risikomargin, og de metoder som skal benyttes når de forsikringstekniske avsetningene beregnes under ett,
- metodene og forutsetningene som skal benyttes ved beregning av risikomarginen, herunder fastsettelse av størrelsen på den tellende ansvarlige kapitalen som er nødvendig for å oppfylle forsikrings- eller gjenforsikringsforpliktelsene, og ved kalibrering av kapitalkostnadssatsen,
- bransjene som skal danne grunnlag for fordelingen av forsikrings- og gjenforsikringsforpliktelser med sikte på å beregne forsikringstekniske avsetninger,
- standardene som skal overholdes for å sikre at dataene som benyttes ved beregningen av forsikringstekniske avsetninger er egnede, fullstendige og nøyaktige, og de særlige tilfeller der det vil være hensiktsmessig å bruke tilnærmede verdier, herunder individuelle beregningsmetoder, ved beregningen av beste estimat,

- g) metodene som skal benyttes ved beregning av justeringen som er omhandlet i artikkel 81, for å dekke forventet tap på grunn av motpartens mislighold,
- h) om nødvendig, forenklede metoder og teknikker for beregning av forsikringstekniske avsetninger for å sikre at de forsikringstekniske og statistiske metoder som det vises til i bokstav a) og d), står i et rimelig forhold til arten, omfanget og kompleksiteten av de risikoer som forsikrings- og gjenforsikringsforetak, herunder egenforsikringsforetak og egenforsikringsforetak for gjenforsikring, påtar seg.

Disse tiltakene, som har som formål å endre ikke-grunnleggende bestemmelser i dette direktiv ved å utfylle det, skal vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll som omhandlet i artikkel 301 nr. 3.

Avsnitt 3

Ansvarlig kapital

Underavsnitt 1

Fastsettelse av ansvarlig kapital

Artikkel 87

Ansvarlig kapital

Den ansvarlige kapitalen skal bestå av summen av basiskapitalen omhandlet i artikkel 88 og den supplerende kapitalen omhandlet i artikkel 89.

Artikkel 88

Basiskapital

Basiskapitalen skal bestå av følgende poster:

- 1) det beløp eiendelene overstiger forpliktelsene med, verdsatt i henhold til artikkel 75 og avsnitt 2,
- 2) ansvarlig lånekapital.

Det overstigende beløpet omhandlet i nr. 1 skal reduseres med et beløp tilsvarende verdien av forsikrings- eller gjenforsikringsforetakets egne aksjer.

Artikkel 89

Supplerende kapital

1. Den supplerende kapitalen, som skal bestå av andre kapitalposter enn basiskapitalen, kan innkalles for å dekke tap.

Den supplerende kapitalen kan bestå av følgende kapitalposter i den grad de ikke inngår i basiskapitalen:

- a) ikke innbetalt aksjekapital eller garantifond som ikke er innkalt,
- b) rembursbrev og garantier,
- c) alle andre rettslig bindende tilsagn mottatt av forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket.

Når det gjelder gjensidige forsikringsselskaper og selskaper av gjensidig art med variable bidrag, kan den supplerende kapitalen også omfatte eventuelle framtidige krav som selskapet kan ha på sine medlemmer gjennom innkalling av tilleggsbidrag i løpet av de neste tolv måneder.

2. Dersom en post i den supplerende kapitalen er innbetalt eller innkalt, skal den regnes som en eiendel og ikke lenger utgjøre en post i den supplerende kapitalen.

Artikkel 90

Tilsynsmyndighetens godkjenning av supplerende kapital

1. De poster i den supplerende kapitalen som skal hensyntas når den ansvarlige kapitalen fastsettes, skal forhåndsgodkjennes av tilsynsmyndigheten.

2. De beløp som henføres til hver post i den supplerende kapitalen, skal gi et bilde av postens evne til å dekke tap og være basert på forsiktige og realistiske forutsetninger. Dersom en post i den supplerende kapitalen har en fast nominell verdi, skal størrelsen på denne posten tilsvare dens nominelle verdi, dersom denne verdien gir et tilfredsstillende bilde av postens evne til å dekke tap.

3. Tilsynsmyndigheten skal godkjenne enten

- a) et monetært beløp for hver post i den supplerende kapitalen,
- b) en metode for fastsettelse av størrelsen på hver post i den supplerende kapitalen. I slike tilfeller skal tilsynsmyndighetens godkjenning av beløpet som fastsettes ved bruk av denne metoden, gis for et nærmere angitt tidsrom.

4. For hver post i den supplerende kapitalen skal tilsynsmyndigheten basere sin godkjenning på en vurdering av

- a) de berørte motparters status med hensyn til deres evne og vilje til å betale,
- b) muligheten for å innkreve midlene med hensyn til postens rettslige form samt eventuelle forhold som kan være til hinder for at posten kan innbetales eller innkalles.

- c) alle opplysninger om utfallet av forsikrings- eller gjenforsikringsforetakets tidligere innkallinger av supplerende kapital, i den grad slike opplysninger kan benyttes til å vurdere forventet resultat av framtidige innkallinger på en pålitelig måte.

Artikkel 91

Overskuddsfond

1. Overskudd som ikke er gjort tilgjengelig for utdeling til forsikringstakere og begunstigede, skal anses som overskuddsfond.
2. Dersom nasjonal lovgivning tillater det, skal overskuddsfond ikke anses som forsikrings- eller gjenforsikringsforpliktelser, i den grad de oppfyller kriteriene fastsatt i artikkel 94 nr. 1.

Artikkel 92

Gjennomføringstiltak

1. Kommisjonen skal vedta gjennomføringstiltak som fastsetter
 - a) kriteriene for tilsynsmyndighetens godkjenning i henhold til artikkel 90,
 - b) behandlingen av kapitalinteresser i henhold til artikkel 212 nr. 2 tredje ledd med hensyn til fastsettelse av ansvarlig kapital for finans- og kredittinstitusjoner.

Disse tiltakene, som har som formål å endre ikke-grunnleggende bestemmelser i dette direktiv ved å utfylle det, skal vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll som omhandlet i artikkel 301 nr. 3.

2. Kapitalinteresser i finans- eller kredittinstitusjoner som omhandlet i nr. 1 bokstav b) skal bestå av

- a) kapitalinteresser som forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket har i
 - i) kredittinstitusjoner og finansinstitusjoner i henhold til artikkel 4 nr. 1 og 5 i direktiv 2006/48/EF,
 - ii) verdipapirforetak i henhold i artikkel 4 nr. 1 punkt 1 i direktiv 2004/39/EF,

- b) etterstilte fordringer og instrumenter omhandlet i artikkel 63 og 64 nr. 3 i direktiv 2006/48/EF som forsikrings- eller gjenforsikringsforetak har i enheter som definert i bokstav a) i dette nummer, der de har kapitalinteresser.

Underavsnitt 2

Klassifisering av ansvarlig kapital

Artikkel 93

Særtrekk og egenskaper anvendt for klassifisering av den ansvarlige kapitalen i kategorier

1. Postene i den ansvarlige kapitalen skal klassifiseres i tre kategorier. Klassifiseringen av disse postene er avhengig av om de er poster i basiskapitalen eller den supplerende kapitalen, og i hvilken utstrekning de har følgende særtrekk:

- a) posten er tilgjengelig eller kan innkalles ved behov til full dekning av tap under forutsetning om fortsatt drift og ved avvikling (tilgjengelig til enhver tid),
- b) ved avvikling kan hele posten benyttes til å dekke tap, og posten kan ikke tilbakebetales til innehaveren før alle andre forpliktelser er innfridd, herunder forsikrings- og gjenforsikringsforpliktelser overfor forsikringstakere og begunstigede i henhold til forsikrings- og gjenforsikringsavtaler (etterstilling).

2. Ved vurderingen av i hvilken utstrekning poster i den ansvarlige kapitalen har egenskapene fastsatt i nr. 1 bokstav a) og b) på vurderingstidspunktet og i fremtiden, skal det tas behørig hensyn til postens varighet og særlig om posten er tidsbegrenset eller ikke. Dersom en post i den ansvarlige kapitalen er tidsbegrenset, skal det tas hensyn til postens relative varighet sammenlignet med varigheten til foretakets forsikrings- og gjenforsikringsforpliktelser (tilstrekkelig varighet).

I tillegg skal følgende egenskaper tas i betraktning:

- a) hvorvidt posten er uten krav om eller insentiver til å innløse det nominelle beløp (fravær av innløsningsinsentiver),
- b) hvorvidt posten er uten obligatoriske faste avgifter (fravær av obligatoriske forvaltningskostnader),
- c) hvorvidt posten er uten heftelser (fravær av heftelser).

Artikkel 94

Hovedkriterier for klassifisering i kategorier

1. Poster i basiskapitalen skal klassifiseres i kategori 1 dersom de i det vesentlige innehar de særtrekk som er fastsatt i artikkel 93 nr. 1 bokstav a) og b), samtidig som det tas hensyn til egenskapene fastsatt i artikkel 93 nr. 2.

2. Poster i basiskapitalen skal klassifiseres i kategori 2 dersom de i det vesentlige innehar de særtrekk som er fastsatt i artikkel 93 nr. 1 bokstav b), samtidig som det tas hensyn til egenskapene fastsatt i artikkel 93 nr. 2.

Poster i den supplerende kapitalen skal klassifiseres i kategori 2 dersom de i det vesentlige innehar de særtrekk som er fastsatt i artikkel 93 nr. 1 bokstav a) og b), samtidig som det tas hensyn til egenskapene fastsatt i artikkel 93 nr. 2.

3. Poster i basiskapitalen og den supplerende kapitalen som ikke faller inn under nr. 1 og 2, skal klassifiseres i kategori 3.

Artikkel 95

Klassifisering av ansvarlig kapital i kategorier

Medlemsstatene skal sikre at forsikrings- og gjenforsikringsforetak klassifiserer sine poster i den ansvarlige kapitalen på grunnlag av kriteriene fastsatt i artikkel 94.

For dette formål skal forsikrings- og gjenforsikringsforetak, der det er relevant, forholde seg til listen over poster i den ansvarlige kapitalen omhandlet i artikkel 97 nr. 1 bokstav a).

Dersom en post i den ansvarlige kapitalen ikke er oppført på listen, skal den vurderes og klassifiseres av forsikrings- og gjenforsikringsforetak i samsvar med første ledd. Tilsynsmyndigheten skal godkjenne klassifiseringen.

Artikkel 96

Klassifisering av poster i den ansvarlige kapitalen som er spesifikke for forsikring

Uten at dette berører artikkel 95 og 97 nr. 1 bokstav a), skal følgende klassifiseringsprinsipper anvendes i dette direktiv:

- 1) overskuddsfond som omfattes av artikkel 91 nr. 2, skal klassifiseres i kategori 1,
- 2) rembursbrev og garantier som forvaltes av en uavhengig forvalter til fordel for forsikringskreditorer, og som henholdsvis utstedes og stilles av kredittinstitusjoner med tillatelse i henhold til direktiv 2006/48/EF, skal klassifiseres i kategori 2,
- 3) ethvert framtidig krav som gjensidige rederisammenslutninger eller rederisammenslutninger av gjensidig art med variable bidrag som bare forsikrer risikoer oppført i klasse 6, 12 og 17 i vedlegg I del A, har på sine medlemmer gjennom innkalling av tilleggsbidrag i løpet av de neste tolv måneder, skal klassifiseres i kategori 2.

I samsvar med artikkel 94 nr. 2 annet ledd skal ethvert framtidig krav som et gjensidig forsikringsselskap eller et selskap av gjensidig art med variable bidrag har på sine medlemmer gjennom innkalling av tilleggsbidrag i løpet av de neste tolv måneder, og som ikke omfattes av første ledd nr. 3, klassifiseres i kategori 2 dersom de i det vesentlige innehar de særtrekk som er fastsatt i artikkel 93 nr. 1 bokstav a) og b), samtidig som det tas hensyn til egenskapene fastsatt i artikkel 93 nr. 2.

Artikkel 97

Gjennomføringstiltak

1. Kommisjonen skal vedta gjennomføringstiltak som fastsetter

- a) en liste over poster i den ansvarlige kapitalen, herunder postene omhandlet i artikkel 96, som anses å oppfylle kriteriene fastsatt i artikkel 94, som for hver post i den ansvarlige kapitalen inneholder en nøyaktig beskrivelse av egenskapene som bestemmer klassifiseringen av posten,
- b) metodene som tilsynsmyndighetene skal benytte når de godkjenner vurderingen og klassifiseringen av postene i den ansvarlige kapitalen som ikke er oppført i listen omhandlet i bokstav a).

Disse tiltakene, som har som formål å endre ikke-grunnleggende bestemmelser i dette direktiv ved å utfylle det, skal vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll som omhandlet i artikkel 301 nr. 3.

2. Kommisjonen skal regelmessig gjennomgå og, dersom markedsutviklingen tilsier det, ajourføre listen omhandlet i nr. 1 bokstav a).

Underavsnitt 3

Tellende ansvarlig kapital

Artikkel 98

Medregning av og grenser for kapital i kategori 1, 2 og 3

1. For å oppfylle solvenskapitalkravet skal tellende kapitalposter i kategori 2 og 3 være underlagt kvantitative grenser. Disse grensene skal fastsettes slik at de sikrer at minst følgende vilkår er oppfylt:

- a) andelen av kategori 1-poster i tellende ansvarlig kapital utgjør mer enn en tredel av samlet tellende ansvarlig kapital,
- b) det tellende beløp for kategori 3-postene utgjør mindre enn en tredel av samlet tellende ansvarlig kapital.

2. For å oppfylle minstekapitalkravet skal basiskapitalpostene som kan medregnes til dekning av minstekapitalkravet og som er klassifisert i kategori 2, være underlagt kvantitative grenser. Disse grensene skal fastsettes slik at de minst sikrer at andelen av kategori 1-poster i tellende basiskapital utgjør mer enn halvparten av samlet tellende basiskapital.

3. Tellende ansvarlig kapital til dekning av solvenskapitalkravet som er fastsatt i artikkel 100, skal være lik summen av beløpene for kategori 1, de tellende beløpene for kategori 2 og de tellende beløpene for kategori 3.

4. Tellende basiskapital til dekning av minstekapitalkravet som er fastsatt i artikkel 128, skal være lik summen av beløpene for kategori 1 og de tellende beløpene for poster i basiskapitalen klassifisert i kategori 2.

Artikkel 99

Gjennomføringstiltak

Kommisjonen skal vedta gjennomføringstiltak som fastsetter

- a) de kvantitative grensene omhandlet i artikkel 98 nr. 1 og 2,
- b) de justeringer som skal gjøres for å gjenspeile mangelen på overførbarhet for de postene i den ansvarlige kapitalen som bare kan benyttes til dekning av tap i et bestemt segment av forpliktelser eller i bestemte risikoer (avgrensede fond).

Disse tiltakene, som har som formål å endre ikke-grunnleggende bestemmelser i dette direktiv ved å utfylle det, skal vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll som omhandlet i artikkel 301 nr. 3.

Avsnitt 4

Solvenskapitalkrav

Underavsnitt 1

Alminnelige bestemmelser for solvenskapitalkravet ved bruk av standardformelen eller en intern modell

Artikkel 100

Alminnelige bestemmelser

Medlemsstatene skal kreve at forsikrings- eller gjenforsikringsforetak innehar tellende ansvarlig kapital som dekker solvenskapitalkravet.

Solvenskapitalkravet skal beregnes enten i henhold til standardformelen omhandlet i underavsnitt 2 eller ved bruk av en intern modell som fastsatt i underavsnitt 3.

Artikkel 101

Beregning av solvenskapitalkravet

1. Solvenskapitalkravet skal beregnes i henhold til nr. 2–5.
2. Solvenskapitalkravet skal beregnes ut fra forutsetningen om fortsatt drift i foretaket.

3. Solvenskapitalkravet skal kalibreres på en slik måte at det sikres at alle målbare risikoer som et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak kan eksponeres for, tas i betraktning. Kravet skal dekke både eksisterende virksomhet og forventet ny virksomhet for de kommende tolv måneder. For eksisterende virksomhet skal kravet bare dekke uventede tap.

Kravet skal tilsvare «value-at-risk» (potensielt verditap) for basiskapitalen i et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak, med et konfidensnivå på 99,5 % over en periode på ett år.

4. Solvenskapitalkravet skal dekke minst følgende risikoer:

- a) forsikringsrisiko for skadeforsikring,
- b) forsikringsrisiko for livsforsikring,
- c) forsikringsrisiko for helseforsikring,
- d) markedsrisiko,
- e) kredittrisiko,
- f) operasjonell risiko.

Operasjonell risiko som omhandlet i første ledd bokstav f) skal omfatte juridisk risiko og utelukke risiko forbundet med strategiske beslutninger samt omdømmerisiko.

5. Ved beregning av solvenskapitalkravet skal forsikrings- og gjenforsikringsforetakene ta hensyn til virkningen av risikoreduksjonsteknikker, forutsatt at kredittrisiko og andre risikoer som følger av bruken av slike teknikker, kommer korrekt til uttrykk i solvenskapitalkravet.

Artikkel 102

Beregningshyppighet

1. Forsikrings- eller gjenforsikringsforetak skal beregne solvenskapitalkravet minst en gang i året og rapportere resultatene av denne beregningen til tilsynsmyndighetene.

Forsikrings- og gjenforsikringsforetak skal inneha tellende ansvarlig kapital som dekker det sist innrapporterte solvenskapitalkravet.

Forsikrings- og gjenforsikringsforetak skal fortløpende føre kontroll med størrelsen på den tellende ansvarlige kapitalen og solvenskapitalkravet.

Dersom et forsikrings- eller gjenforsikringsforetaks risikoprofil avviker vesentlig fra de forutsetninger som ligger til grunn for sist innrapporterte solvenskapitalkrav, skal det berørte foretaket uten opphold beregne solvenskapitalkravet på nytt og rapportere det til tilsynsmyndighetene.

2. Dersom det foreligger indikasjoner på at forsikrings- eller gjenforsikringsforetakets risikoprofil er vesentlig endret siden datoen for siste innrapportering av solvenskapitalkravet, kan tilsynsmyndighetene kreve at det berørte foretaket foretar en ny beregning av solvenskapitalkravet.

Underavsnitt 2

Standardformel for solvenskapitalkravet

Artikkel 103

Standardformelens oppbygning

Et solvenskapitalkrav beregnet på grunnlag av standardformelen skal utgjøre summen av følgende poster:

- basiskravet til solvenskapital som fastsatt i artikkel 104,
- kapitalkravet for operasjonell risiko som fastsatt i artikkel 107,
- justering for den tapsabsorberende evnen til forsikrings- tekniske avsetninger og utsatt skatt som fastsatt i artikkel 108.

Artikkel 104

Utforming av basiskravet til solvenskapital

1. Basiskravet til solvenskapital skal omfatte individuelle risikomoduler som skal legges sammen i samsvar med vedlegg IV nr. 1.

Det skal minst bestå av følgende risikomoduler:

- forsikringsrisiko for skadeforsikring,
- forsikringsrisiko for livsforsikring,
- forsikringsrisiko for helseforsikring,
- markedsrisiko,
- motpartsrisiko.

2. Med hensyn til nr. 1 bokstav a), b) og c) skal forsikrings- og gjenforsikringsvirksomhet tildeles den forsikringsrisikomodulen som gir det beste bildet på de underliggende risikoenes tekniske art.

3. Korrelasjonskoeffisientene for aggregering av risikomodulene omhandlet i nr. 1 samt kalibreringen av kapitalkravene for hver risikomodul skal gi et samlet solvenskapitalkrav som overholder prinsippene fastsatt i artikkel 101.

4. Hver av risikomodulene omhandlet i nr. 1 skal være kalibrert til et «value-at-risk»-mål, med et konfidensnivå på 99,5 prosent over en periode på ett år.

I utformingen av hver risikomodul skal det ved behov tas hensyn til diversifiseringseffekter.

5. Den samme utformingen og spesifikasjonen av risikomodulene skal benyttes for alle forsikrings- og gjenforsikringsforetak med hensyn til både basiskravet til solvenskapital og eventuelle forenklete beregninger som fastsatt i artikkel 109.

6. Når det gjelder katastroferisikoer, kan geografiske spesifikasjoner om nødvendig benyttes ved beregningen av risikomodulene for livsforsikring, skadeforsikring og helseforsikring.

7. Etter godkjenning fra tilsynsmyndighetene kan forsikrings- og gjenforsikringsforetak erstatte et delsett av parametere i standardformelen med parametere som er spesifikke for det berørte foretaket, ved beregning av risikomodulene for livsforsikring, skadeforsikring og helseforsikring.

Slike parametere skal kalibreres ved bruk av standardiserte metoder basert på interne data for det berørte foretaket eller med data som er direkte relevante for foretakets virksomhet.

Når det gis godkjenning, skal tilsynsmyndighetene kontrollere at de data som er benyttet, er fullstendige, nøyaktige og hensiktsmessige.

Artikkel 105

Beregning av basiskravet til solvenskapital

1. Basiskravet til solvenskapital skal beregnes i henhold til nr. 2–6.

2. Modulen for forsikringsrisiko i skadeforsikring skal gjenspeile risikoen knyttet til skadeforsikringsforpliktelser med hensyn til dekningsomfang og prosessene som benyttes i driften av virksomheten.

Den skal ta hensyn til usikkerheten i forsikrings- og gjenforsikringsforetakenes resultater knyttet til eksisterende forsikrings- og gjenforsikringsforpliktelsene og til nye avtaler som forventes tegnet i de følgende tolv måneder.

Den skal beregnes i samsvar med nr. 2 i vedlegg IV som en kombinasjon av kapitalkravene for minst følgende undermoduler:

- risiko for tap eller for ugunstig endring i verdien av forsikringsforpliktelser som følge av svingninger i tidspunkt for, hyppighet av og omfang av forsikrede hendelser, og i tidspunkt for og størrelse på erstatningsutbetalinger (premie- og reserverisiko for skadeforsikring),

- b) risiko for tap eller for ugunstig endring i verdien av forsikringsforpliktelser som følge av vesentlig usikkerhet i forutsetningene som ligger til grunn for priser og avsetninger knyttet til ekstreme eller ekstraordinære hendelser (katastroferisiko for skadeforsikring).

3. Modulen for forsikringsrisiko i livsforsikring skal gjenspeile risikoen knyttet til livsforsikringsforpliktelser med hensyn til dekningsomfang og prosessene som benyttes i driften av virksomheten.

Den skal beregnes i samsvar med nr. 3 i vedlegg IV som en kombinasjon av kapitalkravene for minst følgende undermoduler:

- a) risiko for tap eller for ugunstig endring i verdien av forsikringsforpliktelser som følge av endringer i nivå, tendens eller volatilitet for dødelighet, der en økning i dødeligheten fører til en økning i verdien av forsikringsforpliktelser (dødsrisiko),
- b) risiko for tap eller for ugunstig endring i verdien av forsikringsforpliktelser som følge av endringer i nivå, tendens eller volatilitet for dødelighet, der en nedgang i dødeligheten fører til en økning i verdien av forsikringsforpliktelser (leverisiko),
- c) risiko for tap eller for ugunstig endring i verdien av forsikringsforpliktelser som følge av endringer i nivå, tendens eller volatilitet for uførhet og sykkelighet (uføre- og sykdomsrisiko),
- d) risiko for tap eller for ugunstig endring i verdien av forsikringsforpliktelser som følge av endringer i nivå, tendens eller volatilitet for påløpte kostnader til betjening av forsikrings- og gjenforsikringsavtaler (kostnadsrisiko for livsforsikring),
- e) risiko for tap eller for ugunstig endring i verdien av forsikringsforpliktelser som følge av svingninger i nivå, tendens eller volatilitet for justerte annuitetsbeløp som skyldes endringer i lovgivning eller i den forsikredes helsetilstand (justeringsrisiko),
- f) risiko for tap eller for ugunstig endring i verdien av forsikringsforpliktelser som følge av endringer i nivå eller volatilitet for forekomsten av avbrudd, oppsigelser, fornyelser og gjenkjøp av avtaler (avbruddsrisiko),
- g) risiko for tap eller for ugunstig endring i verdien av forsikringsforpliktelser som følge av vesentlig usikkerhet i forutsetningene som ligger til grunn for priser og avsetninger knyttet til ekstreme eller ekstraordinære hendelser (katastroferisiko for livsforsikring).

4. Modulen for forsikringsrisiko i helseforsikring skal gjenspeile risikoen knyttet til tegningen av helseforsikringsforpliktelser, enten forsikringene har samme forsikringstekniske grunnlag som livsforsikringer eller ikke, med hensyn til både dekningsomfang og prosessene som benyttes i driften av virksomheten.

Den skal dekke minst de følgende risikoer:

- a) risiko for tap eller for ugunstig endring i verdien av forsikringsforpliktelser som følge av endringer i nivå, tendens eller volatilitet for påløpte kostnader til forvaltning av forsikrings- og gjenforsikringsavtaler,
- b) risiko for tap eller for ugunstig endring i verdien av forsikringsforpliktelser som følge av svingninger i tidspunkt for, hyppighet av og omfang av forsikrede hendelser, og i tidspunkt for og størrelse på erstatningsutbetalinger på avsetningstidspunktet,
- c) risiko for tap eller for ugunstig endring i verdien av forsikringsforpliktelser som følge av vesentlig usikkerhet i forutsetningene som ligger til grunn for priser og avsetninger knyttet til utbrudd av større epidemier og ekstraordinær akkumulering av risiko under slike ekstreme omstendigheter.

5. Markedsrisikomodulen skal gjenspeile risikoen knyttet til nivået på eller volatiliteten til markedsprisen på finansielle instrumenter som har innvirkning på verdien av foretakets eiendeler og forpliktelser. Den skal behørig gjenspeile strukturelle avvik mellom eiendeler og forpliktelser, spesielt med hensyn til deres varighet.

Den skal beregnes i samsvar med nr. 4 i vedlegg IV som en kombinasjon av kapitalkravene for minst følgende undermoduler:

- a) sensitiviteten til verdiene av eiendeler, forpliktelser og finansielle instrumenter for endringer i terminstrukturen eller volatiliteten til rentesatsene (renterisiko),
- b) sensitiviteten til verdiene av eiendeler, forpliktelser og finansielle instrumenter for endringer i nivået på eller volatiliteten til markedsprisen på aksjer (aksjerisiko),
- c) sensitiviteten til verdiene av eiendeler, forpliktelser og finansielle instrumenter for endringer i nivået på eller volatiliteten til markedsprisen på eiendom (eiendomsrisiko),
- d) sensitiviteten til verdiene av eiendeler, forpliktelser og finansielle instrumenter for endringer i nivået på eller volatiliteten til kredittmarginer (credit spread) utover den risikofrie rentekurven (kredittmarginrisiko (spread risk))
- e) sensitiviteten til verdiene av eiendeler, forpliktelser og finansielle instrumenter for endringer i nivået på eller volatiliteten til valutakurser (valutarisiko),

f) ytterligere risikoer for et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak som skyldes enten manglende diversifisering i eiendelsporteføljen eller for stor eksponering for misligholdsrisiko hos en enkelt verdipapirutsteder eller en gruppe utstedere med tilknytning til hverandre (markedsrisikokonsentrasjoner).

6. Motpartsrisikomodule skal gjenspeile mulige tap som følge av uventet mislighold eller forringelse av kredittverdigheten hos forsikrings- og gjenforsikringsforetakets motparter og debitorer i de følgende tolv måneder. Motpartsrisikomodule skal dekke risikoreduserende avtaler som gjenforsikringsavtaler, verdipapiriseringer og derivater samt tilgodehavender hos forsikringsformidlere og enhver annen kreditteksponering som ikke er dekket i undermodule for kredittmarginrisiko (spread risk). Den skal ta behørig hensyn til sikkerhetsstillelse eller annen form for sikkerhet som blir holdt av eller stilt til disposisjon for forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket, og risikoene knyttet til dette.

For hver motpart skal motpartsrisikomodule ta hensyn til det berørte forsikrings- eller gjenforsikringsforetakets samlede eksponering for motpartsrisiko knyttet til denne motparten, uansett hvilken juridisk form motpartens avtaleforpliktelser overfor foretaket har.

Artikkel 106

Beregning av undermodul for aksjerisiko: symmetrisk justeringsmekanisme

1. Undermodule for aksjerisiko beregnet i samsvar med standardformelen skal omfatte en symmetrisk justering av kapitalkravet for aksjerisiko til dekning av risikoen knyttet til endringer i nivået på aksjeprisene.

2. Den symmetriske justeringen av standardkapitalkravet for aksjerisiko, kalibrert i samsvar med artikkel 104 nr. 4, til dekning av risikoen knyttet til endringer i nivået på aksjeprisene, skal baseres på en funksjon av det gjeldende nivået på en relevant aksjeindeks og et veid gjennomsnittsnivå for denne indeksen. Det veide gjennomsnittet skal beregnes over en passende tidsperiode, som skal være den samme for alle forsikrings- og gjenforsikringsforetak.

3. Den symmetriske justeringen av standardkapitalkravet for aksjerisiko til dekning av risikoen knyttet til endringer i nivået på aksjepriser, skal ikke medføre at det anvendes et kapitalkrav for aksjerisiko som er mer enn 10 prosentpoeng lavere eller 10 prosentpoeng høyere enn standardkapitalkravet for aksjerisiko.

Artikkel 107

Kapitalkrav for operasjonell risiko

1. Kapitalkravet for operasjonell risiko skal gjenspeile operasjonelle risikoer i den grad de ikke allerede gjenspeiles i risikomodulene omhandlet i artikkel 104. Kravet skal kalibreres i samsvar med artikkel 101 nr. 3.

2. For livsforsikringsavtaler der investeringsrisikoen bæres av forsikringstakerne, skal beregningen av kapitalkravet for operasjonell risiko ta høyde for størrelsen på årlige påløpte kostnader knyttet til disse forsikringsforpliktelsene.

3. For annen forsikrings- og gjenforsikringsvirksomhet enn den som er nevnt i nr. 2, skal beregningen av kapitalkravet for operasjonell risiko ta høyde for volumet i virksomheten av opptjente premier og forsikringstekniske avsetninger knyttet til disse forsikrings- og gjenforsikringsforpliktelsene. I dette tilfellet skal kapitalkravet for operasjonell risiko ikke overstige 30 % av basiskravet til solvenskapital knyttet til denne forsikrings- og gjenforsikringsvirksomheten.

Artikkel 108

Justering for den tapsabsorberende evnen til forsikringstekniske avsetninger og utsatt skatt

Justeringen omhandlet i artikkel 103 bokstav c) for den tapsabsorberende evnen til forsikringstekniske avsetninger og utsatt skatt skal gjenspeile den potensielle kompensasjonen for uventede tap gjennom en reduksjon i forsikringstekniske avsetninger eller utsatt skatt eller en kombinasjon av de to.

Justeringen skal ta hensyn til den risikoreduserende virkningen av framtidige diskresjonære ytelser i henhold til forsikringsavtalene, i den grad forsikrings- og gjenforsikringsforetak kan påvise at en reduksjon i slike ytelser kan benyttes til å dekke uventede tap når de oppstår. Den risikoreduserende virkningen av framtidige diskresjonære ytelser skal ikke være høyere enn summen av forsikringstekniske avsetninger og utsatt skatt knyttet til disse framtidige diskresjonære ytelsene.

Med henblikk på annet ledd skal verdien av framtidige diskresjonære ytelser under ugunstige omstendigheter sammenlignes med verdien av slike ytelser i henhold til forutsetningene som er lagt til grunn for beregningen av beste estimat.

Artikkel 109

Forenklinger i standardformelen

Forsikrings- og gjenforsikringsselskaper kan benytte en forenklet beregning for en bestemt undermodul eller risikomodule når arten, omfanget og kompleksiteten til risikoene de står overfor, rettfærdiggjør dette, og når det ville være uforholdsmessig å kreve at alle forsikrings- og gjenforsikringsforetak anvender standardberegningen.

Forenklete beregninger skal kalibreres i samsvar med artikkel 101 nr. 3.

*Artikkel 110***Vesentlige avvik fra forutsetningene for beregning etter standardformelen**

Dersom det er uhensiktsmessig å beregne solvenskapitalkravet i samsvar med standardformelen som fastsatt i underavsnitt 2, fordi det berørte forsikrings- eller gjenforsikringsforetakets risikoprofil avviker vesentlig fra de forutsetninger som ligger til grunn for beregning etter standardformelen, kan tilsynsmyndighetene, ved en begrunnet beslutning, kreve at det berørte foretaket erstatter et av delsettene av parametere som brukes ved beregning med standardformelen, med foretaksspesifikke parametere ved beregning av risikomodulene for livsforsikring, skadeforsikring og helseforsikring som fastsatt i artikkel 104 nr. 7. De spesifikke parametrene skal beregnes på en måte som sikrer at foretaket oppfyller kravene i artikkel 101 nr. 3.

*Artikkel 111***Gjennomføringstiltak**

1. For å sikre lik behandling av alle forsikrings- og gjenforsikringsforetak som beregner solvenskapitalkravet ved bruk av standardformelen, eller for å ta hensyn til markedsutviklingen, skal Kommisjonen vedta gjennomføringstiltak som angir følgende:

- a) en standardformel som er i samsvar med bestemmelsene i artikkel 101 og 103–109,
- b) de undermoduler som er nødvendige eller som mer presist dekker risikoene som faller inn under de respektive risikomodulene omhandlet i artikkel 104 og senere oppdateringer,
- c) metodene, forutsetningene og standardparametrene som skal benyttes i beregningen av hver av risikomodulene eller undermodulene for basiskravet til solvenskapital fastsatt i artikkel 104, 105 og 304, den symmetriske justeringsmekanismen og den hensiktsmessige tidsperioden, uttrykt i antall måneder, som omhandlet i artikkel 106, og den hensiktsmessige tilnærmingen for å integrere metoden omhandlet i artikkel 304 i solvenskapitalkravet beregnet etter standardformelen,
- d) korrelasjonsparametrene, herunder om nødvendig parametrene fastsatt i vedlegg IV, og framgangsmåter for oppdatering av disse parametrene,
- e) metodene og forutsetningene som skal benyttes for å vurdere endringer i forsikrings- og gjenforsikringsforetakenes risikoprofil og for å justere beregningen av solvenskapitalkravet når de berørte foretakene benytter risikoreduksjonsteknikker,
- f) de kvalitative kriterier som risikoreduksjonsteknikkene omhandlet i bokstav e) må oppfylle for å sikre at risikoen effektivt har blitt overført til en tredjemann,
- g) metodene og parametrene som skal benyttes i vurderingen av kapitalkravet for operasjonell risiko fastsatt i artikkel 107, herunder prosentsatsen omhandlet i artikkel 107 nr. 3,
- h) metodene og justeringene som skal benyttes for å gjenspeile forsikrings- og gjenforsikringsforetakenes reduserte omfang av risikospredning i tilknytning til avgrensede fond,
- i) metoden som skal benyttes i beregningen av justeringen for den tapsabsorberende evnen til forsikringstekniske avsetninger eller utsatt skatt som fastsatt i artikkel 108,
- j) delsettet av standardparametere i risikomodulene for livsforsikring, skadeforsikring og helseforsikring som kan erstattes av foretaksspesifikke parametere som fastsatt i artikkel 104 nr. 7,
- k) de standardiserte metodene som forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket skal benytte for å beregne de foretaksspesifikke parametrene omhandlet i bokstav j), og alle kriterier for dataenes fullstendighet, nøyaktighet og hensiktsmessighet som skal være oppfylt før tilsynsmyndigheten gir godkjenning,
- l) de forenklete beregninger fastsatt for bestemte undermoduler og risikomoduler samt kriteriene som forsikrings- og gjenforsikringsforetak, herunder egenforsikringsforetak og egenforsikringsforetak for gjenforsikring, må oppfylle for å kunne benytte hver av disse forenklingene som fastsatt i artikkel 109,
- m) den tilnærmingen som skal benyttes når det gjelder tilknyttede foretak omhandlet i artikkel 212, ved beregning av solvenskapitalkravet, særlig beregning av undermodulen for aksjerisiko omhandlet i artikkel 105 nr. 5, idet det tas hensyn til den sannsynlige reduksjonen i volatiliteten til verdien av slike tilknyttede foretak som følge av disse investeringenes strategiske art og den innflytelse som utøves av det deltakende foretaket på de tilknyttede foretakene.

Disse tiltakene, som har som formål å endre ikke-grunnleggende bestemmelser i dette direktiv ved å utfylle det, skal vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll som omhandlet i artikkel 301 nr. 3.

2. Kommisjonen kan vedta gjennomføringstiltak som fastsetter kvantitative grenser og kriterier for godkjenning av eiendeler for å håndtere risikoer som ikke er tilstrekkelig dekket av en undermodul. Slike gjennomføringstiltak skal gjelde for eiendeler som dekker forsikringstekniske avsetninger, med unntak for eiendeler som innehas til dekning av livsforsikringsavtaler der investeringsrisikoen bæres av forsikringstakerne. Tiltakene skal gjennomgås av Kommisjonen i lys av utviklingen av standardformelen og på finansmarkedene.

Disse tiltakene, som har som formål å endre ikke-grunnleggende bestemmelser i dette direktiv ved å utfylle det, skal vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll som omhandlet i artikkel 301 nr. 3.

Underavsnitt 3

Solvenskapitalkravet – fulle og partielle interne modeller

Artikkel 112

Alminnelige bestemmelser for godkjenning av fulle og partielle interne modeller

1. Medlemsstatene skal sikre at forsikrings- og gjenforsikringsforetak kan beregne solvenskapitalkravet ved bruk av en full eller partiell intern modell som er godkjent av tilsynsmyndighetene.
2. Forsikrings- og gjenforsikringsforetak kan bruke partielle interne modeller til beregning av ett eller flere av følgende:
 - a) en eller flere risikomoduler eller undermoduler som inngår i basiskravet til solvenskapital som omhandlet i artikkel 104 og 105,
 - b) kapitalkravet for operasjonell risiko som fastsatt i artikkel 107,
 - c) justeringen omhandlet i artikkel 108.

Partielle modeller kan dessuten anvendes på hele virksomheten til forsikrings- eller gjenforsikringsforetak eller på bare en eller flere større forretningsenheter.

3. Ved søknad om godkjenning skal forsikrings- og gjenforsikringsforetak som et minimum legge fram dokumentasjon på at den interne modellen oppfyller kravene fastsatt i artikkel 120–125.

Dersom søknaden om godkjenning er relatert til en partiell intern modell, skal kravene fastsatt i artikkel 120–125 tilpasses for å ta hensyn til at modellen har begrenset anvendelsesområde.

4. Tilsynsmyndighetene skal avgjøre søknaden innen seks måneder etter at den fullstendige søknaden er mottatt.
5. Tilsynsmyndighetene skal godkjenne søknaden bare dersom de anser det godtgjort at forsikrings- eller gjenforsikringsforetakets systemer for påvising, måling, overvåking, styring og rapportering av risiko er dekkende, og særlig at den interne modellen oppfyller kravene omhandlet i nr. 3.

6. Tilsynsmyndighetenes avslag på søknad om bruk av en intern modell, skal være begrunnet.

7. Forsikrings- og gjenforsikringsforetak som har fått tillatelse fra tilsynsmyndighetene til å bruke en intern modell, kan etter en begrunnet beslutning bli pålagt å legge fram for tilsynsmyndighetene et estimat på solvenskapitalkravet beregnet etter standardformelen som fastsatt i underavsnitt 2.

Artikkel 113

Særlige bestemmelser for godkjenning av partielle interne modeller

1. En partiell intern modell skal godkjennes av tilsynsmyndighetene bare dersom den oppfyller kravene fastsatt i artikkel 112 og følgende ytterligere vilkår:
 - a) foretaket har gitt en behørig begrunnelse for modellens begrensede anvendelsesområde,
 - b) det resulterende solvenskapitalkravet gir et bedre bilde av foretakets risikoprofil og samsvarer særlig med prinsippene fastsatt i underavsnitt 1,
 - c) den partielle interne modellens utforming er i samsvar med prinsippene fastsatt i underavsnitt 1, og den kan dermed fullt ut integreres i standardformelen for solvenskapitalkravet.

2. Ved vurdering av en søknad om bruk av en partiell intern modell som bare omfatter visse undermoduler av en bestemt risikomodul eller enkelte av forsikrings- eller gjenforsikringsforetakets forretningsenheter innenfor en bestemt risikomodul, eller deler av begge disse områdene, kan tilsynsmyndighetene kreve at de berørte forsikrings- eller gjenforsikringsforetakene legger fram en realistisk overgangsplan for utvidelse av modellens anvendelsesområde.

Overgangsplanen skal beskrive hvordan forsikrings- eller gjenforsikringsforetakene planlegger å utvide modellens anvendelsesområde til andre undermoduler eller forretningsenheter for å sikre at modellen dekker den overveiende del av deres forsikringsvirksomhet med hensyn til vedkommende risikomodul.

Artikkel 114

Gjennomføringstiltak

Kommisjonen skal vedta gjennomføringstiltak som fastsetter

- 1) framgangsmåten som skal følges for godkjenning av en intern modell,

- 2) tilpasningene av standardene fastsatt i artikkel 120–125 som skal gjøres for å ta hensyn til den partielle interne modellens begrensede anvendelsesområde.

Disse tiltakene, som har som formål å endre ikke-grunnleggende bestemmelser i dette direktiv ved å utfylle det, skal vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll som omhandlet i artikkel 301 nr. 3.

Artikkel 115

Retningslinjer for endring av fulle og partielle interne modeller

Som et ledd i den innledende godkjenningsprosessen for en intern modell skal tilsynsmyndighetene godkjenne retningslinjene for endring av forsikrings- eller gjenforsikringsforetakets modell. Forsikrings- og gjenforsikringsforetak kan endre sin interne modell i samsvar med disse retningslinjene.

Retningslinjene skal inneholde en spesifikasjon av mindre og større endringer av den interne modellen.

Større endringer i den interne modellen, samt endringer av disse retningslinjene, skal alltid forhåndsgodkjennes av tilsynsmyndighetene som fastsatt i artikkel 112.

Mindre endringer i den interne modellen skal ikke kreve forhåndsgodkjenning fra tilsynsmyndighetene såfremt de er utarbeidet i samsvar med disse retningslinjene.

Artikkel 116

Administrasjons-, ledelses- og kontrollorganets ansvarsområder

Forsikrings- eller gjenforsikringsforetakenes administrasjons-, ledelses- eller kontrollorganer skal godkjenne søknaden til tilsynsmyndighetene om godkjenning av den interne modellen omhandlet i artikkel 112 og søknaden om godkjenning av eventuelle påfølgende større endringer av modellen.

Administrasjons-, ledelses- eller kontrollorganet skal ha ansvar for å opprette systemer som sikrer at den interne modellen til enhver tid fungerer korrekt.

Artikkel 117

Tilbakevending til standardformelen

Etter å ha fått godkjenning i henhold til artikkel 112 skal forsikrings- og gjenforsikringsforetakene ikke gå tilbake til å beregne hele eller deler av solvenskapitalkravet i samsvar med standardformelen som fastsatt i underavsnitt 2, bortsett fra i tilstrekkelig begrunnede tilfeller og etter godkjenning fra tilsynsmyndighetene.

Artikkel 118

Manglende oppfyllelse av vilkårene for bruk av en intern modell

1. Dersom forsikrings- eller gjenforsikringsforetak som har fått godkjenning fra tilsynsmyndighetene til å bruke en intern modell, ikke lenger oppfyller kravene fastsatt i artikkel 120–125, skal de uten opphold enten legge fram for tilsynsmyndighetene en plan for hvordan oppfyllelsen av vilkårene skal gjenopprettes innen et rimelig tidsrom, eller godtgjøre at virkningen av den manglende oppfyllelsen er uvesentlig.

2. Dersom et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak unnlater å gjennomføre planen omhandlet i nr. 1, kan tilsynsmyndighetene kreve at forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket går tilbake til å beregne solvenskapitalkravet i samsvar med standardformelen som fastsatt i underavsnitt 2.

Artikkel 119

Vesentlige avvik fra forutsetningene for beregning etter standardformelen

Dersom det er uhensiktsmessig å beregne solvenskapitalkravet i samsvar med standardformelen som fastsatt i underavsnitt 2, fordi det berørte forsikrings- eller gjenforsikringsforetakets risikoprofil avviker vesentlig fra de forutsetninger som ligger til grunn for beregning etter standardformelen, kan tilsynsmyndighetene, ved en begrunnet beslutning, kreve at det berørte foretaket bruker en intern modell til å beregne solvenskapitalkravet eller relevante risikomoduler som inngår i det.

Artikkel 120

Anvendelseskrav

Forsikrings- og gjenforsikringsforetakene skal godtgjøre at den interne modellen er i utstrakt bruk og spiller en viktig rolle i deres system for risikostyring og internkontroll omhandlet i artikkel 41–50, og særlig i

- a) deres risikostyringssystem som fastsatt i artikkel 44 og deres beslutningsprosesser,
- b) deres prosesser for vurdering og fordeling av økonomisk kapital og solvenskapital, herunder vurderingen omhandlet i artikkel 45.

Forsikrings- eller gjenforsikringsforetak skal i tillegg godtgjøre at hyppigheten av beregningen av solvenskapitalkravet ved bruk av den interne modellen står i forhold til hyppigheten av bruken av den interne modellen for andre formål omfattet av første ledd.

Administrasjons-, ledelses- eller kontrollorganet skal ha ansvar for å sikre at utformingen og bruken av den interne modellen til enhver tid er korrekt, og at den interne modellen fortsatt gir et godt bilde av de berørte forsikrings- eller gjenforsikringsforetakenes risikoprofil.

*Artikkel 121***Statistiske kvalitetsstandarder**

1. Den interne modellen, og særlig beregningen av forventet sannsynlighetsfordeling som danner grunnlaget for den, skal oppfylle kriteriene fastsatt i nr. 2–9.

2. Metodene som brukes til å beregne forventet sannsynlighetsfordeling, skal være basert på adekvate, hensiktsmessige og relevante forsikringstekniske og statistiske metoder og skal være i samsvar med metodene som brukes til å beregne forsikringstekniske avsetninger.

Metodene som brukes til å beregne forventet sannsynlighetsfordeling, skal være basert på ajourførte og troverdige opplysninger og realistiske forutsetninger.

Forsikrings- og gjenforsikringsforetakene skal være i stand til å begrunne forutsetningene som ligger til grunn for deres interne modell, overfor tilsynsmyndighetene.

3. Opplysningene som brukes i forbindelse med den interne modellen, skal være nøyaktige, fullstendige og hensiktsmessige.

Forsikrings- og gjenforsikringsforetakene skal minst en gang i året ajourføre datasettene som brukes ved beregning av forventet sannsynlighetsfordeling.

4. Det skal ikke foreskrives noen bestemt metode for beregning av forventet sannsynlighetsfordeling.

Uansett hvilken beregningsmetode som benyttes, skal den interne modellens evne til å vurdere risiko være tilstrekkelig til å sikre at den brukes i stor utstrekning og spiller en viktig rolle i forsikrings- og gjenforsikringsforetakets system for risikostyring og internkontroll, særlig i deres risikostyringssystem og beslutningsprosesser samt i kapitalfordelingen i henhold til artikkel 120.

Den interne modellen skal omfatte alle vesentlige risikoer som forsikrings- eller gjenforsikringsforetakene er eksponert for. Interne modeller skal minst dekke risikoene omhandlet i artikkel 101 nr. 4.

5. Med hensyn til diversifiseringseffekter kan forsikrings- og gjenforsikringsforetak i sin interne modell ta hensyn til avhengighetsforhold innenfor og på tvers av risikokategorier, forutsatt at tilsynsmyndighetene anser det godtgjort at systemet som brukes til å måle disse diversifiseringseffektene, er egnet.

6. Forsikrings- og gjenforsikringsforetakene kan i sine interne modeller ta fullt hensyn til virkningen av risikoreduksjonsteknikker, forutsatt at kredittrisiko og andre risikoer som følger av bruken av risikoreduksjonsteknikker, er gjenspeilet på en hensiktsmessig måte i den interne modellen.

7. Forsikrings- og gjenforsikringsforetak skal i sin interne modell nøyaktig vurdere de særskilte risikoene som er forbundet med finansielle garantier og eventuelle avtalefestede opsjoner, dersom disse er av vesentlig karakter. De skal også vurdere risikoene som er forbundet med både forsikringstakeres opsjoner og avtalefestede opsjoner for forsikrings- og gjenforsikringsforetak. For dette formål skal de ta hensyn til konsekvensene framtidige endringer i den finansielle og ikke-finansielle stillingen kan få for utøvelsen av disse opsjonene.

8. Forsikrings- og gjenforsikringsforetakene kan i sin interne modell ta hensyn til framtidige ledelseshandlinger som de med rimelighet kan forventes å utføre i bestemte situasjoner.

I tilfellet omhandlet i første ledd skal det berørte foretaket ta høyde for den tiden som er nødvendig for å gjennomføre slike tiltak.

9. Forsikrings- og gjenforsikringsforetak skal i sin interne modell ta hensyn til alle utbetalinger til forsikringstakere og begunstigede som de forventer å foreta, uansett om disse utbetalingene er garantert ved avtale eller ikke.

*Artikkel 122***Kalibreringsstandarder**

1. Forsikrings- og gjenforsikringsforetak kan til bruk for interne modeller benytte andre tidsintervaller og risikomål enn det som er fastsatt i artikkel 101 nr. 3, forutsatt at de kan bruke resultatene fra den interne modellen til å beregne solvenskapitalkravet på en måte som sikrer forsikringstakere og begunstigede et tilsvarende vernenivå som det som er fastsatt i artikkel 101.

2. Der det er praktisk mulig, skal forsikrings- og gjenforsikringsforetak utlede solvenskapitalkravet direkte fra forventet sannsynlighetsfordeling som er generert av foretakenes interne modell, ved å bruke «value-at-risk»-målet fastsatt i artikkel 101 nr. 3.

3. Dersom forsikrings- eller gjenforsikringsforetakene ikke kan utlede solvenskapitalkravet direkte fra forventet sannsynlighetsfordeling som er generert av den interne modellen, kan tilsynsmyndighetene tillate at det brukes tilnærmede verdier for å beregne solvenskapitalkravet, forutsatt at foretakene kan godtgjøre overfor tilsynsmyndighetene at forsikringstakerne sikres et tilsvarende vernenivå som det som er fastsatt i artikkel 101.

4. Tilsynsmyndighetene kan kreve at forsikrings- og gjenforsikringsforetak kjører sin interne modell på relevante referanseporteføljer og bruker forutsetninger basert på eksterne snarere enn interne data for å verifisere kalibreringen av den interne modellen og kontrollere at dens spesifikasjoner er i tråd med gjeldende markedspraksis.

*Artikkel 123***Resultatanalyse**

Forsikrings- og gjenforsikringsforetak skal minst en gang i året gjennomgå årsakene og kildene til overskudd og tap for hver forretningsenhet.

De skal gjøre rede for hvordan kategoriseringen av risiko som er valgt for den interne modellen, forklarer årsakene og kildene til overskudd og tap. Kategoriseringen av risiko og fordelingen av overskudd og tap skal gjenspeile forsikrings- og gjenforsikringsforetakenes risikoprofil.

*Artikkel 124***Valideringsstandarder**

Forsikrings- og gjenforsikringsforetak skal regelmessig validere modellen, herunder overvåke den interne modellens ytelse, kontrollere at modellspesifikasjonene til enhver tid er hensiktsmessige, og prøve resultatene mot de faktiske forhold.

Modellvalideringsprosessen skal omfatte en effektiv statistisk prosess for validering av den interne modellen som setter forsikrings- og gjenforsikringsforetakene i stand til å godtgjøre overfor tilsynsmyndighetene at de resulterende kapitalkravene er passende.

De statistiske metodene som brukes, skal prøve egnetheten av forventet sannsynlighetsfordeling sammenlignet ikke bare med faktiske tap, men også med alle vesentlige nye data og opplysninger som er relatert til disse.

Modellvalideringsprosessen skal omfatte en analyse av den interne modellens stabilitet og særlig prøving av følsomheten til resultatene av den interne modellen overfor endringer i viktige underliggende forutsetninger. Den skal også omfatte en vurdering av hvorvidt dataene som brukes i den interne modellen, er nøyaktige, fullstendige og hensiktsmessige.

*Artikkel 125***Dokumentasjonsstandarder**

Forsikrings- og gjenforsikringsforetak skal dokumentere utformingen av sin interne modell og nærmere opplysninger om dens funksjon.

Dokumentasjonen skal godtgjøre overholdelse av artikkel 120–124.

Dokumentasjonen skal gi en detaljert oversikt over teorien bak, forutsetningene for og det matematiske og empiriske grunnlaget for den interne modellen.

Dokumentasjonen skal angi under hvilke omstendigheter den interne modellen ikke virker effektivt.

Forsikrings- og gjenforsikringsforetak skal dokumentere alle større endringer i den interne modellen som fastsatt i artikkel 115.

*Artikkel 126***Eksterne modeller og data**

Bruk av en modell eller data levert av tredjemann skal ikke betraktes som en berettiget begrunnelse for unntak fra noen av kravene til dokumentasjon vedrørende den interne modellen som fastsatt i artikkel 120–125.

*Artikkel 127***Gjennomføringstiltak**

For å sikre en harmonisert tilnærming til bruken av interne modeller i Fellesskapet og for å styrke evnen til å vurdere forsikrings- og gjenforsikringsforetaks risikoprofil og foretaksstyring skal Kommisjonen vedta gjennomføringstiltak med hensyn til artikkel 120–126.

Disse tiltakene, som har som formål å endre ikke-grunnleggende bestemmelser i dette direktiv ved å utfylle det, skal vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll som omhandlet i artikkel 301 nr. 3.

Avsnitt 5**Minstekapitalkrav***Artikkel 128***Alminnelige bestemmelser**

Medlemsstatene skal kreve at forsikrings- og gjenforsikringsforetak har en tellende basiskapital som dekker minstekapitalkravet.

*Artikkel 129***Beregning av minstekapitalkravet**

1. Minstekapitalkravet skal beregnes i samsvar med følgende prinsipper:

- a) det skal beregnes på en klar og enkel måte som sikrer at beregningen kan revideres,
- b) det skal tilsvare den tellende basiskapital som er nødvendig for å sikre at forsikringstakere og begunstigede ikke eksponeres for et uakseptabelt risikonivå dersom forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket tillates å fortsette sin virksomhet,

c) den lineære funksjonen omhandlet i nr. 2 som brukes til å beregne minstekapitalkravet, skal kalibreres til «value-at-risk» for basiskapitalen i et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak, med et konfidensnivå på 85 % over en periode på ett år,

d) det skal ha en absolutt nedre grense på

i) 2 200 000 euro for skadeforsikringsforetak, herunder egenforsikringsforetak, med mindre alle eller noen av risikoene oppført i klasse 10–15 i vedlegg I del A er dekket, i hvilket tilfelle det ikke skal være mindre enn 3 200 000 euro,

ii) 3 200 000 euro for livsforsikringsforetak, herunder egenforsikringsforetak,

iii) 3 200 000 euro for gjenforsikringsforetak, med mindre det dreier seg om egenforsikringsforetak, i hvilket tilfelle minstekapitalkravet ikke skal være mindre enn 1 000 000 euro,

iv) summen av beløpene fastsatt i i) og ii) for forsikringsforetak som omhandlet i artikkel 73 nr. 5.

2. Med forbehold for nr. 3 skal minstekapitalkravet beregnes som en lineær funksjon av et sett eller delsett av følgende variabler: foretakets forsikringstekniske avsetninger, tegnede premier, udekket risiko, utsatt skatt og administrasjonskostnader. Variablene som brukes, skal fastsettes etter fradrag av gjenforsikringsandelen.

3. Uten at dette berører nr. 1 bokstav d), skal minstekapitalkravet verken falle under 25 % eller overskride 45 % av foretakets solvenskapitalkrav beregnet i samsvar med kapittel VI avsnitt 4 underavsnitt 2 eller 3, inkludert eventuelle kapitalkravtillegg som er pålagt i henhold til artikkel 37.

Medlemsstatene skal tillate at deres tilsynsmyndigheter for en periode som ikke skal vare lenger enn til 31. oktober 2014, krever at et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak anvender prosentverdiene omhandlet i første ledd utelukkende på foretakets solvenskapitalkrav beregnet i samsvar med kapittel VI avsnitt 4 underavsnitt 2.

4. Forsikrings- og gjenforsikringsforetak skal beregne minstekapitalkravet minst en gang hvert kvartal og rapportere resultatene av denne beregningen til tilsynsmyndighetene.

Dersom et foretaks minstekapitalkrav fastsettes på grunnlag av en av grensene omhandlet i nr. 3, skal foretaket legge fram opplysninger for tilsynsmyndigheten som muliggjør en korrekt forståelse av årsakene til dette.

5. Kommisjonen skal innen 31. oktober 2017 legge fram for Europaparlamentet og Den europeisk komité for forsikring og tjenestepensjoner, opprettet ved kommisjonsbeslutning 2004/9/EF⁽¹⁾, en rapport om medlemsstatenes regler og tilsynsmyndighetenes praksiser vedtatt i henhold til nr. 1–4.

Denne rapporten skal særlig omhandle bruken av og nivået på den øvre og nedre grensen fastsatt i nr. 3 samt eventuelle problemer tilsynsmyndigheter og foretak møter i forbindelse med anvendelsen av denne artikkel.

Artikkel 130

Gjennomføringstiltak

Kommisjonen skal vedta gjennomføringstiltak som angir hvordan minstekapitalkravet omhandlet i artikkel 128 og 129 skal beregnes.

Disse tiltakene, som har som formål å endre ikke-grunnleggende bestemmelser i dette direktiv ved å utfylle det, skal vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll som omhandlet i artikkel 301 nr. 3.

Artikkel 131

Overgangsbestemmelser vedrørende oppfyllelse av minstekapitalkravet

Som unntak fra artikkel 139 og 144 skal forsikrings- og gjenforsikringsforetak som per 31. oktober 2012 oppfyller solvensmarginkravet omhandlet i henholdsvis artikkel 28 i direktiv 2002/83/EF, artikkel 16a i direktiv 73/239/EØF eller artikkel 37, 38 eller 39 i direktiv 2005/68/EF, men som ikke har tilstrekkelig tellende basiskapital til å dekke minstekapitalkravet, overholde artikkel 128 innen 31. oktober 2013.

Dersom det berørte foretaket ikke overholder artikkel 128 innen fristen fastsatt i første ledd, skal foretakets tillatelse tilbakekalles etter gjeldende framgangsmåter fastsatt i nasjonal lovgivning.

Avsnitt 6

Investeringer

Artikkel 132

Aktsomhetsprinsippet

1. Medlemsstatene skal sikre at forsikrings- og gjenforsikringsforetak investerer alle sine eiendeler i samsvar med aktsomhetsprinsippet som omhandlet i nr. 2, 3 og 4.

⁽¹⁾ EUT L 3 av 7.1.2004, s. 34.

2. Med hensyn til hele porteføljen av eiendeler skal forsikrings- eller gjenforsikringsforetak bare investere i eiendeler og instrumenter hvis risikoer det berørte foretaket er i stand til å påvise, måle, overvåke, styre, kontrollere og rapportere samt ta behørig hensyn til ved vurderingen av sitt samlede solvensbehov i samsvar med artikkel 45 nr. 1 annet ledd bokstav a).

Alle eiendeler, og særlig de eiendeler som dekker minstekapitalkravet og solvenskapitalkravet, skal investeres på en slik måte at sikkerheten, kvaliteten, likviditeten og lønnsomheten av porteføljen som helhet, sikres. Disse eiendelene skal dessuten være lokalisert slik at deres tilgjengelighet er sikret.

Eiendeler som skal dekke forsikringstekniske avsetninger, skal også investeres på en måte som er hensiktsmessig for forsikrings- eller gjenforsikringsforpliktelses type og varighet. Slike eiendeler skal investeres i alle forsikringstakers og begunstigedes beste interesse, idet det tas hensyn til eventuelle investeringsmål som er offentliggjort.

I tilfelle av en interessekonflikt skal forsikringsforetak, eller den enheten som forvalter deres portefølje av eiendeler, sikre at investeringen gjøres i forsikringstakernes og de begunstigedes beste interesse.

3. Uten at dette berører nr. 2, skal annet, tredje og fjerde ledd i dette nummer få anvendelse på eiendeler knyttet til livsforsikringsavtaler der investeringsrisikoen bæres av forsikringstakerne.

Når ytelsene fastsatt i en avtale er direkte knyttet til verdien av andeler i et investeringsforetak som definert i direktiv 85/611/EØF eller til verdien av eiendeler i et internt fond som eies av forsikringsforetaket, og som vanligvis er oppdelt i andeler, skal forsikringstekniske avsetninger knyttet til disse ytelsene så nøyaktig som mulig dekkes av disse andelene eller, dersom det ikke foreligger andeler, av disse eiendelene.

Når ytelsene fastsatt i en avtale er direkte knyttet til en aksjeindeks eller en annen referanseverdi enn verdiene nevnt i annet ledd, skal forsikringstekniske avsetninger knyttet til disse ytelsene så nøyaktig som mulig dekkes av andeler som anses å representere referanseverdien eller, dersom det ikke foreligger andeler, av eiendeler med tilstrekkelig sikkerhet og omsettelighet som så nøyaktig som mulig tilsvarer de eiendeler som er grunnlaget for den aktuelle referanseverdien.

Når ytelsene omhandlet i annet og tredje ledd omfatter en garanti om avkastning på investeringen eller en annen garantert ytelse, skal eiendelene som skal dekke tilsvarende ytterligere forsikringstekniske avsetninger, være underlagt bestemmelsene i nr. 4.

4. Uten at dette berører nr. 2, skal annet til femte ledd i dette nummer få anvendelse på andre eiendeler enn dem som omfattes av nr. 3.

Bruk av derivater skal være mulig i den grad de bidrar til en reduksjon av risikoen eller legger forholdene til rette for effektiv porteføljeforvaltning.

Investeringer og eiendeler som ikke er opptatt til notering på et regulert finansmarked, skal holdes på et forsvarlig nivå.

Eiendelene skal ha tilstrekkelig spredning til å unngå uforholdsmessig stor avhengighet av en bestemt eiendel, utsteder, foretaksgruppe eller geografisk område og altfor stor akkumulering av risiko i porteføljen som helhet.

Investeringer i eiendeler utstedt av samme utsteder eller av utstedere som tilhører samme gruppe, skal ikke eksponere forsikringsforetaket for en altfor stor risikokonsentrasjon.

Artikkel 133

Investeringsfrihet

1. Medlemsstatene skal ikke kreve at forsikrings- eller gjenforsikringsforetak investerer i bestemte kategorier av eiendeler.

2. Medlemsstatene skal ikke stille krav om noen form for forhåndsgodkjenning av eller løpende underretning om investeringsbeslutninger foretatt av et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak eller dets kapitalforvalter.

3. Denne artikkel berører ikke medlemsstatenes krav som begrenser typene eiendeler eller referanseverdier som forsikringsytelser kan knyttes til. Slike regler får anvendelse bare dersom investeringsrisikoen bæres av en forsikringstaker som er en fysisk person, og skal ikke være mer restriktive enn dem som er fastsatt i direktiv 85/611/EØF.

Artikkel 134

Lokalisering av eiendeler og forbud mot pantsetting av eiendeler

1. Med hensyn til forsikringsrisikoer i Fellesskapet skal medlemsstatene ikke kreve at eiendeler som skal dekke forsikringstekniske avsetninger relatert til disse risikoene, ligger i Fellesskapet eller i noen bestemt medlemsstat.

Med hensyn til beløp som kan innkreves i henhold til gjenforsikringsavtaler med foretak som har fått tillatelse i henhold til dette direktiv, eller som har sitt hovedkontor i en tredjestat hvis solvensregler anses å være ekvivalente i henhold til artikkel 172, skal medlemsstatene ikke kreve at eiendelene som dekker disse fordringene, er lokalisert innenfor Fellesskapet.

2. Medlemsstatene skal ikke beholde eller innføre et system med bruttoreserver for etablering av forsikringstekniske avsetninger som krever at eiendeler stilles som sikkerhet for ikke opptjente premier og avsetninger for utestående krav når gjenforsikreren er et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak som har tillatelse i samsvar med dette direktiv.

Artikkel 135

Gjennomføringstiltak

1. For å sikre en ensartet anvendelse av dette direktiv kan Kommisjonen vedta gjennomføringstiltak som angir kvalitative krav på følgende områder:

- a) påvising, måling, overvåking, styring og rapportering av risikoer som følger av investeringer i samsvar med artikkel 132 nr. 2 første ledd,
- b) påvising, måling, overvåking, styring og rapportering av spesifikke risikoer som følger av investering i derivater og eiendeler omhandlet i artikkel 132 nr. 4 annet ledd.

2. For å sikre konsistens på tvers av sektorer og for å fjerne manglende sammenfall mellom interessene til foretak som «pakker om» lån til omsettelige verdipapirer og andre finansielle instrumenter («initiativtakere»), og interessene til forsikrings- eller gjenforsikringsforetak som investerer i slike verdipapirer eller instrumenter, skal Kommisjonen vedta gjennomføringstiltak som fastsetter

- a) kravene som initiativtakeren må oppfylle for at et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak skal kunne investere i slike verdipapirer eller instrumenter utstedt etter 1. januar 2011, herunder krav som sikrer at initiativtakeren beholder en netto økonomisk interesse på minst 5 %,
- b) kvalitative krav som må oppfylles av forsikrings- eller gjenforsikringsforetak som investerer i slike verdipapirer eller instrumenter.

3. Disse tiltakene, som har som formål å endre ikke-grunnleggende bestemmelser i dette direktiv ved å utfylle det, skal vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll som omhandlet i artikkel 301 nr. 3.

KAPITTEL VII

Forsikrings- og gjenforsikringsforetak som er i vanskeligheter eller der det er uregelmessigheter

Artikkel 136

Forsikrings- og gjenforsikringsforetaks påvising av og melding om svekket finansiell stilling

Forsikrings- eller gjenforsikringsforetak skal ha på plass framgangsmåter for å påvise en svekkelse av sin finansielle stilling, og skal umiddelbart underrette tilsynsmyndighetene når en slik svekkelse inntreffer.

Artikkel 137

Manglende oppfyllelse av krav til forsikringstekniske avsetninger

Dersom et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak ikke overholder bestemmelsene i kapittel VI avsnitt 2, kan tilsynsmyndighetene i hjemstaten forby den frie råderett over dets eiendeler etter å ha underrettet tilsynsmyndighetene i vertsstatene om dette. Tilsynsmyndighetene i hjemstaten skal angi hvilke eiendeler som skal omfattes av slike tiltak.

Artikkel 138

Manglende oppfyllelse av solvenskapitalkravet

1. Forsikrings- og gjenforsikringsforetak skal omgående underrette tilsynsmyndigheten så snart de påviser at solvenskapitalkravet ikke lenger er oppfylt, eller dersom det foreligger risiko for manglende oppfyllelse de tre påfølgende månedene.

2. Det berørte forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket skal innen to måneder etter at den manglende oppfyllelsen av solvenskapitalkravet ble påvist, framlegge en realistisk gjenopprettingsplan som skal godkjennes av tilsynsmyndigheten.

3. Tilsynsmyndigheten skal kreve at det berørte forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket treffer de tiltak som er nødvendige for innen seks måneder etter at den manglende oppfyllelsen av solvenskapitalkravet ble påvist, å gjenopprette en tellende ansvarlig kapital som dekker solvenskapitalkravet, eller å redusere sin risikoprofil for å sikre oppfyllelse av solvenskapitalkravet.

Om hensiktsmessig kan tilsynsmyndigheten forlenge denne fristen med tre måneder.

4. I tilfelle av et usedvanlig stort fall i finansmarkedene kan tilsynsmyndigheten forlenge fristen fastsatt i nr. 3 annet ledd med et passende tidsrom, tatt i betraktning alle relevante faktorer.

Det berørte forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket skal hver tredje måned legge fram for sin tilsynsmyndighet en framdriftsrapport som beskriver tiltakene som er truffet og framdriften som er gjort med henblikk på å gjenopprette en tellende ansvarlig kapital som dekker solvenskapitalkravet, eller å redusere risikoprofilen for å sikre oppfyllelse av solvenskapitalkravet.

Forlengelsen omhandlet i første ledd skal trekkes tilbake dersom denne framdriftsrapporten viser at det ikke er gjort vesentlige framskritt når det gjelder å gjenopprette en tellende ansvarlig kapital som dekker solvenskapitalkravet, eller å redusere risikoprofilen for å sikre oppfyllelse av solvenskapitalkravet, mellom datoen da den manglende oppfyllelsen av solvenskapitalkravet ble påvist, og datoen da framdriftsrapporten ble framlagt.

5. Dersom tilsynsmyndigheten mener at det berørte foretakets økonomiske stilling vil svekkes ytterligere, kan den i ekstraordinære tilfeller også begrense eller forby foretakets frie råderett over dets eiendeler. Vedkommende tilsynsmyndighet skal i så fall underrette tilsynsmyndighetene i vertsstatene om de tiltak som er truffet. Disse myndighetene skal på anmodning fra tilsynsmyndigheten i hjemstaten treffe de samme tiltak. Tilsynsmyndigheten i hjemstaten skal angi hvilke eiendeler som skal omfattes av tiltakene.

Artikkel 139

Manglende oppfyllelse av minstekapitalkravet

1. Forsikrings- og gjenforsikringsforetak skal omgående underrette tilsynsmyndigheten dersom de påviser at minstekapitalkravet ikke lenger er oppfylt, eller dersom det foreligger risiko for manglende oppfyllelse de tre påfølgende månedene.

2. Det berørte forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket skal innen én måned etter at den manglende oppfyllelsen av minstekapitalkravet ble påvist, legge fram for tilsynsmyndigheten for godkjenning en realistisk, kortsiktig finansieringsplan for hvordan det innen tre måneder etter slik påvisning, vil gjenopprette den tellende basiskapitalen til et nivå som minst tilsvarer minstekapitalkravet, eller redusere sin risikoprofil for å sikre oppfyllelse av minstekapitalkravet.

3. Tilsynsmyndigheten i hjemstaten kan også begrense eller forby forsikrings- eller gjenforsikringsforetakets frie råderett over dets eiendeler. Vedkommende tilsynsmyndighet skal i så fall underrette tilsynsmyndighetene i vertsstatene om dette. Disse myndighetene skal på anmodning fra tilsynsmyndigheten i hjemstaten treffe de samme tiltak. Tilsynsmyndigheten i hjemstaten skal angi hvilke eiendeler som skal omfattes av tiltakene.

Artikkel 140

Forbud mot fri råderett over eiendeler lokalisert på en medlemsstats territorium

Medlemsstatene skal treffe de tiltak som er nødvendige for at de i tilfellene omhandlet i artikkel 137–139 og artikkel 144 nr. 2 og i samsvar med nasjonal lovgivning, kan forby den frie råderett over eiendeler lokalisert på deres territorium, på anmodning fra foretakets hjemstat, som skal angi hvilke eiendeler som skal omfattes av tiltakene.

Artikkel 141

Tilsynsmyndighet ved svekket finansiell stilling

Uten hensyn til artikkel 138 og 139 skal tilsynsmyndighetene, dersom foretakets solvenssituasjon fortsetter å svekkes, ha fullmakt til å treffe alle nødvendige tiltak for å ivareta forsikringstakernes interesser når det gjelder forsikringsavtaler eller de forpliktelser som følger av gjenforsikringsavtaler.

Disse tiltakene skal være forholdsmessige og derfor gjenspeile nivået på og varigheten av svekkelsen av det berørte forsikrings- eller gjenforsikringsforetakets solvenssituasjon.

Artikkel 142

Gjenopprettingsplan og finansieringsplan

1. Gjenopprettingsplanen omhandlet i artikkel 138 nr. 2 og finansieringsplanen omhandlet i artikkel 139 nr. 2 skal minst omfatte opplysninger om eller dokumentasjon på følgende:

- a) anslåtte administrasjonskostnader, særlig løpende alminnelige kostnader og provisjoner,
- b) anslag over inntekter og utgifter for direkte forsikringsvirksomhet, mottatt gjenforsikring og avgitt gjenforsikring,
- c) balanseprognose,
- d) anslag over de økonomiske midler som er ment å dekke forsikringstekniske avsetninger, solvenskapitalkrav og minstekapitalkrav,
- e) den generelle gjenforsikringspolitikk.

2. Dersom tilsynsmyndighetene har krevd en gjenopprettingsplan som omhandlet i artikkel 138 nr. 2 eller en finansieringsplan som omhandlet i artikkel 139 nr. 2 i samsvar med nr. 1 i denne artikkel, skal de ikke utstede bevis i samsvar med artikkel 39 så lenge de anser at forsikringstakernes rettigheter eller gjenforsikringsforetakets avtaleforpliktelser er truet.

*Artikkel 143***Gjennomføringstiltak**

Kommisjonen skal vedta gjennomføringstiltak som angir hvilke faktorer som skal tas i betraktning ved anvendelse av artikkel 138 nr. 4, herunder lengste passende tidsrom som omhandlet i artikkel 138 nr. 4 første ledd, uttrykt i samlet antall måneder, som skal være likt for alle forsikrings- og gjenforsikringsforetak.

Dersom det er nødvendig å forbedre tilnærmingen, kan Kommisjonen vedta gjennomføringstiltak som fastsetter nærmere krav til gjenopprettingsplanen omhandlet i artikkel 138 nr. 2, til finansieringsplanen omhandlet i artikkel 139 nr. 2 og med hensyn til artikkel 141, samtidig som det utvises behørig aktsomhet for å unngå prosykliske virkninger.

Disse tiltakene, som har som formål å endre ikke-grunnleggende bestemmelser i dette direktiv ved å utfylle det, skal vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll som omhandlet i artikkel 301 nr. 3.

*Artikkel 144***Tilbakekalling av tillatelse**

1. Tilsynsmyndighetene i hjemstaten kan tilbakekalle en tillatelse gitt til et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak i følgende tilfeller:

- a) det berørte foretaket benytter ikke tillatelsen innen en frist på tolv måneder, gir uttrykkelig avkall på den eller har ikke utøvd virksomheten i et tidsrom på mer enn seks måneder, med mindre den berørte medlemsstat har fastsatt bestemmelser om at tillatelsen bortfaller i slike tilfeller,
- b) det berørte foretaket oppfyller ikke lenger vilkårene for å få tillatelse,
- c) det berørte foretaket har grovt misligholdt sine forpliktelser i henhold til de regler foretaket er underlagt.

Tilsynsmyndigheten i hjemstaten skal tilbakekalle en tillatelse gitt til et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak dersom foretaket ikke oppfyller minstekapitalkravet og tilsynsmyndighetene anser at den framlagte finansieringsplanen er åpenbart utilstrekkelig, eller dersom det berørte foretaket ikke gjennomfører den godkjente planen innen tre måneder etter at den manglende oppfyllelsen av minstekapitalkravet ble påvist.

2. Dersom tillatelsen tilbakekalles eller bortfaller, skal tilsynsmyndigheten i hjemstaten underrette tilsynsmyndighetene i de andre medlemsstatene om det, og disse myndighetene skal treffe egnede tiltak for å hindre at forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket begynner ny virksomhet på deres territorium.

Tilsynsmyndigheten i hjemstaten skal i samarbeid med de andre myndighetene treffe alle nødvendige tiltak for å ivareta de forsikredes interesser, og skal særlig begrense den frie råderett over forsikringsforetakets eiendeler i henhold til artikkel 140.

3. Beslutninger om tilbakekalling av tillatelse skal være utførlig begrunnet og meddeles det berørte forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket.

KAPITTEL VIII***Etableringsrett og adgang til å yte tjenester*****Avsnitt 1****Forsikringsforetaks etableringer***Artikkel 145***Vilkår for etablering av en filial**

1. Medlemsstatene skal sikre at et forsikringsforetak som ønsker å opprette en filial på en annen medlemsstats territorium, gir tilsynsmyndighetene i hjemstaten melding om dette.

Et foretaks permanente tilstedeværelse på en medlemsstats territorium skal likestilles med en filial, selv om tilstedeværelsen ikke har form av en filial, men bare består i et kontor som ledes av foretakets eget personale eller av en person som er uavhengig, men som har fast fullmakt til å opptre på vegne av foretaket på samme måte som et agentur.

2. Medlemsstatene skal kreve at ethvert forsikringsforetak som ønsker å etablere en filial på en annen medlemsstats territorium, vedlegger meldingen nevnt i nr. 1 følgende opplysninger:

- a) på hvilken medlemsstats territorium foretaket har planer om å opprette en filial,
- b) en virksomhetsplan der det minst angis hvilke typer virksomhet som er planlagt, og hvordan filialen skal være organisert,
- c) navnet på en person som har vide nok fullmakter til å forplikte forsikringsforetaket, eller når det gjelder «Lloyd's», de berørte forsikringsgiverne, overfor tredjemann og å representere det eller dem overfor myndighetene og domstolene i vertsstaten (generalagenten),
- d) adressen i vertsstaten som dokumenter kan innhentes fra eller sendes til, herunder alle meddelelser til generalagenten,

Når det gjelder «Lloyd's», må en eventuell tvist i vertsstaten som følger av tegnede forpliktelser, ikke medføre større vanskeligheter for de forsikrede enn dersom tvisten gjaldt et vanlig forsikringsforetak.

3. Når et skadeforsikringsforetak har til hensikt å la en filial dekke risikoene i klasse 10 i vedlegg I del A, unntatt transportøransvaret, må foretaket framlegge en erklæring som viser at det er blitt medlem av det nasjonale byrå og det nasjonale garantifond i vertsstaten.

4. Ved endringer i noen av de opplysningene som er meddelt i samsvar med nr. 2 bokstav b), c) eller d), skal forsikringsforetaket skriftlig underrette tilsynsmyndighetene i hjemstaten og i den medlemsstat der filialen ligger, om denne endring minst én måned før den gjennomføres, slik at tilsynsmyndighetene i hjemstaten og i den medlemsstat der filialen ligger, kan oppfylle sine respektive forpliktelser i henhold til artikkel 146.

Artikkel 146

Meddelelse av opplysninger

1. Med mindre tilsynsmyndigheten i hjemstaten har grunn til å betvile, tatt i betraktning den virksomhet som er planlagt, at forsikringsforetakets system for risikostyring og internkontroll er hensiktsmessig eller at dets finansielle stilling er adekvat, eller er i tvil om generalagentens egnethet i henhold til artikkel 42, skal den innen tre måneder etter at den har mottatt alle opplysningene nevnt i artikkel 145 nr. 2, oversende dem til tilsynsmyndighetene i vertsstaten og underrette det berørte forsikringsforetak om dette.

Tilsynsmyndigheten i hjemstaten skal også bekrefte at forsikringsforetaket oppfyller solvenskapitalkravet og minstekapitalkravet beregnet i samsvar med artikkel 100 og 129.

2. Dersom tilsynsmyndigheten i hjemstaten nekter å oversende opplysningene nevnt i artikkel 145 nr. 2 til tilsynsmyndighetene i vertsstaten, skal den innen tre måneder etter at den har mottatt alle opplysningene, begrunne avslaget overfor det berørte forsikringsforetak.

Et slikt avslag eller manglende svar åpner for klageadgang i hjemstaten.

3. Før forsikringsforetakets filial begynner sin virksomhet, skal tilsynsmyndigheten i vertsstaten, der det er aktuelt, innen to måneder etter at den har mottatt opplysningene nevnt i nr. 1, underrette tilsynsmyndigheten i hjemstaten om de vilkår som av allmenne hensyn skal gjelde for utøvelsen av virksomheten i vertsstaten. Tilsynsmyndigheten i hjemstaten skal oversende disse opplysningene til det berørte forsikringsforetak.

Forsikringsforetaket kan etablere filialen og begynne virksomheten fra den dato tilsynsmyndigheten i hjemstaten har mottatt slik melding, eller dersom det ikke er mottatt noen melding, så snart fristen fastsatt i første ledd er utløpt.

Avsnitt 2

Forsikringsforetaks adgang til å yte tjenester

Underavsnitt 1

Alminnelige bestemmelser

Artikkel 147

Forhåndsmelding til hjemstaten

Ethvert forsikringsforetak som har til hensikt å utøve virksomhet for første gang i en eller flere medlemsstater i henhold til adgangen til å yte tjenester, skal på forhånd sende melding til tilsynsmyndighetene i hjemstaten og angi hvilke typer risiko eller forpliktelser det planlegger å påta seg.

Artikkel 148

Melding fra hjemstaten

1. Tilsynsmyndighetene i hjemstaten skal innen en måned etter meldingen nevnt i artikkel 147, oversende følgende opplysninger til den eller de medlemsstater på hvis territorium foretaket har til hensikt å utøve sin virksomhet i henhold til adgangen til å yte tjenester:

- a) bevis som bekrefter at forsikringsforetaket oppfyller solvenskapitalkravet og minstekapitalkravet beregnet i samsvar med artikkel 100 og 129,
- b) hvilke forsikringsklasser forsikringsforetaket har tillatelse til å utøve virksomhet i,
- c) hvilke typer risiko eller forpliktelser forsikringsforetaket planlegger å påta seg i vertsstaten.

Samtidig skal tilsynsmyndighetene i hjemstaten underrette det berørte forsikringsforetak om denne meddelelsen.

2. Medlemsstater på hvis territorium et skadeforsikringsforetak har til hensikt å dekke risikoene i klasse 10 i vedlegg I del A, unntatt transportøransvaret, i henhold til adgangen til å yte tjenester, kan kreve at forsikringsforetaket framlegger følgende:

- a) navn og adresse på representanten omhandlet i artikkel 18 nr. 1 bokstav h),
- b) en erklæring som viser at det er blitt medlem av det nasjonale byrå og det nasjonale garantifond i vertsstaten.

3. Dersom tilsynsmyndigheten i hjemstaten ikke oversender opplysningene nevnt i nr. 1 innen den frist som er fastsatt der, skal den innen samme frist begrunne avslaget overfor foretaket.

Et slikt avslag eller manglende svar åpner for klageadgang i hjemstaten.

4. Forsikringsforetaket kan begynne sin virksomhet fra og med den dato foretaket er blitt underrettet om meddelelsen fastsatt i nr. 1 første ledd.

Artikkel 149

Endringer i risikoene eller forpliktelsene

Når forsikringsforetaket har til hensikt å gjøre en endring i opplysningene nevnt i artikkel 145, skal det følge framgangsmåten fastsatt i artikkel 147 og 148.

Underavsnitt 2

Ansvarsforsikring for motorvogn

Artikkel 150

Lovpliktig ansvarsforsikring for motorvogn

1. Når et skadeforsikringsforetak gjennom et forretningssted etablert i en medlemsstat dekker en risiko i klasse 10 i vedlegg I del A, unntatt transportøransvaret, som befinner seg i en annen medlemsstat, skal vertsstaten kreve at foretaket blir medlem av og deltar i finansieringen av dens nasjonale byrå og dens nasjonale garantifond.

2. Det finansielle bidraget omhandlet i nr. 1 skal bare betales for risikoer i klasse 10 i vedlegg I del A, unntatt transportøransvaret, som dekkes gjennom tjenesteyting. Bidraget skal beregnes på samme grunnlag som for skadeforsikringsforetak som dekker de samme risikoene gjennom et forretningssted etablert i medlemsstaten.

Beregningen skal foretas på grunnlag av forsikringsforetakets premieinntekt fra denne klassen i vertsstaten eller det antallet risikoer i denne klassen som dekkes der.

3. Vertsstaten kan kreve at et forsikringsforetak som yter tjenester, overholder denne medlemsstatens regler om dekning av forhøyede risikoer, i den utstrekning disse reglene gjelder for skadeforsikringsforetak som er etablert i medlemsstaten.

Artikkel 151

Likebehandling av personer som krever erstatning

Vertsstaten skal kreve at skadeforsikringsforetaket sikrer at personer som krever erstatning som følge av hendelser oppstått på dens territorium, ikke behandles mindre gunstig som følge av at foretaket dekker en risiko i klasse 10 i vedlegg 1 del A, unntatt transportøransvaret, gjennom tjenesteyting og ikke gjennom et forretningssted etablert i medlemsstaten.

Artikkel 152

Representant

1. For formålene omhandlet i artikkel 151 skal vertsstaten kreve at skadeforsikringsforetaket utpeker en representant som er bosatt eller etablert på dens territorium, og som skal innhente alle nødvendige opplysninger i forbindelse med erstatningskrav og ha vide nok fullmakter til å representere foretaket overfor personer som er påført skade og som kan kreve erstatning, herunder utbetaling av slik erstatning, og til å representere foretaket eller, dersom det er nødvendig, sørge for at det blir representert overfor domstolene og myndighetene i den medlemsstaten i forbindelse med slike erstatningskrav.

Det kan også kreves at representanten representerer skadeforsikringsforetaket overfor tilsynsmyndighetene i vertsstaten ved kontroll med at ansvarsforsikringspoliser for motorvogn foreligger og er gyldige.

2. Vertsstaten skal ikke pålegge representanten å utøve annen virksomhet på vegne av et skadeforsikringsforetak som har utpekt ham, enn det som er fastsatt i nr. 1.

3. Utpekingen av representanten skal ikke i seg selv innebære at det åpnes en filial i henhold til artikkel 145.

4. Dersom forsikringsforetaket har unnlatt å utpeke en representant, kan medlemsstatene gi sitt samtykke til at skaderepresentanten utpekt i henhold til artikkel 4 i direktiv 2000/26/EF, ivaretar den funksjon representanten skal ha i henhold til nr. 1 i denne artikkel.

Avsnitt 3

Kompetansen til tilsynsmyndighetene i vertsstaten

Underavsnitt 1

Forsikring

Artikkel 153

Språk

Tilsynsmyndigheten i vertsstaten kan kreve at de opplysningene den har tillatelse til å kreve om den virksomhet som forsikringsforetakene driver på medlemsstatens territorium, skal gis på det eller de offisielle språk som benyttes i medlemsstaten.

*Artikkel 154***Forhåndsmelding og forhåndsgodkjenning**

1. Vertsstaten skal ikke fastsette bestemmelser som krever forhåndsgodkjenning av eller løpende underretning om generelle og spesielle forsikringsvilkår, premietariffer eller, når det gjelder livsforsikring, det forsikringstekniske grunnlag som særlig anvendes ved beregning av premietariffer og forsikringstekniske avsetninger, eller blanketter og andre trykte dokumenter som forsikringsforetaket akter å anvende overfor forsikringstakerne.

2. Vertsstaten kan bare kreve at et forsikringsforetak som ønsker å utøve forsikringsvirksomhet på dens territorium, når som helst skal kunne legge fram forsikringsvilkår og andre dokumenter for det formål å føre tilsyn med at nasjonale bestemmelser om forsikringsavtaler overholdes, og dette kravet skal ikke gjøres til en forutsetning for at et forsikringsforetak kan utøve sin virksomhet.

3. Vertsstaten skal bare opprettholde eller innføre krav om forhåndsmelding om eller forhåndsgodkjenning av foreslåtte premieforhøyelser annet som del av en alminnelig priskontrollordning.

*Artikkel 155***Forsikringsforetak som ikke overholder lovbestemmelsene**

1. Dersom tilsynsmyndighetene i en vertsstat fastslår at et forsikringsforetak som har en filial eller utøver virksomhet i henhold til adgangen til å yte tjenester på statens territorium, ikke overholder de lovbestemmelser som får anvendelse på forsikringsforetaket i denne medlemsstaten, skal de kreve at forsikringsforetaket bringer uregelmessigheten til opphør.

2. Dersom det berørte forsikringsforetaket unnlater å treffe de nødvendige tiltak, skal tilsynsmyndighetene i den berørte medlemsstat underrette tilsynsmyndighetene i hjemstaten om dette.

Tilsynsmyndighetene i hjemstaten skal snarest treffe alle nødvendige tiltak for å sikre at det berørte forsikringsforetak bringer uregelmessigheten til opphør.

Tilsynsmyndighetene i hjemstaten skal underrette tilsynsmyndighetene i vertsstaten om tiltakene som er truffet.

3. Dersom forsikringsforetaket, til tross for tiltakene truffet av hjemstaten eller fordi tiltakene viser seg å være utilstrekkelige eller mangler helt i denne medlemsstaten, fortsetter å overtre gjeldende lovbestemmelser i vertsstaten, kan tilsynsmyndighetene i vertsstaten, etter å ha underrettet tilsynsmyndighetene i hjemstaten, treffe hensiktsmessige tiltak for å forhindre eller straffe nye uregelmessigheter og, i den utstrekning det er strengt nødvendig, forhindre at foretaket inngår nye forsikringsavtaler på vertsstatens territorium.

Medlemsstatene skal sørge for at de rettsdokumenter som er nødvendige for å treffe tiltakene, kan forkynnes på deres territorium for forsikringsforetakene.

4. Nr. 1, 2 og 3 skal ikke berøre de berørte medlemsstatenes myndighet til å treffe hensiktsmessige nødtiltak for å hindre eller straffe uregelmessigheter på sitt territorium. Dette omfatter muligheten til å forhindre at et forsikringsforetak inngår nye forsikringsavtaler på deres territorium.

5. Nr. 1, 2 og 3 skal ikke berøre medlemsstatenes rett til å straffe lovbrudd på sitt territorium.

6. Dersom forsikringsforetaket som har begått lovovertrедelsen, har et etablert forretningssted eller innehar eiendom i den berørte medlemsstaten, kan tilsynsmyndighetene i denne medlemsstaten i samsvar med nasjonal lovgivning iverksette de nasjonale forvaltningsmessige sanksjoner som er fastsatt for slike lovbrudd, overfor det etablerte forretningsstedet eller eiendommen.

7. Ethvert tiltak som treffes i henhold til nr. 2–6, og som medfører restriksjoner på adgangen til å utøve forsikringsvirksomhet, skal være behørig begrunnet og meddeles det berørte forsikringsforetaket.

8. Forsikringsforetakene skal på anmodning fra tilsynsmyndighetene i vertsstaten framlegge alle dokumenter som kreves av dem med hensyn til gjennomføringen av nr. 1–7, i den utstrekning forsikringsforetak med hovedkontor i denne medlemsstaten også er forpliktet til dette.

9. Medlemsstatene skal underrette Kommisjonen om antallet og hvilke typer tilfeller som har ført til avslag i henhold til artikkel 146 og 148, der det også er truffet tiltak i samsvar med nr. 4 i denne artikkel.

På grunnlag av disse opplysningene skal Kommisjonen hvert annet år underrette Den europeiske komité for forsikring og tjenestepensjoner.

*Artikkel 156***Reklame**

Forsikringsforetak med hovedkontor i en medlemsstat kan gjennom alle tilgjengelige kommunikasjonsmidler reklamere for sine tjenester i vertsstaten, forutsatt at foretaket overholder de regler for denne reklamens form og innhold som er vedtatt av hensyn til allmennhetens interesse.

*Artikkel 157***Skatt på premier**

1. Med forbehold for senere harmonisering skal alle forsikringsavtaler pålegges bare indirekte skatter og parafiskale avgifter på forsikringspremier i medlemsstaten der risikoen eller forpliktelsen består.

Med hensyn til første ledd skal løsøre i en bygning som ligger på en medlemsstats territorium, med unntak av løsøre som er i kommersiell transitt, utgjøre en risiko som består i denne medlemsstaten, selv om bygningen og dens innhold ikke er dekket av samme forsikringspolise.

Når det gjelder Spania, skal en forsikringsavtale også omfattes av de lovfestede tilleggsavgifter til fordel for det spanske organ «Consorcio de Compensación de Seguros» til utførelse av dets oppgaver i forbindelse med erstatning for tap som følge av ekstraordinære hendelser i denne medlemsstat.

2. Lovgivningen som får anvendelse på avtalen i henhold til artikkel 178 i dette direktiv og forordning (EF) nr. 593/2008, skal ikke berøre gjeldende skattebestemmelser.

3. Hver medlemsstat skal anvende sine nasjonale bestemmelser på de forsikringsforetak som påtar seg risikoer eller forpliktelser på dens territorium med hensyn til innkreving av indirekte skatter og parafiskale avgifter som skal pålegges i henhold til nr. 1.

Underavsnitt 2

Gjenforsikring

Artikkel 158

Gjenforsikringsforetak som ikke overholder lovbestemmelsene

1. Dersom tilsynsmyndighetene i en vertsstat fastslår at et gjenforsikringsforetak som har en filial eller utøver virksomhet i henhold til adgangen til å yte tjenester på statens territorium, ikke overholder de lovbestemmelser som får anvendelse på gjenforsikringsforetaket i denne medlemsstaten, skal de kreve at gjenforsikringsforetaket bringer uregelmessigheten til opphør. Tilsynsmyndighetene skal samtidig underrette tilsynsmyndighetene i hjemstaten om sine funn.

2. Dersom gjenforsikringsforetaket, til tross for tiltakene truffet av hjemstaten eller fordi slike tiltak viser seg å være utilstrekkelige, fortsetter å overtre gjeldende lovbestemmelser i vertsstaten, kan tilsynsmyndighetene i vertsstaten, etter å ha underrettet tilsynsmyndighetene i hjemstaten, treffe hensiktsmessige tiltak for å forhindre eller straffe nye uregelmessigheter og, i den utstrekning det er strengt nødvendig, forhindre at gjenforsikringsforetaket inngår nye gjenforsikringsavtaler på vertsstatens territorium.

Medlemsstatene skal sørge for at de rettsdokumenter som er nødvendige for å treffe tiltakene, kan forkynnes på deres territorium for gjenforsikringsforetakene.

3. Alle tiltak som treffes i henhold til nr. 1 og 2, og som medfører sanksjoner mot eller restriksjoner på adgangen til å utøve gjenforsikringsvirksomhet, skal være begrunnet og meddeles det berørte gjenforsikringsforetaket.

Avsnitt 4

Statistiske opplysninger

Artikkel 159

Statistiske opplysninger om grensekryssende virksomhet

Ethvert forsikringsforetak skal underrette vedkommende tilsynsmyndighet i hjemstaten, særskilt for virksomhet som utøves i henhold til etableringsretten og adgangen til å yte tjenester, om størrelsen på premiebeløp, erstatningsbeløp og provisjonsbeløp, uten fradrag for gjenforsikring, for hver medlemsstat som følger:

- a) for skadeforsikring, for hver gruppe av klasser som fastsatt i vedlegg V,
- b) for livsforsikring, for hver av klassene I til IX som fastsatt i vedlegg II.

Med hensyn til klasse 10 i vedlegg I del A, bortsett fra transportøransvaret, skal det berørte foretak også underrette tilsynsmyndigheten om skadefrekvensen og de gjennomsnittlige erstatningskostnader.

Tilsynsmyndigheten i hjemstaten skal innen rimelig tid oversende opplysningene omhandlet i første og annet ledd samlet til tilsynsmyndighetene i hver av de berørte medlemsstater som anmoder om det.

Avsnitt 5

Behandling av avtaler inngått av filialer i forbindelse med framgangsmåter for avvikling

Artikkel 160

Avvikling av forsikringsforetak

Dersom et forsikringsforetak blir avviklet, skal forpliktelser som følger av avtaler tegnet gjennom en filial eller i henhold til adgangen til å yte tjenester, oppfylles på samme måte som forpliktelsene som følger av vedkommende foretaks øvrige forsikringsavtaler, uten hensyn til de forsikredes eller de begunstigedes nasjonalitet.

Artikkel 161

Avvikling av gjenforsikringsforetak

Dersom et gjenforsikringsforetak blir avviklet, skal forpliktelser som følger av avtaler tegnet gjennom en filial eller i henhold til adgangen til å yte tjenester, oppfylles på samme måte som forpliktelsene som følger av vedkommende foretaks øvrige gjenforsikringsavtaler.

KAPITTEL IX

Filialer som er etablert i Fellesskapet og som hører til forsikrings- eller gjenforsikringsforetak med hovedkontor utenfor Fellesskapet

Avsnitt 1

Adgang til å starte virksomhet*Artikkel 162***Prinsipper for tillatelse og vilkår**

1. Medlemsstatene skal, for foretak med hovedkontor utenfor Fellesskapet, gjøre adgangen til virksomhet omhandlet i artikkel 2 nr. 1 første ledd betinget av tillatelse.
2. En medlemsstat kan gi tillatelse dersom foretaket oppfyller minst følgende vilkår:
 - a) det har rett til å utøve forsikringsvirksomhet i henhold til sin nasjonale lovgivning,
 - b) det oppretter en filial på territoriet til den medlemsstat der det søkes om tillatelse,
 - c) det forplikter seg til å opprette særskilt regnskap på filialens hovedkontor for den virksomhet som utøves der, og å oppbevare alle forretningsdokumenter der,
 - d) det utpeker en generalagent som skal godkjennes av tilsynsmyndighetene,
 - e) det har til rådighet, i medlemsstaten der det søkes om tillatelse, eiendeler tilsvarende et beløp som er minst like høyt som halvparten av den absolutte nedre grense fastsatt i artikkel 129 nr. 1 bokstav d) med hensyn til minstekapitalkravet, og avsetter en firedel av denne absolutte nedre grense som sikkerhet,
 - f) det forplikter seg til å dekke solvenskapitalkravet og minstekapitalkravet i samsvar med kravene omhandlet i artikkel 100 og 128,
 - g) det oppgir navn og adresse til skaderepresentanten som er oppnevnt i hver medlemsstat unntatt den medlemsstaten der det søkes om tillatelse, dersom risikoene som skal dekkes, står oppført i klasse 10 i vedlegg 1 del A, unntatt transportøransvaret,
 - h) det framlegger en virksomhetsplan i samsvar med bestemmelsene i artikkel 163,
 - i) det oppfyller kravene til foretaksstyring fastsatt i kapittel IV avsnitt 2.

3. Med «filial» menes i dette kapittel permanent tilstedeværelse på en medlemsstats territorium av et foretak som omhandlet i nr. 1, som får tillatelse i denne medlemsstaten og utøver forsikringsvirksomhet.

*Artikkel 163***Filialens virksomhetsplan**

1. Filialens virksomhetsplan omhandlet i artikkel 162 nr. 2 bokstav h) skal inneholde følgende:
 - a) hvilke typer risiko eller forpliktelser foretaket vil påta seg,
 - b) hovedprinsippene for gjenforsikring,
 - c) anslag over framtidig solvenskapitalkrav, som fastsatt i kapittel VI avsnitt 4, på grunnlag av en balanseprognose samt beregningsmetoden benyttet til å frambringe disse anslagene,
 - d) anslag over framtidig minstekapitalkrav, som fastsatt i kapittel VI avsnitt 5, på grunnlag av en balanseprognose samt beregningsmetoden benyttet til å frambringe disse anslagene,
 - e) status for foretakets tellende ansvarlige kapital og tellende basiskapital med hensyn til solvenskapitalkravet og minstekapitalkravet som omhandlet i kapittel VI avsnitt 4 og 5,
 - f) anslag over kostnader til oppbygging av administrasjonen og andre nødvendige foretaksfunksjoner, de økonomiske midlene som er beregnet til dekning av dette, og, dersom risikoene som skal dekkes, er klassifisert i klasse 18 i vedlegg I del A, de midler forsikringsforetaket har til rådighet for å yte assistansen.
 - g) opplysninger om strukturen i systemet for risikostyring og internkontroll.
2. I tillegg til de kravene som er fastsatt i nr. 1, skal virksomhetsplanen for de første tre regnskapsårene inneholde
 - a) balanseprognose,
 - b) anslag over de økonomiske midler som er ment å dekke forsikringstekniske avsetninger, minstekapitalkrav og solvenskapitalkrav,
 - c) for skadeforsikring
 - i) anslag over administrasjonskostnadene unntatt kostnadene til oppbygging av administrasjonen, særlig alminnelige løpende kostnader og provisjoner,
 - ii) anslag over premier eller bidrag og erstatningsutbetalinger,
 - d) for livsforsikring, en plan med detaljerte anslag over inntekter og utgifter for direkte forsikringsvirksomhet, mottatt gjenforsikring og avgitt gjenforsikring.

3. Når det gjelder livsforsikring, kan medlemsstatene kreve løpende underretning fra forsikringsforetakene om det forsikringstekniske grunnlaget for beregningen av premietariffer og forsikringstekniske avsetninger, uten at dette kan gjøres til en forutsetning for at livsforsikringsforetaket kan utøve sin virksomhet.

Artikkel 164

Overdragelse av forsikringsportefølje

1. På vilkår fastsatt i nasjonal lovgivning skal medlemsstatene gi filialer som er etablert på deres territorium og omfattet av dette kapittel, tillatelse til å overdra hele eller deler av sin forsikringsportefølje til et mottakende foretak som er etablert i samme medlemsstat, dersom tilsynsmyndighetene i denne medlemsstat, eller eventuelt tilsynsmyndighetene i medlemsstaten omhandlet i artikkel 167, bekrefter at det mottakende foretak etter overdragelsen har tilstrekkelig tellende ansvarlig kapital til å dekke solvenskapitalkravet omhandlet i artikkel 100 første ledd.

2. På vilkår fastsatt i nasjonal lovgivning skal medlemsstatene gi filialer som er etablert på deres territorium og omfattet av dette kapittel, tillatelse til å overdra hele eller deler av sin forsikringsportefølje til et forsikringsforetak som har hovedkontor i en annen medlemsstat, dersom tilsynsmyndighetene i denne medlemsstat bekrefter at det mottakende foretak etter overdragelsen har tilstrekkelig tellende ansvarlig kapital til å dekke solvenskapitalkravet omhandlet i artikkel 100 første ledd.

3. Dersom en medlemsstat på vilkår fastsatt i nasjonal lovgivning gir filialer som er etablert på dens territorium og omfattet av dette kapittel, tillatelse til å overdra hele eller deler av sin forsikringsportefølje til en filial som er omfattet av dette kapittel og etablert på territoriet til en annen medlemsstat, skal den forsikre seg om at tilsynsmyndighetene i medlemsstaten der det mottakende foretak ligger, eller eventuelt tilsynsmyndighetene i medlemsstaten omhandlet i artikkel 167, bekrefter

- a) at det mottakende foretak etter overdragelsen har tilstrekkelig tellende ansvarlig kapital til å dekke solvenskapitalkravet,
- b) at slik overdragelse er tillatt etter lovgivningen i medlemsstaten der det mottakende foretak ligger, og
- c) at denne medlemsstaten har gitt sitt samtykke til overdragelsen.

4. I tilfellene omhandlet i nr. 1–3 skal den medlemsstat der den avgivende filial ligger, gi tillatelse til overdragelsen etter å ha innhentet samtykke fra tilsynsmyndighetene i den medlemsstat der risikoen eller forpliktelsen består, når dette ikke er den medlemsstat der den avgivende filial ligger.

5. Tilsynsmyndighetene i de medlemsstater som rådspørres, skal avgi uttalelse eller gi samtykke til tilsynsmyndighetene i hjemstaten til den avgivende filial innen tre måneder etter at anmodningen er mottatt. Dersom de rådspurte myndigheter ikke har svart innen utløpet av fristen, anses dette som en positiv uttalelse eller et stilltiende samtykke.

6. En overdragelse som tillates i samsvar med nr. 1–5, skal offentliggjøres i henhold til nasjonal lovgivning i medlemsstaten der risikoen eller forpliktelsen består.

Overdragelsen skal uten videre gjøres gjeldende overfor forsikringstakerne, de forsikrede og enhver annen person som har rettigheter eller plikter i henhold til de overdratte avtalene.

Artikkel 165

Forsikringstekniske avsetninger

Medlemsstatene skal pålegge foretakene å opprette tilstrekkelige forsikringstekniske avsetninger til å dekke de forsikrings- og gjenforsikringsforpliktelser de har påtatt seg på deres territorier, beregnet i henhold til kapittel VI avsnitt 2. Medlemsstatene skal pålegge foretakene å verdsette sine eiendeler og forpliktelser i samsvar med kapittel VI avsnitt 1 og fastsette sin ansvarlige kapital i samsvar med kapittel VI avsnitt 3.

Artikkel 166

Solvenskapitalkrav og minstekapitalkrav

1. Hver medlemsstat skal pålegge filialer som er etablert på dens territorium, å ha til rådighet en tellende ansvarlig kapital bestående av postene omhandlet i artikkel 98 nr. 3.

Solvenskapitalkravet og minstekapitalkravet skal beregnes i samsvar med bestemmelsene i kapittel VI, avsnitt 4 og 5.

Ved beregning av solvenskapitalkravet og minstekapitalkravet innen både livsforsikring og skadeforsikring skal det imidlertid bare tas hensyn til den virksomhet som utøves av den berørte filialen.

2. Den tellende basiskapitalen som er nødvendig for å dekke minstekapitalkravet, og den absolutte nedre grense for minstekapitalkravet skal være i samsvar med artikkel 98 nr. 4.

3. Den tellende basiskapitalen skal ikke være mindre enn halvparten av den absolutte nedre grense i henhold til artikkel 129 nr. 1 bokstav d).

Den sum som avsettes som sikkerhet i samsvar med artikkel 162 nr. 2 bokstav e), skal medregnes i den tellende basiskapitalen til dekning av minstekapitalkravet.

4. Eiendeler som tilsvarende solvenskapitalkravet skal, inntil et beløp tilsvarende minstekapitalkravet, beholdes i medlemsstaten der virksomheten utøves, og det resterende beløp skal beholdes i Fellesskapet.

*Artikkel 167***Fordeler for foretak som har fått tillatelse i mer enn én medlemsstat**

1. Ethvert foretak som har søkt om eller fått tillatelse fra mer enn én medlemsstat, kan søke om følgende fordeler, som bare kan innvilges samlet:

- a) solvenskapitalkravet omhandlet i artikkel 166 skal beregnes i forhold til den samlede virksomhet foretaket utøver i Fellesskapet,
- b) den sikkerhet som kreves i henhold til artikkel 162 nr. 2 bokstav e), skal stilles bare i en av medlemsstatene,
- c) eiendeler som tilsvarer minstekapitalkravet, kan i henhold til artikkel 134 beholdes i hvilken som helst av de medlemsstater der foretaket utøver sin virksomhet.

I tilfellene omhandlet i første ledd bokstav a) skal bare den virksomhet som utøves av alle filialer som er etablert i Fellesskapet, tas i betraktning ved beregningen.

2. Søknad om å kunne benytte seg av fordelene nevnt i nr. 1 skal rettes til tilsynsmyndighetene i de berørte medlemsstatene. I søknaden skal det oppgis hvilken myndighet i medlemsstaten som i framtiden skal føre tilsyn med filialenes solvens med hensyn til deres samlede virksomhet i Fellesskapet. Foretakets valg av myndighet skal begrunnes i søknaden.

Sikkerhetsbeløpet omhandlet i artikkel 162 nr. 2 bokstav e) skal avsettes i den berørte medlemsstat.

3. Fordelene omhandlet i nr. 1 kan innvilges bare med samtykke fra tilsynsmyndighetene i alle medlemsstater søknaden er rettet til.

Fordelene skal få virkning fra det tidspunkt den valgte tilsynsmyndighet underretter de andre tilsynsmyndighetene om at den påtar seg å føre tilsyn med filialenes solvens med hensyn til deres samlede virksomhet i Fellesskapet.

Den valgte tilsynsmyndigheten skal innhente hos de andre medlemsstatene de opplysninger som er nødvendige for å kunne føre tilsyn med den samlede solvens for de filialer som er etablert på deres territorium.

4. På initiativ fra en eller flere av de berørte medlemsstatene skal fordelene som er gitt i henhold til nr. 1, 2 og 3, tilbakekalles samtidig av alle berørte medlemsstater.

*Artikkel 168***Regnskap, tilsyn og statistiske opplysninger samt foretak som er i vanskeligheter**

I dette avsnitt får artikkel 34, artikkel 139 nr. 3 og artikkel 140 og 141 anvendelse.

Når det gjelder anvendelsen av artikkel 137–139 i tilfeller der et foretak kvalifiserer til fordelene omhandlet i artikkel 167 nr. 1, 2 og 3, skal tilsynsmyndighetene som er ansvarlig for å føre tilsyn med solvensen til filialer etablert i Fellesskapet med hensyn til deres samlede virksomhet, behandles på samme måte som tilsynsmyndighetene i den medlemsstat der hovedkontoret til et foretak som er etablert i Fellesskapet, ligger.

*Artikkel 169***Skille mellom livsforsikringsvirksomhet og skadeforsikringsvirksomhet**

1. Filialer omhandlet i dette avsnitt skal ikke samtidig utøve livsforsikringsvirksomhet skadeforsikringsvirksomhet i samme medlemsstat.

2. Som unntak fra nr. 1 kan medlemsstatene bestemme at filialer nevnt i dette avsnitt som på den relevante dato nevnt i artikkel 73 nr. 5 første ledd utøvde begge former for virksomhet samtidig i en medlemsstat, fortsatt kan gjøre det i denne medlemsstaten, forutsatt at hver form for virksomhet har separat forvaltning i samsvar med artikkel 74.

3. Enhver medlemsstat som etter artikkel 73 nr. 5 annet ledd har pålagt foretak etablert på dens territorium å innstille den samtidige utøvelsen av de former for virksomhet de utøvde på den relevante datoen nevnt i artikkel 73 nr. 5 første ledd, skal også stille dette kravet til filialene omhandlet i dette avsnitt som er etablert på dens territorium og samtidig utøver begge former for virksomhet der.

Medlemsstatene kan bestemme at filialene omhandlet i dette avsnitt med et hovedkontor som samtidig utøver begge former for virksomhet, og som på datoene nevnt i artikkel 73 nr. 5 første ledd, utøvde utelukkende livsforsikringsvirksomhet på territoriet til en medlemsstat, kan fortsette sin virksomhet der. Dersom foretaket ønsker å utøve skadeforsikringsvirksomhet på dette territoriet, kan det utøve livsforsikringsvirksomhet bare gjennom et datterforetak.

*Artikkel 170***Tilbakekalling av tillatelse til foretak med tillatelse i mer enn én medlemsstat**

Dersom en tillatelse tilbakekalles av myndigheten omhandlet i artikkel 167 nr. 2, skal denne myndigheten underrette tilsynsmyndighetene i de andre medlemsstatene der foretaket utøver virksomhet, og disse myndigheter skal treffe de nødvendige tiltak.

Dersom tillatelsen blir tilbakekalt på grunn av utilstrekkelig samlet solvens som fastsatt av medlemsstatene som innvilget søknaden omhandlet i artikkel 167, skal medlemsstatene som ga sitt samtykke, også tilbakekalle sine tillatelser.

*Artikkel 171***Avtaler med tredjestater**

I avtaler som inngås med en eller flere tredjestater i samsvar med traktaten, kan Fellesskapet gi samtykke til å anvende bestemmelser som er forskjellige fra dem som er fastsatt i dette avsnitt, på betingelse av gjensidighet, for å sikre tilstrekkelig vern av forsikringstakere og forsikrede i medlemsstatene.

Avsnitt 2**Gjenforsikring***Artikkel 172***Ekvivalens**

1. Kommisjonen skal vedta gjennomføringstiltak som angir kriteriene for vurdering av hvorvidt en tredjestats solvensregler som anvendes på gjenforsikringsvirksomheten til foretak som har sitt hovedkontor i denne tredjestaten, er ekvivalente med dem som er fastsatt i avdeling I.

Disse tiltakene, som har som formål å endre ikke-grunnleggende bestemmelser i dette direktiv ved å utfylle det, skal vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll som omhandlet i artikkel 301 nr. 3.

2. Kommisjonen kan, etter framgangsmåten med forskriftskomite omhandlet i artikkel 301 nr. 2, samtidig som den tar hensyn til kriteriene vedtatt i samsvar med nr. 1, treffe beslutning om hvorvidt en tredjestats solvensregler som anvendes på gjenforsikringsvirksomheten til foretak som har sitt hovedkontor i denne tredjestaten, er ekvivalente med dem som er fastsatt i avdeling I.

Slike beslutninger skal gjennomgås regelmessig.

3. Dersom det i samsvar med nr. 2 anses at en tredjestats solvensregler er ekvivalente med dem som er fastsatt i dette direktiv, skal gjenforsikringsavtaler inngått med foretak som har sitt hovedkontor i denne tredjestaten, behandles på samme måte som gjenforsikringsavtaler inngått med foretak som har fått tillatelse i henhold til dette direktiv.

*Artikkel 173***Forbud mot pantsetting av eiendeler**

Medlemsstatene skal ikke beholde eller innføre et system med bruttoreserver for etablering av forsikringstekniske avsetninger som krever at eiendeler stilles som sikkerhet for ikke opptjente premier og avsetninger for utestående krav når gjenforsikreren er et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak i en tredjestat hvis solvensregler i henhold til artikkel 172 anses å være ekvivalente med dem som er fastsatt i dette direktiv.

*Artikkel 174***Prinsipper og bestemmelser for utøvelse av gjenforsikringsvirksomhet**

Medlemsstatene skal ikke anvende bestemmelser overfor gjenforsikringsforetak i tredjestater som starter eller utøver gjenforsikringsvirksomhet på deres territorium, som fører til en gunstigere behandling av disse foretakene enn den som innrømmes gjenforsikringsforetak som har sitt hovedkontor på deres territorium.

*Artikkel 175***Avtaler med tredjestater**

1. Kommisjonen kan framlegge forslag for Rådet om å innlede forhandlinger om avtaler med en eller flere tredjestater om metodene for å føre tilsyn med

a) gjenforsikringsforetak i tredjestater som utøver gjenforsikringsvirksomhet i Fellesskapet,

b) gjenforsikringsforetak i Fellesskapet som utøver gjenforsikringsvirksomhet på en tredjestats territorium.

2. Avtalene nevnt i nr. 1 skal, med forbehold om ekvivalente tilsynsregler, særlig søke å sikre en effektiv markedsadgang for gjenforsikringsforetak på territoriet til hver av avtalepartene og legge til rette for gjensidig godkjenning av tilsynsregler og tilsynspraksis når det gjelder gjenforsikring. De skal også søke å sikre at

a) tilsynsmyndighetene i medlemsstatene kan framskaffe de opplysninger som er nødvendige for tilsyn med gjenforsikringsforetak som har sitt hovedkontor i Fellesskapet og utøver virksomhet på territoriet til berørte tredjestater,

b) tilsynsmyndighetene i tredjestater kan framskaffe de opplysninger som er nødvendige for tilsyn med gjenforsikringsforetak som har sitt hovedkontor på deres territorium og utøver virksomhet i Fellesskapet.

3. Uten at det berører traktatens artikkel 300 nr. 1 og 2, skal Kommisjonen med bistand fra Den europeiske komité for forsikring og tjenestepensjoner gjennomgå utfallet av forhandlingene omhandlet i nr. 1 i denne artikkel og den situasjonen som følger av det.

KAPITTEL X***Datterforetak av forsikrings- og gjenforsikringsforetak som er underlagt en tredjestats lovgivning, og disse foretaks erverv av eierandeler****Artikkel 176***Opplysninger fra medlemsstatene til Kommisjonen**

Tilsynsmyndighetene i medlemsstatene skal underrette Kommisjonen og tilsynsmyndighetene i de andre medlemsstatene om enhver tillatelse som gis et direkte eller indirekte datterforetak av ett eller flere morforetak som er underlagt en tredjestats lovgivning.

Slik underretning skal også omfatte opplysninger om den berørte gruppens oppbygning.

Dersom et foretak som er underlagt en tredjestats lovgivning, erverver en eierandel i et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak med tillatelse i Fellesskapet som vil gjøre dette forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket til et datterforetak av førstnevnte foretak, skal tilsynsmyndighetene i hjemstaten underrette Kommisjonen og tilsynsmyndighetene i de andre medlemsstatene.

Artikkel 177

Tredjestaters behandling av forsikringsforetak og gjenforsikringsforetak fra Fellesskapet

1. Medlemsstatene skal underrette Kommisjonen om generelle vanskeligheter som deres forsikrings- eller gjenforsikringsforetak møter ved etablering og utøvelse av virksomhet i en tredjestat.

2. Kommisjonen skal med jevne mellomrom framlegge en rapport for Rådet der den gjennomgår den behandling forsikrings- eller gjenforsikringsforetak med tillatelse i Fellesskapet gis i tredjestater med hensyn til

- a) etablering i tredjestater av forsikrings- eller gjenforsikringsforetak med tillatelse i Fellesskapet,
- b) erverv av eierandeler i forsikrings- eller gjenforsikringsforetak i tredjestater,
- c) utøvelse av forsikrings- eller gjenforsikringsvirksomhet gjennom slike etablerte foretak,
- d) yting av forsikrings- eller gjenforsikringstjenester over landegrensene fra Fellesskapet til tredjestater.

Kommisjonen skal oversende rapportene til Rådet, eventuelt sammen med hensiktsmessige forslag eller anbefalinger.

AVDELING II

SÆRLIGE BESTEMMELSER FOR FORSIKRING OG GJENFORSIKRING

KAPITTEL I

Gjeldende lovgivning og vilkår for direkte forsikringsavtaler

Avsnitt 1

Gjeldende lovgivning

Artikkel 178

Gjeldende lovgivning

Enhver medlemsstat som ikke omfattes av forordning (EF) nr. 593/2008, skal anvende bestemmelsene i den forordning til å fastsette hvilken lovgivning som får anvendelse på forsikringsavtaler som omfattes av artikkel 7 i nevnte forordning.

Avsnitt 2

Lovpliktig forsikring

Artikkel 179

Tilknyttede forpliktelser

1. Foretak innen skadeforsikring kan tilby og inngå avtaler om lovpliktig forsikring i samsvar med vilkårene fastsatt i denne artikkel.

2. Når en medlemsstat pålegger plikt til å tegne forsikring, oppfyller avtalen denne plikten bare når den er i samsvar med de særskilte bestemmelsene medlemsstaten har fastsatt for den aktuelle forsikringen.

3. Når en medlemsstat krever lovpliktig forsikring og forsikringsforetaket skal melde eventuelt bortfall av dekning til tilsynsmyndighetene, kan slikt bortfall gjøres gjeldende overfor skadelidt tredjemann bare på de vilkår som er fastsatt av medlemsstaten.

4. Hver medlemsstat skal underrette Kommisjonen om de risikoer som omfattes av forsikringsplikten i henhold til nasjonal lovgivning, og angi

- a) de særskilte lovbestemmelsene som gjelder for vedkommende forsikring,
- b) de opplysninger som skal gis i det bevis som skadeforsikringsforetaket skal utstede til den forsikrede når medlemsstaten krever dokumentasjon på at forsikringsplikten er oppfylt.

En medlemsstat kan kreve at de opplysninger som omhandles i første ledd bokstav b), skal omfatte en erklæring fra forsikringsforetaket om at avtalen oppfyller de særskilte bestemmelsene som gjelder for vedkommende forsikring.

Kommisjonen skal offentliggjøre opplysningene omhandlet i første ledd bokstav b) i *Den europeiske unions tidende*.

Avsnitt 3

Allmenne hensyn

Artikkel 180

Allmenne hensyn

Verken medlemsstaten der risikoen består, eller medlemsstaten der forpliktelsen består, kan hindre en forsikringstaker i å inngå en avtale med et forsikringsforetak som har tillatelse på vilkårene fastsatt i artikkel 14, forutsatt at avtalen ikke er inngått i strid med gjeldende lovbestemmelser begrunnet i allmenne hensyn i medlemsstaten der risikoen eller forpliktelsen består.

Avsnitt 4

Forsikringsvilkår og premietariffer*Artikkel 181***Skadeforsikring**

1. Medlemsstatene skal ikke kreve forhåndsgodkjenning av eller løpende underretning om generelle og spesielle forsikringsvilkår, premietariffer eller blanketter og andre trykte dokumenter som forsikringsforetaket akter å anvende overfor forsikringstakerne.

Medlemsstatene kan kreve at slike forsikringsvilkår og andre dokumenter når som helst skal kunne legges fram, men bare for det formål å føre tilsyn med at nasjonale bestemmelser om forsikringsavtaler overholdes. Disse kravene skal ikke gjøres til en forutsetning for at forsikringsforetaket kan utøve sin virksomhet.

2. En medlemsstat som pålegger plikt til å tegne forsikring, kan kreve at forsikringsforetak underretter sin tilsynsmyndighet om de generelle og spesielle vilkårene for denne forsikringen før de tar dem i bruk.

3. Medlemsstatene skal bare opprettholde eller innføre krav om forhåndsmelding om eller forhåndsgodkjenning av foreslåtte premieforhøyelser som del av en alminnelig priskontrollordning.

*Artikkel 182***Livsforsikring**

Medlemsstatene skal ikke kreve forhåndsgodkjenning av eller løpende underretning om generelle og spesielle forsikringsvilkår, premietariffer, det forsikringstekniske grunnlag som særlig anvendes ved beregning av premietariffer og forsikringstekniske avsetninger, eller blanketter og andre trykte dokumenter som livsforsikringsforetaket akter å anvende overfor forsikringstakerne.

Hjemstaten kan imidlertid utelukkende med det formål å føre tilsyn med at nasjonale bestemmelser om forsikringstekniske prinsipper overholdes, kreve løpende underretning om det forsikringstekniske grunnlag som anvendes særlig ved beregning av premietariffer og forsikringstekniske avsetninger. Disse kravene skal ikke gjøres til en forutsetning for at forsikringsforetaket kan utøve sin virksomhet.

Avsnitt 5

Opplysninger til forsikringstakere

Underavsnitt 1

Skadeforsikring*Artikkel 183***Generelle opplysninger til forsikringstakere**

1. Før en skadeforsikringsavtale inngås, skal forsikringstakeren underrettes av skadeforsikringsforetaket om

- a) den lovgivning som får anvendelse på avtalen dersom partene ikke kan velge dette fritt,
- b) det faktum at partene fritt kan velge den lovgivning som får anvendelse, og hvilken lovgivning forsikringsgiver foreslår.

Forsikringsforetaket skal også underrette forsikringstaker om bestemmelsene om behandling av klager fra forsikringstakere i forbindelse med avtalen, herunder om det finnes en klageinstans, uten at dette berører forsikringstakers mulighet til å ta rettslige skritt.

2. Forpliktelsene nevnt i nr. 1 får bare anvendelse når forsikringstaker er en fysisk person.

3. Nærmere gjennomføringsregler for nr. 1 og 2 skal fastsettes av den medlemsstat der risikoen består.

*Artikkel 184***Ytterligere opplysninger i forbindelse med skadeforsikring som tilbys i henhold til etableringsretten eller adgangen til å yte tjenester**

1. Når skadeforsikring tilbys i henhold til etableringsretten eller adgangen til å yte tjenester, skal forsikringstakeren, før forpliktelsen inngås, underrettes om i hvilken medlemsstat det hovedkontor eller eventuelt den filial ligger som avtalen skal inngås med.

Dersom dokumenter utleveres til forsikringstakeren, skal de inneholde opplysningene omhandlet i første ledd.

Forpliktelsene omhandlet i første og annet ledd skal ikke gjelde store risikoer.

2. Avtalen og ethvert annet dokument som gir dekning, samt forsikringssøknaden dersom den er bindende for forsikringstakeren, skal inneholde adressen til hovedkontoret og eventuelt filialen til det skadeforsikringsforetaket som gir dekning.

Medlemsstatene kan kreve at dokumentene omhandlet i første ledd i dette nummer også skal inneholde navnet og adressen til representanten for skadeforsikringsforetaket omhandlet i artikkel 148 nr. 2 bokstav a).

Underavsnitt 2

Livsforsikring

Artikkel 185

Opplysninger til forsikringstakere

1. Før livsforsikringsavtalen inngås, skal forsikringstakeren minst gis de opplysninger som er angitt i nr. 2–4.

2. Følgende opplysningerskal gis om livsforsikringsforetaket:

- a) foretakets navn og juridiske form,
- b) navn på den medlemsstat der hovedkontoret og eventuelt filialen avtalen inngås med, ligger,
- c) hovedkontorets adresse og eventuelt adressen til filialen som avtalen inngås med,
- d) en konkret henvisning til rapporten om solvens og finansiell stilling fastsatt i artikkel 51, som gir forsikringstakeren enkel tilgang til disse opplysningene.

3. Følgende opplysninger skal gis om forpliktelsen:

- a) definisjon av hver ytelse og opsjon,
- b) avtalens løpetid,
- c) regler for oppsigelse av avtalen,
- d) regler for betaling av premier og premieperiode,
- e) regler for beregning og fordeling av overskudd,
- f) angivelse av gjenkjøpsverdi og fripoliseverdi og i hvilken grad disse er garantert,
- g) opplysninger om premier for de enkelte ytelser, både for hovedytelser og tilleggsytelser, når slike opplysninger kan være hensiktsmessige,
- h) angivelse av referanseverdier som anvendes i forsikringsavtaler med investeringsvalg,
- i) angivelse av arten av de eiendeler forsikringsavtaler med investeringsvalg er basert på,
- j) regler for utøvelse av oppsigelsesretten,
- k) generelle opplysninger om skatteregler som gjelder for denne type poliser,

l) bestemmelser om behandling av klager fra forsikringstakere, forsikrede eller dem som er begunstiget etter avtalen, herunder eventuelt om det finnes en klageinstans, uten at det berører retten til å ta rettslige skritt,

m) den lovgivning som skal anvendes på avtalen når partene ikke har fritt valg, eller den lovgivning livsforsikringsforetaket foreslår når partene har fritt valg.

4. Dessuten skal særlige opplysninger forelegges for å sikre at forsikringstakeren virkelig forstår de risikoer som avtalen innebærer, og som bæres av vedkommende.

5. Forsikringstakeren skal i hele avtalens løpetid underrettes om enhver endring av følgende opplysninger:

- a) generelle og spesielle forsikringsvilkår,
- b) livsforsikringsforetakets navn, juridiske form eller adressen til hovedkontoret og eventuelt filialen der avtalen ble inngått,
- c) alle opplysningene oppført i nr. 3 bokstav d)–j) ved endring av forsikringsvilkårene eller gjeldende lovgivning for avtalen,
- d) hvert år opplysninger om overskuddssituasjonen.

Når forsikringsgiver i forbindelse med et tilbud om eller inngåelse av en livsforsikringsavtale oppgir tall vedrørende størrelsen på potensielle utbetalinger som overstiger de avtalefestede utbetalinger, skal forsikringsgiver gi forsikringstaker en eksempelberegning der det potensielle erstatningsbeløpet beregnes ut fra premieinnbetalingene ved tre ulike rentesatser. Dette får ikke anvendelse på tidsbestemte forsikringer og avtaler. Forsikringsgiver skal på en klar og forståelig måte underrette forsikringstaker om at eksempelberegningen bare er en beregningsmodell basert på teoretiske forutsetninger, og at forsikringstaker ikke kan gjøre kontraktsmessige krav gjeldende på grunnlag av eksempelberegningen.

Når det gjelder forsikringer med rett til andel i overskuddet, skal forsikringsgiver årlig underrette forsikringstaker skriftlig om status for forsikringstakerens krav, herunder andelen i overskuddet. Videre skal forsikringsgiver, når denne har oppgitt tall vedrørende overskuddsfordelingens potensielle framtidige utvikling, underrette forsikringstaker om forskjellene mellom faktisk utvikling og opprinnelige tall.

6. Opplysningene omhandlet i nr. 2–5 skal forelegges skriftlig og være klart og presist formulert på et offisielt språk i den medlemsstaten der forpliktelsen består.

Slike opplysninger kan imidlertid være på et annet språk dersom forsikringstaker ber om det og det er tillatt i henhold til lovgivningen i medlemsstaten, eller dersom forsikringstaker står fritt til å velge den lovgivning som får anvendelse.

7. Medlemsstaten der forpliktelsen består, kan kreve at livsforsikringsforetakene skal gi opplysninger i tillegg til dem som er angitt i nr. 2–5, bare dersom disse opplysningene er nødvendige for forsikringstakerens forståelse av de viktigste elementene i forpliktelsen.

8. Nærmere regler for gjennomføringen av nr. 1–7 skal fastsettes av medlemsstaten der forpliktelsen består.

Artikkel 186

Oppsigelsestid

1. Medlemsstatene skal bestemme at forsikringstakere som inngår en personlig livsforsikringsavtale, skal ha en frist på mellom 14 og 30 dager til å si opp avtalen fra det tidspunkt de blir underrettet om at avtalen er inngått.

Når forsikringstakere sier opp avtalen, medfører dette at de løses fra alle framtidige forpliktelser i henhold til avtalen.

Andre rettsvirkninger samt oppsigelsesvilkårene skal fastsettes etter den lovgivning som får anvendelse på avtalen, særlig når det gjelder ordninger for hvordan forsikringstakeren skal underrettes om at avtalen er inngått.

2. Medlemsstatene kan unnlate å anvende nr. 1 i følgende tilfeller:

- a) når en avtale inngås for seks måneder eller kortere tidsrom,
- b) når forsikringstaker på grunn av sin situasjon eller på grunn av forholdene avtalene er inngått under, ikke har behov for dette særlige vern.

Dersom medlemsstatene gjør bruk av muligheten i første ledd, skal dette angis i nasjonal lovgivning.

KAPITTEL II

Bestemmelser som særlig gjelder skadeforsikring

Avsnitt 1

Alminnelige bestemmelser

Artikkel 187

Forsikringsvilkår

Generelle og spesielle forsikringsvilkår skal ikke omfatte vilkår som i et enkeltstående tilfelle skal imøtekomme de spesielle omstendigheter ved den risiko som skal dekkes.

Artikkel 188

Oppheving av monopolstillinger

Medlemsstatene skal sikre at den monopolstilling for adgang til å starte virksomhet innen visse forsikringsklasser som er gitt institusjoner på deres territorium, og som er nevnt i artikkel 8, oppheves.

Artikkel 189

Deltakelse i nasjonale garantiordninger

Vertsstater kan kreve at skadeforsikringsforetak skal være medlem i og delta i ordninger som skal sikre utbetaling av erstatningskrav til forsikringstaker og skadelidt tredjemann, på samme vilkår som skadeforsikringsforetak som har fått tillatelse til å utøve virksomhet på deres territorium.

Avsnitt 2

Koassuransevirksomhet i Fellesskapet

Artikkel 190

Koassuransetransaksjoner i Fellesskapet

1. Dette avsnitt får anvendelse på koassuransetransaksjoner i Fellesskapet som omfatter de koassuransetransaksjoner som gjelder én eller flere av risikoene klassifisert i klasse 3–16 i vedlegg I del A, og som oppfyller følgende vilkår:

- a) risikoen utgjør en stor risiko,
- b) risikoen dekkes ved en enkelt avtale med en samlet premie og for samme tidsrom av to eller flere forsikringsforetak som hver og en dekker sin del som koassurandør, og der et av disse foretakene skal være hovedassurandør,
- c) risikoen består i Fellesskapet,
- d) for å kunne dekke risikoen skal hovedassurandøren behandles som et forsikringsforetak som selv dekker hele risikoen,
- e) minst en av koassurandørene skal delta i avtalen gjennom et hovedkontor eller en filial som ikke er etablert i samme medlemsstat som hovedassurandøren,
- f) hovedassurandøren skal fullt ut påta seg lederrollen ifølge praksis innen koassuransevirksomhet og skal særlig fastsette forsikringsvilkår og tariffer.

2. Artikkel 147–152 får bare anvendelse på hovedassurandøren.

3. Koassuransetransaksjoner som ikke oppfyller vilkårene fastsatt i nr. 1, skal fortsatt være underlagt bestemmelsene i dette direktiv, men med unntak av bestemmelsene i dette avsnitt.

Artikkel 191

Deltakelse i koassuranssevirkosomhet i Fellesskapet

Forsikringsforetakets rett å delta i koassuranssevirkosomhet i Fellesskapet skal ikke underlegges andre bestemmelser enn dem som er fastsatt i dette avsnitt.

Artikkel 192

Forsikringstekniske avsetninger

Størrelsen på de forsikringstekniske avsetninger skal bestemmes av de forskjellige koassurandørene i henhold til reglene fastsatt av deres hjemstat eller, i mangel av slike regler, i henhold til gjeldende praksis i denne staten.

De forsikringstekniske avsetningene skal likevel minst tilsvare de avsetningene som er fastsatt av hovedassurandøren i henhold til regler eller praksis i dennes hjemstat.

Artikkel 193

Statistiske opplysninger

Hjemstatene skal sørge for at koassurandører har til rådighet statistiske opplysninger som viser omfanget av koassuransetransaksjonene i Fellesskapet som de deltar i, og de berørte medlemsstater.

Artikkel 194

Behandling av koassuransesavtaler i forbindelse med framgangsmåter for avvikling

Dersom et forsikringsforetak blir avviklet, skal forpliktelser som skyldes deltakelse i koassuransesavtaler i Fellesskapet, oppfylles på samme måte som de forpliktelser som oppstår ved foretakets andre forsikringsavtaler, uavhengig av de forsikrede og begunstigedes nasjonalitet.

Artikkel 195

Utteksling av opplysninger mellom tilsynsmyndigheter

Med hensyn til gjennomføringen av dette avsnitt skal tilsynsmyndighetene i medlemsstatene, innenfor rammen av det samarbeid som omhandles i avdeling I kapittel IV avsnitt 5, utveksle alle nødvendige opplysninger for dette formål.

Artikkel 196

Samarbeid om gjennomføring

Kommisjonen og tilsynsmyndighetene i medlemsstatene skal samarbeide nært for å undersøke eventuelle vanskeligheter som oppstår ved gjennomføringen av dette avsnitt.

Som et ledd i *dette* samarbeidet skal de særlig undersøke all praksis som kan tyde på at hovedassurandøren ikke påtar seg lederrollen i henhold til gjeldende praksis innenfor koassuranssevirkosomhet, eller at det åpenbart ikke kreves deltakelse av to eller flere forsikringsgivere for å dekke disse risikoene.

Avsnitt 3

Assistanse

Artikkel 197

Virksomhet tilsvarende turistassistanse

Medlemsstatene kan fastsette at virksomhet i form av assistanse til personer som kommer i vanskeligheter under andre omstendigheter enn dem som omhandles i artikkel 2 nr. 2, skal omfattes av dette direktiv.

Dersom en medlemsstat gjør bruk av denne muligheten, skal den behandle slik virksomhet som om den inngikk i klasse 18 i vedlegg I del A.

Annet ledd skal på ingen måte påvirke mulighetene for klassifisering i henhold til vedlegg I når det gjelder virksomhet som åpenbart inngår i andre klasser.

Avsnitt 4

Rettshjelpsforsikring

Artikkel 198

Dette avsnitts virkeområde

1. Dette avsnitt får anvendelse på rettshjelpsforsikring omhandlet i klasse 17 i vedlegg I del A, der et forsikringsforetak mot betaling av en premie påtar seg å bære kostnadene ved rettsforfølgning og yte andre tjenester som er direkte knyttet til forsikringsdekningen, særlig med henblikk på

- a) å sikre erstatning for skade påført forsikrede, ved forlik, ved sivil sak eller ved straffesak,
 - b) å forsvare eller representere forsikrede i en sivil sak, straffesak eller forvaltningssak eller i annen saksbehandling, eller ved eventuelle erstatningskrav som blir reist mot vedkommende.
2. Dette avsnitt får ikke anvendelse på
- a) rettshjelpsforsikring når forsikringen gjelder tvister eller risikoer som følge av eller i forbindelse med bruk av havgående fartøyer,

- b) virksomhet som utøves av et forsikringsforetak som dekker erstatningsansvar i forbindelse med forsikredes forsvar eller representasjon i en forvaltningssak eller ved rettergang, dersom denne virksomhet samtidig utøves i forsikringsforetakets egen interesse i forbindelse med denne dekningen,
- c) dersom en medlemsstat bestemmer det, rettshjelps-forsikringsvirksomhet som utøves av en forsikringsgiver som yter assistanse og som oppfyller følgende vilkår:
- i) virksomheten utøves i en annen medlemsstat enn den staten der forsikrede har sitt vanlige bosted,
 - ii) virksomheten er en del av en avtale som dekker bare den assistanse som ytes til personer som får problemer på reiser eller når de er borte fra hjemmet eller sitt vanlige bosted.

Med hensyn til første ledd bokstav c) skal det gå tydelig fram av avtalen at den aktuelle dekningen er begrenset til omstendighetene omhandlet i nevnte punkt, og at den er underordnet assistansen.

Artikkel 199

Separate avtaler

Rettshjelpdekning skal være omfattet av en separat avtale, atskilt fra avtalen for andre forsikringsklasser, eller av en separat del av en enkeltpolise, der rettshjelpsdekningens omfang og, dersom medlemsstaten krever det, det tilhørende premiebeløpet angis.

Artikkel 200

Skadebehandling

1. Hjemstaten skal sikre at forsikringsforetak, i samsvar med det valg medlemsstaten har pålagt dem eller etter eget valg, dersom medlemsstaten gir sitt samtykke til det, vedtar minst en av metodene for skadebehandling fastsatt i nr. 2, 3 og 4.

Uansett hvilken løsning som velges, skal interessene til personer som har rettshjelpsdekning, anses som ivaretatt på en tilsvarende måte i henhold til dette avsnitt.

2. Forsikringsforetaket skal påse at ingen medarbeidere som er beskjeftiget med skadebehandling i forbindelse med rettshjelp eller yter juridisk bistand i den sammenheng, samtidig utøver tilsvarende virksomhet i et annet foretak som har økonomisk, forretningsmessig eller administrativ tilknytning til det første forsikringsforetaket, og som utøver virksomhet i en eller flere av de andre forsikringsklassene oppført i vedlegg I.

Forsikringsforetak med blandet virksomhet skal påse at ingen medarbeidere som er beskjeftiget med skadebehandling i forbindelse med rettshjelp eller yter juridisk bistand i den sammenheng, samtidig utøver tilsvarende virksomhet i en annen av de forsikringsklasser som foretakets virksomhet omfatter.

3. Forsikringsforetaket skal overlate skadebehandlingen i forbindelse med rettshjelpsforsikring til et rettslig selvstendig foretak. Dette foretaket skal oppgis i den separate avtalen eller i den separate delen av avtalen omhandlet i artikkel 199.

Dersom det rettslig selvstendige foretaket har tilknytning til et forsikringsforetak som utøver virksomhet i en eller flere av de andre forsikringsklassene nevnt i vedlegg I del A, skal medarbeidere i det rettslig selvstendige foretaket som deltar i skadebehandling eller yter juridisk bistand i den sammenheng, ikke samtidig utøve samme eller tilsvarende virksomhet i det andre forsikringsforetaket. Medlemsstatene kan pålegge medlemmene av administrasjons-, ledelses- eller kontrollorganet de samme kravene.

4. Avtalen skal fastsette at den forsikrede har rett til å overlate ivaretagelsen av sine interesser til en advokat etter eget valg eller, i den utstrekning nasjonal lovgivning tillater det, til en annen person med tilstrekkelige kvalifikasjoner, fra det tidspunkt den forsikrede ifølge avtalen har et erstatningskrav.

Artikkel 201

Fritt valg av advokat

1. Enhver avtale om rettshjelpsforsikring skal uttrykkelig fastsette at

- a) den forsikrede fritt kan velge en advokat eller en annen person med tilstrekkelige kvalifikasjoner i henhold til nasjonal lovgivning når det er nødvendig for å forsvare, representere eller ivareta sine interesser i en forvaltningssak eller ved rettergang,
- b) den forsikrede fritt kan velge en advokat eller, dersom han foretrekker det og i den grad nasjonal lovgivning tillater det, en annen person med tilstrekkelige kvalifikasjoner, til å ivareta sine interesser når det oppstår en interessekonflikt.

2. I dette avsnitt menes med «advokat» enhver person som har rett til å utøve sin yrkesvirksomhet ifølge en av kategoriene fastsatt i rådsdirektiv 77/249/EØF av 22. mars 1977 med henblikk på å lette den faktiske gjennomføring av advokaters adgang til å yte tjenester⁽¹⁾.

⁽¹⁾ EFT L 78 av 26.3.1977, s. 17.

*Artikkel 202***Unntak fra regelen om fritt advokatvalg**

1. Medlemsstatene kan unnta rettshjelpsforsikring fra artikkel 201 nr. 1 dersom alle vilkårene nedenfor er oppfylt:

- a) forsikringen er begrenset til saker som skyldes bruk av veigående kjøretøy på den berørte medlemsstats territorium,
- b) forsikringen er tilknyttet en avtale om å yte assistanse i tilfelle ulykke eller havari der et veigående kjøretøy er involvert,
- c) verken rettshjelpsforsikreren eller forsikringsgiver som yter assistanse, dekker noen av klassene innen ansvarsforsikring,
- d) det blir truffet tiltak slik at hver parts juridiske bistand og representasjon i en tvist blir ivaretatt av helt uavhengige advokater når partene er rettshjelpsforsikret av samme forsikringsforetak.

2. Et unntak som gis i henhold til nr. 1, berører ikke anvendelsen av artikkel 200.

*Artikkel 203***Voldgift**

Medlemsstatene skal sikre at det, med forbehold for retten til å bringe saken inn for en rettsinstans som eventuelt er fastsatt i nasjonal lovgivning, blir fastsatt bestemmelser om voldgift eller annen framgangsmåte med lignende garantier for objektivitet, som ved uoverensstemmelse mellom en rettshjelpsforsikrer og den forsikrede gjør det mulig å avgjøre hvordan tvisten kan blegges.

Det skal stå i forsikringsavtalen at den forsikrede har rett til å benytte seg av en slik framgangsmåte.

*Artikkel 204***Interessekonflikt**

Når det oppstår en interessekonflikt eller det er uenighet om hvordan tvisten skal blegges, skal rettshjelpsforsikreren eller eventuelt kontoret som behandler skadeoppgjør, underrette den forsikrede om den rett som er nevnt i artikkel 201 nr. 1 og om muligheten til å benytte seg av framgangsmåten nevnt i artikkel 203.

*Artikkel 205***Oppheving av krav om spesialisering i rettshjelpsforsikring**

Medlemsstatene skal oppheve alle bestemmelser som forbyr et forsikringsforetak å utøve virksomhet innen rettshjelpsforsikring og andre forsikringsklasser samtidig på deres territorium.

*Avsnitt 5***Helseforsikring***Artikkel 206***Helseforsikring som alternativ til trygd**

1. Medlemsstater der avtaler som dekker risikoene i klasse 2 i vedlegg I del A, helt eller delvis kan erstattes av den sykeforsikring som den lovfestede trygdeordning gir, kan kreve at

- a) avtalene er i samsvar med de særskilte lovbestemmelsene som denne medlemsstat har vedtatt for beskyttelse av allmenne hensyn i den forsikringsklassen,
- b) tilsynsmyndighetene i nevnte medlemsstat underrettes om de generelle og spesielle forsikringsvilkårene før de blir tatt i bruk.

2. Medlemsstatene kan kreve at helseforsikringen omhandlet i nr. 1 forsikringsteknisk sett skal fungere på tilsvarende måte som livsforsikring, dersom

- a) de innbetalte premiene beregnes på grunnlag av sykdomsfrekvenstabeller og andre relevante statistiske opplysninger i den medlemsstat der risikoen består, og i henhold til de matematiske metoder som anvendes i forsikring,
- b) det opprettes en avsetning for stigende alder,
- c) forsikringsgiver bare kan si opp avtalen innenfor et visst tidsrom fastsatt av den medlemsstat der risikoen består,
- d) avtalen gir mulighet for å øke premiene eller redusere utbetalingene også for løpende avtaler,
- e) avtalen gir forsikringstakeren mulighet til å bytte gjeldende avtale mot en ny avtale i samsvar med nr. 1, som tilbys av det samme forsikringsforetak eller den samme filial, idet det tas hensyn til de rettigheter som forsikringstakeren har opptjent.

I tilfellet omhandlet i første ledd bokstav e), skal det tas hensyn til avsetningen for stigende alder, og en ny legeundersøkelse kan bare kreves ved økt dekning.

Tilsynsmyndighetene i den berørte medlemsstat skal offentliggjøre sykdomsfrekvenstabellene og andre relevante statistiske opplysninger omhandlet i første ledd bokstav a) og oversende dem til hjemstatens tilsynsmyndigheter.

Premiene skal ut fra rimelige aktuarielle forutsetninger være tilstrekkelige til at forsikringsforetakene kan oppfylle alle sine forpliktelser knyttet til alle deler av deres finansielle situasjon. Hjemstaten skal kreve at tilsynsmyndighetene skal underrettes om det forsikringstekniske grunnlaget for beregningen av premiene før produktet tas i bruk.

Tredje og fjerde ledd får også anvendelse ved endring av gjeldende avtaler.

Avsnitt 6

Yrkesskedeforsikring

Artikkel 207

Lovpliktig yrkesskedeforsikring

Medlemsstatene kan kreve at ethvert forsikringsforetak som for egen risiko tilbyr lovpliktig yrkesskedeforsikring på deres territorium, skal overholde de særskilte bestemmelsene som er fastsatt i nasjonal lovgivning for slik forsikring, med unntak av bestemmelsene om finansielt tilsyn, som skal være hjemstatens eneansvar.

KAPITTEL III

Bestemmelser som særlig gjelder livsforsikring

Artikkel 208

Forbud mot obligatorisk avgivelse av en del av de tegnede forsikringer

Medlemsstatene kan ikke pålegge livsforsikringsforetak å overdra en del av sine tegnede forsikringer som gjelder formene for virksomhet nevnt i artikkel 2 nr. 3, til en eller flere institusjoner angitt i nasjonale bestemmelser.

Artikkel 209

Premier for nye forsikringer

Premiene for nye forsikringer skal ut fra rimelige aktuarielle forutsetninger være tilstrekkelige til at livsforsikringsforetaket kan oppfylle alle sine forpliktelser, særlig til å opprette tilstrekkelige forsikringstekniske avsetninger.

I den forbindelse kan det tas hensyn til alle sidene ved livsforsikringsforetakets finansielle stilling, uten at tilførselen av midler utover premier og avkastning på disse blir regelmessig og varig, ettersom dette på lengre sikt vil kunne sette foretakets solvens i fare.

KAPITTEL IV

Bestemmelser som særlig gjelder gjenforsikring

Artikkel 210

Gjenforsikring med begrenset risikooverføring

1. Medlemsstatene skal sørge for at forsikrings- og gjenforsikringsforetak som inngår gjenforsikringsavtaler med begrenset risikooverføring eller utøver gjenforsikringsvirksomhet med begrenset risikooverføring, på en tilfredsstillende måte kan påvise, måle, overvåke, styre, kontrollere og rapportere de risikoer som oppstår som følge av disse avtalene eller denne virksomheten.

2. For å sikre at det vedtas en harmonisert tilnærming til gjenforsikringsvirksomhet med begrenset risikooverføring, kan Kommisjonen vedta gjennomføringstiltak som redegjør nærmere for bestemmelsene i nr. 1 med hensyn til overvåking, styring og kontroll av de risikoer som oppstår som følge av gjenforsikringsvirksomhet med begrenset risikooverføring.

Disse tiltakene, som har som formål å endre ikke-grunnleggende bestemmelser i dette direktiv blant annet ved å utfylle det, skal vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll som omhandlet i artikkel 301 nr. 3.

3. I nr. 1 og 2 menes med «gjenforsikring med begrenset risikooverføring» gjenforsikring der det uttrykkelig største tapspotensialet, uttrykt som den største overførte økonomiske risiko, som oppstår som følge av en betydelig overføring av både forsikringsrisiko og tidsbestemt risiko, overstiger premien for avtalens samlede varighet med et begrenset, men betydelig beløp, samtidig som minst et av følgende kjennetegn må være til stede:

- uttrykkelig og vesentlig hensyn til tidsverdien av penger,
- avtalebestemmelser med det formål å utjevne forskjellen i økonomisk forpliktelse mellom partene over tid for å oppnå tilsiktet risikooverføring.

Artikkel 211

Spesialforetak for verdipapirisering

1. Medlemsstatene skal tillate at spesialforetak for verdipapirisering etablerer seg på deres territorium, forutsatt at tilsynsmyndighetene gir sin forhåndsgodkjenning.

2. For å sikre en harmonisert tilnærming til spesialforetak for verdipapirisering skal Kommisjonen vedta gjennomføringstiltak som fastsetter følgende:

- tillatelsens virkeområde,
- obligatoriske vilkår som skal inkluderes i alle inngåtte avtaler,

- c) krav til egnethet i henhold til artikkel 42, som stilles til de personer som leder spesialforetaket for verdipapirisering,
- d) krav til egnethet for aksjeeiere eller deltakere som innehar en kvalifiserende eierandel i spesialforetaket for verdipapirisering,
- e) gode administrasjons- og regnskapsrutiner, tilstrekkelige internkontrollordninger og krav til risikostyring,
- f) krav til regnskap, tilsyn og statistiske opplysninger,
- g) solvenskrav.

Disse tiltakene, som har som formål å endre ikke-grunnleggende bestemmelser i dette direktiv blant annet ved å utfylle det, skal vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll som omhandlet i artikkel 301 nr. 3.

3. Spesialforetak for verdipapirisering som godkjennes før 31. oktober 2012, skal omfattes av lovgivningen i medlemsstaten som har godkjent spesialforetaket. All ny virksomhet som et spesialforetak for verdipapirisering starter etter denne dato, skal imidlertid omfattes av nr. 1 og 2.

AVDELING III

TILSYN MED FORSIKRINGS- OG GJENFORSIKRINGSFORETAK I EN GRUPPE

KAPITTEL I

Gruppetilsyn: definisjoner, anvendelsestilfeller, virkeområde og nivåer

Avsnitt 1

Definisjoner

Artikkel 212

Definisjoner

1. I denne avdeling menes med:
 - a) «deltakende foretak» et foretak som enten er et morforetak eller et annet foretak som har en kapitalinteresse, eller et foretak som har en tilknytning til et annet foretak gjennom et forhold som omhandlet i artikkel 12 nr. 1 i direktiv 83/349/EØF,
 - b) «tilknyttet foretak» et foretak som enten er et datterforetak eller et annet foretak der en kapitalinteresse besittes, eller et foretak som har en tilknytning til et annet foretak gjennom et forhold som omhandlet i artikkel 12 nr. 1 i direktiv 83/349/EØF,

- c) «gruppe» en gruppe av foretak som
 - i) består av et deltakende foretak, dets datterforetak og de enheter som det deltakende foretaket eller dets datterforetak har en kapitalinteresse i, samt foretak som har tilknytning til hverandre gjennom et forhold som omhandlet i artikkel 12 nr. 1 i direktiv 83/349/EØF, eller
 - ii) er basert på opprettelsen, ved avtale eller på annen måte, av solide og bærekraftige økonomiske forbindelser mellom disse foretakene, og som kan omfatte gjensidige forsikringselskaper eller selskaper av gjensidig art, forutsatt at
 - et av disse foretakene, gjennom sentralisert samordning, faktisk utøver dominerende innflytelse over beslutningene, herunder finansielle beslutninger, i de andre foretakene som inngår i gruppen, og
 - etableringen og oppløsningen av slike forbindelser, i henhold til det som gjelder i denne avdeling, er underlagt forhåndsgodkjenning av gruppetilsynsmyndigheten,

når det foretaket som utøver sentralisert samordning, skal anses som morforetak, og de andre foretakene skal anses som datterforetak,

- d) «gruppetilsynsmyndighet» tilsynsmyndigheten som har ansvar for å føre tilsyn med gruppen i henhold til artikkel 247,
- e) «tilsynskollegium» en permanent, men fleksibel struktur for samarbeid og samordning mellom tilsynsmyndighetene i de berørte medlemsstatene,
- f) «forsikringsholdingselskap» et morforetak som ikke er et blandet finansielt holdingselskap i henhold til direktiv 2002/87/EF, og som har som hovedvirksomhet å erverve og inneha kapitalinteresser i datterforetak når disse datterforetakene utelukkende eller hovedsakelig er forsikrings- eller gjenforsikringsforetak eller forsikrings- eller gjenforsikringsforetak i tredjestater, og der minst ett av disse datterforetakene er et forsikringsforetak eller et gjenforsikringsforetak,
- g) «blandet forsikringsholdingselskap» et annet morforetak enn et forsikringsforetak, et forsikringsforetak i en tredjestat, et gjenforsikringsforetak, et gjenforsikringsforetak i en tredjestat, et forsikringsholdingselskap eller et blandet finansielt holdingselskap i henhold til direktiv 2002/87/EF, som har minst ett forsikrings- eller gjenforsikringsforetak blant sine datterforetak.

2. I denne avdeling skal tilsynsmyndighetene også anse alle foretak som etter deres oppfatning faktisk utøver dominerende innflytelse over et annet foretak, som morforetak.

De skal også anse ethvert foretak som et morforetak etter deres oppfatning faktisk utøver dominerende innflytelse over, som datterselskap.

De skal også anse enhver direkte eller indirekte besittelse av stemmeretter eller kapital i et foretak som det etter deres oppfatning faktisk utøves en betydelig innflytelse over, som kapitalinteresse.

Avsnitt 2

Anvendelsestilfeller og virkeområde

Artikkel 213

Anvendelsestilfeller for gruppetilsyn

1. Medlemsstatene skal påse at det på gruppenivå føres tilsyn med forsikrings- og gjenforsikringsforetak som i henhold til denne avdeling inngår i en gruppe.

Bestemmelsene i dette direktiv som fastsetter reglene for tilsyn med de enkelte forsikrings- og gjenforsikringsforetak, skal fortsatt få anvendelse på slike foretak, med mindre annet fastsettes i denne avdeling.

2. Medlemsstatene skal påse at det på gruppenivå føres tilsyn med

- a) forsikrings- eller gjenforsikringsforetak som er deltakende foretak i minst ett forsikringsforetak, gjenforsikringsforetak, forsikringsforetak i en tredjestat eller gjenforsikringsforetak i en tredjestat i henhold til artikkel 218–258,
- b) forsikrings- eller gjenforsikringsforetak hvis morforetak er et forsikringsholdingselskap med hovedkontor i Fellesskapet i henhold til artikkel 218–258,
- c) forsikrings- eller gjenforsikringsforetak hvis morforetak er et forsikringsholdingselskap med hovedkontor utenfor Fellesskapet eller et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak i en tredjestat i henhold til artikkel 260–263,
- d) forsikrings- eller gjenforsikringsforetak hvis morforetak er et blandet forsikringsholdingselskap i henhold til artikkel 265.

3. I tilfellene omhandlet i nr. 2 bokstav a) og b), der det deltakende forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket eller forsikringsholdingselskapet med hovedkontor i Fellesskapet er et foretak tilknyttet et regulert foretak eller et blandet finansielt holdingselskap som er underlagt utvidet tilsyn i henhold til artikkel 5 nr. 2 i direktiv 2002/87/EF, kan gruppetilsynsmyndigheten, etter samråd med øvrige berørte tilsynsmyndigheter, beslutte at det deltakende forsikrings- eller gjenforsikringsselskapet eller forsikringsholdingselskapet ikke skal underlegges tilsyn med hensyn til risikokonsentrasjon som omhandlet i artikkel 244 i dette direktiv eller med hensyn til gruppeinterne transaksjoner som omhandlet i artikkel 245 i dette direktiv, eller at ingen av disse formene for tilsyn skal utøves.

Artikkel 214

Gruppetilsynets virkeområde

1. Utøvelse av gruppetilsyn i samsvar med artikkel 213 innebærer ikke at tilsynsmyndighetene skal ha plikt til å føre tilsyn med det enkelte forsikrings- eller gjenforsikringsforetak i en tredjestat, forsikringsholdingselskap eller blandede forsikringsholdingselskap, uten av dette berører anvendelsen av artikkel 257 når det gjelder forsikringsholdingselskap.

2. Gruppetilsynsmyndigheten kan i hvert enkelt tilfelle vedta at et foretak ikke skal omfattes av gruppetilsynet omhandlet i artikkel 213 når

- a) foretaket har beliggenhet i en tredjestat der det foreligger rettslige hindringer for overføring av de nødvendige opplysninger, uten at dette berører bestemmelsene i artikkel 229,
- b) vedkommende foretak har ubetydelig interesse med hensyn til formålene med gruppetilsynet, eller
- c) innlemmingen av foretaket ville være uhensiktsmessig eller villedende med hensyn til formålene med gruppetilsynet.

Dersom flere foretak i samme gruppe kan utelukkes i henhold til første ledd bokstav b) når de betraktes enkeltvis, må de imidlertid innlemmes dersom de samlet sett er av ikke ubetydelig interesse.

Dersom gruppetilsynsmyndigheten er av den oppfatning at et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak ikke skal innlemmes i gruppetilsynet i henhold til første ledd bokstav b) eller c), skal den rådføre seg med øvrige berørte tilsynsmyndigheter før en beslutning treffes.

Dersom gruppetilsynsmyndigheten ikke innlemmer et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak i gruppetilsynet i henhold til første ledd bokstav b) eller c), kan tilsynsmyndighetene i medlemsstaten der foretaket ligger, be foretaket som er morforetak i gruppen, om alle opplysninger som kan lette tilsynet med det berørte forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket.

Avsnitt 3

Nivåer

Artikkel 215

Overordnet morforetak på fellesskapsplan

1. Dersom det deltakende forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket eller forsikringsholdingselskapet omhandlet i artikkel 213 nr. 2 bokstav a) og b) selv er datterselskap til et annet forsikrings- eller gjenforsikringsforetak eller et annet forsikringsholdingselskap som har sitt hovedkontor i Fellesskapet, får artikkel 218–258 bare anvendelse på det forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket eller forsikringsholdingselskapet som er overordnet morforetak med hovedkontor i Fellesskapet.

2. Dersom forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket eller forsikringsholdingselskapet som er overordnet morforetak med hovedkontor i Fellesskapet, omhandlet i nr. 1, er datterselskap til et foretak som omfattes av utvidet tilsyn i henhold til artikkel 5 nr. 2 i direktiv 2002/87/EF, kan gruppetilsynsmyndigheten etter samråd med øvrige berørte tilsynsmyndigheter beslutte at det overordnede morforetaket ikke skal underlegges tilsyn med hensyn til risikokonsentrasjon som omhandlet i artikkel 244 i dette direktiv, eller med hensyn til gruppeinterne transaksjoner som omhandlet i artikkel 245 i dette direktiv, eller at ingen av disse formene for tilsyn skal utøves.

Artikkel 216

Overordnet morforetak på nasjonalt plan

1. Dersom det deltakende forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket eller forsikringsholdingselskapet med hovedkontor i Fellesskapet omhandlet i artikkel 213 nr. 2 bokstav a) og b) ikke har hovedkontor i samme medlemsstat som det overordnede morforetaket på fellesskapsplan omhandlet i artikkel 215, kan medlemsstatene etter samråd med gruppetilsynsmyndigheten og det overordnede morforetaket på fellesskapsplan gi tilsynsmyndighetene tillatelse til å beslutte å føre gruppetilsyn med forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket eller forsikringsholdingselskapet som er overordnet morforetak på nasjonalt plan.

I slike tilfeller skal tilsynsmyndigheten begrunne sin beslutning overfor både gruppetilsynsmyndigheten og det overordnede morforetaket på fellesskapsplan.

Artikkel 218–258 får tilsvarende anvendelse dersom ikke annet følger av bestemmelsene i nr. 2–6.

2. Tilsynsmyndigheten kan begrense gruppetilsynet med det overordnede morforetaket på nasjonalt plan til et eller flere avsnitt i kapittel II.

3. Dersom tilsynsmyndigheten beslutter at det overordnede morforetaket på nasjonalt plan skal omfattes av bestemmelsene i kapittel II avsnitt 1, skal den metode som velges av gruppetilsynsmyndigheten i henhold til artikkel 220 med hensyn til det overordnede morforetaket på fellesskapsplan omhandlet i artikkel 215, anses som bestemmende og anvendes av tilsynsmyndigheten i den berørte medlemsstaten.

4. Dersom tilsynsmyndigheten beslutter at det overordnede morforetaket på nasjonalt plan skal omfattes av bestemmelsene i kapittel II avsnitt 1, og dersom det overordnede morforetaket på fellesskapsplan omhandlet i artikkel 215 i henhold til artikkel 231 eller artikkel 233 nr. 5 har fått tillatelse til å beregne gruppens solvenskapitalkrav så vel som solvenskapitalkravet for gruppens forsikrings- og gjenforsikringsforetak på grunnlag av en intern modell, skal denne beslutningen anses som bestemmende og anvendes av tilsynsmyndigheten i den berørte medlemsstaten.

Dersom tilsynsmyndigheten i en slik situasjon finner at risikoprofilen for det overordnede morforetaket på nasjonalt plan avviker vesentlig fra den interne modellen som er godkjent på fellesskapsplan, og dersom foretaket ikke har funnet en tilfredsstillende løsning på de manglene som tilsynsmyndigheten har påpekt, kan denne tilsynsmyndigheten beslutte å legge et kapitalkravtillegg til gruppens solvenskapitalkrav for dette foretaket beregnet på grunnlag av en slik modell, eller i ekstraordinære tilfeller og dersom et slikt kapitalkravtillegg ikke vil være hensiktsmessig, pålegge foretaket å beregne gruppens solvenskapitalkrav på grunnlag av standardformelen.

Tilsynsmyndigheten skal begrunne slike beslutninger overfor både foretaket og gruppetilsynsmyndigheten.

5. Dersom tilsynsmyndigheten beslutter at det overordnede morforetaket på nasjonalt plan skal omfattes av bestemmelsene i kapittel II avsnitt 1, kan dette foretaket i henhold til artikkel 236 eller 243 ikke søke om tillatelse til å la noen av datterforetakene omfattes av bestemmelsene i artikkel 238 og 239.

6. Dersom medlemsstatene gir tilsynsmyndighetene tillatelse til å treffe beslutningen omhandlet i nr. 1, skal de fastsette at ingen slik beslutning kan treffes eller opprettholdes dersom det overordnede morforetaket på nasjonalt plan er et datterforetak av det overordnede morforetaket på fellesskapsplan omhandlet i artikkel 215 og sistnevnte i henhold til artikkel 237 eller 243 har fått tillatelse til å underlegge dette datterforetaket bestemmelsene i artikkel 238 og 239.

7. Kommisjonen kan vedta gjennomføringstiltak som angir hvilke omstendigheter som må foreligge for at beslutningen omhandlet i nr. 1 skal kunne treffes.

Disse tiltakene, som har som formål å endre ikke-grunnleggende bestemmelser i dette direktiv ved å utfylle det, skal vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll som omhandlet i artikkel 301 nr. 3.

*Artikkel 217***Morforetak som omfatter flere medlemsstater**

1. Dersom medlemsstatene gir tilsynsmyndighetene tillatelse til å treffe beslutningen omhandlet i artikkel 216, skal de også gi dem tillatelse til å beslutte å inngå en avtale med tilsynsmyndighetene i andre medlemsstater der et annet tilknyttet overordnet morforetak på nasjonalt plan ligger, med sikte på å føre gruppetilsyn på et undergruppenivå som omfatter flere medlemsstater.

Dersom de berørte tilsynsmyndighetene har inngått en avtale som omhandlet i første ledd, skal det ikke føres gruppetilsyn med noe annet overordnet morforetak omhandlet i artikkel 216 som ligger i andre medlemsstater enn i den medlemsstaten der undergruppen omhandlet i første ledd i dette nummer ligger.

2. Artikkel 216 nr. 2–6 får tilsvarende anvendelse.

3. Kommisjonen kan vedta gjennomføringstiltak som angir hvilke omstendigheter som må foreligge for at beslutningen omhandlet i nr. 1 skal kunne treffes.

Disse tiltakene, som har som formål å endre ikke-grunnleggende bestemmelser i dette direktiv ved å utfylle det, skal vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll som omhandlet i artikkel 301 nr. 3.

KAPITTEL II***Finansiell stilling*****Avsnitt 1****Gruppensolvens****Underavsnitt 1****Alminnelige bestemmelser***Artikkel 218***Tilsyn med gruppensolvens**

1. Tilsynet med gruppensolvens skal føres i henhold til nr. 2 og 3 i denne artikkel, artikkel 246 og kapittel III.

2. I tilfellet omhandlet i artikkel 213 nr. 2 bokstav a) skal medlemsstatene kreve at det deltakende forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket sikrer at gruppen har tilgang til tellende ansvarlig kapital som alltid minst tilsvare gruppens solvenskapitalkrav beregnet i henhold til underavsnitt 2, 3 og 4.

3. I tilfellet omhandlet i artikkel 213 nr. 2 bokstav b) skal medlemsstatene kreve at forsikrings- og gjenforsikringsforetakene i en gruppe sikrer at gruppen har tilgang til tellende ansvarlig kapital som alltid minst tilsvare gruppens solvenskapitalkrav beregnet i henhold til underavsnitt 5.

4. Kravene i nr. 2 og 3 skal være gjenstand for tilsynsevaluering utført av gruppetilsynsmyndigheten i henhold til kapittel III. Artikkel 136 og artikkel 138 nr. 1–4 får tilsvarende anvendelse.

5. Så snart det deltakende foretaket har konstatert og underrettet gruppetilsynsmyndigheten om at gruppens solvenskapitalkrav ikke lenger oppfylles, eller at det er fare for manglende oppfyllelse av kravet de neste tre månedene, skal gruppetilsynsmyndigheten underrette de øvrige tilsynsmyndighetene i tilsynskollegiet, som skal analysere gruppens situasjon.

*Artikkel 219***Beregningshyppighet**

1. Gruppetilsynsmyndigheten skal sikre at beregningene omhandlet i artikkel 218 nr. 2 og 3 gjennomføres minst én gang i året, enten av det deltakende forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket eller av forsikringsholdingselskapet.

Relevante data for og resultatet av beregningen skal sendes til gruppetilsynsmyndigheten av det deltakende forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket eller, dersom det ledende foretaket ikke er et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak, av forsikringsholdingselskapet eller av det foretaket i gruppen som gruppetilsynsmyndigheten har utpekt etter samråd med de øvrige berørte tilsynsmyndigheter og med gruppen selv.

2. Forsikrings- og gjenforsikringsforetaket og forsikringsholdingselskapet skal løpende overvåke gruppens solvenskapitalkrav. Dersom gruppens risikoprofil avviker vesentlig fra de forutsetningene som ligger til grunn for gruppens sist innrapporterte solvenskapitalkrav, skal en ny beregning av dette kravet foretas omgående og rapporteres til gruppetilsynsmyndigheten.

Dersom det foreligger bevis som tilsier at gruppens risikoprofil er vesentlig endret siden datoen for siste rapportering av solvenskapitalkravet, kan gruppetilsynsmyndigheten kreve en ny beregning av dette kravet.

Underavsnitt 2**Valg av beregningsmetode og allmenne prinsipper***Artikkel 220***Valg av metode**

1. Beregningen av solvens på gruppenivå for forsikrings- og gjenforsikringsforetakene omhandlet i artikkel 213 nr. 2 bokstav a) skal utføres i henhold til de forsikringstekniske prinsippene og en av metodene fastsatt i artikkel 221–233.

2. Medlemsstatene skal påse at beregningen av solvens på gruppenivå for forsikrings- og gjenforsikringsforetakene omhandlet i artikkel 213 nr. 2 bokstav a) utføres i henhold til metode 1, som er fastsatt i artikkel 230–232.

Når tilsynsmyndighetene fungerer som gruppetilsynsmyndighet for en bestemt gruppe, skal imidlertid medlemsstatene gi dem tillatelse til, etter samråd med de øvrige berørte tilsynsmyndighetene og gruppen selv, å beslutte å anvende metode 2, som er fastsatt i artikkel 233 og 234, eller en kombinasjon av metode 1 og 2 på denne gruppen, når det ikke er hensiktsmessig utelukkende å anvende metode 1.

Artikkel 221

Inkludering av den forholdsmessige andelen

1. I beregningen av gruppesolvens skal det tas hensyn til den forholdsmessige andelen som det deltakende foretak innehar i sine tilknyttede foretak.

Med hensyn til første ledd skal den forholdsmessige andelen omfatte et av følgende:

- a) dersom metode 1 anvendes, de prosentverdiene som benyttes ved oppstillingen av de konsoliderte regnskapene, eller
- b) dersom metode 2 anvendes, den andelen av den tegnede kapitalen som direkte eller indirekte innehas av det deltakende foretaket.

Når det tilknyttede foretaket er et datterforetak som ikke har tilstrekkelig tellende ansvarlig kapital til å dekke solvenskapitalkravet, skal det imidlertid tas hensyn til datterforetakets samlede solvensunderskudd, uansett hvilken metode som anvendes.

Dersom tilsynsmyndighetene mener at ansvaret til morforetaket som har en kapitalandel, er strengt begrenset til denne kapitalandelen, kan gruppetilsynsmyndigheten likevel tillate at det tas hensyn til datterforetakets solvensunderskudd på et forholdsmessig grunnlag.

2. Gruppetilsynsmyndigheten skal etter samråd med de øvrige berørte tilsynsmyndighetene og gruppen selv fastsette hvilken forholdsmessig andel det skal tas hensyn til i følgende tilfeller:

- a) når det ikke finnes kapitalforbindelser mellom noen av foretakene i en gruppe,
- b) når en tilsynsmyndighet har fastsatt at ethvert direkte eller indirekte innehav av stemmeretter eller kapital i et foretak betraktes som kapitalinteresse fordi det etter nevnte myndighets oppfatning faktisk utøves en betydelig innflytelse over dette foretaket,
- c) når en tilsynsmyndighet har fastsatt at et foretak er et morforetak for et annet foretak fordi det etter nevnte myndighets oppfatning faktisk utøver en dominerende innflytelse over dette andre foretaket.

Artikkel 222

Utelukkelse av dobbel anvendelse av tellende ansvarlig kapital

1. Dobbelt anvendelse av ansvarlig kapital til dekning av solvenskapitalkravet blant de forskjellige forsikrings- eller gjenforsikringsforetakene som tas i betraktning ved beregningen, skal ikke tillates.

For dette formål skal følgende beløp utelukkes ved beregningen av gruppesolvensen, når metodene beskrevet i underavsnitt 4 ikke allerede har fastsatt dette:

- a) verdien av alle eiendeler i det deltakende forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket som inngår i finansieringen av ansvarlig kapital til dekning av solvenskapitalkravet for et av foretakets tilknyttede forsikrings- eller gjenforsikringsforetak,
 - b) verdien av alle eiendeler i et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak tilknyttet det deltakende forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket som inngår i finansieringen av ansvarlig kapital til dekning av solvenskapitalkravet for det deltakende forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket,
 - c) verdien av alle eiendeler i et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak tilknyttet det deltakende forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket som inngår i finansieringen av ansvarlig kapital til dekning av solvenskapitalkravet for alle forsikrings- eller gjenforsikringsforetak tilknyttet det deltakende forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket,
2. Uten at dette berører nr. 1, kan følgende inngå i beregningen bare i den utstrekning de kan benyttes til dekning av solvenskapitalkravet til det berørte tilknyttede foretaket:
- a) overskuddsfond i henhold til artikkel 91 nr. 2 i et livsforsikrings- eller livsgjenforsikringsforetak tilknyttet det deltakende forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket som gruppesolvensen beregnes for,
 - b) eventuelle tegnede, men ikke innbetalte kapitalandeler i et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak tilknyttet det deltakende forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket som gruppesolvensen beregnes for.

Følgende skal imidlertid under alle omstendigheter unntas fra beregningen:

- i) tegnede, men ikke innbetalte kapitalandeler som utgjør en mulig forpliktelse for det deltakende foretaket,

ii) tegnede, men ikke innbetalte kapitalandeler i det deltakende forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket som utgjør en mulig forpliktelse for et tilknyttet forsikrings- eller gjenforsikringsforetak,

iii) tegnede, men ikke innbetalte kapitalandeler i et tilknyttet forsikringsforetak eller gjenforsikringsforetak som utgjør en mulig forpliktelse for et annet forsikrings- eller gjenforsikringsforetak tilknyttet samme deltakende forsikrings- eller gjenforsikringsforetak.

3. Dersom tilsynsmyndighetene anser at det foreligger annen ansvarlig kapital til dekning av solvenskapitalkravet for et tilknyttet forsikrings- eller gjenforsikringsselskap enn den som omhandles i nr. 2, men som ikke faktisk kan benyttes til dekning av solvenskapitalkravet for det deltakende forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket som gruppesolvansen beregnes for, kan denne ansvarlige kapitalen bare inngå i beregningen i den utstrekning den kan benyttes til dekning av solvenskapitalkravet for det tilknyttede foretaket.

4. Summen av den ansvarlige kapitalen omhandlet i nr. 2 og 3 kan ikke overstige solvenskapitalkravet for det tilknyttede forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket.

5. All tellende ansvarlig kapital i et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak tilknyttet det deltakende forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket som gruppesolvansen beregnes for, og som er underlagt forhåndsgodkjenning fra tilsynsmyndigheten i henhold til artikkel 90, skal inngå i beregningen bare i den utstrekning den er behørig godkjent av tilsynsmyndigheten som er ansvarlig for tilsynet med det tilknyttede foretaket.

Artikkel 223

Utelukkelse av kapital som er skapt innenfor en gruppe

1. Ved beregning av gruppesolvans skal det ikke tas hensyn til ansvarlig kapital til dekning av solvenskapitalkravet som skriver seg fra gjensidig finansiering mellom det deltakende forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket og et av følgende:

- a) et tilknyttet foretak,
- b) et deltakende foretak,
- c) et annet foretak tilknyttet et av dets deltakende foretak.

2. Ved beregning av gruppesolvans skal det ikke tas hensyn til ansvarlig kapital til dekning av solvenskapitalkravet for et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak tilknyttet det deltakende forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket som gruppesolvansen beregnes for, dersom den berørte ansvarlige kapitalen skriver seg fra gjensidig finansiering med et annet foretak tilknyttet samme deltakende forsikrings- eller gjenforsikringsforetak.

3. Særlig skal det antas at det foreligger gjensidig finansiering når et forsikrings- eller et gjenforsikringsforetak eller et av dets tilknyttede foretak har aksjer i eller yter lån til et annet foretak som direkte eller indirekte innehar ansvarlig kapital til dekning av førstnevnte foretaks solvenskapitalkrav.

Artikkel 224

Verdsetting

Eiendeler og forpliktelser skal verdsettes i henhold til artikkel 75.

Underavsnitt 3

Anvendelse av beregningsmetoder

Artikkel 225

Tilknyttede forsikrings- og gjenforsikringsforetak

Dersom et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak har mer enn ett tilknyttet forsikrings- eller gjenforsikringsforetak, skal alle de tilknyttede forsikrings- eller gjenforsikringsforetakene inngå i beregningen av gruppesolvansen.

Dersom det tilknyttede forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket har sitt hovedkontor i en annen medlemsstat enn det forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket som gruppesolvansen beregnes for, kan medlemsstatene fastsette at det ved beregningen skal tas hensyn til det tilknyttede foretakets solvenskapitalkrav og ansvarlig kapital til dekning av dette kravet, slik det er fastsatt i den andre medlemsstaten.

Artikkel 226

Mellomliggende forsikringsholdingselskaper

1. Ved beregning av gruppesolvansen for et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak som gjennom et forsikringsholdingselskap har en kapitalinteresse i et tilknyttet forsikrings- eller gjenforsikringsforetak eller et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak i en tredjestat, skal det tas hensyn til situasjonen til dette forsikringsholdingselskapet.

Det mellomliggende forsikringsholdingselskapet skal, utelukkende med henblikk på denne beregningen, behandles som om det var et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak som omfattes av reglene fastsatt i avdeling I kapittel VI avsnitt 4 underavsnitt 1, 2 og 3 når det gjelder solvenskapitalkravet, og av samme vilkår som dem fastsatt i avdeling I kapittel VI avsnitt 3 underavsnitt 1, 2 og 3 når det gjelder ansvarlig kapital til dekning av solvenskapitalkravet.

2. Dersom et mellomliggende forsikringsholdingselskap innehar ansvarlig lånekapital eller annen tellende ansvarlig kapital som er begrenset i henhold til artikkel 98, skal dette godkjennes som tellende ansvarlig kapital opp til beløpene beregnet ved anvendelse av grensene fastsatt i artikkel 98 for samlet tellende ansvarlig kapital utestående på gruppenivå i forhold til solvenskapitalkravet på gruppenivå.

All tellende ansvarlig kapital i et mellomliggende forsikringsholdingselskap som krever forhåndsgodkjenning fra tilsynsmyndigheten i henhold til artikkel 90 om den innehas av et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak, kan bare inngå i beregningen av gruppesolvansen i den utstrekning den er behørig godkjent av gruppetilsynsmyndigheten.

Artikkel 227

Tilknyttede forsikrings- og gjenforsikringsforetak i en tredjestat

1. Ved beregning i henhold til artikkel 233 av gruppesolvansen for et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak som er et deltakende foretak i et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak i en tredjestat, skal sistnevnte utelukkende med henblikk på denne beregningen behandles som et tilknyttet forsikrings- eller gjenforsikringsforetak.

Dersom tredjestaten som nevnte foretak har sitt hovedkontor i, krever at foretaket underlegges godkjenning og pålegger det solvensregler som minst er ekvivalente med dem som er fastsatt i avdeling I kapittel VI, kan imidlertid medlemsstatene fastsette at det ved beregningen skal tas hensyn til dette foretakets solvenskapitalkrav og ansvarlig kapital til dekning av dette kravet, slik det er fastsatt av den berørte tredjestat.

2. Kontrollen av hvorvidt reglene i tredjestaten minst er ekvivalente, skal gjennomføres av gruppetilsynsmyndigheten, enten etter anmodning fra det deltakende foretaket eller på eget initiativ.

Gruppetilsynsmyndigheten skal i denne forbindelse rådføre seg med de øvrige berørte tilsynsmyndigheter og CEIOPS før den treffer en beslutning om ekvivalens.

3. Kommisjonen kan vedta gjennomføringstiltak som angir kriteriene for å vurdere om solvensreglene i en tredjestat er ekvivalente med dem som er fastsatt i avdeling I kapittel VI.

Disse tiltakene, som har som formål å endre ikke-grunnleggende bestemmelser i dette direktiv ved å utfylle det, skal vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll som omhandlet i artikkel 301 nr. 3.

4. Kommisjonen kan, etter samråd med Den europeiske komité for forsikring og tjenestepensjoner og i henhold til framgangsmåten med forskriftskomite omhandlet i artikkel 301 nr. 2, samtidig som den tar hensyn til kriteriene vedtatt i henhold til nr. 3 i denne artikkel, treffe beslutning om hvorvidt en tredjestats solvensregler er ekvivalente med dem fastsatt i avdeling I kapittel VI.

Disse beslutningene skal regelmessig gjennomgås for å ta hensyn til eventuelle endringer i solvensreglene fastsatt i avdeling I kapittel VI og i solvensreglene i tredjestaten.

5. Dersom en beslutning truffet av Kommisjonen i henhold til nr. 4 fastslår at solvensreglene i en tredjestat er ekvivalente, får nr. 2 ikke anvendelse.

Dersom en beslutning truffet av Kommisjonen i henhold til nr. 4 fastslår at solvensreglene i en tredjestat ikke er ekvivalente, vil ikke muligheten omhandlet i nr. 1 annet ledd til å ta hensyn til solvenskapitalkravet og tellende ansvarlig kapital slik det er fastsatt av den berørte tredjestat, få anvendelse, og forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket i tredjestaten skal behandles utelukkende i henhold til nr. 1 første ledd.

Artikkel 228

Tilknyttede kredittinstitusjoner, verdipapirforetak og finansinstitusjoner

Ved beregning av gruppesolvansen for et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak som er et deltakende foretak i en kredittinstitusjon, et verdipapirforetak eller en finansinstitusjon, skal medlemsstatene tillate at de deltakende forsikrings- eller gjenforsikringsforetakene anvender metode 1 eller 2 fastsatt i vedlegg I til direktiv 2002/87/EF på tilsvarende måte. Metode 1 fastsatt i nevnte vedlegg skal imidlertid bare anvendes dersom gruppetilsynsmyndigheten anser at nivået på den integrerte styringen og den interne kontrollen for enhetene som vil omfattes av konsolideringen, er tilstrekkelig. Den valgte metoden skal anvendes konsekvent over tid.

Når en tilsynsmyndighet fungerer som gruppetilsynsmyndighet for en bestemt gruppe, skal imidlertid medlemsstatene tillate at tilsynsmyndighetene, på anmodning fra det deltakende foretaket eller på eget initiativ, beslutter å trekke enhver kapitalinteresse omhandlet i første ledd fra den ansvarlige kapitalen til dekning av gruppesolvansen for det deltakende foretaket.

*Artikkel 229***Når nødvendige opplysninger ikke er tilgjengelige**

Dersom opplysningene som er nødvendige for å beregne gruppens solvensen for et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak, og som omhandler et tilknyttet foretak med hovedkontor i en medlemsstat eller i en tredjestat, ikke er tilgjengelige for de berørte tilsynsmyndigheter, skal den bokførte verdien av dette foretaket i det deltakende forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket trekkes fra den ansvarlige kapitalen til dekning av gruppens solvensen.

I et slikt tilfelle skal ingen urealisert gevinst tilknyttet en slik kapitalinteresse godkjennes som ansvarlig kapital til dekning av gruppens solvensen.

Underavsnitt 4

Beregningsmetoder*Artikkel 230***Metode 1 (standardmetode): metode basert på regnskapsmessig konsolidering**

1. Beregningen av gruppens solvensen for det deltakende forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket skal foretas på grunnlag av de konsoliderte regnskapene.

Gruppens solvensen for det deltakende forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket er differansen mellom følgende:

- a) ansvarlig kapital til dekning av solvenskapitalkravet, beregnet på grunnlag av konsoliderte data,
- b) solvenskapitalkravet på gruppenivå beregnet på grunnlag av konsoliderte data.

Reglene fastsatt i avdeling I kapittel VI avsnitt 3 underavsnitt 1, 2 og 3 og i avdeling I kapittel VI avsnitt 4 underavsnitt 1, 2 og 3 får anvendelse ved beregning av ansvarlig kapital til dekning av solvenskapitalkravet og av solvenskapitalkravet på gruppenivå basert på konsoliderte data.

2. Solvenskapitalkravet på gruppenivå basert på konsoliderte data (gruppens konsoliderte solvenskapitalkrav) skal beregnes på grunnlag av standardformelen eller en godkjent intern modell på en måte som er i samsvar med de allmenne prinsippene i henholdsvis avdeling I kapittel VI avsnitt 4 underavsnitt 1 og 2 og avdeling I kapittel VI avsnitt 4 underavsnitt 1 og 3.

Gruppens konsoliderte solvenskapitalkrav skal minst beløpe seg til summen av

- a) minstekapitalkravet omhandlet i artikkel 129 for det deltakende forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket,

- b) den forholdsmessige andelen av minstekapitalkravet for de tilknyttede forsikrings- og gjenforsikringsforetakene.

Dette minimum skal dekkes av tellende basiskapital som fastsatt i artikkel 98 nr. 4.

Ved fastsettelsen av hvorvidt slik tellende ansvarlig kapital er egnet til å dekke gruppens minste konsoliderte solvenskapitalkrav, får prinsippene i artikkel 221–229 tilsvarende anvendelse. Artikkel 139 nr. 1 og 2 får tilsvarende anvendelse.

*Artikkel 231***Gruppeintern modell**

1. Dersom et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak og dets tilknyttede foretak eller foretak som er tilknyttet et forsikringsholdingforetak i fellesskap, søker om tillatelse til å beregne gruppens konsoliderte solvenskapitalkrav og solvenskapitalkravet for forsikrings- og gjenforsikringsforetakene i gruppen på grunnlag av en intern modell, skal de berørte tilsynsmyndigheter samarbeide for å beslutte hvorvidt det kan gis tillatelse og eventuelt fastsette vilkår for slik tillatelse.

En søknad som omhandlet i første ledd skal inngis til gruppetilsynsmyndigheten.

Gruppetilsynsmyndigheten skal omgående underrette de øvrige berørte tilsynsmyndighetene.

2. De berørte tilsynsmyndighetene skal gjøre sitt ytterste for å komme fram til en felles beslutning om søknaden senest seks måneder etter at gruppetilsynsmyndigheten mottok den fullstendige søknaden.

Gruppetilsynsmyndigheten skal omgående videresende den fullstendige søknaden til de øvrige berørte tilsynsmyndighetene.

3. I løpet av perioden omhandlet i nr. 2 kan gruppetilsynsmyndigheten og de øvrige berørte tilsynsmyndighetene rådføre seg med CEIOPS. CEIOPS skal også rådspørres dersom det deltakende foretaket anmoder om dette.

Dersom CEIOPS rådspørres, skal alle berørte tilsynsmyndigheter underrettes, og perioden omhandlet i nr. 2 skal forlenges med to måneder.

4. Dersom CEIOPS ikke er rådspurt i henhold til nr. 3 første ledd, og dersom de berørte tilsynsmyndighetene ikke har truffet en felles beslutning senest seks måneder etter at gruppetilsynsmyndigheten mottok den fullstendige søknaden, skal gruppetilsynsmyndigheten be CEIOPS om å gi råd til alle berørte tilsynsmyndigheter senest to måneder deretter. Gruppetilsynsmyndigheten skal treffe en beslutning senest tre uker etter å ha mottatt rådene, som det skal tas behørig hensyn til.

5. Uavhengig av om CEIOPS er rådspurt, skal gruppetilsynsmyndighetens beslutning omfatte en fullstendig begrunnelse og ta hensyn til de synspunktene som de øvrige berørte tilsynsmyndighetene har gitt uttrykk for.

Gruppetilsynsmyndigheten skal sende beslutningen til søkeren og de øvrige berørte tilsynsmyndighetene.

De berørte tilsynsmyndighetene skal rette seg etter beslutningen.

6. Dersom det ikke treffes en felles beslutning innenfor periodene fastsatt i henholdsvis nr. 2 og 3, skal gruppetilsynsmyndigheten treffe sin egen beslutning om søknaden.

Når gruppetilsynsmyndigheten treffer beslutningen, skal det tas behørig hensyn til følgende:

a) eventuelle synspunkter og forbehold som de øvrige berørte tilsynsmyndigheter har gitt uttrykk for i løpet av den aktuelle perioden,

b) eventuelle råd fra CEIOPS.

Beslutningen skal inneholde en fullstendig begrunnelse og en forklaring på eventuelle vesentlige avvik fra CEIOPS' anbefaling.

Gruppetilsynsmyndigheten skal sende beslutningen til søkeren og de øvrige berørte tilsynsmyndighetene.

Beslutningen skal anses som bestemmende og anvendes av de berørte tilsynsmyndighetene.

7. Dersom noen av de berørte tilsynsmyndighetene finner at risikoprofilen for et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak som de fører tilsyn med, avviker vesentlig fra forutsetningene som ligger til grunn for den interne modellen som er godkjent på gruppenivå, og dersom foretaket ikke har funnet en tilfredsstillende løsning på de mangler som tilsynsmyndigheten har påpekt, kan tilsynsmyndigheten i henhold til artikkel 37 beslutte å legge et kapitalkravtillegg til dette forsikrings- eller gjenforsikringsforetakets solvenskapitalkrav beregnet på grunnlag av en slik intern modell.

I ekstraordinære tilfeller og dersom et slikt kapitalkravtillegg ikke vil være hensiktsmessig, kan tilsynsmyndigheten pålegge det berørte foretaket å beregne solvenskapitalkravet på grunnlag av standardformelen omhandlet i avdeling I kapittel VI avsnitt 4 underavsnitt 1 og 2. I henhold til artikkel 37 nr. 1 bokstav a) og c) kan tilsynsmyndigheten legge et kapitalkravtillegg til dette forsikrings- eller gjenforsikringsforetakets solvenskapitalkrav beregnet på grunnlag av standardformelen.

Tilsynsmyndigheten skal begrunne enhver beslutning omhandlet i første og annet ledd overfor både forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket og gruppetilsynsmyndigheten.

Artikkel 232

Kapitalkravtillegg på gruppenivå

Ved fastsettelse av hvorvidt gruppens konsoliderte solvenskapitalkrav gir et tilfredsstillende bilde av gruppens risikoprofil, skal gruppetilsynsmyndigheten ta særlig hensyn til de tilfeller der omstendighetene omhandlet i artikkel 37 nr. 1 bokstav a)–c) kan oppstå på gruppenivå, særlig dersom

- a) en særskilt risiko som foreligger på gruppenivå, ikke i tilstrekkelig grad dekkes av standardformelen eller den interne modellen fordi den er vanskelig å kvantifisere,
- b) et kapitalkravtillegg til solvenskapitalkravet for de tilknyttede forsikrings- eller gjenforsikringsforetakene er lagt til av de berørte tilsynsmyndigheter i henhold til artikkel 37 og 231 nr. 7.

Dersom det ikke er tatt tilstrekkelig høyde for gruppens risikoprofil, kan det legges et kapitalkravtillegg til gruppens konsoliderte solvenskapitalkrav.

Artikkel 37 nr. 1–5 får, sammen med gjennomføringstiltakene truffet i henhold til artikkel 37 nr. 6, tilsvarende anvendelse.

Artikkel 233

Metode 2 (alternativ metode): metode med fradrag og sammenlegging

1. Gruppensolvansen for det deltakende forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket er differansen mellom

- a) gruppens samlede tellende ansvarlig kapital omhandlet i nr. 2,
- b) verdien som de tilknyttede forsikrings- eller gjenforsikringsforetakene utgjør av det deltakende forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket, pluss gruppens samlede solvenskapitalkrav omhandlet i nr. 3.

2. Gruppens samlede tellende ansvarlig kapital er summen av

- a) den ansvarlige kapitalen til dekning av solvenskapitalkravet for det deltakende forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket,
- b) det deltakende forsikrings- eller gjenforsikringsforetakets forholdsmessige andel i den ansvarlige kapitalen til dekning av solvenskapitalkravet for de tilknyttede forsikrings- eller gjenforsikringsforetakene.

3. Gruppens samlede solvenskapitalkrav er summen av

- a) solvenskapitalkravet for det deltakende forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket,
- b) den forholdsmessige andelen av solvenskapitalkravet for de tilknyttede forsikrings- og gjenforsikringsforetakene.

4. Når kapitalinteressen i de tilknyttede forsikrings- eller gjenforsikringsforetakene helt eller delvis består av et indirekte eierskap, skal verdien som de tilknyttede forsikrings- eller gjenforsikringsforetakene utgjør av det deltakende forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket omfatte verdien av et slikt indirekte eierskap, idet det tas hensyn til relevante suksessive eierinteresser, og postene omhandlet i nr. 2 bokstav b) og nr. 3 bokstav b) skal omfatte henholdsvis de tilsvarende forholdsmessige andelene av den ansvarlige kapitalen til dekning av solvenskapitalkravet for de tilknyttede forsikrings- eller gjenforsikringsforetakene og av solvenskapitalkravet for de tilknyttede forsikrings- eller gjenforsikringsforetakene.

5. Dersom en søknad om tillatelse til å beregne solvenskapitalkravet for forsikrings- og gjenforsikringsforetak i gruppen på grunnlag av en intern modell inngis av et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak og dets tilknyttede foretak eller i fellesskap av foretak som er tilknyttet et forsikringsholdingselskap, får artikkel 231 tilsvarende anvendelse.

6. Ved vurderingen av hvorvidt en gruppes samlede solvenskapitalkrav, beregnet i henhold til nr. 3, gir et tilfredsstillende bilde av gruppens risikoprofil, skal de berørte tilsynsmyndigheter rette særlig oppmerksomhet mot eventuelle særskilte risikoer på gruppenivå som ikke vil være tilstrekkelig dekket fordi de er vanskelige å kvantifisere.

Dersom gruppens risikoprofil avviker vesentlig fra forutsetningene som ligger til grunn for gruppens samlede solvenskapitalkrav, kan det legges et kapitalkravtillegg til gruppens samlede solvenskapitalkrav.

Artikkel 37 nr. 1–5 får, sammen med gjennomføringstiltakene truffet i henhold til artikkel 37 nr. 6, tilsvarende anvendelse.

Artikkel 234

Gjennomføringstiltak

Kommisjonen skal vedta gjennomføringstiltak som spesifiserer de forsikringstekniske prinsippene og metodene fastsatt i artikkel 220–229 og anvendelsen av artikkel 230–233 for å sikre ensartet anvendelse i hele Fellesskapet.

Disse tiltakene, som har som formål å endre ikke-grunnleggende bestemmelser i dette direktiv ved å utfylle det, skal vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll som omhandlet i artikkel 301 nr. 3.

Underavsnitt 5

Tilsyn med gruppesolvens for forsikrings- og gjenforsikringsforetak som er datterforetak av et forsikringsholdingselskap

Artikkel 235

Gruppesolvens for et forsikringsholdingselskap

Når forsikrings- og gjenforsikringsforetak er datterforetak av et forsikringsholdingselskap, skal gruppetilsynsmyndigheten sikre at gruppesolvensen beregnes for forsikringsholdingselskapet ved anvendelse av artikkel 220 nr. 2 til artikkel 233.

Med henblikk på denne beregningen skal morforetaket behandles som om det var et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak som omfattes av reglene fastsatt i avdeling I kapittel VI avsnitt 4 underavsnitt 1, 2 og 3 når det gjelder solvenskapitalkravet, og av samme vilkår som dem fastsatt i avdeling I kapittel VI avsnitt 3 underavsnitt 1, 2 og 3 når det gjelder ansvarlig kapital til dekning av solvenskapitalkravet.

Underavsnitt 6

Tilsyn med gruppesolvens for grupper med sentralisert risikostyring

Artikkel 236

Datterforetak av et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak: vilkår

Medlemsstatene skal sørge for at reglene fastsatt i artikkel 238 og 239 får anvendelse på alle forsikrings- eller gjenforsikringsforetak som er datterforetak av et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak, når følgende vilkår er oppfylt:

- a) datterforetaket, som tilsynsmyndigheten ikke har truffet en beslutning for i henhold til artikkel 214 nr. 2, omfattes av gruppetilsynet som utføres av gruppetilsynsmyndigheten for morforetaket i henhold til denne avdeling,

- b) morforetakets risikostyringsprosesser og internkontrollordninger omfatter datterforetaket, og de berørte tilsynsmyndighetene anser at morforetaket utøver en forsvarlig styring av datterselskapet,
- c) morforetaket har fått samtykket omhandlet i artikkel 246 nr. 4 tredje ledd,
- d) morforetaket har fått samtykket omhandlet i artikkel 256 nr. 2,
- e) morforetaket har inngitt en søknad om tillatelse til å bli omfattet av artikkel 238 og 239, og denne søknaden er godkjent gjennom en beslutning i henhold til framgangsmåten fastsatt i artikkel 237.

Artikkel 237

Datterforetak av et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak: beslutning om søknaden

1. Når det gjelder søknader om tillatelse til å bli omfattet av reglene fastsatt i artikkel 238 og 239, skal de berørte tilsynsmyndighetene arbeide i fullt samråd med tilsynskollegiet for å avgjøre om det skal gis tillatelse, og for å fastsette eventuelle vilkår som en slik tillatelse skal være underlagt.

En søknad som omhandlet i første ledd skal bare inngis til tilsynsmyndigheten som har godkjent datterforetaket. Denne tilsynsmyndigheten skal uten opphold underrette og videreformidle den fullstendige søknaden til de øvrige tilsynsmyndighetene i tilsynskollegiet.

2. De berørte tilsynsmyndighetene skal gjøre sitt ytterste for å komme fram til en felles beslutning om søknaden senest tre måneder etter at samtlige tilsynsmyndigheter i tilsynskollegiet mottok den fullstendige søknaden.

3. I løpet av perioden omhandlet i nr. 2 og når det råder ulike oppfatninger om søknaden omhandlet i nr. 1 skal godkjennes, kan gruppetilsynsmyndigheten eller noen av de øvrige berørte tilsynsmyndighetene rådspørre CEIOPS. Dersom CEIOPS rådspørres, skal alle berørte tilsynsmyndigheter underrettes, og perioden omhandlet i nr. 2 skal forlenges med én måned.

Dersom CEIOPSerrådspurt, skal de berørte tilsynsmyndighetene behørig vurdere CEIOPS' råd før de treffer en felles beslutning.

4. Den tilsynsmyndigheten som har gitt datterselskapet tillatelse, skal underrette søkeren om den felles beslutningen omhandlet i nr. 2 og 3, som skal inneholde en fullstendig begrunnelse og en forklaring på eventuelle vesentlige avvik fra CEIOPS' anbefalinger i de tilfeller der CEIOPS er rådspurt. Den felles beslutningen skal anses som bestemmende og anvendes av de berørte tilsynsmyndighetene.

5. Dersom de berørte tilsynsmyndighetene ikke treffer en felles beslutning innenfor periodene fastsatt i nr. 2 og 3, skal gruppetilsynsmyndigheten selv avgjøre søknaden.

Når gruppetilsynsmyndigheten treffer sin beslutning, skal den ta behørig hensyn til

- a) eventuelle synspunkter og forbehold som de berørte tilsynsmyndigheter har gitt uttrykk for i løpet av den aktuelle perioden,
- b) eventuelle forbehold som de øvrige tilsynsmyndighetene i tilsynskollegiet har gitt uttrykk for i løpet av den aktuelle perioden,
- c) eventuelle råd fra CEIOPS.

Beslutningen skal inneholde en fullstendig begrunnelse og en forklaring på eventuelle vesentlige avvik fra forbeholdene som de øvrige berørte tilsynsmyndighetene har gitt uttrykk for, og fra CEIOPS' råd. Gruppetilsynsmyndigheten skal oversende søkeren og de øvrige berørte tilsynsmyndighetene en kopi av beslutningen.

Artikkel 238

Datterforetak av et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak: fastsettelse av solvenskapitalkravet

1. Med forbehold for artikkel 231 skal datterselskapets solvenskapitalkrav beregnes som fastsatt i nr. 2, 4 og 5 i denne artikkel.

2. Når datterforetakets solvenskapitalkrav beregnes på grunnlag av en intern modell som er godkjent på gruppenivå i henhold til artikkel 231, og når tilsynsmyndigheten som har godkjent datterforetaket, finner at foretakets risikoprofil avviker vesentlig fra denne interne modellen, og dersom foretaket ikke har funnet en tilfredsstillende løsning på de mangler som tilsynsmyndigheten har påpekt, kan denne myndigheten i tilfellene omhandlet i artikkel 37 foreslå å legge et kapitalkravtillegg til dette datterforetakets solvenskapitalkrav beregnet på grunnlag av en slik modell, eller i ekstraordinære tilfeller og dersom et slikt kapitalkravtillegg ikke vil være hensiktsmessig, pålegge foretaket å beregne solvenskapitalkravet på grunnlag av standardformelen. Tilsynsmyndigheten skal diskutere forslaget i tilsynskollegiet og underrette både datterforetaket og tilsynskollegiet om begrunnelsen for dette forslaget.

3. Når datterforetakets solvenskapitalkrav beregnes på grunnlag av standardformelen og tilsynsmyndigheten som har godkjent datterforetaket, finner at foretakets risikoprofil avviker vesentlig fra de forutsetninger som ligger til grunn for standardformelen, og dersom foretaket ikke har funnet en tilfredsstillende løsning på de mangler som tilsynsmyndigheten har påpekt, kan denne myndigheten i ekstraordinære tilfeller foreslå at foretaket erstatter et delsett av parametrene som anvendes i standardformelen, med parametre som er spesifikke for dette foretaket, ved beregning av risikomodulene for livsforsikring, skadeforsikring og helseforsikring som

fastsatt i artikkel 110, eller legge et kapitalkravtillegg til dette datterforetakets solvenskapitalkrav i tilfellene omhandlet i artikkel 37.

Tilsynsmyndigheten skal diskutere forslaget i tilsynskollegiet og underrette både datterforetaket og tilsynskollegiet om begrunnelsen for dette forslaget.

4. Tilsynskollegiet skal gjøre sitt ytterste for å komme til enighet om forslaget fra tilsynsmyndigheten som har godkjent datterforetaket, eller om andre mulige tiltak.

5. Dersom tilsynsmyndigheten og gruppetilsynsmyndigheten ikke kommer til enighet, skal saken senest en måned etter at forslaget fra tilsynsmyndigheten er mottatt, henvises til samråd hos CEIOPS, som skal gi sine råd senest to måneder etter henvisningen.

Den tilsynsmyndigheten som har gitt datterforetaket tillatelse, skal ta behørig hensyn til slike råd før den treffer sin endelige beslutning.

Beslutningen skal inneholde en fullstendig begrunnelse og ta hensyn til de synspunkter og forbehold som de øvrige tilsynsmyndighetene i tilsynskollegiet har gitt uttrykk for, og til CEIOPS' råd.

Beslutningen skal sendes til datterforetaket og tilsynskollegiet.

Artikkel 239

Datterforetak av et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak: manglende oppfyllelse av solvens- og minstekapitalkravet

1. Ved manglende oppfyllelse av solvenskapitalkravet og med forbehold for artikkel 138 skal tilsynsmyndigheten som har gitt datterforetaket tillatelse, omgående sende gjenopprettingsplanen som er framlagt av datterforetaket, til tilsynskollegiet med sikte på senest seks måneder etter at den manglende oppfyllelse av solvenskapitalkravet er påvist, å gjenopprette nivået på den tellende ansvarlige kapitalen eller redusere risikoprofilen for å sikre at solvenskapitalkravet oppfylles.

Tilsynskollegiet skal gjøre sitt ytterste for å komme til enighet om tilsynsmyndighetens forslag til godkjenning av gjenopprettingsplanen senest fire måneder etter at det først ble konstatert manglende oppfyllelse av solvenskapitalkravet.

Dersom det ikke oppnås slik enighet, skal tilsynsmyndigheten som har gitt datterforetaket tillatelse, treffe en egen beslutning om hvorvidt gjenopprettingsplanen skal godkjennes, idet det tas behørig hensyn til de synspunkter og forbehold som de øvrige tilsynsmyndighetene i tilsynskollegiet har gitt uttrykk for.

2. Når tilsynsmyndigheten som har gitt datterforetaket tillatelse, i henhold til artikkel 136 konstaterer en svekket finansiell stilling, skal den omgående underrette tilsynskollegiet om tiltakene som foreslås truffet. Med unntak av i nødsituasjoner skal tilsynskollegiet drøfte hvilke tiltak som skal treffes.

Tilsynskollegiet skal gjøre sitt ytterste for å komme til enighet om de foreslåtte tiltakene senest en måned etter underretningen.

Dersom det ikke oppnås slik enighet, skal tilsynsmyndigheten som har gitt datterforetaket tillatelse, treffe en egen beslutning om hvorvidt de foreslåtte tiltakene skal godkjennes, idet det tas behørig hensyn til de synspunkter og forbehold som de øvrige tilsynsmyndighetene i tilsynskollegiet har gitt uttrykk for.

3. Ved manglende oppfyllelse av minstekapitalkravet og med forbehold for artikkel 139 skal tilsynsmyndigheten som har gitt datterforetaket tillatelse, omgående sende den kort-siktige finansieringsplanen som er framlagt av datterforetaket, til tilsynskollegiet med sikte på senest tre måneder etter at den manglende oppfyllelse av minstekapitalkravet er påvist, å gjenopprette nivået på den tellende ansvarlige kapitalen som dekker minstekapitalkravet, eller redusere risikoprofilen for å sikre at minstekapitalkravet oppfylles. Tilsynskollegiet skal også underrettes om alle tiltak som treffes for å håndheve minstekapitalkravet for datterforetaket.

Artikkel 240

Datterforetak av et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak: opphør av unntak for et datterselskap

1. Reglene fastsatt i artikkel 238 og 239 får ikke lenger anvendelse når

- a) vilkåret omhandlet i artikkel 236 bokstav a) ikke lenger oppfylles,
- b) vilkåret omhandlet i artikkel 236 bokstav b) ikke lenger oppfylles og gruppen ikke oppfyller vilkåret igjen innen rimelig tid,
- c) vilkårene omhandlet i artikkel 236 bokstav c) og d) ikke lenger oppfylles.

I tilfellet omhandlet i første ledd bokstav a) skal gruppetilsynsmyndigheten, dersom den etter samråd med tilsynskollegiet beslutter at datterforetaket ikke lenger skal omfattes av gruppetilsynet den fører, umiddelbart underrette den berørte tilsynsmyndigheten og morforetaket.

Med hensyn til artikkel 236 bokstav b), c) og d) skal morforetaket være ansvarlig for å sikre løpende oppfyllelse av vilkårene. Ved manglende oppfyllelse skal morforetaket omgående underrette gruppetilsynsmyndigheten og det berørte datterselskapets tilsynsmyndighet. Morforetaket skal legge fram en plan for hvordan det igjen skal oppfylle vilkårene innen rimelig tid.

Med forbehold for tredje ledd skal gruppetilsynsmyndigheten minst en gang i året på eget initiativ kontrollere at vilkårene omhandlet i artikkel 236 bokstav b), c) og d) fortsatt oppfylles. Gruppetilsynsmyndigheten skal også gjennomføre slik kontroll etter anmodning fra den berørte tilsynsmyndigheten dersom denne har tungtveiende grunner til å frykte at vilkårene ikke lenger oppfylles.

Dersom det påvises mangler under kontrollen, skal gruppetilsynsmyndigheten kreve at morforetaket legger fram en plan for hvordan det vil sikre at vilkårene igjen oppfylles innen rimelig tid.

Dersom gruppetilsynsmyndigheten etter å ha rådspurt tilsynskollegiet finner at planen omhandlet i tredje eller femte ledd er utilstrekkelig, eller senere finner at den ikke er gjennomført innen avtalt tid, skal gruppetilsynsmyndigheten slutte at vilkårene omhandlet i artikkel 236 bokstav b), c) og d) ikke lenger er oppfylt, og omgående underrette den berørte tilsynsmyndigheten om dette.

2. Reglene fastsatt i artikkel 238 og 239 får på nytt anvendelse dersom morforetaket inngir en ny søknad og oppnår en positiv beslutning i henhold til framgangsmåten fastsatt i artikkel 237.

Artikkel 241

Datterforetak av et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak: gjennomføringstiltak

For å sikre ensartet anvendelse av artikkel 236–240 skal Kommisjonen vedta gjennomføringstiltak som angir

- a) kriteriene som skal anvendes ved vurderingen av hvorvidt vilkårene i artikkel 236 er oppfylt,
- b) kriteriene som skal anvendes ved vurderingen av hva som skal anses som en nødssituasjon i henhold til artikkel 239 nr. 2, og
- c) framgangsmåtene tilsynsmyndighetene skal følge når de utveksler opplysninger, utøver sine rettigheter og oppfyller sine forpliktelser i henhold til artikkel 237–240.

Disse tiltakene, som har som formål å endre ikke-grunnleggende bestemmelser i dette direktiv ved å utfylle det, skal vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll som omhandlet i artikkel 301 nr. 3.

Artikkel 242

Gjennomgåelse

1. Innen 31. oktober 2014 skal Kommisjonen vurdere anvendelsen av avdeling III, særlig med hensyn til tilsynsmyndighetenes samarbeid i tilsynskollegiet og dets funksjonsdyktighet, CEIOPS' rettslige status og tilsynspraksisen for fastsettelse av kapitalkravtilleggene, og framlegge en rapport for Europaparlamentet og Rådet som ved behov ledsages av forslag til endringer av dette direktiv.

2. Innen 31. oktober 2015 skal Kommisjonen vurdere fordelene ved å styrke gruppetilsynet og kapitalforvaltningen innenfor en gruppe av forsikrings- eller gjenforsikringsforetak, herunder en henvisning til KOM(2008)0119 og rapporten fra Europaparlamentets komité for økonomiske og monetære spørsmål om dette forslag av 16. oktober 2008 (A6-0413/2008). Vurderingen skal inneholde mulige tiltak for å fremme en god styring av forsikringsgrupper over landegrensene, særlig hva angår risikostyring og kapitalforvaltning. I sin vurdering skal Kommisjonen blant annet ta hensyn til nye utviklingstendenser og framskritt vedrørende

- a) en harmonisert ramme for tidlig inngrep,
- b) praksis innen sentralisert risikostyring innenfor en gruppe og hvordan gruppeinterne modeller fungerer, herunder stresstester,
- c) gruppeinterne transaksjoner og risikokonsentrasjoner,
- d) effektene av diversifisering og konsentrasjon over tid,
- e) en rettslig bindende ramme for mekling i tilsynstvister,
- f) en harmonisert ramme for overføring av eiendeler og for framgangsmåter ved insolvens og avvikling som fjerner de relevante nasjonale selskapsrettslige hindringer for overføring av eiendeler,
- g) et ensartet vernnivå for forsikringstakere og begunstigede i foretak innenfor samme gruppe, særlig i krisesituasjoner,
- h) en harmonisert og tilstrekkelig finansiert, felles EU-løsning for garantiordninger for forsikringssektoren,
- i) en harmonisert og rettslig bindende ramme for vedkommende myndigheter, sentralbanker og finansdepartementer for krisehåndtering, kriseløsning og deling av den budsjettmessige byrden som kriser medfører, der tilsynsfullmakter og budsjettansvar står i forhold til hverandre.

Kommisjonen skal framlegge en rapport for Europaparlamentet og Rådet som ved behov ledsages av forslag til endringer av dette direktiv.

*Artikkel 243***Datterforetak av et forsikringsholdingselskap**

Artikkel 236–242 får tilsvarende anvendelse på forsikrings- og gjenforsikringsforetak som er datterforetak av et forsikringsholdingselskap.

*Avsnitt 2***Risikokonsentrasjon og gruppeinterne transaksjoner***Artikkel 244***Tilsyn med risikokonsentrasjon**

1. Tilsynet med risikokonsentrasjonen på gruppenivå skal føres i henhold til nr. 2 og 3 i denne artikkel, artikkel 246 og kapittel III.

2. Medlemsstatene skal kreve at forsikrings- og gjenforsikringsforetak eller forsikringsholdingselskaper regelmessig og minst en gang i året avlegger rapport til gruppets tilsynsmyndigheten om enhver betydelig risikokonsentrasjon på gruppenivå.

De nødvendige opplysningene skal inngis til gruppets tilsynsmyndigheten av forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket som er morforetak i gruppen, eller, når morforetaket ikke er et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak, av forsikringsholdingselskapet eller forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket i gruppen som gruppets tilsynsmyndigheten har utpekt etter samråd med øvrige berørte tilsynsmyndigheter og gruppen.

Gruppets tilsynsmyndigheten skal utføre tilsynsevaluering av risikokonsentrasjonene.

3. Gruppets tilsynsmyndigheten skal etter samråd med øvrige berørte tilsynsmyndigheter og gruppen fastsette hvilken type risikoer forsikrings- og gjenforsikringsforetakene i en bestemt gruppe under alle omstendigheter skal rapportere.

Når gruppets tilsynsmyndigheten og øvrige berørte tilsynsmyndigheter definerer eller uttaler seg om typen risikoer, skal de ta hensyn til den særskilte gruppen og dens risikostyringsstruktur.

For å identifisere hvilke betydelige risikokonsentrasjoner som skal rapporteres, skal gruppets tilsynsmyndigheten etter samråd med øvrige berørte tilsynsmyndigheter og gruppen fastsette hensiktsmessige terskelverdier basert på solvenskapitalkrav, forsikringstekniske avsetninger eller begge.

Ved vurdering av risikokonsentrasjonene skal gruppets tilsynsmyndigheten særlig overvåke den mulige risikoen for smitte i gruppen, risikoen for interessekonflikt og risikonivået eller -volumet.

4. Kommisjonen kan i forbindelse med nr. 2 og 3 vedta gjennomføringstiltak med hensyn til definisjonen og identifiseringen av en betydelig risikokonsentrasjon og rapporteringen av en slik risikokonsentrasjon.

Disse tiltakene, som har som formål å endre ikke-grunnleggende bestemmelser i dette direktiv ved å utfylle det, skal vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll som omhandlet i artikkel 301 nr. 3.

*Artikkel 245***Tilsyn med gruppeinterne transaksjoner**

1. Tilsynet med gruppeinterne transaksjoner skal føres i henhold til nr. 2 og 3 i denne artikkel, artikkel 246 og kapittel III.

2. Medlemsstatene skal kreve at forsikrings- og gjenforsikringsforetak regelmessig og minst en gang i året avlegger rapport til gruppets tilsynsmyndigheten om alle betydelige gruppeinterne transaksjoner utført av forsikrings- og gjenforsikringsforetak i en gruppe, herunder transaksjoner som er gjennomført med en fysisk person med nære forbindelser til et foretak i gruppen.

Medlemsstatene skal dessuten kreve at svært betydelige gruppeinterne transaksjoner rapporteres så snart som praktisk mulig.

De nødvendige opplysningene skal inngis til gruppets tilsynsmyndigheten av forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket som er morforetak i gruppen, eller, når morforetaket ikke er et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak, av forsikringsholdingselskapet eller forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket i gruppen som gruppets tilsynsmyndigheten har utpekt etter samråd med øvrige berørte tilsynsmyndigheter og gruppen.

Gruppets tilsynsmyndigheten skal utføre tilsynsevaluering av gruppeinterne transaksjoner.

3. Gruppets tilsynsmyndigheten skal etter samråd med øvrige berørte tilsynsmyndigheter og gruppen fastsette hvilken type gruppeinterne transaksjoner forsikrings- og gjenforsikringsforetakene i en bestemt gruppe under alle omstendigheter skal rapportere. Artikkel 244 nr. 3 får tilsvarende anvendelse.

4. Kommisjonen kan i forbindelse med nr. 2 og 3 vedta gjennomføringstiltak med hensyn til definisjonen og identifiseringen av en betydelig gruppeintern transaksjon og rapporteringen av en slik gruppeintern transaksjon.

Disse tiltakene, som har som formål å endre ikke-grunnleggende bestemmelser i dette direktiv ved å utfylle det, skal vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll som omhandlet i artikkel 301 nr. 3.

Avsnitt 3

Risikostyring og internkontroll*Artikkel 246***Tilsyn med systemet for risikostyring og internkontroll**

1. Kravene i avdeling I kapittel IV avsnitt 2 får tilsvarende anvendelse på gruppenivå.

Med forbehold for første ledd skal systemene for risikostyring og internkontroll samt rapporteringsrutinene gjennomføres konsekvent i alle foretak som omfattes av gruppetilsyn i henhold til artikkel 213 nr. 2 bokstav a) og b), slik at disse systemene og rapporteringsrutinene kan kontrolleres på gruppenivå.

2. Uten at dette berører nr. 1, skal gruppens internkontrollordninger minst omfatte

- a) egnede ordninger med hensyn til gruppesolvens for å identifisere og måle alle vesentlige risikoer og oppnå et passende forhold mellom tellende ansvarlig kapital og risikoene,
- b) gode rapporterings- og regnskapsrutiner for å overvåke og håndtere de gruppeinterne transaksjonene og risikokonsentrasjonen.

3. Gruppetilsynsmyndigheten skal i henhold til reglene fastsatt i kapittel III utføre tilsynsevaluering av systemene og rapporteringsrutinene omhandlet i nr. 1 og 2.

4. Medlemsstatene skal kreve at det deltakende forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket eller forsikringsholdingselskapet foretar vurderingen omhandlet i artikkel 45 på gruppenivå. Gruppetilsynsmyndigheten skal utføre tilsynsevaluering av egenvurderingen av risiko og solvens på gruppenivå i henhold til kapittel III.

Dersom solvens på gruppenivå beregnes i henhold til metode 1 omhandlet i artikkel 230, skal det deltakende forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket eller forsikringsholdingselskapet vise gruppetilsynsmyndigheten at man virkelig forstår forskjellen mellom summen av solvenskapitalkravene for alle tilknyttede forsikrings- eller gjenforsikringsforetak i gruppen og gruppens konsoliderte solvenskapitalkrav.

Det deltakende forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket eller forsikringsholdingselskapet kan, såfremt gruppetilsynsmyndigheten samtykker, beslutte å foreta enhver vurdering omhandlet i artikkel 45 samtidig på gruppenivå og for ethvert datterforetak i gruppen samt utarbeide et felles dokument som inneholder alle vurderinger.

Før gruppetilsynsmyndigheten gir sitt samtykke i henhold til tredje ledd, skal den rådføre seg med medlemmene av tilsynskollegiet og ta behørig hensyn til deres synspunkter og forbehold.

Dersom en gruppe benytter muligheten i tredje ledd, skal den sende dokumentet samtidig til alle berørte tilsynsmyndigheter. Anvendelsen av denne muligheten skal ikke fritta de berørte datterselskapene fra forpliktelsen til å sikre at kravene i artikkel 45 oppfylles.

KAPITTEL III

Tiltak for å lette gruppetilsyn*Artikkel 247***Gruppetilsynsmyndighet**

1. En enkelt tilsynsmyndighet som skal ha ansvar for å samordne og utføre gruppetilsyn (gruppetilsynsmyndighet), skal utpekes blant tilsynsmyndighetene i de berørte medlemsstatene.

2. Dersom samme tilsynsmyndighet er kompetent med hensyn til alle forsikrings- og gjenforsikringsforetak i en gruppe, skal denne tilsynsmyndigheten tildeles oppgaven som gruppetilsynsmyndighet.

I alle andre tilfeller og med forbehold for nr. 3 skal oppgaven som gruppetilsynsmyndighet utføres

a) dersom det ledende foretaket i en gruppe er et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak, av tilsynsmyndigheten som har gitt dette foretaket tillatelse,

b) dersom det ledende foretaket i en gruppe ikke er et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak, av tilsynsmyndigheten som oppfyller følgende kriterier:

i) dersom morforetaket til et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak er et forsikringsholdingselskap, av tilsynsmyndigheten som har gitt dette forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket tillatelse,

ii) dersom mer enn ett forsikrings- eller gjenforsikringsforetak med hovedkontor i Fellesskapet har samme forsikringsholdingselskap som morforetak og et av disse foretakene har tillatelse i den medlemsstaten der forsikringsholdingselskapet har sitt hovedkontor, av tilsynsmyndigheten for forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket som har tillatelse i denne medlemsstaten,

iii) dersom gruppen har mer enn ett ledende foretak som er et forsikringsholdingselskap med hovedkontor i flere medlemsstater, og det i hver av disse medlemsstatene finnes et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak, av tilsynsmyndigheten for forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket med den største balansesummen,

iv) dersom mer enn ett forsikrings- eller gjenforsikringsforetak med hovedkontor i Fellesskapet har samme forsikringsholdingselskap som morforetak og ingen av disse foretakene har tillatelse i medlemsstaten der forsikringsholdingselskapet har sitt hovedkontor, av tilsynsmyndigheten som har gitt tillatelse til forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket med den største balansesummen, og

v) dersom gruppen ikke har et morforetak eller under alle omstendigheter som ikke er omhandlet i nr. i)–iv), av tilsynsmyndigheten som har gitt tillatelse til forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket med den største balansesummen.

3. I særskilte tilfeller kan de berørte tilsynsmyndighetene etter anmodning fra noen av myndighetene treffe en felles beslutning om å fravike kriteriene fastsatt i nr. 2 når anvendelsen av disse vil være uhensiktsmessig, tatt i betraktning gruppens struktur og den relative størrelsen på forsikrings- og gjenforsikringsforetakenes virksomhet i forskjellige land, og utpeke en annen tilsynsmyndighet som gruppetilsynsmyndighet.

Til dette formål kan enhver av de berørte tilsynsmyndighetene anmode om at spørsmålet om hvorvidt kriteriene i nr. 2 er hensiktsmessige, drøftes. Slike drøftinger skal høyst finne sted én gang i året.

De berørte tilsynsmyndighetene skal gjøre sitt ytterste for å komme fram til en felles beslutning om valget av gruppetilsynsmyndighet senest tre måneder etter anmodningen om drøfting. Før de berørte tilsynsmyndighetene treffer sin beslutning, skal de gi gruppen mulighet til å komme med en uttalelse.

4. I løpet av den tre måneder lange perioden omhandlet i nr. 3 tredje ledd kan hver av de berørte tilsynsmyndighetene anmode om at CEIOPS rådspørres. Dersom CEIOPS rådspørres, skal denne perioden forlenges med to måneder.

5. Dersom CEIOPS rådspørres, skal de berørte tilsynsmyndighetene ta behørig hensyn til CEIOPS' råd før de treffer en felles beslutning. Den felles beslutningen skal inneholde en fullstendig begrunnelse og en forklaring på eventuelle vesentlige avvik fra CEIOPS' råd.

6. Dersom det ikke treffes en felles beslutning om å fravike kriteriene fastsatt i nr. 2, skal oppgaven som gruppetilsynsmyndighet utføres av tilsynsmyndigheten som utpekes i henhold til nr. 2.

7. CEIOPS skal minst en gang i året underrette Europaparlamentet, Rådet og Kommisjonen om eventuelle store vanskeligheter i forbindelse med anvendelsen av nr. 2, 3 og 6.

Dersom det oppstår store vanskeligheter ved anvendelsen av kriteriene fastsatt i nr. 2 og 3, skal Kommisjonen vedta gjennomføringstiltak som angir disse kriteriene nærmere.

Disse tiltakene, som har som formål å endre ikke-grunnleggende bestemmelser i dette direktiv ved å utfylle det, skal vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll som omhandlet i artikkel 301 nr. 3.

8. Dersom en medlemsstat har mer enn én tilsynsmyndighet som skal føre tilsyn med forsikrings- og gjenforsikringsforetak, skal denne medlemsstaten treffe de nødvendige tiltak for å sikre samordningen mellom disse myndighetene.

Artikkel 248

Gruppetilsynsmyndighetens og andre tilsynsmyndigheters rettigheter og plikter – tilsynskollegiet

1. Gruppetilsynsmyndighetens rettigheter og plikter med hensyn til gruppetilsyn skal omfatte følgende:

- a) samordning av innsamlingen og spredningen av relevante eller vesentlige opplysninger i normalsituasjoner og i nødssituasjoner, herunder spredning av opplysninger som er av betydning for en tilsynsmyndighets tilsynsoppgave,
- b) tilsynsevaluering og vurdering av gruppens finansielle stilling,
- c) vurdering av gruppens overholdelse av reglene for solvens, risikokonsentrasjon og gruppeinterne transaksjoner fastsatt i artikkel 218–245,
- d) vurdering av gruppens system for risikostyring og internkontroll som fastsatt i artikkel 246 og av hvorvidt medlemmene i den deltakende gruppens administrasjons-, ledelses- og kontrollorgan oppfyller kravene fastsatt i artikkel 42 og 257,
- e) planlegging og samordning, gjennom regelmessige møter som avholdes minst én gang i året eller på andre hensiktsmessige måter, av tilsynsvirksomheten både i normalsituasjoner og i nødssituasjoner i samarbeid med de berørte tilsynsmyndigheter, idet det tas hensyn til arten, omfanget og kompleksiteten av risikoene knyttet til virksomheten i alle foretakene som inngår i gruppen,

f) andre oppgaver, tiltak og beslutninger som pålegges gruppetilsynsmyndigheten i henhold til dette direktiv, eller som følger av anvendelsen av dette direktiv, særlig ledelse av prosessen med å validere enhver intern modell på gruppenivå i henhold til artikkel 231 og 233 og prosessen for å tillate anvendelse av ordningen fastsatt i artikkel 237–240.

2. For å lette utøvelsen av gruppetilsynsoppgavene omhandlet i nr. 1, skal det opprettes et tilsynskollegium under ledelse av gruppetilsynsmyndigheten.

Tilsynskollegiet skal sikre at samarbeidet, utvekslingen av opplysninger og samrådsprosessene mellom tilsynskollegiets tilsynsmyndigheter gjennomføres effektivt i henhold til avdeling III, for å fremme tilnærmingen i deres respektive beslutninger og virksomheter.

3. Tilsynskollegiet skal bestå av gruppetilsynsmyndigheten og tilsynsmyndighetene i alle medlemsstater der datterforetakene har hovedkontor.

Tilsynsmyndighetene for betydelige filialer og tilknyttede foretak skal også ha rett til å delta i tilsynskollegiet. Formålet med deres deltakelse skal imidlertid bare være å fremme effektiv utveksling av opplysninger.

For at tilsynskollegiet skal fungere effektivt kan det være nødvendig at noen oppgaver utføres av et begrenset antall tilsynsmyndigheter innenfor tilsynskollegiet.

4. Med forbehold for ethvert tiltak som treffes i henhold til dette direktiv, skal tilsynskollegiets etablering og virksomhet baseres på samordningsavtaler inngått av gruppetilsynsmyndigheten og de øvrige berørte tilsynsmyndigheter.

Dersom det er uenighet om samordningsavtalene, kan ethvert medlem av tilsynskollegiet bringe saken inn for CEIOPS.

Gruppetilsynsmyndigheten skal etter samråd med de berørte tilsynsmyndigheter behørig vurdere eventuelle råd fra CEIOPS senest to måneder etter at disse er mottatt, før den endelige beslutningen treffes. Beslutningen skal inneholde en fullstendig begrunnelse og en forklaring på eventuelle vesentlige avvik fra CEIOPS' råd. Gruppetilsynsmyndigheten skal sende beslutningen til de øvrige berørte tilsynsmyndigheter.

5. Med forbehold for ethvert tiltak som treffes i henhold til dette direktiv, skal samordningsavtalene omhandlet i nr. 4 redegjøre for framgangsmåtene for

- a) beslutningsprosessen blant berørte tilsynsmyndigheter i henhold til artikkel 231, 232 og 247,
- b) samrådet omhandlet i nr. 4 i denne artikkel og i artikkel 218 nr. 5.

Med forbehold for de rettigheter og plikter gruppetilsynsmyndigheten og de øvrige tilsynsmyndighetene tildeles gjennom dette direktiv, kan samordningsavtalene overlate ytterligere oppgaver til gruppetilsynsmyndigheten eller de øvrige tilsynsmyndigheter der dette vil føre til et mer effektivt tilsyn med gruppen og ikke vil være til hinder for tilsynskollegiemedlemmenes tilsynsvirksomhet med hensyn til deres respektive ansvarsområder.

Samordningsavtalene kan dessuten fastsette framgangsmåter for

- a) samråd mellom de berørte tilsynsmyndigheter, særlig i henhold til artikkel 213–217, 219–221, 227, 244–246, 250, 256, 260 og 262,
- b) samarbeid med øvrige tilsynsmyndigheter.

6. CEIOPS skal utarbeide retningslinjer for hvordan tilsynskollegiene skal fungere, på grunnlag av grundige gjennomgørelser av arbeidet deres med sikte på å vurdere graden av tilnærming mellom disse. Slike gjennomgørelser skal utføres minst hvert tredje år. Medlemsstatene skal sikre at gruppetilsynsmyndigheten sender opplysninger om hvordan tilsynskollegiene fungerer, og om eventuelle vanskeligheter som har oppstått som er relevante for gjennomgåelsene, til CEIOPS.

7. Kommisjonen skal vedta gjennomføringstiltak for samordningen av gruppetilsyn med hensyn til nr. 1–6, herunder definisjonen av «betydelig filial».

Disse tiltakene, som har som formål å endre ikke-grunnleggende bestemmelser i dette direktiv ved å utfylle det, skal vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll som omhandlet i artikkel 301 nr. 3.

Artikkel 249

Samarbeid og utveksling av opplysninger mellom tilsynsmyndigheter

1. Myndighetene som har ansvar for å føre tilsyn med de enkelte forsikrings- og gjenforsikringsforetakene i en gruppe, og gruppetilsynsmyndigheten skal samarbeide nært, særlig når et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak har finansielle vanskeligheter.

For å sikre at tilsynsmyndighetene, herunder gruppetilsynsmyndigheten, har tilgang til de samme relevante opplysningene, skal tilsynsmyndighetene, uten at dette berører deres respektive ansvar, og uavhengig av om de er etablert i samme medlemsstat, utveksle alle opplysninger som gjør det mulig og lettere for

de øvrige myndigheter å utføre tilsynsoppgaver i henhold til dette direktiv. I så måte skal de berørte tilsynsmyndighetene og gruppetilsynsmyndigheten omgående utveksle alle relevante opplysninger så snart de blir tilgjengelige. Opplysningene omhandlet i dette ledd omfatter, men er ikke begrenset til, opplysninger om gruppens og tilsynsmyndighetenes handlinger og opplysninger som gruppen har gjort tilgjengelig.

2. Myndighetene som har ansvar for å føre tilsyn med de enkelte forsikrings- og gjenforsikringsforetakene i en gruppe, og gruppetilsynsmyndigheten skal umiddelbart innkalle alle tilsynsmyndighetene som medvirker i gruppetilsyn, til møte, i alle fall under følgende omstendigheter:

- a) når de får kjennskap til en betydelig overtredelse av solvenskapitalkravet eller en overtredelse av minstekapitalkravet for et enkelt forsikrings- eller gjenforsikringsforetak,
- b) når de får kjennskap til en betydelig overtredelse av solvenskapitalkravet på gruppenivå beregnet på grunnlag av konsoliderte data eller gruppens samlede solvenskapitalkrav i samsvar med beregningsmetoden som anvendes i henhold til avdeling III kapittel II avsnitt 1 underavsnitt 4,
- c) når andre ekstraordinære tilfeller oppstår eller har oppstått.

3. Kommisjonen skal vedta gjennomføringstiltak som fastsetter hvilke opplysninger som systematisk skal samles inn av gruppetilsynsmyndigheten og spres til øvrige berørte tilsynsmyndigheter eller sendes til gruppetilsynsmyndigheten av de øvrige berørte tilsynsmyndigheter.

Kommisjonen skal vedta gjennomføringstiltak som angir hvilke opplysninger som er vesentlige eller relevante for tilsyn på gruppenivå med sikte på økt tilnærming i tilsynsrapporteringene.

Tiltakene det vises til i dette nummer, som har som formål å endre ikke-grunnleggende bestemmelser i dette direktiv ved å utfylle det, skal vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll som omhandlet i artikkel 301 nr. 3.

Artikkel 250

Samråd mellom tilsynsmyndigheter

1. Før berørte tilsynsmyndigheter treffer en beslutning som er av betydning for de øvrige tilsynsmyndighetenes tilsynsoppgaver, og med forbehold for artikkel 248, skal de rådføre seg med hverandre i tilsynskollegiet med hensyn til følgende:

- a) endringer i aksjeeier-, organisasjons- eller ledelsesstrukturen i forsikrings- og gjenforsikringsforetak i en gruppe, som krever tilsynsmyndighetenes godkjenning eller tillatelse, og

- b) større sanksjoner eller ekstraordinære tiltak som vedtas av tilsynsmyndighetene, herunder pålegg om kapitalkravtillegg til solvenskapitalkravet i henhold til artikkel 37 og begrensninger i bruken av en intern modell til beregning av solvenskapitalkravet i henhold til avdeling I kapittel VI avsnitt 4 underavsnitt 3.

Med hensyn til bokstav b) skal gruppetilsynsmyndigheten alltid rådspørres.

De berørte tilsynsmyndighetene skal dessuten rådføre seg med hverandre før de treffer en beslutning på grunnlag av opplysninger fra andre tilsynsmyndigheter.

2. Med forbehold for artikkel 248 kan en tilsynsmyndighet beslutte ikke å rådføre seg i hastesaker eller når en slikt samråd kan gjøre beslutningene mindre effektive. I så fall skal tilsynsmyndigheten omgående underrette de øvrige berørte tilsynsmyndigheter.

Artikkel 251

Anmodninger fra gruppetilsynsmyndigheten til andre tilsynsmyndigheter

Når tilsynsmyndighetene i den medlemsstaten der et morforetak har sitt hovedkontor, ikke selv fører gruppetilsyn i henhold til artikkel 247, kan gruppetilsynsmyndigheten oppfordre dem til å be morforetaket om alle opplysninger som kan være relevante for utførelsen av rettighetene og pliktene med hensyn til samordning fastsatt i artikkel 248, og at de sender disse opplysningene til gruppetilsynsmyndigheten.

Når gruppetilsynsmyndigheten har behov for opplysningene omhandlet i artikkel 254 nr. 2, og disse allerede er sendt til en annen tilsynsmyndighet, skal gruppetilsynsmyndigheten når det er mulig kontakte denne myndigheten for å hindre dobbeltrapportering til de forskjellige myndighetene som medvirker i tilsynet.

Artikkel 252

Samarbeid med myndigheter med ansvar for kredittinstitusjoner og verdipapirforetak

Dersom et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak og enten en kredittinstitusjon i henhold til direktiv 2006/48/EØF eller et verdipapirforetak i henhold til direktiv 2004/39/EØF eller begge er direkte eller indirekte tilknyttet hverandre eller har et felles deltakende foretak, skal de berørte tilsynsmyndigheter og de myndigheter som har ansvar for å føre tilsyn med de andre foretakene, samarbeide nært.

Med forbehold for deres respektive ansvar skal disse myndighetene utveksle alle opplysninger som kan lette utførelsen av deres oppgaver, særlig som fastsatt i denne avdeling.

Artikkel 253

Taushetsplikt og fortrolighet

Medlemsstatene skal tillate utveksling av opplysninger mellom sine tilsynsmyndigheter og mellom sine tilsynsmyndigheter og andre myndigheter, som omhandlet i artikkel 249–252.

Opplysninger som mottas innenfor rammen av gruppetilsyn, og særlig utvekslingen av opplysninger mellom tilsynsmyndigheter og mellom tilsynsmyndigheter og andre myndigheter som fastsatt i denne avdeling, skal omfattes av bestemmelsene i artikkel 295.

Artikkel 254

Tilgang til opplysninger

1. Medlemsstatene skal sikre at fysiske og juridiske personer som omfattes av gruppetilsynet, og deres tilknyttede og deltakende foretak, kan utveksle alle opplysninger som kan være relevante for gjennomføringen av gruppetilsynet.
2. Medlemsstatene skal fastsette at myndighetene med ansvar for å føre gruppetilsyn, skal ha tilgang til alle opplysninger som er relevante for dette tilsynet, uavhengig av hva slags foretak det berørte foretaket er. Artikkel 35 får tilsvarende anvendelse.

De berørte tilsynsmyndighetene kan bare henvende seg direkte til foretakene i gruppen for å innhente de nødvendige opplysninger når forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket som omfattes av gruppetilsyn, allerede er blitt anmodet om å oppgi disse opplysningene, men ikke har levert dem innen rimelig tid.

Artikkel 255

Kontroll av opplysninger

1. Medlemsstatene skal sikre at deres tilsynsmyndigheter enten direkte eller gjennom personer utpekt for dette formål kan foreta stedlig kontroll på deres territorium av opplysningene omhandlet i artikkel 254 i lokaler som tilhører noen av følgende:
 - a) forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket som omfattes av gruppetilsynet,
 - b) foretak som er tilknyttet dette forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket,
 - c) morforetak til dette forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket,
 - d) foretak som er tilknyttet et morforetak til dette forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket.
2. Dersom tilsynsmyndigheter i særlige tilfeller ønsker å kontrollere opplysninger om et foretak underlagt tilsyn eller ikke som er del av en gruppe, og som ligger i en annen medlemsstat, skal de anmode tilsynsmyndighetene i den andre medlemsstaten om å foreta kontrollen.

De myndigheter som mottar anmodningen, skal etterkomme den innenfor rammen av sin myndighet, enten ved at de selv foretar kontrollen direkte, ved at de tillater at en revisor eller sakkyndig foretar den, eller ved at de tillater at myndighetene som har anmodet om kontrollen, selv foretar den. Gruppetilsynsmyndigheten skal underrettes om tiltakene som er iverksatt.

Tilsynsmyndigheten som anmodet om kontrollen, kan, om den ønsker det, delta i kontrollen når den ikke selv foretar den.

Artikkel 256

Rapport om solvens og finansiell stilling på gruppenivå

1. Medlemsstatene skal kreve at deltakende forsikrings- eller gjenforsikringsforetak eller forsikringsholdingselskaper årlig offentliggjør en rapport om solvensen og den finansielle stillingen på gruppenivå. Artikkel 51 og 53–55 får tilsvarende anvendelse.
2. Et deltakende forsikrings- eller gjenforsikringsforetak eller et forsikringsholdingselskap kan, såfremt gruppetilsynsmyndigheten gir sitt samtykke, beslutte å framlegge en felles rapport om solvens og finansiell stilling som skal inneholde
 - a) opplysninger på gruppenivå som skal offentliggjøres i henhold til nr. 1,
 - b) opplysninger om ethvert datterforetak i gruppen, som skal være individuelt identifiserbare og offentliggjøres i henhold til artikkel 51 og 53–55.

Før gruppetilsynsmyndigheten gir sitt samtykke i henhold til første ledd, skal den rådføre seg med medlemmene i tilsynskollegiet og ta behørig hensyn til deres synspunkter og forbehold.

3. Dersom rapporten omhandlet i nr. 2 ikke inneholder de opplysninger som tilsynsmyndigheten, som har gitt et datterforetak i gruppen tillatelse, krever at tilsvarende foretak skal framskaffe, og når denne utelatelsen er av vesentlig betydning, skal den berørte tilsynsmyndigheten ha fullmakt til å kreve at det berørte datterselskapet offentliggjør de nødvendige tilleggsopplysningene.
4. Kommisjonen skal vedta gjennomføringstiltak med nærmere angivelse av opplysningene som skal offentliggjøres, og hvordan de skal offentliggjøres når det gjelder den felles rapporten om solvens og finansiell stilling.

Disse tiltakene, som har som formål å endre ikke-grunnleggende bestemmelser i dette direktiv ved å utfylle det, skal vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll som omhandlet i artikkel 301 nr. 3.

Artikkel 257

Administrasjons-, ledelses- og kontrollorgan i forsikringsholdingselskaper

Medlemsstatene skal kreve at alle personer som faktisk leder virksomheten i et forsikringsholdingselskap, er egnet til å utføre sine plikter.

Artikkel 42 får tilsvarende anvendelse.

*Artikkel 258***Tvangstiltak**

1. Dersom forsikrings- eller gjenforsikringsforetakene i en gruppe ikke oppfyller kravene omhandlet i artikkel 218–246, eller dersom kravene oppfylles, men solvensen likevel kan være truet, eller de gruppeinterne transaksjonene eller risikokonsentrasjonene truer forsikrings- eller gjenforsikringsforetakenes finansielle stilling, skal følgende myndigheter kreve at nødvendige tiltak treffes for å bringe forholdet i orden snarest mulig:

- a) gruppetilsynsmyndigheten når det gjelder forsikringsholdingselskapet,
- b) tilsynsmyndighetene når det gjelder forsikrings- og gjenforsikringsforetakene.

Når gruppetilsynsmyndigheten omhandlet i første ledd bokstav a) ikke er en av tilsynsmyndighetene i den medlemsstaten der forsikringsholdingselskapet har sitt hovedkontor, skal gruppetilsynsmyndigheten underrette disse tilsynsmyndighetene om sine funn slik at de kan treffe de nødvendige tiltak.

Når gruppetilsynsmyndigheten omhandlet i første ledd bokstav b) ikke er en av tilsynsmyndighetene i den medlemsstaten der forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket har sitt hovedkontor, skal gruppetilsynsmyndigheten underrette disse tilsynsmyndighetene om sine funn slik at de kan treffe de nødvendige tiltak.

Uten at dette berører nr. 2, skal medlemsstatene fastsette hvilke tiltak tilsynsmyndighetene kan treffe når det gjelder forsikringsholdingselskaper.

De berørte tilsynsmyndighetene, herunder gruppetilsynsmyndigheten, skal ved behov samordne sine tvangstiltak.

2. Medlemsstatene skal, med forbehold for sine strafferettslige bestemmelser, sikre at sanksjoner og tiltak kan pålegges forsikringsholdingselskaper eller personer som faktisk leder disse selskapene, dersom de overtrer lover eller forskrifter som er vedtatt for å gjennomføre denne avdeling. Tilsynsmyndighetene skal ha et nært samarbeid for å sikre at slike sanksjoner og tiltak er effektive, særlig der et forsikringsholdingselskaps hovedadministrasjon eller viktigste etablerte forretningssted ikke ligger på samme sted som hovedkontoret.

3. Kommisjonen kan vedta gjennomføringstiltak for samordningen av tvangstiltakene omhandlet i nr. 1 og 2.

Disse tiltakene, som har som formål å endre ikke-grunnleggende bestemmelser i dette direktiv ved å utfylle det, skal vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll som omhandlet i artikkel 301 nr. 3.

*Artikkel 259***Rapportering fra CEIOPS**

1. CEIOPS skal hvert år delta i en generell komitéhøring i Europaparlamentet. Dersom denne deltakelsen faller sammen med CEIOPS' rapporteringskrav i henhold til artikkel 71 nr. 3, skal det kravet anses oppfylt med hensyn til Europaparlamentet, når CEIOPS deltar i denne høringen.

2. Under høringen omhandlet i nr. 1 skal CEIOPS blant annet rapportere om alle relevante og viktige erfaringer fra tilsynsvirksomheten og samarbeidet mellom tilsynsmyndighetene innenfor rammen av avdeling III, og særlig om

- a) prosessen i forbindelse med utnevning av gruppetilsynsmyndighet, antall gruppetilsynsmyndigheter og geografisk spredning,
- b) arbeidet i tilsynskollegiet, særlig tilsynsmyndighetenes medvirkning og engasjement når de ikke er gruppetilsynsmyndighet.

3. CEIOPS kan med henblikk på nr. 1 også rapportere om de viktigste erfaringene fra gjennomgåelsene omhandlet i artikkel 248 nr. 6, der det er hensiktsmessig.

KAPITTEL IV***Tredjestater****Artikkel 260***Morforetak utenfor Fellesskapet: kontroll av ekvivalens**

1. I tilfellet omhandlet i artikkel 213 nr. 2 bokstav c) skal de berørte tilsynsmyndighetene kontrollere om forsikrings- eller gjenforsikringsforetakene som har morforetak med hovedkontor utenfor Fellesskapet, er underlagt tilsyn av en tilsynsmyndighet i en tredjestat som er ekvivalent med tilsynet fastsatt i denne avdeling om tilsyn med forsikrings- og gjenforsikringsforetak på gruppenivå, som omhandlet i artikkel 213 nr. 2 bokstav a) og b).

Kontrollen skal utføres av den tilsynsmyndigheten som ville ha vært gruppetilsynsmyndighet om kriteriene i artikkel 247 nr. 2 fikk anvendelse, etter anmodning fra morforetaket eller et av forsikrings- eller gjenforsikringsforetakene som er gitt tillatelse i Fellesskapet, eller på eget initiativ, med mindre Kommisjonen tidligere har sluttet at den berørte tredjestatens tilsyn er ekvivalent. Tilsynsmyndigheten skal i denne forbindelse rådføre seg med de øvrige berørte tilsynsmyndigheter og CEIOPS før den treffer en beslutning.

2. Kommisjonen kan vedta gjennomføringstiltak som angir kriteriene for å vurdere om en tredjestats tilsynsordning for grupper er ekvivalent med den fastsatt i denne avdeling. Disse tiltakene, som har som formål å endre ikke-grunnleggende bestemmelser i dette direktiv ved å utfylle det, skal vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll som omhandlet i artikkel 301 nr. 3.

3. Kommisjonen kan, etter samråd med Den europeiske komité for forsikring og tjenestepensjoner og i henhold til framgangsmåten med forskriftskomite omhandlet i artikkel 301 nr. 2, samtidig som den tar hensyn til kriteriene vedtatt i henhold til nr. 2, treffe beslutning om hvorvidt en tredjestats tilsynsordning for grupper er ekvivalent med den fastsatt i denne avdeling.

Disse beslutningene skal regelmessig gjennomgås for å ta hensyn til eventuelle endringer i tilsynsordningen for grupper fastsatt i denne avdeling og tilsynsordningen for grupper i tredjestaten samt alle endringer av bestemmelsene som kan påvirke beslutningen om ekvivalens.

Når Kommisjonen har truffet en beslutning i henhold til første ledd for en tredjestat, skal denne beslutningen betraktes som bestemmende med hensyn til kontrollen omhandlet i nr. 1.

Artikkel 261

Morforetak utenfor Fellesskapet: ekvivalens

1. Dersom det foreligger ekvivalent tilsyn som omhandlet i artikkel 260, skal medlemsstatene stole på at tilsynsmyndighetene i tredjestaten utfører et ekvivalent gruppetilsyn i henhold til nr. 2.

2. Artikkel 247–258 får tilsvarende anvendelse for samarbeidet med tilsynsmyndigheter i tredjestater.

Artikkel 262

Morforetak utenfor Fellesskapet: dersom ekvivalens ikke foreligger

1. Dersom det ikke foreligger ekvivalent tilsyn som omhandlet i artikkel 260, skal medlemsstatene enten anvende artikkel 218–258 tilsvarende for forsikrings- og gjenforsikringsforetak, med unntak av artikkel 236–243, eller en av metodene fastsatt i nr. 2.

De allmenne prinsippene og metodene fastsatt i artikkel 218–258 får anvendelse på forsikringsholdingselskaper, forsikringsforetak i tredjestater eller gjenforsikringsforetak i tredjestater.

Utelukkende med henblikk på beregningen av gruppesolvansen skal morforetaket behandles som om det var et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak som omfattes av de samme vilkår som dem fastsatt i avdeling I kapittel VI avsnitt 3 underavsnitt 1, 2 og 3 når det gjelder ansvarlig kapital til dekning av solvenskapitalkravet, og enten

a) et solvenskapitalkrav som fastsatt i henhold til prinsippene i artikkel 226, dersom det gjelder et forsikringsholdingselskap, eller

b) et solvenskapitalkrav som fastsatt i henhold til prinsippene i artikkel 227, dersom det gjelder et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak i en tredjestat.

2. Medlemsstatene skal gi tilsynsmyndighetene tillatelse til å anvende andre metoder som sikrer tilfredsstillende tilsyn med forsikrings- eller gjenforsikringsforetakene i en gruppe. Disse metodene skal godkjennes av gruppetilsynsmyndigheten etter samråd med de øvrige berørte tilsynsmyndigheter.

Tilsynsmyndighetene kan særlig kreve at det etableres et forsikringsholdingselskap med hovedkontor i Fellesskapet, og anvende denne avdeling på forsikrings- og gjenforsikringsforetakene i gruppen som ledes av dette forsikringsholdingselskapet.

Metodene som velges, skal gjøre det mulig å nå målene med gruppetilsynet som definert i denne avdeling, og skal meddeles de øvrige berørte tilsynsmyndigheter og Kommisjonen.

Artikkel 263

Morforetak utenfor Fellesskapet: nivåer

Dersom morforetaket omhandlet i artikkel 260 selv er et datterselskap av et forsikringsholdingselskap med hovedkontor utenfor Fellesskapet eller av et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak i en tredjestat, skal medlemsstatene bare anvende kontrollen fastsatt i artikkel 260 på det overordnede morforetaket som er et forsikringsholdingselskap i en tredjestat eller et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak i en tredjestat.

Dersom det ikke foreligger ekvivalent tilsyn som omhandlet i artikkel 260, skal medlemsstatene likevel gi tilsynsmyndighetene tillatelse til å utføre en ny kontroll på et lavere nivå dersom forsikrings- eller gjenforsikringsforetaket har et morforetak, uavhengig av om dette er et forsikringsholdingselskap i en tredjestat eller et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak i en tredjestat.

I slike tilfeller skal tilsynsmyndigheten omhandlet i artikkel 260 nr. 1 annet ledd begrunne sin beslutning overfor gruppen.

Artikkel 262 får tilsvarende anvendelse.

*Artikkel 264***Samarbeid med tilsynsmyndighetene i tredjestater**

1. Kommisjonen kan legge fram forslag for Rådet om å innlede forhandlinger om avtaler med en eller flere tredjestater om metodene for å føre gruppetilsyn med
 - a) forsikrings- eller gjenforsikringsforetak som har som deltakende foretak, foretak i henhold til artikkel 213 med hovedkontor i en tredjestat, og
 - b) forsikrings- eller gjenforsikringsforetak i en tredjestat som har som deltakende foretak, foretak i henhold til artikkel 213 med hovedkontor i Fellesskapet.
2. Avtalene omhandlet i nr. 1 skal særlig sikre at
 - a) tilsynsmyndighetene i medlemsstatene kan innhente de opplysninger som er nødvendige for å føre gruppetilsyn med forsikrings- og gjenforsikringsforetak som har sitt hovedkontor i Fellesskapet, og som har datterforetak eller kapitalinteresser i foretak utenfor Fellesskapet, og
 - b) tilsynsmyndighetene i tredjestatene kan innhente de opplysninger som er nødvendige for å føre gruppetilsyn med forsikrings- og gjenforsikringsforetak i en tredjestat som har sitt hovedkontor på deres territorium, og som har datterforetak eller kapitalinteresser i foretak i en eller flere medlemsstater.
3. Med forbehold for traktatens artikkel 300 nr. 1 og 2 skal Kommisjonen, med bistand fra Den europeiske komité for forsikring og tjenestepensjoner, gjennomgå resultatet av forhandlingene omhandlet i nr. 1.

KAPITTEL V***Blandet forsikringsholdingselskap****Artikkel 265***Gruppeinterne transaksjoner**

1. Når morforetaket til et eller flere forsikrings- eller gjenforsikringsforetak er et blandet forsikringsholdingselskap, skal medlemsstatene sikre at tilsynsmyndighetene som har ansvar for tilsynet med disse forsikrings- eller gjenforsikringsforetakene, fører generelt tilsyn med transaksjonene mellom disse forsikrings- eller gjenforsikringsforetakene og det blandede forsikringsholdingselskapet og dets tilknyttede foretak.
2. Artikkel 245, 249–255 og 258 får tilsvarende anvendelse.

*Artikkel 266***Samarbeid med tredjestater**

Når det gjelder samarbeidet med tredjestater, får artikkel 264 tilsvarende anvendelse.

AVDELING IV**SANERING OG AVVIKLING AV
FORSIKRINGSFORETAK****KAPITTEL I*****Virkeområde og definisjoner****Artikkel 267***Virkeområdet for denne avdeling**

Denne avdeling får anvendelse på saneringstiltak og framgangsmåter for avvikling som gjelder

- a) forsikringsforetak,
- b) filialer på Fellesskapets territorium av forsikringsforetak i en tredjestat.

*Artikkel 268***Definisjoner**

1. I denne avdeling menes med:
 - a) «vedkommende myndigheter» forvaltnings- eller rettsmyndighetene i medlemsstatene som har myndighet i forbindelse med saneringstiltak eller framgangsmåter for avvikling,
 - b) «filial» enhver fast tilstedeværelse av et forsikringsforetak som utover forsikringsvirksomhet på en annen medlemsstats territorium enn hjemstatens,
 - c) «saneringstiltak» tiltak som innebærer inngrep fra vedkommende myndigheter med henblikk på å bevare eller gjenopprette et forsikringsforetaks finansielle stilling, og som berører eksisterende rettigheter for andre parter enn forsikringsforetaket selv, herunder, men ikke begrenset til, tiltak som innebærer mulighet for betalingsutsettelse, utsettelse av tvangstiltak eller en nedskrivning av fordringer,
 - d) «framgangsmåter for avvikling» felles framgangsmåter som innebærer realisering av et forsikringsforetaks eiendeler og fordeling av utbyttet mellom kreditorer, aksjonærer eller deltakere, alt etter som, noe som nødvendigvis innebærer inngrep fra vedkommende myndigheter i en medlemsstat, også når disse felles framgangsmåter avsluttes ved akkord eller andre tilsvarende tiltak, uavhengig av om framgangsmåtene skyldes insolvens eller ikke, eller om de er frivillige eller basert på tvang,

- e) «saneringsstyre» enhver person og ethvert organ som er oppnevnt av vedkommende myndigheter for å gjennomføre saneringstiltak,
- f) «avviklingsstyre» enhver person og ethvert organ som er oppnevnt av vedkommende myndigheter eller av de styrende organer i et forsikringsforetak for å gjennomføre framgangsmåter for avvikling,
- g) «forsikringsfordring» ethvert beløp som et forsikringsforetak skylder forsikrede, forsikringstakere, begunstigede eller enhver skadelidt med rett til å fremme direktekrav overfor forsikringsforetaket, og som følger av en forsikringsavtale eller enhver form for virksomhet nevnt i artikkel 2 nr. 3 bokstav b) og c) innen direkte forsikring, herunder beløp avsatt til ovennevnte personer når visse elementer av gjelden ennå ikke er kjent.

Premier som et forsikringsforetak skylder som følge av at en forsikringsavtale eller en virksomhet som er nevnt i første ledd bokstav g), ikke blir inngått eller oppheves i samsvar med den lovgivning som gjelder for slike avtaler eller slik virksomhet før framgangsmåter for avvikling innledes, skal også anses som forsikringsfordringer.

2. Med henblikk på anvendelsen av denne avdeling på saneringstiltak og framgangsmåter for avvikling som gjelder en filial til et forsikringsforetak i en tredjestat som ligger i en medlemsstat, menes med:

- a) «hjemstat» den medlemsstat der filialen er gitt tillatelse i henhold til artikkel 145–149,
- b) «tilsynsmyndigheter» tilsynsmyndighetene i hjemstaten,
- c) «vedkommende myndigheter» hjemstatens vedkommende myndigheter.

KAPITTEL II

Saneringstiltak

Artikkel 269

Vedtakelse av saneringstiltak – gjeldende lovgivning

1. Bare vedkommende myndigheter i hjemstaten skal kunne treffe beslutning om saneringstiltak overfor et forsikringsforetak, herunder dets filialer.
2. Saneringstiltak skal ikke være til hinder for at hjemstaten innleder en framgangsmåte for avvikling.
3. Saneringstiltak skal underlegges gjeldende lover, forskrifter og framgangsmåter i hjemstaten, med mindre annet er fastsatt i artikkel 285–292.

4. Saneringstiltak truffet i henhold til lovgivningen i hjemstaten skal uten videre formaliteter få full virkning i hele Fellesskapet, herunder overfor tredjemann i andre medlemsstater, selv om lovgivningen i de andre medlemsstatene ikke omfatter slike saneringstiltak eller eventuelt underlegger gjennomføringen av dem vilkår som ikke er oppfylt.

5. Saneringstiltak skal få virkning i hele Fellesskapet fra det tidspunkt de får virkning i hjemstaten.

Artikkel 270

Underretning til tilsynsmyndighetene

Vedkommende myndigheter i hjemstaten skal omgående underrette tilsynsmyndighetene i den medlemsstaten om enhver beslutning om saneringstiltak, om mulig før de vedtar tiltaket og ellers umiddelbart etter.

Tilsynsmyndighetene i hjemstaten skal omgående underrette tilsynsmyndighetene i alle de øvrige medlemsstatene om beslutningen om å vedta saneringstiltak, herunder om mulige konkrete virkninger av slike tiltak.

Artikkel 271

Offentliggjøring av beslutninger om saneringstiltak

1. Når det i hjemstaten er klageadgang mot et saneringstiltak, skal vedkommende myndigheter i hjemstaten, saneringsstyret eller enhver person som har myndighet til dette i hjemstaten, offentliggjøre beslutningen om saneringstiltak i samsvar med framgangsmåtene for offentliggjøring fastsatt i hjemstaten, og skal dessuten så snart som mulig offentliggjøre et utdrag av dokumentet der saneringstiltaket fastsettes, i *Den europeiske unions tidende*.

Tilsynsmyndighetene i de andre medlemsstatene som er blitt underrettet om beslutningen om saneringstiltak i henhold til artikkel 270, kan offentliggjøre beslutningen på sitt territorium på den måte de anser som hensiktsmessig.

2. Offentliggjøringen nevnt i nr. 1 skal angi vedkommende myndighet i hjemstaten, gjeldende lovgivning i henhold til artikkel 269 nr. 3 og det oppnevnte saneringsstyre, når det er aktuelt. Offentliggjøringen skal skje på det offisielle språket eller et av de offisielle språkene i medlemsstaten der opplysningene offentliggjøres.

3. Saneringstiltakene får anvendelse uavhengig av bestemmelsene om offentliggjøring fastsatt i nr. 1 og 2, og skal ha full virkning overfor kreditorer med mindre vedkommende myndigheter i hjemstaten eller lovgivningen i hjemstaten fastsetter noe annet.

4. Når saneringstiltak utelukkende berører rettighetene til aksjonærer, deltakere eller ansatte i et forsikringsforetak i denne egenskap, får nr. 1, 2 og 3 ikke anvendelse med mindre annet er fastsatt i lovgivningen som får anvendelse på saneringstiltakene.

Vedkommende myndigheter skal fastsette hvordan partene omhandlet i første ledd skal underrettes i samsvar med gjeldende lovgivning.

Artikkel 272

Underretning til kjente kreditorer og rett til å anmelde fordringer

1. Når lovgivningen i hjemstaten krever at fordringer skal anmeldes for å bli anerkjent, eller fastsetter meldingsplikt for saneringstiltaket overfor kreditorer som har sitt vanlige bosted, sin bopel eller sitt hovedkontor i denne medlemsstaten, skal vedkommende myndigheter i hjemstaten eller saneringsstyret også underrette kjente kreditorer som har sitt vanlige bosted, sin bopel eller sitt hovedkontor i en annen medlemsstat, i henhold til framgangsmåtene fastsatt i artikkel 281 og artikkel 283 nr. 1.

2. Når lovgivningen i hjemstaten gir kreditorer som har sitt vanlige bosted, sin bopel eller sitt hovedkontor i denne medlemsstaten, rett til å anmelde fordringer eller framlegge merknader vedrørende sine fordringer, skal denne retten, i henhold til framgangsmåtene fastsatt i artikkel 282 og artikkel 283 nr. 2, også omfatte kreditorer som har sitt vanlige bosted, sin bopel eller sitt hovedkontor i en annen medlemsstat.

KAPITTEL III

Framgangsmåter for avvikling

Artikkel 273

Innledning av framgangsmåter for avvikling – underretning til tilsynsmyndighetene

1. Bare vedkommende myndigheter i hjemstaten skal ha myndighet til å treffe beslutning om å innlede en framgangsmåte for avvikling av et forsikringsforetak, herunder dets filialer i andre medlemsstater. Denne beslutningen kan treffes uten at det er vedtatt saneringstiltak eller etter at disse er vedtatt.

2. Beslutningen om å innlede en framgangsmåte for avvikling av et forsikringsforetak, herunder dets filialer i andre medlemsstater, som er truffet i samsvar med lovgivningen i hjemstaten, skal anerkjennes uten videre formaliteter i hele Fellesskapet, og skal få virkning der fra det tidspunkt beslutningen får virkning i medlemsstaten der framgangsmåten innledes.

3. Vedkommende myndigheter i hjemstaten skal omgående underrette tilsynsmyndighetene i den medlemsstaten om beslutningen om å innlede en framgangsmåte for avvikling, om mulig før framgangsmåten innledes og ellers umiddelbart etter.

Tilsynsmyndighetene i hjemstaten skal omgående underrette tilsynsmyndighetene i alle de øvrige medlemsstatene om beslutningen om å innlede en framgangsmåte for avvikling, herunder om mulige konkrete virkninger av framgangsmåten.

Artikkel 274

Gjeldende lovgivning

1. Beslutning om å innlede en framgangsmåte for avvikling av et forsikringsforetak, selve framgangsmåten for avvikling og virkningene av denne skal underlegges gjeldende lovgivning i hjemstaten, med mindre annet er fastsatt i artikkel 285–292.

2. Lovgivningen i hjemstaten skal særlig fastsette

- a) hvilke eiendeler som inngår i boet, og hvordan eiendeler som er ervervet av eller overdratt av forsikringsforetaket etter at framgangsmåten for avvikling er innledet, skal behandles,
- b) forsikringsforetakets og avviklingsstyrets respektive fullmakter,
- c) vilkårene for å kreve motregning,
- d) virkningene av framgangsmåten for avvikling for løpende avtaler der forsikringsforetaket er part,
- e) virkningene av framgangsmåten for avvikling for individuelle søksmål, med unntak av pågående rettssaker, som omhandlet i artikkel 292,
- f) hvilke fordringer som skal anmeldes i forsikringsforetakets bo, og behandlingen av fordringer som er oppstått etter innledningen av framgangsmåten for avvikling,
- g) reglene for fordringers anmeldelse, kontroll og godkjenning,
- h) reglene for fordeling av utbyttet etter realisering av eiendeler, fordringenes prioritet og rettighetene til kreditorer som har fått delvis dekning etter at framgangsmåten for avvikling er innledet på grunnlag av en tinglig rett eller ved motregning,
- i) vilkårene for og virkninger av avslutning av framgangsmåten for avvikling, særlig ved akkord,
- j) kreditorenes rettigheter etter avslutning av framgangsmåten for avvikling,
- k) rette vedkommende til å bære kostnadene og utgiftene ved framgangsmåten for avvikling, og
- l) reglene for ugyldighet, omstøtelse eller manglende tvangskraft for rettshandlinger som er til skade for alle kreditorer.

*Artikkel 275***Behandling av forsikringsfordringer**

1. Medlemsstatene skal påse at forsikringsfordringer har prioritet foran andre fordringer mot forsikringsforetaket etter en av eller begge metodene nedenfor:

- a) forsikringsfordringer skal ha absolutt prioritet foran alle andre fordringer mot forsikringsforetaket med hensyn til eiendeler som representerer forsikringstekniske avsetninger, eller
- b) forsikringsfordringer skal ha prioritet foran alle andre fordringer mot forsikringsforetaket med hensyn til de samlede eiendeler i forsikringsforetaket, med unntak eventuelt bare for
 - i) fordringer fra de ansatte på grunnlag av arbeidsavtaler og arbeidsforhold,
 - ii) fordringer fra offentlige organer som gjelder skatt,
 - iii) fordringer fra trygdeordninger,
 - iv) fordringer som gjelder eiendeler omfattet av tinglige retter.

2. Uten at dette berører nr. 1, kan medlemsstatene fastsette at alle eller deler av utgiftene ved framgangsmåten for avvikling, som fastsatt i nasjonal lovgivning, har prioritet foran forsikringsfordringer.

3. Medlemsstater som har valgt metoden fastsatt i nr. 1 bokstav a), skal kreve at forsikringsforetak oppretter og ajourfører et særskilt register i samsvar med artikkel 276.

*Artikkel 276***Særskilt register**

1. Ethvert forsikringsforetak skal på sitt hovedkontor føre et særskilt register over eiendeler som skal dekke de forsikringstekniske avsetninger, beregnet og plassert i samsvar med lovgivningen i hjemstaten.

2. Dersom et forsikringsforetak samtidig utøver virksomhet innen livsforsikring og skadeforsikring, må det på sitt hovedkontor føre et eget register for hver av disse formene for virksomhet.

Når en medlemsstat gir forsikringsforetak tillatelse til å utøve livsforsikringsvirksomhet og å dekke risikoene oppført i klasse 1 og 2 i vedlegg I del A, kan den fastsette at disse forsikringsforetakene skal føre ett felles register over alle sine former for virksomhet.

3. Samlet verdi av oppførte eiendeler, vurdert i samsvar med lovgivningen i hjemstaten, skal aldri være mindre enn verdien av de forsikringstekniske avsetningene.

4. Når en eiendel som er innført i registeret, er gjenstand for en tinglig rett til fordel for en kreditor eller tredjemann, slik at en del av verdien av eiendelen ikke er tilgjengelig til dekning av forpliktelser, skal dette faktum innføres i registeret, og beløpet som ikke er tilgjengelig, skal ikke medregnes i den samlede verdien nevnt i nr. 3.

5. Behandlingen av en eiendel ved avvikling av forsikringsforetaket med hensyn til metoden fastsatt i artikkel 275 nr. 1 bokstav a) skal bestemmes av lovgivningen i hjemstaten, unntatt når artikkel 286, 287 eller 288 får anvendelse på nevnte eiendel, dersom

- a) eiendelen som brukes til å dekke forsikringstekniske avsetninger, er gjenstand for en tinglig rett til fordel for en kreditor eller tredjemann, uten at vilkårene i nr. 4 er oppfylt,
- b) en slik eiendel er underlagt eiendomsforbehold til fordel for en kreditor eller tredjemann, eller
- c) en kreditor har rett til å kreve motregning for sin fordring mot forsikringsforetakets fordring.

6. Sammensetningen av eiendeler innført i registeret i samsvar med nr. 1–5 på tidspunktet for innledning av framgangsmåten for avvikling må senere ikke endres, og det kan ikke foretas andre endringer i registrene enn retting av rene skrivefeil, unntatt når det gis tillatelse fra vedkommende myndighet.

Avviklingsstyrene skal imidlertid legge til avkastningen fra nevnte eiendeler samt verdien av nettopremier som er mottatt for den berørte forsikringsklasse, fra det tidspunkt framgangsmåten for avvikling ble innledet og til forsikringsfordringene er betalt eller forsikringsporteføljen er overdratt.

7. Dersom utbyttet fra realiseringen av eiendeler er lavere enn deres antatte verdi i registrene, skal avviklingsstyrene begrunne dette overfor tilsynsmyndighetene i hjemstaten.

*Artikkel 277***Inntreden i en garantiordning**

Hjemstaten kan fastsette at når en garantiordning opprettet i denne medlemsstaten trer inn i rettighetene til forsikringskreditorer, skal fordringer fra nevnte ordning ikke omfattes av bestemmelsene i artikkel 275 nr. 1.

*Artikkel 278***Dekning av prioritetsfordringer gjennom eiendeler**

Medlemsstater som velger metoden fastsatt i artikkel 275 nr. 1 bokstav b) i dette direktiv, skal kreve av alle forsikringsforetak at fordringer som kan ha prioritet foran forsikringsfordringer i henhold til artikkel 275 nr. 1 bokstav b) og som er registrert i forsikringsforetakets regnskap, på ethvert tidspunkt og uavhengig av en eventuell avvikling kan dekkes av eiendeler.

*Artikkel 279***Tilbakekalling av tillatelser**

1. Når det er truffet en beslutning om å innlede en framgangsmåte for avvikling av et forsikringsforetak, skal forsikringsforetakets tillatelse tilbakekalles, i samsvar med framgangsmåten fastsatt i artikkel 144, med unntak for det som eventuelt er nødvendig i henhold til nr. 2.

2. Tilbakekalling av tillatelse i henhold til nr. 1 skal ikke være til hinder for at avviklingsstyret eller enhver annen person som vedkommende myndigheter har gitt slik fullmakt, kan fortsette å utøve noen av forsikringsforetakets former for virksomhet i den utstrekning det er nødvendig eller hensiktsmessig i forbindelse med avviklingen.

Hjemstaten kan fastsette at disse formene for virksomhet skal utøves med samtykke fra og under tilsyn av tilsynsmyndighetene i den medlemsstaten.

*Artikkel 280***Offentliggjøring av beslutninger om framgangsmåter for avvikling**

1. Vedkommende myndighet, avviklingsstyret eller enhver person som vedkommende myndighet har oppnevnt for dette formål, skal offentliggjøre beslutningen om å innlede en framgangsmåte for avvikling i samsvar med framgangsmåtene for offentliggjøring fastsatt i hjemstaten, samt offentliggjøre et utdrag av beslutningen om avvikling i *Den europeiske unions tidende*.

Tilsynsmyndighetene i alle de øvrige medlemsstatene som er blitt underrettet om beslutningen om å innlede en framgangsmåte for avvikling i samsvar med artikkel 273 nr. 3, kan offentliggjøre beslutningen på sitt territorium på den måte de anser som hensiktsmessig.

2. Offentliggjøringen nevnt i nr. 1 skal angi vedkommende myndighet i hjemstaten, gjeldende lovgivning og oppnevnt avviklingsstyre. Offentliggjøringen skal være på det offisielle språket eller et av de offisielle språkene i medlemsstaten der opplysningene offentliggjøres.

*Artikkel 281***Underretning til kjente kreditorer**

1. Når en framgangsmåte for avvikling innledes, skal vedkommende myndigheter i hjemstaten, avviklingsstyret eller enhver annen person som vedkommende myndigheter har oppnevnt for dette formål, omgående og ved skriftlig melding underrette enkeltvis alle kjente kreditorer som har sitt vanlige bosted, sin bopel eller sitt hovedkontor i en annen medlemsstat, om dette.

2. Meldingen nevnt i nr. 1 skal angi frister, sanksjoner fastsatt med hensyn til nevnte frister, organet eller myndigheten som er rette mottaker av anmeldelser av fordringer eller merknader i tilknytning til fordringer, samt andre tiltak.

Meldingen skal også angi om kreditorer med prioriterte fordringer eller fordringer som har tinglig sikkerhet, må anmelde sine fordringer.

For forsikringsfordringer skal meldingen i tillegg angi de generelle virkningene av framgangsmåten for avvikling på forsikringsavtalene, og særlig på hvilken dato forsikringsavtalene eller forsikringsvirksomheten vil opphøre, og de forsikredes rettigheter og plikter med hensyn til avtalen eller virksomheten.

*Artikkel 282***Retten til å anmelde fordringer**

1. Enhver kreditor, herunder offentlige myndigheter i medlemsstatene, som har sitt vanlige bosted, sin bopel eller sitt hovedkontor i en annen medlemsstat enn hjemstaten, har rett til å anmelde fordringer eller inngi skriftlige merknader i tilknytning til fordringer.

2. Fordringer fra alle kreditorer nevnt i nr. 1 skal behandles likt og etter samme prioritet som fordringer av tilsvarende art som kan anmeldes av kreditorer som har sitt vanlige bosted, sin bopel eller sitt hovedkontor i hjemstaten. Vedkommende myndigheter skal derfor ikke drive forskjellsbehandling på fellesskapsplan.

3. Bortsett fra tilfeller der annet er fastsatt i lovgivningen i hjemstaten, skal kreditoren sende en kopi av eventuelle underlagsdokumenter til de kompetente myndigheter og angi følgende:

- a) fordringens art og beløp,
- b) datoen da fordringen oppstod,
- c) om han krever prioritet, tinglig sikkerhet eller eiendomsforbehold for fordringen,
- d) hvilke eiendeler som omfattes av sikkerheten, der dette er relevant.

Det er ikke nødvendig å angi den prioriteten som gis forsikringsfordringer i henhold til artikkel 275.

*Artikkel 283***Språk og form**

1. Opplysningene i meldingen nevnt i artikkel 281 nr. 1 skal gis på det offisielle språket eller et av de offisielle språkene i hjemstaten.

For dette formål skal det benyttes en blankett med en av følgende overskrifter på alle offisielle språk i Den europeiske union:

- a) «Oppfordring til å anmelde fordringer – vær oppmerksom på fristene», eller
- b) når det i henhold til lovgivningen i hjemstaten skal inngis merknader i tilknytning til fordringer, «Oppfordring til å inngi merknader i tilknytning til fordringer – vær oppmerksom på fristene».

Når en kjent kreditor er innehaver av en forsikringsfordring, skal likevel opplysningene i meldingen omhandlet i artikkel 281 nr. 1 gis på det offisielle språket eller et av de offisielle språkene i medlemsstaten der kreditoren har sitt vanlige bosted, sin bopel eller sitt hovedkontor.

2. Enhver kreditor som har sitt vanlige bosted, sin bopel eller sitt hovedkontor i en annen medlemsstat enn hjemstaten, kan anmelde en fordring eller inngi merknader i tilknytning til fordringen på det offisielle språket eller et av de offisielle språkene i denne medlemsstaten.

I slike tilfeller skal likevel anmeldelsen av fordringen eller inngivelsen av merknader til fordringen, alt etter hva som er aktuelt, ha overskriften «Anmeldelse av fordring» eller «Inngivelse av merknader i tilknytning til fordringer» på det offisielle språket eller et av de offisielle språkene i hjemstaten.

*Artikkel 284***Regelmessig underretning til kreditorer**

1. Avviklingsstyret skal regelmessig underrette kreditorene på en hensiktsmessig måte om framgangen i avviklingen.
2. Tilsynsmyndighetene i medlemsstatene kan anmode tilsynsmyndighetene i hjemstaten om opplysninger om utviklingen i framgangsmåten for avvikling.

KAPITTEL IV**Felles bestemmelser***Artikkel 285***Virkninger på visse avtaler og rettigheter**

Som unntak fra artikkel 269 og 274 skal virkningene av vedtakelsen av saneringstiltak eller innledningen av en framgangsmåte for avvikling omfattes av følgende bestemmelser:

- a) arbeidsavtaler og arbeidsforhold skal utelukkende være underlagt den medlemsstats lovgivning som gjelder for arbeidsavtalen eller arbeidsforholdet,
- b) en avtale som gir bruksrett eller ervervsrett til fast eiendom, skal utelukkende være underlagt lovgivningen i den medlemsstat på hvis territorium den faste eiendommen befinner seg, og

- c) forsikringsforetakets rettigheter i fast eiendom, et skip eller et luftfartøy som er registreringspliktig i et offentlig register, skal utelukkende være underlagt lovgivningen i den medlemsstat under hvis myndighet registeret føres.

*Artikkel 286***Tredjemanns tinglige retter**

1. Vedtakelse av saneringstiltak eller innledning av en framgangsmåte for avvikling skal ikke berøre kreditorers eller tredjemanns tinglige retter til materielle eller immaterielle eiendeler, løsøre eller fast eiendom – både bestemte eiendeler og samlinger av ubestemte eiendeler under ett hvis sammensetning kan variere – som tilhører forsikringsforetaket, og som på tidspunktet for vedtakelse av slike tiltak eller innledning av slike framgangsmåter befinner seg på en annen medlemsstats territorium.

2. Rettene nevnt i nr. 1 omfatter minst

- a) retten til å realisere eller få realisert eiendelene og få dekning fra utbyttet eller avkastningen av eiendelene, særlig gjennom håndpant eller underpant,
- b) eneretten til inndriving av en fordring, særlig en rett sikret ved pant i fordringen eller ved overdragelse av fordringen gjennom sikkerhet,
- c) retten til å eiendelen tilbakelevert eller kreve erstatning fra enhver som er i besittelse av den eller benytter den mot rettighetshavers vilje,
- d) bruksretten til eiendelen.

3. Retten til å oppnå en tinglig rett i henhold til nr. 1, som er innført i et offentlig register og kan gjøres tvangskraftig overfor tredjemann, skal likestilles med en tinglig rett.

4. Nr. 1 skal ikke være til hinder for søksmål om ugyldighet, omstøtelse eller manglende tvangskraft som nevnt i artikkel 274 nr. 2 bokstav l).

*Artikkel 287***Eiendomsforbehold**

1. Vedtakelse av saneringstiltak eller innledning av en framgangsmåte for avvikling overfor et forsikringsforetak som kjøper en eiendel, skal ikke berøre selgers rettigheter når de bygger på et eiendomsforbehold og eiendelen på tidspunktet for vedtakelse av slike tiltak eller innledning av slike framgangsmåter befinner seg på territoriet til en annen medlemsstat enn den der tiltakene er vedtatt eller framgangsmåten innledet.

2. Vedtakelse av saneringstiltak eller innledning av en framgangsmåte for avvikling overfor et forsikringsforetak som selger en eiendel, etter at denne er levert, skal ikke danne grunnlag for oppheving eller annullering av salget, og skal ikke være til hinder for at kjøperen overtar eiendomsretten til den solgte eiendelen når denne på tidspunktet for vedtakelse av slike tiltak eller innledning av slike framgangsmåter befinner seg på territoriet til en annen medlemsstat enn den der tiltakene er vedtatt eller framgangsmåten innledet.

3. Nr. 1 og 2 skal ikke være til hinder for søksmål om ugyldighet, omstøtelse eller manglende tvangskraft som nevnt i artikkel 274 nr. 2 bokstav 1).

Artikkel 288

Motregning

1. Vedtakelse av saneringstiltak eller innledning av en framgangsmåte for avvikling skal ikke være til hinder for kreditorenes rett til å kreve motregning av sine fordringer mot forsikringsforetakets fordringer, når lovgivningen som får anvendelse på forsikringsforetakets fordringer, tillater slik motregning.

2. Nr. 1 skal ikke være til hinder for søksmål om ugyldighet, omstøtelse eller manglende tvangskraft som nevnt i artikkel 274 nr. 2 bokstav 1).

Artikkel 289

Regulerte markeder

1. Uten at artikkel 286 berøres, skal virkningene av et saneringstiltak eller innledningen av en framgangsmåte for avvikling på rettighetene og pliktene til deltakerne i et regulert marked utelukkende være underlagt lovgivningen som får anvendelse på nevnte marked.

2. Nr. 1 skal ikke være til hinder for søksmål om ugyldighet, omstøtelse eller manglende tvangskraft som nevnt i artikkel 274 nr. 2 bokstav 1), som innledes for å sette til side betalinger eller transaksjoner i henhold til lovgivningen som får anvendelse på nevnte marked.

Artikkel 290

Skadelige rettshandlinger

Artikkel 274 nr. 2 bokstav 1) får ikke anvendelse når en person som har fått fordel av en rettshandling som er til skade for alle kreditorene, har framlagt bevis for at nevnte rettshandling er underlagt lovgivningen i en annen medlemsstat enn hjemstaten, og at denne lovgivningen ikke gir noen mulighet for å angripe rettshandlingen i det aktuelle tilfellet.

Artikkel 291

Beskyttelse av tredjemannsserververe

Følgende lovgivning får anvendelse når et forsikringsforetak, ved en rettshandling inngått etter vedtakelsen av et saneringstiltak eller innledningen av en framgangsmåte for avvikling, mot vederlag avhender

- a) fast eiendom, lovgivningen i medlemsstaten der den faste eiendommen ligger,
- b) skip eller luftfartøyer som er registreringspliktige i et offentlig register, lovgivningen i medlemsstaten som har myndighet over registeret,
- c) omsettelige verdipapirer eller andre verdipapirer hvis eksistens eller omsettelighet forutsetter innføring i et register eller på en konto som er fastsatt ved lov, eller som er plassert i en verdipapirsentral underlagt lovgivningen i en medlemsstat, lovgivningen i den medlemsstat under hvis myndighet registeret, kontoen eller verdipapirsentralen forvaltes.

Artikkel 292

Pågående rettssaker

Virkningene av saneringstiltak eller en framgangsmåte for avvikling på en pågående rettssak om en eiendel eller en rettighet som er fratatt forsikringsforetaket, skal utelukkende være underlagt lovgivningen i den medlemsstat der rettssaken pågår.

Artikkel 293

Saneringsstyrer og avviklingsstyrer

1. Oppnevning av et saneringsstyre eller et avviklingsstyre skal godtgjøres ved framlegging av en bekreftet kopi av beslutningen om oppnevning eller ved ethvert annet bevis utstedt av vedkommende myndigheter i hjemstaten.

Medlemsstaten der saneringsstyret eller avviklingsstyret har til hensikt å iverksette tiltak, kan kreve en oversettelse til det offisielle språket eller et av de offisielle språkene i den medlemsstaten. Det kreves ingen legalisering av oversettelsen eller tilsvarende formaliteter.

2. Saneringsstyrer og avviklingsstyrer skal ha rett til å utøve på alle medlemsstaters territorium alle de fullmakter de har rett til å utøve på hjemstatens territorium.

Etter lovgivningen i hjemstaten kan det oppnevnes personer som skal bistå eller representere saneringsstyret eller avviklingsstyret i forbindelse med gjennomføringen av saneringstiltaket eller framgangsmåten for avvikling, særlig i vertsstatene og framfor alt for å bistå kreditorene med å løse eventuelle problemer de møter i den staten.

3. Ved utøvelsen av sine fullmakter i henhold til lovgivningen i hjemstaten skal saneringsstyret eller avviklingsstyret overholde lovgivningen i de medlemsstater der de har til hensikt å iverksette tiltak, særlig med hensyn til framgangsmåtene for realisasjon av eiendeler og underretning av ansatte.

Fullmaktene kan ikke omfatte bruk av tvang eller retten til å avgjøre rettssaker eller tvister.

Artikkel 294

Innføring i et offentlig register

1. Saneringsstyret, avviklingsstyret eller en hvilken som helst annen myndighet eller person som har fått fullmakt i hjemstaten, kan kreve at et saneringstiltak eller en beslutning om å innlede en framgangsmåte for avvikling skal innføres i ethvert relevant offentlig register som føres i de andre medlemsstatene.

Dersom en medlemsstat fastsetter obligatorisk registrering, skal myndigheten eller personen nevnt i første ledd treffe alle nødvendige tiltak med henblikk på slik registrering.

2. Registreringskostnadene skal anses som kostnader og utgifter knyttet til framgangsmåtene.

Artikkel 295

Taushetsplikt

Alle personer som er forpliktet til å motta eller gi opplysninger i forbindelse med framgangsmåtene fastsatt i artikkel 270, 273 og 296, skal være underlagt taushetsplikt som fastsatt i artikkel 64–69, med unntak av rettsmyndigheter, som omfattes av gjeldende nasjonale bestemmelser.

Artikkel 296

Behandling av filialer av forsikringsforetak i tredjestater

Når et forsikringsforetak i en tredjestat har filialer i mer enn én medlemsstat, skal hver filial behandles individuelt med hensyn til anvendelsen av denne avdeling.

Vedkommende myndigheter og tilsynsmyndighetene i disse medlemsstatene skal bestrebe seg på å samordne sine tiltak.

Saneringsstyrere eller avviklingsstyrere skal også bestrebe seg på å samordne sine tiltak.

AVDELING V

Andre bestemmelser

Artikkel 297

Klageadgang

Medlemsstatene skal påse at beslutninger som treffes om et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak i henhold til lover og forskrifter som gjennomfører dette direktiv, er gjenstand for klageadgang.

Artikkel 298

Samarbeid mellom medlemsstatene og Kommisjonen

1. Medlemsstatene skal samarbeide for å lette tilsynet med forsikrings- og gjenforsikringsvirksomhet i Fellesskapet og anvendelsen av dette direktiv.

2. Kommisjonen og tilsynsmyndighetene i medlemsstatene skal samarbeide tett for å lette tilsynet med forsikrings- og gjenforsikringsvirksomhet i Fellesskapet og for å undersøke eventuelle vanskeligheter som kan oppstå ved anvendelsen av dette direktiv.

3. Medlemsstatene skal underrette Kommisjonen om eventuelle store vanskeligheter som oppstår i forbindelse med anvendelsen av dette direktiv.

Kommisjonen og tilsynsmyndighetene i de berørte medlemsstater skal undersøke disse vanskelighetene så snart som mulig for å finne en hensiktsmessig løsning.

Artikkel 299

Euro

Når dette direktiv viser til *euro*, skal motverdien i nasjonal valuta som skal brukes med virkning fra 31. desember hvert år, være verdien som gjaldt den siste dagen i foregående oktober måned da motverdier for *euro* var tilgjengelig i alle Fellesskapets valutaer.

Artikkel 300

Justering av beløp uttrykt i euro

De beløp som i dette direktiv uttrykkes i euro, skal revideres hvert femte år ved at grunnbeløpet i euro økes med den prosentvise endringen i de harmoniserte konsumprisindekser for alle medlemsstater som offentliggjøres av Eurostat, med start 31. oktober 2012 og fram til revisjonsdagen, og avrundes oppover til nærmeste 100 000 euro.

Dersom den prosentvise endringen siden forrige revisjon er mindre enn 5 %, skal beløpene ikke justeres.

Kommisjonen skal offentliggjøre de reviderte beløpene i *Den europeiske unions tidende*.

De reviderte beløpene skal gjennomføres av medlemsstatene senest 12 måneder etter offentliggjøringen i *Den europeiske unions tidende*.

Artikkel 301

Komitéframgangsmåte

1. Kommisjonen skal bistås av Den europeiske komité for forsikring og tjenestepensjoner.

2. Når det vises til dette nummer, får artikkel 5 og 7 i beslutning 1999/468/EF anvendelse, samtidig som det tas hensyn til bestemmelsene i beslutningens artikkel 8.

3. Når det vises til dette nummer, får artikkel 5a nr. 1–4 og artikkel 7 i beslutning 1999/468/EF anvendelse, samtidig som det tas hensyn til bestemmelsene i beslutningens artikkel 8.

Artikkel 302

Underretninger inngitt før noen av de lover og forskrifter som er nødvendige for å overholde artikkel 57–63, har trådt i kraft

Framgangsmåten for vurdering som anvendes i forbindelse med planlagte erverv som det i henhold til artikkel 57 er inngitt underretning om til vedkommende myndigheter før ikrafttreddelsen av lovene og forskriftene som er nødvendige for å overholde artikkel 57–63, skal gjennomføres i henhold til gjeldende nasjonal lovgivning i medlemsstatene på tidspunktet for underretningen.

Artikkel 303

Endringer av direktiv 2003/41/EF

I direktiv 2003/41/EF gjøres følgende endringer:

1. Artikkel 17 nr. 2 skal lyde:

«2. Ved beregning av minstebeløpet for ytterligere eiendeler får reglene fastsatt i artikkel 17a–17d anvendelse.»

2. Nye artikler skal lyde:

«Artikkel 17a

Solvensmarginkapital

1. Medlemsstatene skal pålegge alle institusjoner omhandlet i artikkel 17 nr. 1 som ligger på deres territorium, til enhver tid å ha en tilstrekkelig solvensmarginkapital for hele foretakets virksomhet, som minst tilsvarer kravene i dette direktiv.

2. Solvensmarginkapitalen skal bestå av institusjonens eiendeler, fri for alle påregnelige forpliktelser, og med fradrag for eventuelle immaterielle verdier, herunder

a) innbetalt aksjekapital eller, dersom det dreier seg om en institusjon som er et gjensidig foretak, faktisk garantifond pluss eventuelle medlemskontoer i det gjensidige foretaket som oppfyller følgende kriterier:

i) stiftelsesdokumentet og vedtektene skal fastsette at utbetalinger fra disse kontoene til medlemmene i det gjensidige foretaket bare kan skje i den utstrekning dette ikke fører til at solvensmarginkapitalen faller under det nivå som kreves, eller, etter foretakets oppløsning, dersom foretakets øvrige gjeld er betalt,

ii) når det gjelder utbetalinger nevnt i i) som skjer av andre grunner enn individuelt opphør av medlemskap i det gjensidige foretaket, skal det i stiftelsesdokumentet og vedtektene fastsettes at vedkommende myndigheter må underrettes om dette minst en måned på forhånd, og at de kan forby utbetalinger i denne perioden, og

iii) de relevante bestemmelsene i stiftelsesdokumentet og vedtektene kan endres bare etter at vedkommende myndigheter har erklært at de ikke har innvendinger mot endringen, men uten at dette berører kriteriene fastsatt i i) og ii),

b) lovbestemte og frie avsetninger som ikke tilsvarer inngåtte forpliktelser,

c) overføringer fra tidligere år, etter fradrag for utbytte som skal utbetales, og

d) i den utstrekning dette er tillatt i henhold til nasjonal lovgivning, bonusfondene som framkommer i balansen, dersom de kan disponeres til å dekke eventuelle tap og ikke er avsatt til utdeling til medlemmer og begunstigede.

Solvensmarginkapitalen skal reduseres med verdien av egne aksjer som eies direkte av institusjonen.

3. Medlemsstatene kan fastsette at solvensmarginkapitalen også kan bestå av

a) kumulative preferanseaksjer og ansvarlig lånekapital opp til 50 % av det beløp som er lavest av solvensmarginkapitalen og solvensmarginkravet, hvorav høyst 25 % skal bestå av ansvarlig lånekapital med fast løpetid eller kumulative preferanseaksjer med fast løpetid, forutsatt at det, dersom institusjonen går konkurs eller avvikes, eksisterer bindende avtaler om at ansvarlig lånekapital eller preferanseaksjer skal etterstilles alle andre kreditorers fordringer, og ikke skal tilbakebetales for all annen utestående gjeld på dette tidspunktet er gjort opp,

b) verdipapirer uten fast løpetid samt andre instrumenter, herunder andre kumulative preferanseaksjer enn dem som er nevnt i bokstav a), opp til høyst 50 % av det beløp som er lavest av solvensmarginkapitalen og solvensmarginkravet for det samlede beløpet av de verdipapirer og den ansvarlige lånekapital som er nevnt i bokstav a), forutsatt at følgende vilkår er oppfylt:

i) de kan ikke tilbakebetales på ihendehavers initiativ eller uten forhåndsgodkjenning fra vedkommende myndighet,

ii) emisjonsavtalen skal gi institusjonen mulighet til å utsette betaling av renter på lånet,

- iii) långivers fordringer på institusjonen skal i sin helhet etterstilles alle ikke-etterstilte kreditorers fordringer,
- iv) de dokumenter som gjelder for utstedelsen av verdipapirene, skal inneholde bestemmelser om at gjeld og ubetalte renter kan brukes til å dekke tap, samtidig som institusjonen kan fortsette sin virksomhet, og
- v) bare fullt innbetalte beløp skal tas i betraktning.

Med hensyn til bokstav a) skal ansvarlig lånekapital også oppfylle følgende vilkår:

- i) bare fullt innbetalte midler skal tas i betraktning,
- ii) for lån med fast løpetid skal den opprinnelige løpetiden være på minst fem år. Minst ett år før tilbakebetalingsdatoen skal institusjonen framlegge for godkjenning for vedkommende myndigheter en plan som viser hvordan solvensmarginkapitalen vil bli opprettholdt eller brakt opp på det nivå som kreves ved forfall, med mindre den andel lånet utgjør av solvensmarginkapitalen, blir gradvis redusert i løpet av minst de fem siste årene før forfall. Vedkommende myndigheter kan godkjenne tilbakebetaling av slike lån før forfall, forutsatt at utstedende institusjon har søkt om dette og foretakets solvensmarginkapital ikke faller under det nivå som kreves,
- iii) lån hvis løpetid ikke er fastsatt, skal kunne tilbakebetales først etter fem års varsel om oppsigelse, med mindre lånene ikke lenger anses som en del av solvensmarginkapitalen eller dersom det kreves en særlig forhåndsgodkjenning fra vedkommende myndigheter for tilbakebetaling før forfall. I sistnevnte tilfelle skal institusjonen underrette vedkommende myndigheter minst seks måneder før tidspunktet for den foreslåtte tilbakebetalingen, og angi beløpet for solvensmarginkapitalen og solvensmarginkravet både før og etter den aktuelle tilbakebetalingen. Vedkommende myndigheter skal bare tillate tilbakebetaling dersom det ikke er fare for at institusjonens solvensmarginkapital vil falle under det nivå som kreves,
- iv) låneavtalen skal ikke omfatte noen klausul om at gjelden under andre, nærmere angitte omstendigheter enn avvikling av institusjonen, skal betales tilbake før den avtalte forfallsdato,
- v) låneavtalen kan endres bare etter at vedkommende myndigheter har erklært at de ikke har innvendinger mot endringen.

4. Etter søknad med underbyggende dokumentasjon fra institusjonen til vedkommende myndighet i hjemstaten og med denne myndighets samtykke kan solvensmarginkapitalen også bestå av følgende:

- a) når zillmering ikke blir anvendt, eller der den blir anvendt, men er mindre enn belastningen av anskaffelseskostnadene inkludert i premien, forskjellen mellom en premieavsetning som ikke er zillmert eller er delvis zillmert, og en premieavsetning som er zillmert tilsvarende belastningen av anskaffelseskostnadene inkludert i premien,
- b) alle skjulte nettoreserver som skriver seg fra verdsetting av eiendeler, i den utstrekning slike skjulte nettoreserver ikke er av uvanlig art,
- c) halvparten av den del av aksjekapitalen eller garantifondet som ennå ikke er innbetalt, fra det tidspunkt den innbetalte andelen utgjør 25 % av aksjekapitalen eller garantifondet, opp til 50 % av det beløp som er lavest av solvensmarginkapitalen og solvensmarginkravet.

Beløpet omhandlet i bokstav a) kan ikke overskride 3,5 % av summen av forskjellen mellom de relevante kapitalbeløpene for livsforsikringer og tjenestepensjoner og premieavsetningene for alle forsikringsavtaler der zillmering er mulig. Denne forskjellen skal reduseres med eventuelle ikke-avskrevne anskaffelseskostnader som er oppført som eiendeler.

5. Kommisjonen kan treffe gjennomføringstiltak for nr. 2–4 for å ta hensyn til en utvikling som berettiger en forsikringsteknisk tilpasning av de elementene som kan inngå i solvensmarginkapitalen.

Disse tiltakene, som har som formål å endre ikke-grunnleggende bestemmelser i dette direktiv ved å utfylle det, skal vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll som omhandlet i artikkel 21b.

Artikkel 17b

Solvensmarginkrav

1. Med forbehold for artikkel 17c skal solvensmarginkravet fastsettes som angitt i nr. 2–6, alt etter hvilke forpliktelser som er inngått.

2. Solvensmarginkravet skal være lik summen av følgende to resultater:

- a) Første resultat:

En andel på 4 % av premieavsetningene knyttet til direkte forsikringsvirksomhet og mottatt gjenforsikring uten fradrag for avgitt gjenforsikring skal multipliseres med forholdet for foregående regnskapsår, som ikke

skal være mindre enn 85 %, mellom premieavsetninger med fradrag for avgitt gjenforsikring og samlet brutto premieavsetning.

b) Andre resultat:

For avtaler der udekket risiko ikke er negativ, skal en andel på 0,3 % av slik kapital tegnet av institusjonen, multipliseres med forholdet for foregående regnskapsår, som ikke skal være mindre enn 50 %, mellom samlet udekket risiko som blir beholdt som institusjonens forpliktelse etter fradrag for avgitt gjenforsikring og retrocesjon i gjenforsikring, og samlet udekket risiko uten fradrag for avgitt gjenforsikring.

For midlertidig dødsfallforsikring med en løpetid på høyst tre år skal andelen være 0,1 %. For slike forsikringer med en løpetid på over tre, men høyst fem år, skal andelen være 0,15 %.

3. For tilleggsforsikringer omhandlet i artikkel 2 nr. 3 bokstav a) iii) i europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/138/EF av 25. november 2009 om adgang til å starte og utøve virksomhet innen forsikring og gjenforsikring (Solvens II)(*) skal solvensmarginkravet være lik solvensmarginkravet fastsatt i artikkel 17d.

4. Når det gjelder kapitaliseringsvirksomhet omhandlet i artikkel 2 nr. 3 bokstav b) ii) i direktiv 2009/138/EF, skal solvensmarginkravet være lik 4 % av premieavsetningene beregnet i samsvar med nr. 2 bokstav a).

5. Når det gjelder virksomhet omhandlet i artikkel 2 nr. 3 bokstav b) i) i direktiv 2009/138/EF, skal solvensmarginkravet være lik 1 % av eiendelene.

6. Når det gjelder forsikringer omfattet av artikkel 2 nr. 3 bokstav a) i) og ii) i direktiv 2009/138/EF som er knyttet til investeringsfond, og virksomhetene omhandlet i artikkel 2 nr. 3 bokstav b) iii)–v) i direktiv 2009/138/EF, skal solvensmarginkravet være lik summen av følgende:

- a) i den utstrekning institusjonen påtar seg en investeringsrisiko, 4 % av de forsikringstekniske avsetningene beregnet i samsvar med nr. 2 bokstav a),
- b) i den utstrekning institusjonen ikke påtar seg en investeringsrisiko, men der beløpet som skal dekke administrasjonskostnadene, fastsettes for en periode på over fem år, 1 % av de forsikringstekniske avsetningene beregnet i samsvar med artikkel 2 bokstav a),
- c) i den utstrekning institusjonen ikke påtar seg en investeringsrisiko og beløpet som skal dekke administrasjonskostnadene, ikke fastsettes for en periode på over fem år, et beløp som tilsvarer 25 % av netto administrasjonskostnader for foregående regnskapsår for slik virksomhet,

- d) i den utstrekning institusjonen dekker dødsrisiko, 0,3 % av udekket risiko beregnet i samsvar med nr. 2 bokstav b).

Artikkel 17c

Garantifond

1. Medlemsstatene kan fastsette at en tredel av solvensmarginkravet som fastsatt i artikkel 17b skal utgjøre garantifondet. Dette fondet skal bestå av elementene på listen i artikkel 17a nr. 2 og 3 og forutsatt samtykke fra vedkommende myndighet i hjemstaten, elementene angitt i artikkel 17a nr. 4 bokstav b).

2. Garantifondet skal være på minst tre millioner euro. En medlemsstat kan bestemme at minstegarantifondet kan reduseres med 25 % for gjensidige forsikringselskaper og selskaper av gjensidig art.

Artikkel 17d

Solvensmarginkrav i henhold til artikkel 17b nr. 3

1. Solvensmarginkravet skal fastsettes på grunnlag av enten de årlige premie- eller bidragsbeløpene eller gjennomsnittet av erstatningsutbetalingene de siste tre regnskapsårene.

2. Solvensmarginkravet skal være lik det høyeste av de to resultatene i henhold til nr. 3 og 4.

3. Premiegrunnlaget skal beregnes på grunnlag av det som er høyest av bruttoverdien av tegnede premier eller bidrag som beregnet nedenfor, og bruttoverdien av opptjente premier eller bidrag.

Premiene eller bidragene, herunder tilleggsavgifter på disse, fra all direkte forsikringsvirksomhet i foregående regnskapsår, skal summeres.

Til denne summen legges premiene for all mottatt gjenforsikring foregående regnskapsår.

Fra denne summen trekkes det samlede beløp for premier eller bidrag som er annullert i løpet av foregående regnskapsår, samt det samlede beløp for skatter og avgifter på premier eller bidrag som inngår i summen.

Det beløpet som framkommer på denne måten, skal deles i to, der den første delen går opp til høyst 50 millioner euro, og den andre utgjør det overskytende; 18 % av den første delen og 16 % av den andre delen legges så sammen.

Summen som framkommer, skal multipliseres med et prosenttall som for summen for de tre foregående regnskapsår tilsvarer forholdstallet mellom de erstatningsutbetalingene som foretaket fortsatt skal dekke, etter fradrag av beløp som kan innkreves i henhold til gjenforsikringsavtaler, og brutto erstatningsutbetalinger. Dette prosenttallet skal ikke være mindre enn 50 %.

4. Grunnlaget for erstatningsutbetalingene skal beregnes som følger:

Beløpene som utbetales i forbindelse med direkte forsikringsvirksomhet, uten fradrag av erstatningsutbetalinger som bæres av gjenforsikrere og retrocesjonærer, i periodene angitt i nr. 1, skal summeres.

Til denne summen legges summen av erstatninger utbetalt for mottatt gjenforsikring eller retrocesjon i de samme periodene og summen av avsetninger for ikke-oppgjorte skader fastslått ved avslutningen av foregående regnskapsår, både med hensyn til direkte forsikringsvirksomhet og mottatt gjenforsikring.

Fra denne summen trekkes summen av inndrevne beløp i periodene angitt i nr. 1.

Fra den resterende summen trekkes beløpet for avsetninger for ikke-oppgjorte skader fastslått ved begynnelsen av det andre regnskapsåret før siste regnskapsår som det foreligger regnskaper for, både med hensyn til direkte forsikringsvirksomhet og mottatt gjenforsikring.

En tredel av beløpet som framkommer på denne måten, deles i to, der den første delen går opp til høyst 35 millioner euro, og den andre utgjør det overskytende; 26 % av den første delen og 23 % av den andre delen legges så sammen.

Summen som framkommer, skal multipliseres med et prosenttall som for summen for de tre foregående regnskapsår tilsvarer forholdstallet mellom de erstatningsutbetalingene som foretaket fortsatt skal dekke, etter fradrag av beløp som kan innkreves i henhold til gjenforsikringsavtaler, og brutto erstatningsutbetalinger. Dette prosenttallet skal ikke være mindre enn 50 %.

5. Dersom solvensmarginkravet beregnet i henhold til nr. 2–4 er lavere enn solvensmarginkravet året før, skal solvensmarginkravet være minst lik solvensmarginkravet for foregående år, multiplisert med forholdstallet mellom forsikringstekniske avsetninger for ikke-oppgjorte skader ved utgangen av foregående regnskapsår og ved inngangen av foregående regnskapsår. I disse beregningene skal gjenforsikring ikke inngå i de forsikringstekniske avsetninger, men forholdstallet kan ikke i noen tilfeller være større enn 1.»

(*) EUT L 335 av 17.12.2009, s. 1.

3. Nye artikler skal lyde:

«Artikkel 21a

Justering av garantifondets størrelse

1. Beløpet i euro som fastsatt i artikkel 17c nr. 2 skal revideres årlig, første gang 31. oktober 2012, for å ta hensyn til endringene i de harmoniserte konsumprisindekser for alle medlemsstater som offentliggjøres av Eurostat.

Beløpet skal justeres automatisk ved at grunnbeløpet i euro økes med den prosentvise endringen i nevnte indeks i tidsrommet mellom 31. desember 2009 og den dato revisjonen foretas, og avrundes oppover til nærmeste 100 000 euro.

Dersom den prosentvise endringen siden forrige justering er mindre enn 5 %, skal ingen justering foretas.

2. Kommisjonen skal hvert år underrette Europaparlamentet og Rådet om revisjonen og det justerte beløpet omhandlet i nr. 1.

Artikkel 21b

Komiteframgangsmåte

1. Kommisjonen skal bistås av Den europeiske komité for forsikring og tjenestepensjoner nedsatt ved kommisjonsbeslutning 2004/9/EF(*).
2. Når det vises til dette nummer, får artikkel 5a nr. 1–4 og artikkel 7 i beslutning 1999/468/EF anvendelse, samtidig som det tas hensyn til bestemmelsene i beslutningens artikkel 8.

(*) EUT L 3 av 7.1.2004, s. 34.

Artikkel 304

Durasjonsbasert undermodul for aksjerisiko

1. Medlemsstatene kan tillate at livsforsikringsforetak som
 - a) driver tjenestepensjonsvirksomhet i henhold til artikkel 4 i direktiv 2003/41/EF, eller
 - b) tilbyr pensjonsytelser som utbetales ved oppnådd pensjonsalder eller forventet oppnådd pensjonsalder, der forsikringstakerne i henhold til lovgivningen i den medlemsstaten som har gitt foretaket tillatelse, gis skattefradrag for premiene innbetalt for disse ytelsene,der
 - i) alle eiendeler og forpliktelser som gjelder denne virksomheten, avgrenses, forvaltes og organiseres atskilt fra all annen virksomhet i forsikringsforetaket, uten mulighet for overføring,
 - ii) foretakets virksomhet i henhold til bokstav a) og b), som metoden omhandlet i dette nummer gjelder, bare utføres i den medlemsstat der foretaket har tillatelse, og
 - iii) gjennomsnittlig varighet av forpliktelsene knyttet til foretakets virksomhet, er over 12 år,

anvender en undermodul for aksjerisiko fra solvenskapitalkravet, som er kalibrert til et «value-at-risk»-mål over en periode som tilsvarer typisk eiertid for det berørte foretaks aksjeinvesteringer, med et konfidensnivå som

sikrer forsikringstakere og begunstigede et vernenivå tilsvarende nivået fastsatt i artikkel 101, såfremt metoden omhandlet i denne artikkel bare anvendes på eiendeler og forpliktelser omhandlet i bokstav i). Ved beregning av solvenskapitalkravet skal disse eiendelene og forpliktelsene tas fullt hensyn til med sikte på å vurdere diversifiseringseffektene, uten at dette berører nødvendigheten av å ivareta interessene til forsikringstakere i andre medlemsstater.

Med forbehold for tilsynsmyndighetenes godkjenning skal metoden fastsatt i første ledd bare anvendes når det berørte foretaks solvens- og likviditetssituasjon samt strategier, prosesser og rapporteringsrutiner med hensyn til dets balansestyring er slik at det løpende kan sikres at foretaket kan inneha aksjeinvesteringer i en periode som tilsvarer typisk eiertid for det berørte foretaks aksjeinvesteringer. Foretaket skal være i stand til å godtgjøre overfor tilsynsmyndigheten at dette vilkåret kontrolleres med det konfidensnivået som er nødvendig for å gi forsikringstakere og begunstigede et vernenivå som tilsvarer nivået fastsatt i artikkel 101.

Forsikrings- og gjenforsikringsforetak skal ikke gå tilbake til å anvende metoden fastsatt i artikkel 105, unntatt under behørig begrunnede omstendigheter og med tilsynsmyndighetenes godkjenning.

2. Kommisjonen skal senest 31. oktober 2015 sende Den europeiske komité for forsikring og tjenestepensjoner og Europaparlamentet en rapport om anvendelsen av metoden fastsatt i nr. 1 og om tilsynsmyndighetenes praksis i henhold til nr. 1, ved behov ledsaget av hensiktsmessige forslag. Denne rapporten skal særlig behandle de virkningene anvendelsen av denne metoden har over landegrensene med sikte på å forebygge tilsynsarbitrasje fra forsikrings- og gjenforsikringsforetaks side.

AVDELING VI

OVERGANGS- OG SLUTTBESTEMMELSER

KAPITTEL I

Overgangsbestemmelser

Avsnitt 1

Forsikring

Artikkel 305

Unntak og oppheving av restriktive tiltak

1. Medlemsstatene kan gi skadeforsikringsforetak som per 31. januar 1975 ikke oppfylte kravene i artikkel 16 og 17 i direktiv 73/239/EØS, og som per 31. juli 1978 hadde en

årlig premie- eller bidragsinntekt som var mindre enn seks ganger minstegarantifondet som kreves i henhold til artikkel 17 nr. 2 i direktiv 73/239/EØS, fritak fra kravet om å opprette et slikt minstegarantifond før utløpet av det regnskapsåret der premie- eller bidragsinntekten blir seks ganger så stor som minstegarantifondet. Etter å ha vurdert resultatene av undersøkelsen nevnt i artikkel 298 nr. 2, skal Rådet etter forslag fra Kommisjonen enstemmig beslutte på hvilket tidspunkt medlemsstatene skal oppheve dette fritaket.

2. Skadeforsikringsforetak opprettet i Det forente kongerike «by Royal Charter», «by private Act» eller «by special public Act» kan i ubegrenset tid fortsette å utøve sin virksomhet i den juridiske formen de hadde per 31. juli 1973.

Livsforsikringsforetak opprettet i Det forente kongerike «by Royal Charter», «by private Act» eller «by special public Act» kan i ubegrenset tid fortsette å utøve sin virksomhet i den juridiske formen de hadde per 15. mars 1979.

Det forente kongeriket skal utarbeide en liste over foretakene omhandlet i første og annet ledd og sende den til de øvrige medlemsstatene og Kommisjonen.

3. Selskaper registrert i Det forente kongerike i henhold til «Friendly Societies Acts» kan fortsette å utøve livsforsikrings- og sparevirksomhet som de, i samsvar med sitt formål, utøvde per 15. mars 1979.

4. Etter anmodning fra skadeforsikringsforetak som oppfyller kravene i avdeling I kapittel VI avsnitt 2, 4 og 5, skal medlemsstatene oppheve restriktive tiltak som gjelder for eksempel pantelån, innskudd og sikkerhetsstillelse.

Artikkel 306

Rettigheter ervervet av eksisterende filialer og forsikringsforetak

1. Filialer som før 1. juli 1994 startet sin virksomhet i henhold til gjeldende bestemmelser i medlemsstaten der filialen ligger, skal antas å ha fulgt framgangsmåten fastsatt i artikkel 145 og 146.

2. Artikkel 147 og 148 skal ikke berøre rettighetene ervervet av forsikringsforetak som før 1. juli 1994 drev virksomhet i henhold til adgangen til å yte tjenester.

Avsnitt 2

Gjenforsikring*Artikkel 307***Overgangsperiode for artikkel 57 nr. 3 og artikkel 60 nr. 6
i direktiv 2005/68/EF**

En medlemsstat kan utsette anvendelsen av bestemmelsene i artikkel 57 nr. 3 i direktiv 2005/68/EF, som endrer artikkel 15 nr. 3 i direktiv 73/239/EØS, og av bestemmelsen i artikkel 60 nr. 6 i direktiv 2005/68/EF til 10. desember 2008.

*Artikkel 308***Rettigheter ervervet av eksisterende
gjenforsikringsforetak**

1. Gjenforsikringsforetak som er underlagt dette direktiv og som før 10. desember 2005 hadde tillatelse eller rett til å utøve gjenforsikringsvirksomhet i samsvar med bestemmelsene i den medlemsstat der de har sitt hovedkontor, skal anses for å ha tillatelse i samsvar med artikkel 14.

De skal imidlertid overholde bestemmelsene i dette direktiv om utøvelse av gjenforsikringsvirksomhet og kravene fastsatt i bokstav b) og d)–g) i artikkel 18 nr. 1, artikkel 19, 20 og 24 og avdeling I kapittel VI avsnitt 2, 3 og 4.

2. Medlemsstatene kan gi gjenforsikringsforetak omhandlet i nr. 1 som per 10. desember 2005 ikke oppfylte bestemmelsene i artikkel 18 nr. 1 bokstav b), artikkel 19 og 20 og avdeling I kapittel VI avsnitt 2, 3 og 4, frist til 10. desember 2008 for å etterkomme disse kravene.

KAPITTEL II

Sluttbestemmelser*Artikkel 309***Innarbeiding**

1. Medlemsstatene skal innen 31. oktober 2012 sette i kraft de lover og forskrifter som er nødvendige for å etterkomme artikkel 4, 10, 13, 14, 18, 23, 26–32, 34–49, 51–55, 67, 68, 71, 72, 74–85, 87–91, 93–96, 98, 100–110, 112, 113, 115–126, 128, 129, 131–134, 136–142, 144, 146, 148, 162–167, 172, 173, 178, 185, 190, 192, 210–233, 235–240, 243–258, 260–263, 265, 266, 303 og 304 og vedlegg III og IV.

Disse bestemmelsene skal, når de vedtas av medlemsstatene, inneholde en henvisning til dette direktiv, eller det skal vises til direktivet når de kunngjøres. De skal også inneholde en erklæring om at henvisninger i eksisterende lover og forskrifter som viser til de direktiv som oppheves av dette direktiv, skal forstås som henvisninger til dette direktiv. Medlemsstatene skal fastsette hvordan slike henvisninger skal gjøres, og hvordan erklæringen skal formuleres.

2. Medlemsstatene skal sende Kommisjonen teksten til de viktigste bestemmelsene i nasjonal lovgivning som de vedtar på det området dette direktiv omhandler.

*Artikkel 310***Oppheving**

Direktiv 64/225/EØF, 73/239/EØF, 73/240/EØF, 76/580/EØF, 78/473/EØF, 84/641/EØF, 87/344/EØF, 88/357/EØF, 92/49/EØF, 98/78/EF, 2001/17/EF, 2002/83/EF og 2005/68/EF, som endret ved rettsaktene oppført i vedlegg VI del A, oppheves fra og med 1. november 2012, uten at dette berører medlemsstatenes forpliktelser med hensyn til fristene for innarbeiding i nasjonal lovgivning og anvendelsen av direktivene oppført i vedlegg VI del B.

Henvisninger til de opphevede direktivene skal forstås som henvisninger til dette direktiv og leses som angitt i sammenligningstabellen i vedlegg VII.

*Artikkel 311***Ikrafttredelse**

Dette direktiv trer i kraft den 20. dag etter at det er kunngjort i Den europeiske unions tidende.

Artikkel 1–3, 5–9, 11, 12, 15–17, 19–22, 24, 25, 33, 56–66, 69, 70, 73, 143, 145, 147, 149–161, 168–171, 174–177, 179–184, 186–189, 191, 193–209, 267–300, 302, 305–308 og vedlegg I, II, V, VI og VII får anvendelse fra 1. november 2012.

*Artikkel 312***Adressater**

Dette direktiv er rettet til medlemsstatene.

Utferdiget i Strasbourg, 25. november 2009.

For Europaparlamentet

President

J. BUZEK

For Rådet

Formann

Åsa TORSTENSSON

VEDLEGG I

SKADEFORSIKRINGSKLASSER

A. Klassifisering av risiko i henhold til forsikringsklasse

1. *Ulykke* (herunder arbeidsulykker og yrkessykdommer):

- fastsatte ytelser,
- erstatning for økonomiske tap,
- kombinasjoner av disse,
- passasjerskade.

2. *Sykdom*:

- fastsatte ytelser,
- erstatning for økonomiske tap,
- kombinasjoner av disse.

3. *Kjøretøyer* (med unntak av rullende jernbanemateriell)

All skade på eller tap av:

- motordrevne kjøretøyer,
- ikke-motordrevne kjøretøyer.

4. *Rullende jernbanemateriell*

All skade på eller tap av rullende jernbanemateriell.

5. *Luftfartøyer*

All skade på eller tap av luftfartøy.

6. *Havgående fartøyer og fartøyer på innsjø, elv eller kanal*

All skade på eller tap av:

- elve- og kanalfartøyer,
- innsjøfartøyer,
- havgående fartøyer.

7. *Gods under transport* (herunder varer, bagasje og alt annet gods)

All skade på eller tap av gods under transport samt bagasje, uansett transportmiddel.

8. *Brann og naturkrefter*

All skade på og tap av eiendom og eiendeler (med unntak av eiendom og eiendeler i klasse 3, 4, 5, 6 og 7):

- brann,
- eksplosjon,
- storm,

- naturkrefter med unntak av storm,
- kjerneenergi,
- jordskred.

9. *Annen skade på eiendom og eiendeler*

All skade på eller tap av eiendom og eiendeler (med unntak av eiendom og eiendeler i klasse 3, 4, 5, 6 og 7) forårsaket av hagl eller frost, og enhver hendelse som f.eks. tyveri, med unntak av dem som er nevnt i klasse 8.

10. *Ansvarsforsikring for motorvogn*

Alt ansvar som følger av bruk av motorvogner på land (herunder transportøransvar).

11. *Ansvarsforsikring for luftfartøyer*

Alt ansvar som følger av bruk av luftfartøyer (herunder transportøransvar).

12. *Ansvarsforsikring for havgående fartøyer og fartøyer på innsjø, elv og kanal*

Alt ansvar som følger av bruk av fartøyer på havet, på innsjøer og på elver og kanaler (herunder transportøransvar).

13. *Alminnelig ansvarsforsikring*

Alt ansvar med unntak av det som er nevnt i klasse 10, 11 og 12.

14. *Kreditt:*

- alminnelig insolvens,
- eksportkreditt,
- avbetalingskreditt,
- pantelån,
- landbrukskreditt.

15. *Kausjon:*

- direkte kausjon,
- indirekte kausjon.

16. *Diverse økonomiske tap:*

- arbeidsløshetrisiko,
- inntektstap (generelt),
- dårlig vær,
- tap av ytelser,
- løpende diverse kostnader,
- uforutsette driftsutgifter,

- tap av markedsverdi,
- leie- eller inntektstap,
- annet indirekte driftstap,
- annet økonomisk tap (utenom driftstap),
- andre former for økonomisk tap.

17. *Rettshjelpsforsikring*

Rettshjelpsforsikring.

18. *Assistanse*

Assistanse til personer som får problemer på reise, når de er borte fra hjemmet eller sitt vanlige bosted.

B. Betegnelse på tillatelser som gis samtidig til flere forsikringsklasser

Når tillatelsen samtidig dekker

- a) klasse 1 og 2, skal den kalles «ulykkes- og sykeforsikring»,
 - b) klasse 1 (fjerde strekpunkt), 3, 7 og 10, skal den kalles «motorvognforsikring»,
 - c) klasse 1 (fjerde strekpunkt), 4, 6, 7 og 12, skal den kalles «sjø- og transportforsikring»,
 - d) klasse 1 (fjerde strekpunkt), 5, 7 og 11, skal den kalles «luftfartsforsikring»,
 - e) klasse 8 og 9, skal den kalles «brann- og tingsskadeforsikring»,
 - f) klasse 10, 11, 12 og 13, skal den kalles «ansvarsforsikring»,
 - g) klasse 14 og 15, skal den kalles «kreditt- og kausjonsforsikring»,
 - h) alle klasser, skal den gis en betegnelse valgt av den berørte medlemsstaten, som skal underrette de øvrige medlemsstatene og Kommisjonen om sitt valg.
-

*VEDLEGG II***LIVSFORSIKRINGSKLASSER**

- I. Livsforsikringen nevnt i artikkel 2 nr. 3 bokstav a) i), ii) og iii), med unntak av forsikringene nevnt i II og III,
 - II. Forsikring med utbetaling ved ekteskapsinngåelse, forsikring med utbetaling ved fødsel,
 - III. Forsikringen nevnt i artikkel 2 nr. 3 bokstav a) i) og ii) som er knyttet til investeringsfond,
 - IV. Permanent, uoppsigelig helseforsikring nevnt i artikkel 2 nr. 3 bokstav a) iv),
 - V. Tontiner nevnt i artikkel 2 nr. 3 bokstav b) i),
 - VI. Kapitaliseringsvirksomhet nevnt i artikkel 2 nr. 3 bokstav b) ii),
 - VII. Forvaltning av kollektive pensjonsmidler nevnt i artikkel 2 nr. 3 bokstav b) iii) og iv),
 - VIII. Formene for virksomhet nevnt i artikkel 2 nr. 3 bokstav b) v),
 - IX. Formene for virksomhet nevnt i artikkel 2 nr. 3 bokstav c).
-

VEDLEGG III

FORETAKSFORMER

A. Former for skadeforsikringsforetak:

- 1) Kongeriket Belgia: «société anonyme / naamloze vennootschap», «société en commandite par actions / commanditaire vennootschap op aandelen», «association d'assurance mutuelle / onderlinge verzekeringsvereniging», «société coopérative / coöperatieve vennootschap», «société mutualiste/ maatschappij van onderlinge bijstand»,
- 2) Republikken Bulgaria: «акционерно дружество»,
- 3) Den tsjekkiske republikk: «akciová společnost», «družstvo»,
- 4) Kongeriket Danmark: «aktieselskaber», «gensidige selskaber»,
- 5) Forbundsrepublikken Tyskland: «Aktiengesellschaft», «Versicherungsverein auf Gegenseitigkeit», «öffentlich-rechtliches Wettbewerbsversicherungsunternehmen»,
- 6) Republikken Estland: «aktsiaselts»,
- 7) Irland: «incorporated companies limited by shares or by guarantee or unlimited»,
- 8) Republikken Hellas: «ανώνυμη εταιρία», «αλληλασφαλιστικός συνεταιρισμός»,
- 9) Kongeriket Spania: «sociedad anónima», «sociedad mutua», «sociedad cooperativa»,
- 10) Republikken Frankrike: «société anonyme», «société d'assurance mutuelle», «institution de prévoyance régie par le code de la sécurité sociale», «institution de prévoyance régie par le code rural», «mutuelles régies par le code de la mutualité»,
- 11) Republikken Italia: «società per azioni», «società cooperativa», «mutua di assicurazione»,
- 12) Republikken Kypros: «εταιρεία περιορισμένης ευθύνης με μετοχές», «εταιρεία περιορισμένης ευθύνης χωρίς μετοχικό κεφάλαιο»,
- 13) Republikken Latvia: «apdrošināšanas akciju sabiedrība», «savstarpējās apdrošināšanas kooperatīvā biedrība»,
- 14) Republikken Litauen: «akcinė bendrovė», «uždaroji akcinė bendrovė»,
- 15) Storhertugdømmet Luxembourg: «société anonyme», «société en commandite par actions», «association d'assurances mutuelles», «société coopérative»,
- 16) Republikken Ungarn: «biztosító részvénytársaság», «biztosító szövetkezet», «biztosító egyesület», «külföldi székhelyű biztosító magyarországi fióktelepe»,
- 17) Republikken Malta: «limited liability company / kumpannija b' responsabbiltà limitata»,
- 18) Kongeriket Nederland: «naamloze vennootschap», «onderlinge waarborgmaatschappij»,
- 19) Republikken Østerrike: «Aktiengesellschaft», «Versicherungsverein auf Gegenseitigkeit»,
- 20) Republikken Polen: «spółka akcyjna», «towarzystwo ubezpieczeń wzajemnych»,
- 21) Republikken Portugal: «sociedade anónima», «mútua de seguros»,
- 22) Romania: «societăți pe acțiuni», «societăți mutuale»,
- 23) Republikken Slovenia: «delniška družba», «družba za vzajemno zavarovanje»,
- 24) Den slovakiske republikk: «akciová spoločnosť»,

- 25) Republiken Finland: «keskinäinen vakuutusyhtiö / ömsesidigt försäkringsbolag», «vakuutusosakeyhtiö/försäkringsaktiebolag», «vakuutusyhdistys/försäkringsförening»,
- 26) Kongeriket Sverige: «försäkringsaktiebolag», «ömsesidigt försäkringsbolag», «understödsföreningar»,
- 27) Det forente kongerike Storbritannia og Nord-Irland: «companies limited by shares or by guarantee or unlimited», «societies registered under the Industrial and Provident Societies Acts», «societies registered under the Friendly Societies Acts», «the association of underwriters known as Lloyd's»,
- 28) i alle tilfeller og som et alternativ til de former for skadeforsikringsforetak som er angitt i nr. 1–27, foretaksformen europeisk allmennaksjeselskap (SE-selskap) som definert i rådsforordning (EF) nr. 2157/2001⁽¹⁾.

B. Former for livsforsikringsforetak:

- 1) Kongeriket Belgia: «société anonyme / naamloze vennootschap», «société en commandite par actions / commanditaire vennootschap op aandelen», «association d'assurance mutuelle / onderlinge verzekeringsvereniging», «société coopérative / coöperatieve vennootschap»,
- 2) Republiken Bulgaria: «акционерно дружество», «взаимозастрахователна кооперация»,
- 3) Den tsjekkiske republikk: «akciová společnost», «družstvo»,
- 4) Kongeriket Danmark: «aktieselskaber», «gensidige selskaber», «pensionskasser omfattet af lov om forsikringsvirksomhed (tværgående pensionskasser)»,
- 5) Forbundsrepublikken Tyskland: «Aktiengesellschaft», «Versicherungsverein auf Gegenseitigkeit», «öffentlich-rechtliches Wettbewerbsversicherungsunternehmen»,
- 6) Republiken Estland: «aktsiaselts»,
- 7) Irland: «incorporated companies limited by shares or by guarantee or unlimited», «societies registered under the Industrial and Provident Societies Act», «societies registered under the Friendly Societies Acts»,
- 8) Republiken Hellas: «ανώνυμη εταιρία»,
- 9) Kongeriket Spania: «sociedad anónima», «sociedad mutua», «sociedad cooperativa»,
- 10) Republiken Frankrike: «société anonyme», «société d'assurance mutuelle», «institution de prévoyance régie par le code de la sécurité sociale», «institution de prévoyance régie par le code rural», «mutuelles régies par le code de la mutualité»,
- 11) Republiken Italia: «società per azioni», «società cooperativa», «mutua di assicurazione»,
- 12) Republiken Kypros: «εταιρεία περιορισμένης ευθύνης με μετοχές», «εταιρεία περιορισμένης ευθύνης με εγγύηση»,
- 13) Republiken Latvia: «apdrošināšanas akciju sabiedrība», «savstarpējās apdrošināšanas kooperatīvā biedrība»,
- 14) Republiken Litauen: «akcinė bendrovė», «uždaroji akcinė bendrovė»,
- 15) Storhertugdømmet Luxembourg: «société anonyme», «société en commandite par actions», «association d'assurances mutuelles», «société coopérative»,
- 16) Republiken Ungarn: «biztosító részvénytársaság», «biztosító szövetkezet», «biztosító egyesület», «külföldi székhelyű biztosító magyarországi fióktelepe»,
- 17) Republiken Malta: «limited liability company / kumpannija b' responsabbiltà limitata»,
- 18) Kongeriket Nederland: «naamloze vennootschap», «onderlinge waarborgmaatschappij»,
- 19) Republiken Østerrike: «Aktiengesellschaft», «Versicherungsverein auf Gegenseitigkeit»,
- 20) Republiken Polen: «spółka akcyjna», «towarzystwo ubezpieczeń wzajemnych»,

⁽¹⁾ EFT L 294 av 10.11.2001, s. 1.

- 21) Republiken Portugal: «sociedade anónima», «mútua de seguros»,
- 22) Romania: «societăți pe acțiuni», «societăți mutuale»,
- 23) Republiken Slovenia: «delniška družba», «družba za vzajemno zavarovanje»,
- 24) Den slovakiske republikk: «akciová spoločnosť»,
- 25) Republiken Finland: «keskinäinen vakuutusyhtiö / ömsesidigt försäkringsbolag», «vakuutusosakeyhtiö / försäkringsaktiebolag», «vakuutusyhdistys / försäkringsförening»,
- 26) Kongeriket Sverige: «försäkringsaktiebolag», «ömsesidigt försäkringsbolag», «understödsföreningar»,
- 27) Det forente kongerike Storbritannia og Nord-Irland: «companies limited by shares or by guarantee or unlimited», «societies registered under the Industrial and Provident Societies Acts», «societies registered or incorporated under the Friendly Societies Acts», «the association of underwriters known as Lloyd's».
- 28) i alle tilfeller og som et alternativ til de former for livsforsikringsforetak som er angitt i nr. 1–27, foretaksformen europeisk allmennaksjeselskap (SE-selskap) som definert i forordning (EF) nr. 2157/2001.

C. Former for gjenforsikringsforetak:

- 1) Kongeriket Belgia: «société anonyme / naamloze vennootschap», «société en commandite par actions / commanditaire vennootschap op aandelen», «association d'assurance mutuelle / onderlinge verzekeringvereniging», «société coopérative / coöperatieve vennootschap»,
- 2) Republiken Bulgaria: «акционерно дружество»,
- 3) Den tsjekkiske republikk: «akciová společnost»,
- 4) Kongeriket Danmark: «aktieselskaber», «gensidige selskaber»,
- 5) Forbundsrepublikken Tyskland: «Aktiengesellschaft», «Versicherungsverein auf Gegenseitigkeit», «öffentlich-rechtliches Wettbewerbsversicherungsunternehmen»,
- 6) Republiken Estland: «aktsiaselts»,
- 7) Irland: «incorporated companies limited by shares or by guarantee or unlimited»,
- 8) Republiken Hellas: «ανώνυμη εταιρία», «αλληλασφαλιστικός συνεταιρισμός»,
- 9) Kongeriket Spania: «sociedad anónima»,
- 10) Republiken Frankrike: «société anonyme», «société d'assurance mutuelle», «institution de prévoyance régie par le code de la sécurité sociale», «institution de prévoyance régie par le code rural», «mutuelles régies par le code de la mutualité»,
- 11) Republiken Italia: «società per azioni»,
- 12) Republiken Kypros: «εταιρεία περιορισμένης ευθύνης με μετοχές», «εταιρεία περιορισμένης ευθύνης με εγγύηση»,
- 13) Republiken Latvia: «akciju sabiedrība», «sabiedrība ar ierobežotu atbildību»,
- 14) Republiken Litauen: «akcinė bendrovė», «uždaroji akcinė bendrovė»,
- 15) Storhertugdømmet Luxembourg: «société anonyme», «société en commandite par actions», «association d'assurances mutuelles», «société coopérative»,
- 16) Republiken Ungarn: «biztosító részvénytársaság», «biztosító szövetkezet», «harmadik országbeli biztosító magyarországi fióktelepe»,
- 17) Republiken Malta: «limited liability company / kumpannija ta' responsabbiltà limitata»,
- 18) Kongeriket Nederland: «naamloze vennootschap», «onderlinge waarborgmaatschappij»,

- 19) Republikken Østerrike: «Aktiengesellschaft», «Versicherungsverein auf Gegenseitigkeit»,
 - 20) Republikken Polen: «spółka akcyjna», «towarzystwo ubezpieczeń wzajemnych»,
 - 21) Republikken Portugal: «sociedade anónima», «mútua de seguros»,
 - 22) Romania: «societate pe actiuni»,
 - 23) Republikken Slovenia: «delniška družba»,
 - 24) Den slovakiske republikk: «akciová spoločnosť»,
 - 25) Republikken Finland: «keskinäinen vakuutusyhtiö / ömsesidigt försäkringsbolag», «vakuutusosakeyhtiö/försäkringsaktiebolag», «vakuutusyhdistys/försäkringsförening»,
 - 26) Kongeriket Sverige: «försäkringsaktiebolag», «ömsesidigt försäkringsbolag»,
 - 27) Det forente kongerike Storbritannia og Nord-Irland: «companies limited by shares or by guarantee or unlimited», «societies registered under the Industrial and Provident Societies Acts», «societies registered or incorporated under the Friendly Societies Acts», «the association of underwriters known as Lloyd's».
 - 28) i alle tilfeller og som et alternativ til de former for gjenforsikringsforetak som er angitt i nr. 1–27, foretaksformen europeisk allmennaksjeselskap (SE-selskap) som definert i forordning (EF) nr. 2157/2001.
-

VEDLEGG IV

STANDARDFORMEL FOR SOLVENSKAPITALKRAV (SCR)

1. Beregning av basiskravet til solvenskapital

Basiskravet til solvenskapital fastsatt i artikkel 104 nr. 1 skal beregnes som følger:

$$\text{Basiskravet til solvenskapital} = \sqrt{\sum_{i,j} \text{Corr}_{i,j} \times \text{SCR}_i \times \text{SCR}_j}$$

der SCR_i er risikomodul i og SCR_j er risikomodul j, og der «i,j» betyr at summen av de ulike begrepene skal dekke alle mulige kombinasjoner av i og j. I beregningen erstattes SCR_i og SCR_j med følgende:

- $\text{SCR}_{\text{marked}}$ betegner markedsrisikomodulen,
- $\text{SCR}_{\text{motpart}}$ betegner motpartsrisikomodulen,
- SCR_{liv} betegner risikomodulen for livsforsikring,
- $\text{SCR}_{\text{helse}}$ betegner risikomodulen for helseforsikring,
- $\text{SCR}_{\text{skade}}$ betegner risikomodulen for skadeforsikring.

Faktoren $\text{Corr}_{i,j}$ betegner elementet angitt i rad «i» og kolonne «j» i nedenstående sammenligningsmatrise:

i \ j	Marked	Motpart	Liv	Helse	Skade
Marked	1	0,25	0,25	0,25	0,25
Motpart	0,25	1	0,25	0,25	0,5
Liv	0,25	0,25	1	0,25	0
Helse	0,25	0,25	0,25	1	0
Skade	0,25	0,5	0	0	1

2. Beregning av risikomodulen for skadeforsikring

Risikomodulen for skadeforsikring fastsatt i artikkel 105 nr. 2 skal beregnes som følger:

$$\text{SCR}_{\text{skade}} = \sqrt{\sum_{i,j} \text{Corr}_{i,j} \times \text{SCR}_i \times \text{SCR}_j}$$

der SCR_i er undermodul i og SCR_j er undermodul j, og der «i,j» betyr at summen av de ulike begrepene skal dekke alle mulige kombinasjoner av i og j. I beregningen erstattes SCR_i og SCR_j med følgende:

- $\text{SCR}_{\text{skade premie/reserve}}$ betegner undermodulen premie- og reserverisiko for skadeforsikring,
- $\text{SCR}_{\text{skade katastrofe}}$ betegner undermodulen katastroferisiko for skadeforsikring.

3. Beregning av risikomodulen for livsforsikring

Risikomodulen for livsforsikring fastsatt i artikkel 105 nr. 3 skal beregnes som følger:

$$SCR_{liv} = \sqrt{\sum_{i,j} Corr_{i,j} \times SCR_i \times SCR_j}$$

der SCR_i er undermodul i og SCR_j er undermodul j, og der «i,j» betyr at summen av de ulike begrepene skal dekke alle mulige kombinasjoner av i og j. I beregningen erstattes SCR_i og SCR_j med følgende:

- $SCR_{dødelighet}$ betegner undermodulen dødsrisiko,
- $SCR_{overlevelse}$ betegner undermodulen leverisiko,
- $SCR_{uførhet}$ betegner undermodulen uføre- og sykdomsrisiko,
- $SCR_{liv\ kostnad}$ betegner undermodulen kostnadsrisiko for livsforsikring,
- $SCR_{justering}$ betegner undermodulen justeringsrisiko,
- $SCR_{avbrudd}$ betegner undermodulen avbruddsrisiko,
- $SCR_{liv\ katastrofe}$ betegner undermodulen katastroferisiko for livsforsikring.

4. Beregning av markedsrisikomodulen

Markedsrisikomodulens oppbygning

Markedsrisikomodulen fastsatt i artikkel 105 nr. 5 skal beregnes som følger:

$$SCR_{marked} = \sqrt{\sum_{i,j} Corr_{i,j} \times SCR_i \times SCR_j}$$

der SCR_i er undermodul i og SCR_j er undermodul j, og der «i,j» betyr at summen av de ulike begrepene skal dekke alle mulige kombinasjoner av i og j. I beregningen erstattes SCR_i og SCR_j med følgende:

- SCR_{rente} betegner undermodulen renterisiko,
- SCR_{aksje} betegner undermodulen aksjerisiko,
- $SCR_{eiendom}$ betegner undermodulen eiendomsrisiko,
- $SCR_{kredittmargin}$ betegner undermodulen kredittmarginrisiko (spread risk),
- $SCR_{konsentrasjon}$ betegner undermodulen markedsrisikokonsentrasjoner,
- SCR_{valuta} betegner undermodulen valutarisiko.

*VEDLEGG V***GRUPPER AV FORSIKRINGSKLASSE FOR SKADEFORSIKRING I HENHOLD TIL ARTIKKEL 159**

1. Ulykkes- og sykeforsikring (klasse 1 og 2 i vedlegg I),
 2. motorvognforsikring (klasse 3, 7 og 10 i vedlegg I, tallene for klasse 10, med unntak av transportøransvaret, angis særskilt),
 3. brann- og tingsskadeforsikring (klasse 8 og 9 i vedlegg I),
 4. luftfarts-, sjø- og transportforsikring (klasse 4, 5, 6, 7, 11 og 12 i vedlegg I),
 5. alminnelig ansvarsforsikring (klasse 13 i vedlegg I),
 6. kreditt- og kausjonsforsikring (klasse 14 og 15 i vedlegg I),
 7. andre klasser (klasse 16, 17 og 18 i vedlegg I).
-

VEDLEGG VI

DEL A

Opphevede direktiver med senere endringer

(i henhold til artikkel 310)

Rådsdirektiv 64/225/EØF

(EFT L 56 av 4.4.1964, s. 878)

Artikkel 29 vedlegg I punkt III.G.1 i tiltredelsesakten
av 1973

(EFT L 73 av 27.3.1972, s. 89)

Første rådsdirektiv 73/239/EØF

(EFT L 228 av 16.8.1973, s. 3)

Artikkel 29 vedlegg I nr. XI.B.II.1 i tiltredelsesakten
av 1994

(EFT C 241 av 29.8.1994, s. 197)

(erstattet av rådsbeslutning 95/1/EF)

(EFT L 1 av 1.1.1995, s. 1)

Artikkel 20 vedlegg II nr. 3.1 i tiltredelsesakten av
2003

(EUT L 236 av 23.9.2003, s. 335)

Artikkel 26 vedlegg I nr. II.c.1.a i tiltredelsesakten av
1985

(EFT L 302 av 15.11.1985, s. 156)

Rådsdirektiv 76/580/EØF

bare artikkel 1

(EFT L 189 av 13.7.1976, s. 13)

Rådsdirektiv 84/641/EØF

bare artikkel 1–14

(EFT L 339 av 27.12.1984, s. 21)

Rådsdirektiv 87/343/EØF

bare artikkel 1 og vedlegg

(EFT L 185 av 4.7.1987, s. 72)

Rådsdirektiv 87/344/EØF

bare artikkel 9

(EFT L 185 av 4.7.1987, s. 77)

Annet rådsdirektiv 88/357/EØF

bare artikkel 9, 10 og 11

(EFT L 172 av 4.7.1988, s. 1)

Rådsdirektiv 90/618/EØF

bare artikkel 2, 3 og 4

(EFT L 330 av 29.11.1990, s. 44)

Rådsdirektiv 92/49/EØF

bare artikkel 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 13, 14, 17, 18, 24, 32,
33 og 53

(EFT L 228 av 11.8.1992, s. 1)

Europaparlaments- og rådsdirektiv 95/26/EF

bare artikkel 1, 2 nr. 2 tredje strekpunkt og artikkel 3
nr. 1

(EFT L 168 av 18.7.1995, s. 7)

Europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/26/EF

bare artikkel 8

(EFT L 181 av 20.7.2000, s. 65)

Europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/13/EF

bare artikkel 1

(EFT L 77 av 20.3.2002, s. 17)

Europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/87/EF

bare artikkel 22

(EUT L 35 av 11.2.2003, s. 1)

Europaparlaments- og rådsdirektiv 2005/1/EF (EUT L 79 av 24.3.2005, s. 9)	bare artikkel 4
Europaparlaments- og rådsdirektiv 2005/68/EF (EUT L 323 av 9.12.2005, s. 1)	bare artikkel 57
Europaparlaments- og rådsdirektiv 2006/101/EF (EUT L 363 av 20.12.2006, s. 238)	bare artikkel 1 og punkt 1 i vedlegget
Rådsdirektiv 73/240/EØF (EFT L 228 av 16.8.1973, s. 20)	
Rådsdirektiv 76/580/EØF (EFT L 189 av 13.7.1976, s. 13)	
Rådsdirektiv 78/473/EØF (EFT L 151 av 7.6.1978, s. 25)	
Rådsdirektiv 84/641/EØF (EFT L 339 av 27.12.1984, s. 21)	
Rådsdirektiv 87/344/EØF (EFT L 185 av 4.7.1987, s. 77)	
Annet rådsdirektiv 88/357/EØF (EFT L 172 av 4.7.1988, s. 1)	
Rådsdirektiv 90/618/EØF (EFT L 330 av 29.11.1990, s. 44)	bare artikkel 5–10
Rådsdirektiv 92/49/EØF (EFT L 228 av 11.8.1992, s. 1)	bare artikkel 12 nr. 1, 19, 23, 27, 30 nr. 1, 34, 35, 36, 37, 39 nr. 1, 40 nr. 1, 42 nr. 1, 43 nr. 1, 44 nr. 1, 45 nr. 1 og 46 nr. 1
Europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/26/EF (EFT L 181 av 20.7.2000, s. 65)	bare artikkel 9
Europaparlaments- og rådsdirektiv 2005/14/EF (EUT L 149 av 11.6.2005, s. 14)	bare artikkel 3
Rådsdirektiv 92/49/EØF (EFT L 228 av 11.8.1992, s. 1)	
Europaparlaments- og rådsdirektiv 95/26/EF (EFT L 168 av 18.7.1995, s. 7)	bare artikkel 1 annet strekpunkt, artikkel 2 nr. 1 første strekpunkt, artikkel 4 nr. 1, 3 og 5 og artikkel 5 annet strekpunkt
Europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/64/EF (EFT L 290 av 17.11.2000, s. 27)	bare artikkel 2
Europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/87/EF (EUT L 35 av 11.2.2003, s. 1)	bare artikkel 24
Europaparlaments- og rådsdirektiv 2005/1/EF (EUT L 79 av 24.3.2005, s. 9)	bare artikkel 6
Europaparlaments- og rådsdirektiv 2005/68/EF (EUT L 323 av 9.12.2005, s. 1)	bare artikkel 58

Europaparlaments- og rådsdirektiv 2007/44/EF (EUT L 247 av 21.9.2007, s. 1)	bare artikkel 1
Europaparlaments- og rådsdirektiv 98/78/EF (EFT L 330 av 5.12.1998, s. 1)	
Europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/87/EF (EUT L 35 av 11.2.2003, s. 1)	bare artikkel 28
Europaparlaments- og rådsdirektiv 2005/1/EF (EUT L 79 av 24.3.2005, s. 9)	bare artikkel 7
Europaparlaments- og rådsdirektiv 2005/68/EF (EUT L 323 av 9.12.2005, s. 1)	bare artikkel 59
Europaparlaments- og rådsdirektiv 2001/17/EF (EFT L 110 av 20.4.2001, s. 28)	
Europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/83/EF (EFT L 345 av 19.12.2002, s. 1)	
Rådsdirektiv 2004/66/EF (EUT L 168 av 1.5.2004, s. 35)	bare punkt II i vedlegget
Europaparlaments- og rådsdirektiv 2005/1/EF (EUT L 79 av 24.3.2005, s. 9)	bare artikkel 8
Europaparlaments- og rådsdirektiv 2005/68/EF (EUT L 323 av 9.12.2005, s. 1)	bare artikkel 60
Europaparlaments- og rådsdirektiv 2006/101/EF (EUT L 363 av 20.12.2006, s. 238)	bare artikkel 1 og punkt 3 i vedlegget
Europaparlaments- og rådsdirektiv 2007/44/EF (EUT L 247 av 21.9.2007, s. 1)	bare artikkel 2
Europaparlaments- og rådsdirektiv 2008/19/EF (EUT L 76 av 19.3.2008, s. 44)	bare artikkel 1
Europaparlaments- og rådsdirektiv 2005/68/EF (EUT L 323 av 9.12.2005, s. 1)	
Europaparlaments- og rådsdirektiv 2007/44/EF (EUT L 247 av 21.9.2007, s. 1)	bare artikkel 4
Europaparlaments- og rådsdirektiv 2008/19/EF (EUT L 76 av 19.3.2008, s. 44)	bare artikkel 1
Europaparlaments- og rådsdirektiv 2008/37/EF (EUT L 81 av 20.3.2008, s. 1)	bare artikkel 1

DEL B

Liste over frister for innarbeiding i nasjonal lovgivning

(i henhold til artikkel 310)

Direktiv	Frist for innarbeiding	Frist for anvendelse
64/225/EØF	26. august 1965	
73/239/EØF	27. januar 1975	27. januar 1976
73/240/EØF	27. januar 1975	
76/580/EØF	31. desember 1976	
78/473/EØF	2. desember 1979	2. juni 1980
84/641/EØF	30. juni 1987	1. januar 1988
87/343/EØF	1. januar 1990	1. juli 1990
87/344/EØF	1. januar 1990	1. juli 1990
88/357/EØF	30. desember 1989	30. juni 1990
90/618/EØF	20. mai 1992	20. november 1992
92/49/EØF	31. desember 1993	1. juli 1994
95/26/EF	18. juli 1996	18. juli 1996
98/78/EF	5. juni 2000	
2000/26/EF	20. juli 2002	20. januar 2003
2000/64/EF	17. november 2002	
2001/17/EF	20. april 2003	
2002/13/EF	20. september 2003	
2002/83/EF	17. november 2002, 20. september 2003, 19. juni 2004 (avhengig av den særskilte bestemmelsen)	
2002/87/EF	11. august 2004	
2004/66/EF	1. mai 2004	
2005/1/EF	13. mai 2005	
2005/14/EF	11. juni 2007	
2005/68/EF	10. desember 2007	
2006/101/EF	1. januar 2007	
2008/19/EF	Ikke relevant	
2008/37/EF	Ikke relevant	

SAMMENLIGNINGSTABELL

[illegible]

Direktiv 73/239/EØF	Direktiv 78/473/EØF	Direktiv 87/344/EØF	Direktiv 88/357/EØF	Direktiv 92/49/EØF	Direktiv 98/78/EF	Direktiv 2001/17/EF	Direktiv 2002/83/EF	Direktiv 2005/68/EF	Direktiv 2007/44/EF	Dette direktiv
Artikkel 3 nr. 1 FØRSTE og ANNET ledd										—
Artikkel 3 nr. 1 TREDJE ledd										Artikkel 4 nr. 5
Artikkel 3 nr. 2										Artikkel 7
Artikkel 4 FØRSTE punktum										Artikkel 8 FØRSTE punktum
Artikkel 4 bokstav a)										Artikkel 8 nr. 2
Artikkel 4 bokstav b)										—
Artikkel 4 bokstav c)										Artikkel 8 nr. 3
Artikkel 4 bokstav e)										—
Artikkel 4 bokstav f)										Artikkel 8 nr. 1
Artikkel 4 bokstav g)										Artikkel 8 nr. 4
Artikkel 5 bokstav a)										—
Artikkel 5 bokstav b)							Artikkel 1 nr. 1 bokstav o)			—
Artikkel 5 bokstav c)							Artikkel 1 nr. 1 bokstav p)			Artikkel 134 nr. 1
Artikkel 5 bokstav d)										Artikkel 13 nr. 27
Artikkel 6				Artikkel 4			Artikkel 4	Artikkel 3		Artikkel 14 nr. 1 og 2 bokstav a) og b)

Direktiv 73/239/EØF	Direktiv 78/473/EØF	Direktiv 87/344/EØF	Direktiv 88/357/EØF	Direktiv 92/49/EØF	Direktiv 98/78/EF	Direktiv 2001/17/EF	Direktiv 2002/83/EF	Direktiv 2005/68/EF	Direktiv 2007/44/EF	Dette direktiv
Artikkel 7 nr. 1 og 2 FØRSTE ledd				Artikkel 5 nr. 1 og 2 FØRSTE ledd			Artikkel 5 nr. 1 og 2 FØRSTE ledd			Artikkel 15 nr. 1 og 2 FØRSTE ledd
Artikkel 7 nr. 2 ANNET ledd bokstav a)				Artikkel 5 nr. 2 ANNET ledd bokstav a)						Artikkel 15 nr. 3 FØRSTE ledd
Artikkel 7 nr. 2 ANNET ledd bokstav b)				Artikkel 5 nr. 2 ANNET ledd bokstav b)						—
Artikkel 8 nr. 1 bokstav a)				Artikkel 6 nr. 1 bokstav a)			Artikkel 6 nr. 1 bokstav a)	Vedlegg I		Vedlegg III A og B
Artikkel 8 nr. 1 bokstav a) siste ledd								Artikkel 5 nr. 2		Artikkel 17 nr. 2
Artikkel 8 nr. 1 bokstav b)				Artikkel 6 nr. 1 bokstav b)			Artikkel 6 nr. 1 bokstav b)	Artikkel 6 bokstav a)		Artikkel 18 nr. 1 bokstav a)
								Artikkel 6 bokstav a)		Artikkel 18 nr. 1 bokstav b)
Artikkel 8 nr. 1 bokstav c)				Artikkel 6 nr. 1 bokstav c)			Artikkel 6 nr. 1 bokstav c)	Artikkel 6 bokstav b)		Artikkel 18 nr. 1 bokstav c)
Artikkel 8 nr. 1 bokstav d)				Artikkel 6 nr. 1 bokstav d)			Artikkel 6 nr. 1 bokstav d)	Artikkel 6 bokstav c)		Artikkel 18 nr. 1 bokstav d)
Artikkel 8 nr. 1 bokstav e)				Artikkel 6 nr. 1 bokstav e)			Artikkel 6 nr. 1 bokstav e)	Artikkel 6 bokstav d)		Artikkel 18 nr. 1 bokstav g)
Artikkel 8 nr. 1 bokstav f)										Artikkel 18 nr. 1 bokstav h)
Artikkel 8 nr. 1 ANNET til FJERDE ledd							Artikkel 6 nr. 2	Artikkel 7		Artikkel 19

Direktiv 73/239/EØF	Direktiv 78/473/EØF	Direktiv 87/344/EØF	Direktiv 88/357/EØF	Direktiv 92/49/EØF	Direktiv 98/78/EF	Direktiv 2001/17/EF	Direktiv 2002/83/EF	Direktiv 2005/68/EF	Direktiv 2007/44/EF	Dette direktiv
Artikkel 8 nr. 1a							Artikkel 6 nr. 3	Artikkel 8		Artikkel 20
Artikkel 8 nr. 2				Artikkel 6 nr. 2			Artikkel 6 nr. 4			Artikkel 18 nr. 2
Artikkel 8 nr. 3 FØRSTE ledd				Artikkel 6 nr. 3 FØRSTE ledd			Artikkel 6 nr. 5 TREDJE ledd	Artikkel 9 nr. 1		Artikkel 21 nr. 4
Artikkel 8 nr. 3 ANNET ledd				Artikkel 6 nr. 3 ANNET ledd og artikkel 29 FØRSTE ledd FØRSTE punktum			Artikkel 6 nr. 5 FØRSTE ledd	Artikkel 9 nr. 2		Artikkel 21 nr. 1 FØRSTE ledd
Artikkel 8 nr. 3 TREDJE ledd				Artikkel 6 nr. 3 TREDJE ledd og artikkel 29 ANNET ledd						Artikkel 21 nr. 2
Artikkel 8 nr. 3 FJERDE ledd				Artikkel 6 nr. 3 FJERDE ledd						Artikkel 21 nr. 3
Artikkel 8 nr. 4				Artikkel 6 nr. 4			Artikkel 6 nr. 6	Artikkel 10		Artikkel 22
Artikkel 9 bokstav a)–d)				Artikkel 7 bokstav a)–d)			Artikkel 7 bokstav a)–d)	Artikkel 11 nr. 1 bokstav a), c), d) og e)		Artikkel 23 nr. 1 bokstav a), c), d) og e)
Artikkel 9 bokstav e) og f)				Artikkel 7 bokstav e) og f)				Artikkel 11 nr. 2 bokstav a) og b)		Artikkel 23 nr. 2 bokstav e)
Artikkel 9 bokstav g) og h)				Artikkel 7 bokstav g) og h)			Artikkel 7 bokstav f) og g)	Artikkel 11 nr. 2 bokstav c) og d)		Artikkel 23 nr. 2 bokstav a) og d)
Artikkel 10 nr. 1				Artikkel 32 nr. 1			Artikkel 40 nr. 1			Artikkel 145 nr. 1 FØRSTE ledd

Direktiv 73/239/EØF	Direktiv 78/473/EØF	Direktiv 87/344/EØF	Direktiv 88/357/EØF	Direktiv 92/49/EØF	Direktiv 98/78/EF	Direktiv 2001/17/EF	Direktiv 2002/83/EF	Direktiv 2005/68/EF	Direktiv 2007/44/EF	Dette direktiv
Artikkel 10 nr. 2 FØRSTE ledd				Artikkel 32 nr. 2 FØRSTE ledd			Artikkel 40 nr. 2			Artikkel 145 nr. 2
Artikkel 10 nr. 2 ANNET ledd				Artikkel 32 nr. 2 ANNET ledd						Artikkel 145 nr. 3
Artikkel 10 nr. 3				Artikkel 32 nr. 3			Artikkel 40 nr. 3			Artikkel 146 nr. 1 og 2
Artikkel 10 nr. 4				Artikkel 32 nr. 4			Artikkel 40 nr. 4			Artikkel 146 nr. 3
Artikkel 10 nr. 5				Artikkel 32 nr. 5			Artikkel 40 nr. 5			Artikkel 146 nr. 3 ANNET ledd
Artikkel 10 nr. 6				Artikkel 32 nr. 6			Artikkel 40 nr. 6			Artikkel 145 nr. 4
Artikkel 11				Artikkel 33						—
Artikkel 12				Artikkel 56			Artikkel 9	Artikkel 13		Artikkel 25 ANNET ledd
Artikkel 12a							Artikkel 9a	Artikkel 14 og 60 nr. 2		Artikkel 26
Artikkel 13 nr. 1 og 2 FØRSTE ledd				Artikkel 9 nr. 1 og 2 FØRSTE ledd			Artikkel 10 nr. 1 FØRSTE punktum og nr. 2 FØRSTE ledd	Artikkel 15 nr. 1 FØRSTE ledd og nr. 2		Artikkel 30 nr. 1 og 2 FØRSTE ledd
Artikkel 13 nr. 2 ANNET ledd				Artikkel 9 nr. 2 ANNET ledd						Artikkel 30 nr. 2 ANNET ledd
							Artikkel 10 nr. 1 ANNET og TREDJE punktum	Artikkel 15 nr. 1 ANNET ledd		Artikkel 30 nr. 3
Artikkel 13 nr. 2 TREDJE ledd							Artikkel 10 nr. 2 ANNET ledd	Artikkel 60 nr. 3		Artikkel 32 nr. 1
Artikkel 13 nr. 3				Artikkel 9 nr. 3			Artikkel 10 nr. 3	Artikkel 15 nr. 4		—

Direktiv 73/239/EØF	Direktiv 78/473/EØF	Direktiv 87/344/EØF	Direktiv 88/357/EØF	Direktiv 92/49/EØF	Direktiv 98/78/EF	Direktiv 2001/17/EF	Direktiv 2002/83/EF	Direktiv 2005/68/EF	Direktiv 2007/44/EF	Dette direktiv
Artikkel 14				Artikkel 10	Artikkel 10		Artikkel 11	Artikkel 16		Artikkel 33
Artikkel 15 nr. 1, 2 og 3 ANNET ledd				Artikkel 17			Artikkel 20 nr. 1–3 og 4 ANNET ledd	Artikkel 32 nr. 1 og 3		Artikkel 76–86
Artikkel 15 nr. 3 FØRSTE ledd							Artikkel 20 nr. 4 FØRSTE ledd	Artikkel 32 nr. 2		Artikkel 134 nr. 2 og 173
Artikkel 15a				Artikkel 18				Artikkel 33		—
Artikkel 16							Artikkel 27	Artikkel 35, 36 og 60 nr. 8		Artikkel 87-99
Artikkel 16a							Artikkel 28	Artikkel 37–39 og 60 nr. 9		Artikkel 100-127
Artikkel 17 nr. 1							Artikkel 29 nr. 1	Artikkel 40 nr. 1		Artikkel 128 og 129 nr. 1 bokstav a)–c) og nr. 2
Artikkel 17 nr. 2							Artikkel 29 nr. 2	Artikkel 40 nr. 2		Artikkel 129 nr. 1 bokstav d)
Artikkel 17a							Artikkel 30	Artikkel 41		—
Artikkel 17b							Artikkel 28 og 28a	Artikkel 60 nr. 10		—
Artikkel 18							Artikkel 31			—
Artikkel 14							Artikkel 11	Artikkel 16		Artikkel 33
Artikkel 19 nr. 2				Artikkel 11 nr. 2			Artikkel 13 nr. 2	Artikkel 17 nr. 2		Artikkel 35
Artikkel 19 nr. 3 FØRSTE og ANNET ledd bokstav a) og b)		Artikkel 10		Artikkel 11 nr. 3 FØRSTE og ANNET ledd bokstav a) og b)			Artikkel 13 nr. 3 FØRSTE ledd og 4 FØRSTE ledd bokstav a) og b)	Artikkel 17 nr. 3 og 4 FØRSTE ledd bokstav a) og b)		Artikkel 34 nr. 1–3 og 5–7

Direktiv 73/239/EØF	Direktiv 78/473/EØF	Direktiv 87/344/EØF	Direktiv 88/357/EØF	Direktiv 92/49/EØF	Direktiv 98/78/EF	Direktiv 2001/17/EF	Direktiv 2002/83/EF	Direktiv 2005/68/EF	Direktiv 2007/44/EF	Dette direktiv
Artikkel 19 nr. 3 ANNET ledd bokstav c)			Artikkel 10	Artikkel 11 nr. 3 ANNET ledd bokstav c)			Artikkel 13 nr. 3 ANNET ledd bokstav c)	Artikkel 17 nr. 4 FØRSTE ledd bokstav c)		Artikkel 34 nr. 8
Artikkel 19 nr. 3 TREDJE ledd			Artikkel 10	Artikkel 11 nr. 3 TREDJE ledd			Artikkel 13 nr. 3 TREDJE ledd	Artikkel 17 nr. 4 ANNET ledd		Artikkel 35 nr. 2 bokstav b)
Artikkel 20 nr. 1							Artikkel 37 nr. 1	Artikkel 42 nr. 1		Artikkel 137
Artikkel 20 nr. 2 FØRSTE ledd				Artikkel 13 nr. 2 FØRSTE ledd			Artikkel 37 nr. 2 FØRSTE ledd	Artikkel 42 nr. 2 FØRSTE ledd		—
Artikkel 20 nr. 2 ANNET ledd				Artikkel 13 nr. 2 ANNET ledd			Artikkel 37 nr. 2 ANNET ledd	Artikkel 42 nr. 2 ANNET ledd		Artikkel 138 nr. 5
Artikkel 20 nr. 3 FØRSTE ledd				Artikkel 13 nr. 3 FØRSTE ledd			Artikkel 37 nr. 3 FØRSTE ledd	Artikkel 42 nr. 3 FØRSTE ledd		—
Artikkel 20 nr. 3 ANNET ledd				Artikkel 13 nr. 3 ANNET ledd			Artikkel 37 nr. 3 ANNET ledd	Artikkel 42 nr. 3 ANNET ledd		Artikkel 139 nr. 3
Artikkel 20 nr. 4				Artikkel 13 nr. 4						—
Artikkel 20 nr. 5				Artikkel 13 nr. 2 ANNET ledd og nr. 5			Artikkel 37 nr. 2 ANNET ledd og nr. 5	Artikkel 42 nr. 2 ANNET ledd og nr. 4		Artikkel 138 nr. 5
Artikkel 20a nr. 1 FØRSTE ledd FØRSTE punktum							Artikkel 38 nr. 1 FØRSTE punktum	Artikkel 43 nr. 1		Artikkel 138 nr. 2 og artikkel 139 nr. 2
Artikkel 20a nr. 1 FØRSTE ledd ANNET punktum bokstav a)–e)							Artikkel 38 nr. 1 ANNET punktum bokstav a)–e)	Artikkel 43 nr. 2 bokstav a)–e)		Artikkel 142 nr. 1
Artikkel 20a nr. 2							Artikkel 38 nr. 2			Artikkel 141

Direktiv 73/239/EØF	Direktiv 78/473/EØF	Direktiv 87/344/EØF	Direktiv 88/357/EØF	Direktiv 92/49/EØF	Direktiv 98/78/EF	Direktiv 2001/17/EF	Direktiv 2002/83/EF	Direktiv 2005/68/EF	Direktiv 2007/44/EF	Dette direktiv
Artikkel 20a nr. 3							Artikkel 38 nr. 3	Artikkel 43 nr. 4		Artikkel 140 nr. 2
Artikkel 20a nr. 4							Artikkel 38 nr. 4	Artikkel 43 nr. 5		—
Artikkel 20a nr. 5							Artikkel 38 nr. 5	Artikkel 43 nr. 6		Artikkel 142 nr. 2
Artikkel 21			Artikkel 11 nr. 1							—
Artikkel 22 nr. 1 FØRSTE ledd bokstav a), b) og d)				Artikkel 14			Artikkel 39 nr. 1 FØRSTE ledd bokstav a), b) og d)	Artikkel 44 nr. 1 FØRSTE ledd bokstav a), b) og d)		Artikkel 144 nr. 1 bokstav a), b) og c)
Artikkel 22 nr. 1 ANNET ledd FØRSTE punktum							Artikkel 39 nr. 1 ANNET ledd FØRSTE punktum	Artikkel 44 nr. 1 ANNET ledd		Artikkel 144 nr. 2 FØRSTE ledd
Artikkel 22 nr. 1 ANNET ledd ANNET punktum							Artikkel 39 nr. 1 ANNET ledd ANNET punktum			Artikkel 144 nr. 2 ANNET ledd
Artikkel 22 nr. 2							Artikkel 39 nr. 2	Artikkel 44 nr. 2		Artikkel 144 nr. 3
Artikkel 23 nr. 1							Artikkel 51 nr. 1			Artikkel 162 nr. 1
Artikkel 23 nr. 2 bokstav a)–g)							Artikkel 51 nr. 2			Artikkel 162 nr. 2 bokstav a)–f) og h)
Artikkel 23 nr. 2 bokstav h)										Artikkel 162 nr. 2 bokstav g)
Artikkel 24 FØRSTE ledd FØRSTE punktum							Artikkel 54 FØRSTE ledd FØRSTE punktum			Artikkel 165 FØRSTE punktum
Artikkel 24 FØRSTE ledd ANNET punktum og TREDJE ledd							Artikkel 54 FØRSTE ledd ANNET punktum og TREDJE ledd			—
Artikkel 25							Artikkel 55			Artikkel 166

Direktiv 73/239/EØF	Direktiv 78/473/EØF	Direktiv 87/344/EØF	Direktiv 88/357/EØF	Direktiv 92/49/EØF	Direktiv 98/78/EF	Direktiv 2001/17/EF	Direktiv 2002/83/EF	Direktiv 2005/68/EF	Direktiv 2007/44/EF	Dette direktiv
Artikkel 26							Artikkel 56			Artikkel 167
Artikkel 27 FØRSTE ledd							Artikkel 52 nr. 2 FØRSTE ledd			Artikkel 168 FØRSTE ledd
Artikkel 27 ANNET ledd							Artikkel 52 nr. 2 ANNET ledd			Artikkel 168 ANNET ledd
Artikkel 28							Artikkel 52 nr. 3			Artikkel 170
Artikkel 28a				Artikkel 53			Artikkel 53			Artikkel 164
Artikkel 29							Artikkel 57			Artikkel 171
Artikkel 29a							Artikkel 58			Artikkel 176 FØRSTE til TREDJE ledd
Artikkel 29b nr. 1 og 2							Artikkel 59 nr. 1 og 2	Artikkel 52 nr. 1 og 2		Artikkel 177 nr. 1 og 2
Artikkel 29b nr. 3–6							Artikkel 59 nr. 3–6	Artikkel 52 nr. 3 og 4		—
Artikkel 30 nr. 1 og 2 bokstav a)										—
Artikkel 30 nr. 2 bokstav b)										Artikkel 305 nr. 1
Artikkel 30 nr. 4										Artikkel 305 nr. 2
Artikkel 30 nr. 5										Artikkel 305 nr. 4
Artikkel 31										—
Artikkel 32										—
Artikkel 33			Artikkel 28				Artikkel 62	Artikkel 54 nr. 2		Artikkel 298 nr. 2 og 3

[illegible]

[illegible]

Direktiv 73/239/EØF	Direktiv 78/473/EØF	Direktiv 87/344/EØF	Direktiv 88/357/EØF	Direktiv 92/49/EØF	Direktiv 98/78/EF	Direktiv 2001/17/EF	Direktiv 2002/83/EF	Direktiv 2005/68/EF	Direktiv 2007/44/EF	Dette direktiv
			Artikkel 2 bokstav f)	Artikkel 1 bokstav e)			Artikkel 1 nr. 1 bokstav h)			—
			Artikkel 3				Artikkel 1 bokstav b) ANNET punktum			Artikkel 145 nr. 1 ANNET ledd
			Artikkel 4							Artikkel 187
			Artikkel 6							—
			Artikkel 7 nr. 1 bokstav a)–e)							—
			Artikkel 7 nr. 1 bokstav f)	Artikkel 27						—
			Artikkel 7 nr. 1 bokstav g) og nr. 3							—
			Artikkel 8 nr. 1 og 2							Artikkel 179 nr. 1 og 2
			Artikkel 8 nr. 3							—
			Artikkel 8 nr. 4 bokstav a) og c)	Artikkel 30 nr. 1						—
			Artikkel 8 nr. 4 bokstav d)							Artikkel 179 nr. 3
			Artikkel 8 nr. 5							Artikkel 179 nr. 4
			Artikkel 12							—
			Artikkel 12a nr. 1–3							Artikkel 150

Direktiv 73/239/EØF	Direktiv 78/473/EØF	Direktiv 87/344/EØF	Direktiv 88/357/EØF	Direktiv 92/49/EØF	Direktiv 98/78/EF	Direktiv 2001/17/EF	Direktiv 2002/83/EF	Direktiv 2005/68/EF	Direktiv 2007/44/EF	Dette direktiv
			Artikkel 12a nr. 4 FØRSTE ledd							Artikkel 151
			Artikkel 12a nr. 4 ANNET til SJETTE ledd							Artikkel 152
			Artikkel 14	Artikkel 34			Artikkel 41			Artikkel 147
			Artikkel 16 nr. 1 FØRSTE og ANNET punktum	Artikkel 35			Artikkel 42			Artikkel 148
			Artikkel 16 nr. 1 TREDJE ledd	Artikkel 35						Artikkel 148 nr. 2
			Artikkel 17	Artikkel 36			Artikkel 43			Artikkel 149
			Artikkel 26							—
			Artikkel 27							—
			Artikkel 31							Artikkel 299
			Artikkel 31				Artikkel 68 nr. 2			Artikkel 300
			Vedlegg I	Artikkel 23			Vedlegg II			—
			Vedlegg 2A							—
			Vedlegg 2B							—
			Artikkel 5, 9, 10 og 11							—
				Artikkel 1 bokstav a)	Artikkel 1 bokstav a)	Artikkel 2 bokstav a)	Artikkel 1 nr. 1 bokstav a)			Artikkel 13 nr. 1
				Artikkel 1 bokstav b)			Artikkel 1 nr. 1 bokstav b)	Artikkel 2 nr. 1 bokstav d)		Artikkel 13 nr. 11
				Artikkel 1 bokstav c)		Artikkel 2 bokstav e)	Artikkel 1 nr. 1 bokstav e)	Artikkel 2 nr. 1 bokstav f)		Artikkel 13 nr. 8 bokstav a)

Direktiv 73/239/EØF	Direktiv 78/473/EØF	Direktiv 87/344/EØF	Direktiv 88/357/EØF	Direktiv 92/49/EØF	Direktiv 98/78/EF	Direktiv 2001/17/EF	Direktiv 2002/83/EF	Direktiv 2005/68/EF	Direktiv 2007/44/EF	Dette direktiv
				Artikkel 1 bokstav d)			Artikkel 1 nr. 1 bokstav f)	Artikkel 2 nr. 1 bokstav g)		—
				Artikkel 1 bokstav f)			Artikkel 1 nr. 1 bokstav i)	Artikkel 2 nr. 1 bokstav i)		Artikkel 13 nr. 18
				Artikkel 1 bokstav g)			Artikkel 1 nr. 1 bokstav j)	Artikkel 2 nr. 1 bokstav j)		Artikkel 13 nr. 21 artikkel 24 nr. 2 og artikkel 63
				Artikkel 1 bokstav h)	Artikkel 1 bokstav d)		Artikkel 1 nr. 1 bokstav k)	Artikkel 2 nr. 1 bokstav k)		Artikkel 13 nr. 15
				Artikkel 1 bokstav i)	Artikkel 1 bokstav e)		Artikkel 1 nr. 1 bokstav l)	Artikkel 2 nr. 1 bokstav l)		Artikkel 13 nr. 16
				Artikkel 1 bokstav j)			Artikkel 1 nr. 1 bokstav m)			Artikkel 13 nr. 22
				Artikkel 1 bokstav k)	Artikkel 1 bokstav k)	Artikkel 2 bokstav h)	Artikkel 1 nr. 1 bokstav n)	Artikkel 2 nr. 1 bokstav m)		Artikkel 13 nr. 10
				Artikkel 1 bokstav l)			Artikkel 1 nr. 1 bokstav r)	Artikkel 2 nr. 1 bokstav n)		Artikkel 13 nr. 17
				Artikkel 1 bokstav l) a)	Artikkel 1 bokstav f)		Artikkel 1 nr. 1 bokstav r) i)	Artikkel 2 nr. 1 bokstav n) i)		Artikkel 13 nr. 20
				Artikkel 1 bokstav l) b)			Artikkel 1 nr. 1 bokstav r) ii)	Artikkel 2 nr. 1 bokstav n) ii)		Artikkel 13 nr. 18
				Artikkel 3						Artikkel 188
				Artikkel 8				Artikkel 12		Artikkel 24 nr. 1
				Artikkel 12 nr. 2			Artikkel 14 nr. 1	Artikkel 18		Artikkel 39 nr. 1
				Artikkel 12 nr. 3–6			Artikkel 14 nr. 2–5			Artikkel 39 nr. 2–6

Direktiv 73/239/EØF	Direktiv 78/473/EØF	Direktiv 87/344/EØF	Direktiv 88/357/EØF	Direktiv 92/49/EØF	Direktiv 98/78/EF	Direktiv 2001/17/EF	Direktiv 2002/83/EF	Direktiv 2005/68/EF	Direktiv 2007/44/EF	Dette direktiv
				Artikkel 15 nr. 1 og 2	Artikkel 15 nr. 1 og 2		Artikkel 15 nr. 1 og 2	Artikkel 19 nr. 1		Artikkel 57
				Artikkel 15 nr. 3	Artikkel 15 nr. 3		Artikkel 15 nr. 3	Artikkel 22		Artikkel 61
				Artikkel 15 nr. 4	Artikkel 15 nr. 4		Artikkel 15 nr. 4	Artikkel 23		Artikkel 62
				Artikkel 15a	Artikkel 15a		Artikkel 15a	Artikkel 19 nr. 2-8		Artikkel 58 nr. 1-7
				Artikkel 15b	Artikkel 15b		Artikkel 15b	Artikkel 19a		Artikkel 59
				Artikkel 15c	Artikkel 15c		Artikkel 15c	Artikkel 20		Artikkel 60
				Artikkel 16 nr. 1	Artikkel 16 nr. 1		Artikkel 16 nr. 1	Artikkel 24		Artikkel 64
				Artikkel 16 nr. 2	Artikkel 16 nr. 2		Artikkel 16 nr. 2	Artikkel 25		Artikkel 65
				Artikkel 16 nr. 3	Artikkel 16 nr. 3		Artikkel 16 nr. 3	Artikkel 26		Artikkel 66
				Artikkel 16 nr. 4	Artikkel 16 nr. 4		Artikkel 16 nr. 4	Artikkel 27		Artikkel 67
				Artikkel 16 nr. 5	Artikkel 16 nr. 5		Artikkel 16 nr. 5	Artikkel 28 nr. 1		Artikkel 68 nr. 1
				Artikkel 16 nr. 5b FØRSTE til FJERDE ledd	Artikkel 16 nr. 5b FØRSTE til FJERDE ledd		Artikkel 16 nr. 7 FØRSTE til FJERDE ledd	Artikkel 28 nr. 3 FØRSTE til FJERDE ledd		Artikkel 68 nr. 3
				Artikkel 16 nr. 5b FEMTE ledd	Artikkel 16 nr. 5b FEMTE ledd		Artikkel 16 nr. 7 FEMTE ledd	Artikkel 28 nr. 3 FEMTE ledd		Artikkel 68 nr. 4
				Artikkel 16 nr. 3	Artikkel 16 nr. 3					Artikkel 66
				Artikkel 16 nr. 5c	Artikkel 16 nr. 5c		Artikkel 16 nr. 8	Artikkel 29		Artikkel 70
				Artikkel 16 nr. 5a	Artikkel 16 nr. 5a		Artikkel 16 nr. 6	Artikkel 28 nr. 2		Artikkel 68 nr. 2
				Artikkel 16a nr. 1 bokstav a)	Artikkel 16a nr. 1 bokstav a)		Artikkel 17 nr. 1 bokstav a)	Artikkel 31 nr. 1 FØRSTE ledd		Artikkel 72 nr. 1 bokstav a)-c)

Direktiv 73/239/EØF	Direktiv 78/473/EØF	Direktiv 87/344/EØF	Direktiv 88/357/EØF	Direktiv 92/49/EØF	Direktiv 98/78/EF	Direktiv 2001/17/EF	Direktiv 2002/83/EF	Direktiv 2005/68/EF	Direktiv 2007/44/EF	Dette direktiv
				Artikkel 16a nr. 1 bokstav b)			Artikkel 17 nr. 1 bokstav b)	Artikkel 31 nr. 1 ANNET ledd		Artikkel 72 nr. 1 ANNET ledd
				Artikkel 16a nr. 2			Artikkel 17 nr. 2	Artikkel 31 nr. 2		Artikkel 72 nr. 2
				Artikkel 20			Artikkel 22			—
				Artikkel 21			Artikkel 23	Artikkel 34 nr. 1–3		—
				Artikkel 22			Artikkel 24	Artikkel 34 nr. 4		—
				Artikkel 25						—
				Artikkel 28			Artikkel 33			Artikkel 180
				Artikkel 29						Artikkel 181 nr. 1 og 3
				Artikkel 30 nr. 2						Artikkel 181 nr. 2
				Artikkel 31						Artikkel 183
				Artikkel 38			Artikkel 44			Artikkel 153
				Artikkel 39 nr. 2 og 3			Artikkel 45			Artikkel 154
				Artikkel 40 nr. 2			Artikkel 46 nr. 1			Artikkel 155 nr. 8
				Artikkel 40 nr. 3			Artikkel 46 nr. 2			Artikkel 155 nr. 1
				Artikkel 40 nr. 4, 6–8 og 10			Artikkel 46 nr. 3, 5–7 og 9			Artikkel 155 nr. 2, 4–6 og 9
				Artikkel 40 nr. 5			Artikkel 46 nr. 4			Artikkel 155 nr. 3
				Artikkel 40 nr. 9			Artikkel 46 nr. 8			Artikkel 155 nr. 7
				Artikkel 41			Artikkel 47			Artikkel 156
				Artikkel 42 nr. 2			Artikkel 48			Artikkel 160
				Artikkel 43 nr. 2 og 3						Artikkel 184

Direktiv 73/239/EØF	Direktiv 78/473/EØF	Direktiv 87/344/EØF	Direktiv 88/357/EØF	Direktiv 92/49/EØF	Direktiv 98/78/EF	Direktiv 2001/17/EF	Direktiv 2002/83/EF	Direktiv 2005/68/EF	Direktiv 2007/44/EF	Dette direktiv
				Artikkel 44 nr. 2			Artikkel 49			Artikkel 159 0g vedlegg V
				Artikkel 45 nr. 2						Artikkel 189
				Artikkel 46 nr. 2 FØRSTE og TREDJE ledd			Artikkel 50 nr. 1 FØRSTE og TREDJE ledd og nr. 2			Artikkel 157
				Artikkel 47–50						—
				Artikkel 51			Artikkel 64	Artikkel 56		—
				Artikkel 51 SISTE strekpunkt					Artikkel 1 nr. 4	Artikkel 58 nr. 8
				Artikkel 52						—
				Artikkel 54						Artikkel 206
				Artikkel 55						Artikkel 207
				Artikkel 24 og 26						—
				Artikkel 12 nr. 1 artikkel 19, 33, 37, 39 nr. 1 artikkel 40 nr. 1 artikkel 42 nr. 1 artikkel 43 nr. 1 artikkel 44 nr. 1 artikkel 45 nr. 1 artikkel 46 nr. 1						—
					Artikkel 1 bokstav b)					Artikkel 13 nr. 3

Direktiv 73/239/EØF	Direktiv 78/473/EØF	Direktiv 87/344/EØF	Direktiv 88/357/EØF	Direktiv 92/49/EØF	Direktiv 98/78/EF	Direktiv 2001/17/EF	Direktiv 2002/83/EF	Direktiv 2005/68/EF	Direktiv 2007/44/EF	Dette direktiv
					Artikkel 1 bokstav c)		Artikkel 1 nr. 1 bokstav s)	Artikkel 2 nr. 1 bokstav c)		Artikkel 13 nr. 4
					Artikkel 1 bokstav g)					Artikkel 212 nr. 1 bokstav a)
					Artikkel 1 bokstav h)					Artikkel 212 nr. 1 bokstav b)
					Artikkel 1 bokstav i)			Artikkel 59 nr. 2 bokstav a) i)		Artikkel 212 nr. 1 bokstav f)
					Artikkel 1 bokstav j)			Artikkel 59 nr. 2 bokstav a) j)		Artikkel 212 nr. 1 bokstav g)
					Artikkel 1 bokstav l)			Artikkel 59 nr. 2 bokstav b)		Artikkel 13 nr. 6
					Artikkel 2			Artikkel 59 nr. 3		Artikkel 214 nr. 1
					Artikkel 3			Artikkel 59 nr. 3		Artikkel 214 nr. 1 og 2 FØRSTE og ANNET ledd
					Artikkel 4			Artikkel 59 nr. 3		Artikkel 247 nr. 1
					Artikkel 5 nr. 1			Artikkel 59 nr. 4		Artikkel 246
					Artikkel 5 nr. 2					Artikkel 254 nr. 1
					Artikkel 6			Artikkel 59 nr. 5		Artikkel 254 nr. 2 og artikkel 255 nr. 1 og 2
					Artikkel 7			Artikkel 59 nr. 5		Artikkel 249 nr. 1 artikkel 252 og 253

Direktiv 73/239/EØF	Direktiv 78/473/EØF	Direktiv 87/344/EØF	Direktiv 88/357/EØF	Direktiv 92/49/EØF	Direktiv 98/78/EF	Direktiv 2001/17/EF	Direktiv 2002/83/EF	Direktiv 2005/68/EF	Direktiv 2007/44/EF	Dette direktiv
					Artikkel 8			Artikkel 59 nr. 5		Artikkel 245, 246 og 258 nr. 1
					Artikkel 9			Artikkel 59 nr. 6		Artikkel 218, 219 og 258 nr. 1
					Artikkel 10			Artikkel 59 nr. 7		Artikkel 218, 219, 258 nr. 1 artikkel 260–263
					Artikkel 10a			Artikkel 59 nr. 8		Artikkel 264
					Artikkel 10b					Artikkel 257
					Artikkel 12	Artikkel 32	Artikkel 73	Artikkel 65	Artikkel 8 nr. 1	Artikkel 311
					Vedlegg I			Artikkel 59 nr. 9 og vedlegg II		Artikkel 213–215 og artikkel 218–246
					Vedlegg II			Artikkel 59 nr. 9 og vedlegg II		Artikkel 215–217 og artikkel 220–243
						Artikkel 1 nr. 2				Artikkel 267
						Artikkel 2 bokstav b)				Artikkel 268 nr. 1 bokstav b)
						Artikkel 2 bokstav c)				Artikkel 268 nr. 1 bokstav c)
						Artikkel 2 bokstav d)				Artikkel 268 nr. 1 bokstav d)
						Artikkel 2 bokstav f)		Artikkel 2 nr. 1 bokstav h)		Artikkel 13 nr. 9
						Artikkel 2 bokstav g)				Artikkel 268 nr. 1 bokstav a)

Direktiv 73/239/EØF	Direktiv 78/473/EØF	Direktiv 87/344/EØF	Direktiv 88/357/EØF	Direktiv 92/49/EØF	Direktiv 98/78/EF	Direktiv 2001/17/EF	Direktiv 2002/83/EF	Direktiv 2005/68/EF	Direktiv 2007/44/EF	Dette direktiv
						Artikkel 2 bokstav i)				Artikkel 268 nr. 1 bokstav e)
						Artikkel 2 bokstav j)				Artikkel 268 nr. 1 bokstav f)
						Artikkel 2 bokstav k)				Artikkel 268 nr. 1 bokstav g)
						Artikkel 3				—
						Artikkel 4				Artikkel 269
						Artikkel 5				Artikkel 270
						Artikkel 6				Artikkel 271
						Artikkel 7				Artikkel 272
						Artikkel 8				Artikkel 273
						Artikkel 9				Artikkel 274
						Artikkel 10				Artikkel 275
						Artikkel 11				Artikkel 277
						Artikkel 12				Artikkel 278
						Artikkel 13				Artikkel 279
						Artikkel 14				Artikkel 280
						Artikkel 15				Artikkel 281
						Artikkel 16				Artikkel 282
						Artikkel 17				Artikkel 283
						Artikkel 18				Artikkel 284
						Artikkel 19				Artikkel 285
						Artikkel 20				Artikkel 286
						Artikkel 21				Artikkel 287
						Artikkel 22				Artikkel 288
						Artikkel 23				Artikkel 289
						Artikkel 24				Artikkel 290
						Artikkel 25				Artikkel 291
						Artikkel 26				Artikkel 292

Direktiv 73/239/EØF	Direktiv 78/473/EØF	Direktiv 87/344/EØF	Direktiv 88/357/EØF	Direktiv 92/49/EØF	Direktiv 98/78/EF	Direktiv 2001/17/EF	Direktiv 2002/83/EF	Direktiv 2005/68/EF	Direktiv 2007/44/EF	Dette direktiv
						Artikkel 27				Artikkel 293
						Artikkel 28				Artikkel 294
						Artikkel 29				Artikkel 295
						Artikkel 30 nr. 1				Artikkel 268 nr. 2
						Artikkel 30 nr. 2				Artikkel 296
						Vedlegg				Artikkel 276
							Artikkel 1 nr. 1 (bokstav d)			—
							Artikkel 1 nr. 1 (bokstav g)			Artikkel 13 nr. 14
							Artikkel 1 nr. 1 (bokstav q)			—
							Artikkel 1 nr. 2	Artikkel 2 nr. 3		—
							Artikkel 2 nr. 1			Artikkel 2 nr. 3
							Artikkel 3 nr. 2, 3 og 8			Artikkel 9
							Artikkel 3 nr. 5 og 7			Artikkel 10
							Artikkel 3 nr. 6			—
							Artikkel 5 nr. 2 ANNET og TREDJE ledd			Artikkel 15 nr. 2 TREDJE ledd og nr. 3 ANNET ledd
							Artikkel 6 nr. 5 FØRSTE og ANNET ledd			Artikkel 21 nr. 1

Direktiv 73/239/EØF	Direktiv 78/473/EØF	Direktiv 87/344/EØF	Direktiv 88/357/EØF	Direktiv 92/49/EØF	Direktiv 98/78/EF	Direktiv 2001/17/EF	Direktiv 2002/83/EF	Direktiv 2005/68/EF	Direktiv 2007/44/EF	Dette direktiv
							Artikkel 7 bokstav e)			Artikkel 23 nr. 2 bokstav f)
							Artikkel 8	Artikkel 12		Artikkel 24 nr. 1
							Artikkel 12			Artikkel 208
							Artikkel 16 nr. 9	Artikkel 30		Artikkel 69
							Artikkel 18 nr. 1–6			Artikkel 73
							Artikkel 18 nr. 7			—
							Artikkel 19 nr. 1 FØRSTE ledd FØRSTE strekpunkt			Artikkel 74 nr. 1
							Artikkel 19 nr. 1 FØRSTE ledd ANNET strekpunkt			Artikkel 74 nr. 3 ANNET ledd
							Artikkel 19 nr. 1 ANNET ledd nr. 2 og nr. 3			Artikkel 74 nr. 4–7
							Artikkel 21			Artikkel 209
							Artikkel 25			—
							Artikkel 26			—
							Artikkel 32			—
							Artikkel 34			Artikkel 182
							Artikkel 35			Artikkel 186
							Artikkel 36 nr. 1			Artikkel 185 nr. 1
							Artikkel 36 nr. 2			Artikkel 185 nr. 4 FØRSTE punktum
							Vedlegg III del A			Artikkel 185 nr. 6

Direktiv 73/239/EØF	Direktiv 78/473/EØF	Direktiv 87/344/EØF	Direktiv 88/357/EØF	Direktiv 92/49/EØF	Direktiv 98/78/EF	Direktiv 2001/17/EF	Direktiv 2002/83/EF	Direktiv 2005/68/EF	Direktiv 2007/44/EF	Dette direktiv
							Artikel 36 nr. 3			Artikel 185 nr. 7
							Artikel 41			Artikel 147
							Artikel 42 nr. 1-3			Artikel 148 nr. 1, 3 og 4
							Artikel 43			Artikel 149
							Artikel 45			—
							Artikel 48			Artikel 160
							Artikel 49			Artikel 159
							Artikel 51 nr. 2 bokstav a)–g)			Artikel 162 nr. 2 bokstav a)–e), g) og h)
							Artikel 51 nr. 3 og 4			Artikel 163
							Artikel 52 nr. 1			Artikel 169
							Artikel 55 nr. 1 og 2			Artikel 166 nr. 1 og 2
							Artikel 56			Artikel 167
							Artikel 59 nr. 1 og 2	Artikel 52 nr. 1 og 2		Artikel 177 nr. 1 og 2
							Artikel 59 nr. 3 og 6	Artikel 52 nr. 3 og 4		—
							Artikel 60 nr. 1			Artikel 305 nr. 2 ANNET og TREDJE ledd
							Artikel 60 nr. 2			Artikel 305 nr. 3
			Artikel 31				Artikel 61			Artikel 43
							Artikel 65	Artikel 55		Artikel 301 nr. 1 og 3

Direktiv 73/239/EØF	Direktiv 78/473/EØF	Direktiv 87/344/EØF	Direktiv 88/357/EØF	Direktiv 92/49/EØF	Direktiv 98/78/EF	Direktiv 2001/17/EF	Direktiv 2002/83/EF	Direktiv 2005/68/EF	Direktiv 2007/44/EF	Dette direktiv
							Artikkel 66			Artikkel 308
							Artikkel 67	Artikkel 53		Artikkel 297
							Artikkel 68 nr. 1			—
							Artikkel 71			—
							Artikkel 72			Artikkel 310
							Vedlegg I			Vedlegg II
							Vedlegg III			Artikkel 185 nr. 2 bokstav a)–c) nr. 3 og nr. 5 FØRSTE ledd
							Vedlegg IV			—
							Vedlegg V			Vedlegg VI
							Vedlegg VI			Vedlegg VII
								Artikkel 1 nr. 2 bokstav d)		Artikkel 11
								Artikkel 2 nr. 1 bokstav a)		Artikkel 13 nr. 7
								Artikkel 2 nr. 1 bokstav b)		—
								Artikkel 2 nr. 1 bokstav h)		Artikkel 13 nr. 9
								Artikkel 2 nr. 1 bokstav o)		Artikkel 13 nr. 25
								Artikkel 2 nr. 1 bokstav p)		Artikkel 13 nr. 26
								Artikkel 2 nr. 1 bokstav q)		Artikkel 210 nr. 3
								Artikkel 2 nr. 2		—